

ชีวิตและผลงานของสุรพล โทณะวณิก

ชัญฉกร แวกประยูร

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2548

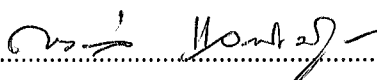
ISBN 974-04-5760-6

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

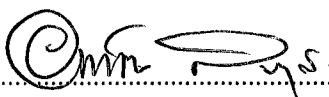
เรื่อง

ชีวิตและผลงานของ สุรพล โทณะวณิก

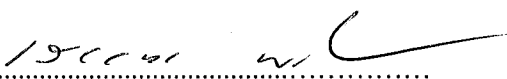
นางสาวชนัฐร แวกประbour

ผู้วิจัย

อาจารย์อานันต์ สบฤกษ์, กศ.บ., กศ.ม.

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์เสาวภา พรศิริพงษ์, ศศ.บ., สม.ม.

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์พูนพิศ อมาตยกุล, พบ., M.A., ศศ.ด.

(กิตติมศักดิ์)

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

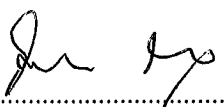
รศ. วราภรณ์ รุตินันท์พันธุ์ ท.บ.,

วท.ม. (การแพทย์คลินิก),

อ.ท. (วิทยาเอ็นโดครินต์)

รักษาราชการแทนคณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

ดร. รัตนา บุญมัธยะ, อบ., M.A., Ph.D.

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

วิทยานิพนธ์

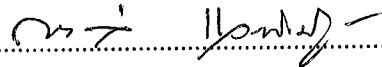
เรื่อง

ชีวิตและผลงานของ สุรพล โทณะวณิก

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

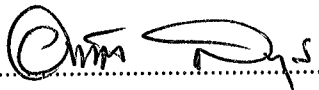
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา

วันที่ 16 มีนาคม 2548

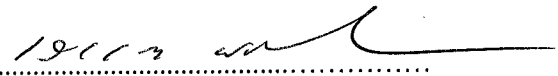
นางสาวนัฐร แวกประยูร

ผู้วิจัย

อาจารย์อนันต์ สบถุญ, กศ.บ., กศ.ม.

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์เสาวภา พรสิริพงษ์, ศศ.บ., สม.ม.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มันัส วัฒนไชยยศ, กศ.บ., ศศ.ม. ศาสตราจารย์พูนพิศ อมาตยกุล, พบ., M.A., ศศ.ด.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(กิตติมศักดิ์) กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

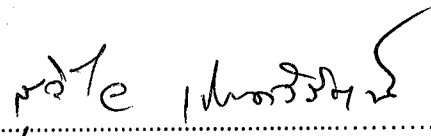
รศ. วรารถณ์ จิตินันทพันธุ์ ท.บ.,

วท.ม. (การแพทย์คลินิก),

อ.ท. (วิทยาเอ็นโดครอนต์)

รักษาราชการแทนคณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

ศาสตราจารย์สุวิไล เปรมศรีรัตน์, Ph.D.

ผู้อำนวยการ

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์อนันต์ สบฤกษ์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์เสาวภา พรศิริพงษ์ และศาสตราจารย์นายแพทย์พูนพิศ อมาตยกุล กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ความรู้ คำแนะนำ ช่วยตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตลอดจนให้ความเมตตาเป็นอย่างดีตลอดเวลาที่ดำเนินการวิจัย

กราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์มันัส วัฒนไชยยศ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ให้แนวทางและคำแนะนำในการทำวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์

กราบขอบพระคุณ ครูสุรพล โทณะวนิก และครอบครัว ที่ได้สละเวลาในการให้ข้อมูล พร้อมทั้งเอกสารต่าง ๆ ที่กรุณาหาให้โดยไม่เคยปฏิเสธ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาข้อมูลในการทำวิจัย

กราบขอบพระคุณผู้ที่ให้สัมภาษณ์ทุกท่านที่ได้สละเวลาให้ข้อมูลในงานวิจัยนี้

กราบขอบพระคุณคณาจารย์สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบททุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่

ขอบคุณเพื่อน ๆ โรงเรียนพระยามนธราษครีพิจิตร โดยเฉพาะสายชั้น ป. 2 ที่ให้กำลังใจ และอำนวยความสะดวกทุกครั้งและผู้วิจัยต้องการ และขอบคุณเพื่อน ๆ นักศึกษาปริญญาโท สาขา วัฒนธรรมศึกษา ตลอดจนเพื่อน ๆ ร่วมสถาบันทุกท่าน ที่ช่วยเหลือให้คำปรึกษาตลอดมา

กราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ ผู้ให้ชีวิตและอบรมเลี้ยงดูอย่างดีเยี่ยม กราบขอบพระคุณ อาจารย์วิชัย สงค์อินทร์ ผู้เป็นแบบอย่างในการทำงานและการดำเนินชีวิต ขอขอบคุณพี่น้องที่คอยสนับสนุนและให้กำลังใจ ขอขอบคุณคุณวรัรัตน์ งามสัตยวณิช เพื่อนผู้คอยให้กำลังใจตลอดมา

สุดท้าย ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิจัยครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ชนัฐธร แวกประยูร

ผู้วิจัย

ชีวิตและผลงานของ สุรพล โทณะวณิก (THE LIFE AND WORKS OF SURAPHON THONAWANIK)

ชานัฐธร แวกประยูร 4336990 LCCS / M

ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : อนันต์ สบถุภัย กศ.บ., กศ.ม., เสาวภา พรศิริพงษ์ ศศ.บ., สม.ม.,
พูนพิศ อมาตยกุล พบ., M.A., ศศ.ค. (กิตติมศักดิ์)

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาชีวิตและผลงานของ สุรพล โทณะวณิก ศิลปินแห่งชาติสาขาการประพันธ์เพลงไทยสากล เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การสัมภาษณ์ระดับลึกกลุ่มเป้าหมายและการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2547 โดยศึกษาจากตัวสุรพล โทณะวณิก และผู้เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาพบว่า สุรพล โทณะวณิก เกิดวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2474 ในวัยเด็กใช้ชีวิตเร่ร่อนแถวเชิงสะพานพุทธฝั่งธนบุรี และร่อนเร่ไปหลายจังหวัด เพลงแรกที่ประพันธ์คือเพลงรำโทน เมื่ออายุประมาณ 13 ปี เริ่มเข้าสู่วงการประพันธ์เพลงเมื่ออายุ 14 ปี โดยในช่วงแรกมิได้ใช้ชื่อตนเองเพราะใจอยากเป็นนักเขียนมากกว่า ต่อมาเพลงที่ไม่ได้ใช้ชื่อตนเองนั้นโด่งดังหลายเพลง จึงคิดที่จะใช้ชื่อสุรพล โทณะวณิก จากนั้นก็ประสบความสำเร็จมาตลอด สุรพลประพันธ์เพลงได้หลากหลายลักษณะ แต่บทเพลงที่ได้รับความนิยมและสร้างชื่อเสียงมากที่สุด คือเพลงประเภทความรักระหว่างหญิง – ชาย และยังเป็นเพลงที่ประพันธ์ไว้มากที่สุดอีกด้วย ในงานวิจัยครั้งนี้ได้เลือกเพลงมาวิเคราะห์รวม 66 เพลง พบว่า เพลงในยุคแรกจะประสบความสำเร็จมากกว่าเพลงในยุคหลัง เป็นเพราะเพลงในยุคแรกประพันธ์ขึ้นด้วยชีวิตและจิตใจโดยยังไม่มีเรื่องของธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้องมากนัก เพลงในยุคกลางเริ่มประพันธ์โดยสอดแทรกสังขารมของชีวิต เพลงในยุคหลังเริ่มประพันธ์ตามใจตลาด เพลงทุกเพลงได้สะท้อนสังคมและวัฒนธรรมหลายแง่มุม และสอดแทรกความคิดของตนเองไว้ด้วยเสมอ เพลงส่วนใหญ่เป็นเพลงที่ให้ความหวังและกำลังใจ

ด้านโลกทัศน์ของสุรพล โทณะวณิก เป็นผู้ที่มีมองโลกอย่างเข้าใจและพยายามถ่ายทอดบทเพลงให้ผู้ฟังฟังแล้วเกิดความหวังกำลังใจในการต่อสู้ชีวิต แนะนำให้ผู้คนหันกลับมามองเห็นคุณค่าในตัวเอง โดยนำเรื่องราวเกี่ยวกับความเชื่อทางพุทธศาสนามาเป็นสิ่งน้อมนำเพราะได้ถูกปลูกฝังสิ่งเหล่านี้จากพระมาตั้งแต่เยาว์วัย ปัจจุบันสุรพล โทณะวณิก เปิดบริษัทของตนเองชื่อบริษัทเสียงการเวก และใช้ชีวิตอยู่กับภรรยา นางรายาศุรีย์ โทณะวณิก มีบุตรชาย 1 คน ชื่อสุรพลน้อย โทณะวณิก

คำสำคัญ : ชีวิต / ผลงาน / สุรพล โทณะวณิก

THE LIFE AND WORKS OF “SURAPOHN THONAWANIK”

CHANATTHORN WAGPRAYOON 4336990 LCCS/M

MA. (CULTURAL STUDIES)

THESIS ADVISORS : ANAN SOBRERK, B.ED., M.ED., SAOWAPAR
PORNIRIPONGSE, B.A., M.A., PUNPIT AMATAYAKUL, M.D., M.A.

ABSTRACT

This thesis is qualitative research on a national artist in contemporary Thai song writing; Mr. Suraphon Thonawanik. The study was conducted by focus group, and participation and non-participation observations with Mr. Suraphon Thonawanik and others during 2001-2004.

Suraphon Thonawanik was born in 1931. During childhood he was a waif in Thonburi bank of Buddhayodpha Bridge and other provinces. He composed his first his song, “Ramthon”, at the age of 13 and he entered to the song realm at 14 years old. To begin with, his name was not put into his songs as a song writer because he wanted to be just a writer. Later his songs became famous songs and so he decided to launch songs with his name, Suraphon Thonawanik, from then on. He composed various styles of song but his most successful style is the male-female love song. This thesis selected 66 songs for analyzing and found that the first period of his song writing produced the most success because there was little involvement from the business and all songs were written from the heart. The middle period of his song writing was influenced by the truth. The last period was influenced by business interference. All of his songs are about the emotional affect of society and culture and his opinions on the effects. Most songs are about hope and give morale encouragement. They express the ways he sees the prospects of Thai society and represent social feelings. This song writing style is part of his song identity.

Suraphon Thonawanik’s vision give deeply understood morale encouragement, based on creativity, and also influences the audience on matters of patience through his song writing. He also brings the Buddha’s beliefs, through his writing style as a story teller, to the audience. At present, Suraphon Thonawanik works on his own company, “Karawak Record”, with his son and wife, Suraphonnoi Thonawanik and Rayasuree Thonawanik.

KEY WORDS : LIFE / WORKS / SURAPHON THONAWANIK

154 pp. ISBN 974-04-5760-6

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	4
1.3 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	6
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย.....	6
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.2.1 เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับมานุษยวิทยาการดนตรีและโลกทัศน์	9
2.2.2 เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับชีวิตและผลงานของสุรพล โทณะวณิก	12
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	14
3.1 รูปแบบการวิจัย.....	14
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	14
3.2.1 การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัย.....	14
3.2.2 การรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	15
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	17
3.4 ระยะเวลาการศึกษา.....	17
3.5 การนำเสนอข้อมูล.....	18

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ชีวิตและผลงานของสุรพล โทณะวณิก.....	19
ช่วงที่ 1 แรกเกิด พ.ศ. 2474 ถึง พ.ศ. 2485.....	19
ช่วงเรียนรู้รัฐธรรมนูญ.....	20
มาอยู่กับมารดา.....	22
เรียนรู้ชีวิตเด็กเร่ร่อน.....	22
เรียนหนังสือด้วยตนเอง.....	23
กลับบ้านได้เรียนหนังสือ.....	25
จากมารดา.....	27
ช่วงที่ 2 ช่วงชีวิตวัยหนุ่ม พ.ศ.2486 ถึง พ.ศ. 2515.....	28
เริ่มฉายแววนักประพันธ์.....	30
กลับภูมิลำเนา.....	31
เริ่มชีวิตนักประพันธ์ที่ไม่เปิดเผยนาม.....	31
เพลงแรกที่เผยนามและบันทึกเสียง.....	33
รับใช้ชาติและประพันธ์เพลงอย่างเต็มตัว.....	33
ช่วงที่ 3 ช่วงชีวิตวัยทำงานหาเลี้ยงชีพ พ.ศ.2516 – พ.ศ. 2530.....	34
นักประพันธ์หนังสือผู้โด่งดัง.....	34
นักประพันธ์เพลงผู้โด่งดัง.....	37
ยุคทอง.....	37
ช่วงที่ 4 ช่วงมีผลงานจนได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติ พ.ศ.2531 –	
พ.ศ.2540.....	38
ผลงานของสุรพล โทณะวณิก.....	39
งานด้านการประพันธ์หนังสือ.....	39
งานด้านการประพันธ์เพลงโฆษณา.....	40
งานด้านเขียนคำโฆษณา.....	41
งานเบ็ดเตล็ด.....	41
การบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม.....	41
งานด้านการประพันธ์เพลง.....	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลง.....	42
แนวคิดและแนวทางในการแต่งเพลง.....	43
ทัศนคติระหว่างเพลงยุคเก่าและเพลงยุคใหม่.....	45
ทัศนคติในการมองโลกและชีวิต.....	45
ชีวิตหลังจากเป็นศิลปินแห่งชาติ.....	46
บทที่ 5 ภาพสะท้อนตัวตน กระแสสังคมกับผลงานเพลงของสุรพล โทณะวณิก.....	47
สภาพสังคมไทยกับโลกทัศน์และบริบทอื่น ๆ ที่สอดแทรกอยู่ในบทเพลงของ สุรพล โทณะวณิก.....	47
5.1 ประเภทเพลงความรัก.....	48
5.1.1 ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อบุตรและความรักในครอบครัว.....	48
5.1.2 ความรักระหว่างหญิง – ชาย.....	51
5.2 เพลงสร้างสรรค์สังคม.....	69
5.3 เพลงที่เป็นปรัชญาชีวิตและประเภทธรรมะ.....	73
5.4 เพลงประเภทปลุกใจ.....	85
5.5 เพลงประเภทตลก.....	89
บทที่ 6 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	99
6.1 ประวัติชีวิตและผลงานของสุรพล โทณะวณิก.....	99
6.2 ผลงานของสุรพล โทณะวณิก.....	100
6.3 โลกทัศน์ของสุรพล โทณะวณิก ที่ได้จากการสัมภาษณ์.....	102
6.4 เพลงที่สะท้อนภาพสังคมวัฒนธรรมไทย.....	103
อภิปรายผล.....	105
ข้อเสนอแนะ.....	106
บรรณานุกรม.....	108
ภาคผนวก.....	113

สารบัญ (ต่อ)

ประวัติผู้วิจัย.....	143
Executive Summary.....	144

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

ดนตรีและบทเพลง นับเป็นศิลปะแขนงหนึ่งของมนุษยชาติที่มีการสั่งสมสืบทอดตลอดจนเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและยาวนานตามบริบทของสังคมในขณะนั้น ๆ ซึ่งแตกต่างกันตามลักษณะของสังคมวัฒนธรรม ศิลปินผู้สร้างสรรค์มักจะทำเรื่องราวรอบตัวมาร้อยเรียงให้เกิดเป็นบทเพลงหลากหลายรูปแบบซึ่งมีทั้งเรื่องราวของความรัก ความเชื่อ จารีตประเพณี ศาสนา ทัศนคติ วิถีชีวิต ธรรมชาติ ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่เป็นเรื่องราวของอิทธิพลต่าง ๆ ที่เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตและรายละเอียดในผลงานที่ผู้เป็นเจ้าของบทประพันธ์เพลงเหล่านั้นได้สอดแทรกเอาไว้ในผลงานของเขา (ประณต มีสอน , 2538) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงการดำเนินไปของวิถีชีวิตมนุษย์ในสังคมทุกยุคทุกสมัย ดนตรีและบทเพลงจึงเป็นสื่อที่ชัดเจนในการอธิบายเรื่องราวของสังคมนั้น ๆ จนกลายเป็นวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่ม อีกทั้งยังเป็นภาพสะท้อนพฤติกรรมของมนุษย์ การทำความเข้าใจ ดนตรีและบทเพลงของสังคมวัฒนธรรมใดจึงควรศึกษาร่วมกับบริบททางสังคมของวัฒนธรรมนั้น เมื่อศึกษาจนสามารถเข้าใจศิลปะแขนงดนตรีของกลุ่มหรือสังคมใดแล้ว ก็ย่อมจะเข้าใจสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มหรือสังคมนั้น (Japp Kunst , 1959) ดนตรีและบทเพลงจึงไม่สามารถแยกออกจากวิถีชีวิตของสังคมวัฒนธรรมเหล่านั้นได้ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวเป็นแนวคิดทางมานุษยวิทยาการดนตรี หรือ Ethnomusicology

ดนตรีและบทเพลงมีทั้งที่เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละชาติ และมีทั้งที่มีการผสมผสานวัฒนธรรมของชาติอื่นเข้ามา จนกลายเป็นความหลากหลายนับเนื่องตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 24 จนถึงปัจจุบัน ลักษณะดนตรีและเพลงของไทยจึงมีมากมายหลายแบบ ในส่วนที่ผสมผสานกับเครื่องดนตรีสากลนั้น ได้เกิดเป็นดนตรีและแนวเพลงอย่างใหม่ขึ้นในประเทศไทย เดิมเรียกว่า เพลงฝรั่งหรือเพลงอย่างฝรั่ง ต่อมาได้ถูกขนานนามว่า ดนตรีและเพลงไทยสากล (ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี จอมพล ป. พิบูลสงคราม , 2482 อ้างโดย บรรจง ชลวิโรจน์ , 2538) เพลงไทยสากลถือกำเนิดขึ้นมาจากละครร้องในสมัยรัชกาลที่ 5 อันเป็นคณะละครร้องของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ซึ่งยุคนั้นหม่อมหลวงท่วนศรี วรวรรณ ภรรยาของท่านเป็นผู้คิดทำนอง และกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์เป็นผู้ประพันธ์คำร้อง (พูนพิศ อมาตยกุล ,

2544) ต่อมา คณะละครร้องของพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ได้แตกออกเป็นหลายคณะ กลายเป็นต้นแบบของละครร้องที่มีชื่อเสียงต่อมาอีกหลายคณะ เช่น คณะแม่บุญนาค คณะกัลยาณมิตร คณะแม่เลื่อน ไวนูนาวิน คณะจันทร์โรภาสของพรานบุรุษ (จวงจันทน์จันทร์คณา) คณะศรีโสภาส ฯลฯ นักร้องนักแสดงและนักแต่งเพลงละครร้องเหล่านี้เป็นกลุ่มใหญ่มากที่ช่วยกันสร้างสรรค์เพลงไทยสากลขึ้นในระยะเริ่มแรก โดยเป็นการสืบทอดจากสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต (พระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5) ที่ได้ทรงเริ่มเพลงแบบฝรั่งแท้ ๆ ไว้เป็นพระองค์แรก (พูนพิศ อมาตยกุล , 2544) ในสมัยรัชกาลที่ 7 ประมาณปี พ.ศ.2470 การแสดงละครเวทีได้รับความนิยมอย่างมาก และเพลงในยุคนี้เป็นเพลงละครที่ค่อย ๆ กลายจากเพลงไทยแท้เปลี่ยนเข้าสู่ยุคใหม่ที่เรียกว่าเพลงไทยอย่างฝรั่ง และในที่สุดก็เรียกว่าเพลงไทยสากล ซึ่งได้รับความนิยมอย่างสูงในสมัยรัชกาลที่ 7 มีแนวเพลงออกสู่ตลาดเพื่อรับใช้สังคมอย่างหลากหลายรูปแบบ โดยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตทั่วไป ในช่วงที่เพลงไทยสากลขึ้นสู่ความนิยมอย่างสูงนั้น มีนักประพันธ์เพลงเกิดขึ้นมากมาย อาทิ นารถถาวรบุตร , มงคล อมาตยกุล , ล้วน ควินธรรม , จำปา เล่มตำราญ , ประณีต แสงเอก , ชาลี อินทรวิจิตร , สุรพล โทณะวณิก ฯลฯ

สุรพล โทณะวณิก เป็นนักประพันธ์เพลงผู้หนึ่งที่มีผลงานโดดเด่นและประสบความสำเร็จอย่างสูง เริ่มแต่งเพลงครั้งแรกเมื่ออายุ 14 ปี โดยแต่งเพลงรำโทนให้กับชาวบ้านที่จังหวัดสุรินทร์ ร้องเล่นเมื่อยามว่างจากงาน หลังจากนั้นก็เข้าสู่วงการประพันธ์เพลงด้วยการเรียนรู้รูปแบบวิธีการแต่งเพลงโดยสังเกตจากครูเพลงที่แต่งเพลงประกอบละคร ณ โรงละครเวียงนาครเขมม อาทิเช่น ครุฑนารถ ถาวรบุตร , ครูจำปา เล่มตำราญ , ครูมงคล อมาตยกุล ฯลฯ และเริ่มแต่งเพลงไทยสากลประกอบละครร้องแต่ไม่ได้ใช้ชื่อตนเองเป็นผู้แต่ง จนกระทั่งปี พ.ศ. 2492 เพลงลาแล้วแก้วตาเป็นเพลงแรกที่ได้รับการบันทึกเสียง โดยมีสุเทพ วงศ์กำแหง เป็นผู้ขับร้อง ต่อมาได้แต่งเพลงให้กับนักร้องต่าง ๆ ร้องเป็นจำนวนมาก อาทิ สุเทพ วงศ์กำแหง , ชรินทร์ นันทนาคร , สวลี ผกาพันธุ์ , ชานินทร์ อินทรเทพ , ทนงศักดิ์ ภักดีเทวา ฯลฯ (สมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย , 2540) เพลงที่ประสบความสำเร็จได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานครั้งแรกจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2507 คือเพลงไครหนอ ได้รับรางวัลชนะเลิศด้านคำร้อง และรองชนะเลิศด้านทำนอง ครั้งที่ 2 ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานในเพลงเพชรตัดเพชร ครั้งที่ 3 ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานจากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2526 ในเพลง ลมรัก ได้รับรางวัลคำร้องยอดเยี่ยม ครั้งที่ 4 ได้รับรางวัลตุ๊กตาทอง

มหาชนจากหนังสือพิมพ์บ้านเมืองในเพลงลมรักและเพลงอยากลิ้มกลับจำ ส่วนเพลงในโลกแห่งความเป็นจริง ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำด้านการขับร้องประพันธ์เนื้อร้องโดยสุรพล โทณะวณิก

สุรพลมีผลงานด้านการประพันธ์เพลงมากกว่า 1,000 เพลง จากหลายนามปากกา เช่น ราชายุทธ โทณะวณิก , อารี อุไร , เค็ม ใจแคบ , เลียบ เลียงเรียม , ศรีนศิริ โทณะวณิก , เรียม โอชารส ภูผา เกริกเกรียงไกร , ทราญ เหลือบสี , รอฟ้า โปรมบุญ , เอื้อง อัญชัญ , สุรพล โทณะวณิก อูรา อิงอร , วังสันต์ ฯลฯ จากผลงานที่หลากหลายและความสามารถที่โดดเด่น ส่งผลให้สุรพล โทณะวณิก ได้รับการยกย่องให้เป็น “ศิลปินแห่งชาติ” สาขาศิลปะการแสดง (ประพันธ์เพลงไทยสากล) ในปี พ.ศ. 2540 จากคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ในฐานะที่เป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงซึ่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540) ได้ประกาศเกียรติคุณและยกย่องผลงานเพลงของสุรพล โทณะวณิก ไว้ว่า

“เป็นผลงานเพลงที่มีปรัชญาชีวิต ให้ความหวัง กำลังใจ สะท้อนความอ่อนโยน ความรัก ความผูกพันของมนุษย์”

นอกจากนี้ยังมีผู้กล่าวถึง สุรพล โทณะวณิก จากหนังสือคอนเสิร์ตบันทึกแผ่นดิน ดังนี้ สุวัฒน์ วรดิลก กล่าวว่า “เขาอคทน อุดอม และอดกลั่น อันเป็นคุณสมบัติของนักสู้ชีวิต จนกระทั่งสามารถสลัดความทุกข์ยากลำบาก จากสภาพชีวิตของเด็กทำสูจิบัตรละครขึ้นมาเป็นนักแต่งเพลงอมตะหลายเพลง และเป็นนักเขียนที่ได้รับการปรบมือจากแฟนหนังสือในช่วงเวลาหนึ่ง สุรพล โทณะวณิก เป็นอีกคนหนึ่งที่ยืนยันสัจธรรมของคติที่ว่า ทางสู่เกียรติศักดิ์ ถูจักประดับด้วยดอกไม้ หอมชวนชวนจิตไซร์ ไปมี”

ชาติ อินทรวิจิตร “สุรพลเป็นบุคลากรที่สำคัญของวงการเพลง จึงควรเก็บ จงถนอมไว้เป็นสมบัติของสมาคมดนตรี สมาคมนักแต่งเพลง สมาคมนักร้องแห่งประเทศไทย ใครจะรู้บ้างไหมว่า ในโลกแห่งความเจียนนั้น เขาทำให้กรุงเทพฯ และทุกหัวเมือง ทุกซอก ครอบงอม อิงออลไปด้วยบทเพลงของเขา ทั้งวัยรุ่น วัยรัก วัยตกกระ กระทั่งวัยชรา พอใจในผลงานเพลงของเขากันทั้งนั้น เพราะเขาเป็นศิลปินของประชาชน สุรพล โทณะวณิก”

นคร มงคลายน “สุรพลแต่งเพลงได้ทุกแบบ ทุกจังหวะ ไม่ว่าจะเป็เพลงช้า ๆ หวานเย็น นุ่มนวลชวนฝันหรือจังหวะเร็ว ๆ ร้อนแรง”

นคร ถนอมทรัพย์ “ถ้าจะเขียนถึงเกียรติประวัติ ผลงานของสุรพล โทณะวณิก อีกเป็นร้อยหน้ากระดาษก็คงไม่หมด”

คนุพล แก้วกาญจน์ “คงเป็นการยากยิ่งที่จะบรรยายได้หมดจด อันความสามารถในเชิงศิลปะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็การเขียนเรื่องสั้น บทประพันธ์ แต่งเพลงไทยสากล ลูกทุ่ง ลูกกรุง เพลงโฆษณา คำคม บทกวี อื่น ๆ อีกมากมายที่มีอยู่เต็มสมอง”

อาจินต์ ปัญญาพรรค์ “ถ้าเราจะพูดถึงงานสร้างสรรค์ที่น้อยทำตลอดมาตั้งแต่หนุ่ม กิณนอน หลังโรงละคร จนกระทั่งบัดนี้ ยังเขียนคอลัมน์ประจำ หกแยกบ้านเทิงในสยามรัฐรายวัน เขาทำงานไม่หยุดเลย บรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวัน ก็เคยทำมาแล้ว คือสยามมิสร์ เขียนนิตยสารรายสัปดาห์ก็ทำมาแล้ว คือ นิตยสารชีวิตต้องสู้ ถ้าจะเขียนให้ละเอียดมากกว่านี้ต้องเขียนเป็นวิทยานิพนธ์”

จากการที่สถาบันและบุคคลต่าง ๆ ได้ยอมรับรวมทั้งตระหนักถึงคุณค่าชีวิตและผลงานของ สूरพล โทณะวณิก จึงเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้วิจัยเลือกศึกษาชีวิตและผลงานของ สूरพล โทณะวณิก ทั้งนี้ เพราะเนื้อหาในบทเพลงนั้นถือเป็นบันทึกเรื่องราวของสังคมวัฒนธรรมไทยในแต่ละยุคสมัย จึงได้เลือกศึกษาในประเด็นสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏอยู่ในบทเพลง ซึ่งวรรณกรรมเพลงเป็นรูปแบบที่มีสาระประเภทหนึ่งของวรรณกรรมไทย เพราะบทเพลงจะเข้าถึงประชาชนได้ดีกว่าวรรณกรรมประเภทอื่นด้วยเหตุผลที่ว่าไม่ต้องมัวไปพะวงกับการอ่านหรือดู เพียงผ่านโสตประสาทก็เกิดสุนทรี มีความสะเทือนอารมณ์ได้ (บุญยงค์ เกศเทศ , 2525 อ้างโดย ธารทิพย์ สิทธิเชนทร์)

อีกประเด็นหนึ่งคือ ศึกษาเกี่ยวกับโลกทัศน์ของผู้ประพันธ์และบริบทอื่น ๆ ที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหาของบทเพลง โดยทั้งสองประเด็นหลักนี้จะศึกษาในด้านวัฒนธรรมการดนตรีโดยผ่านวรรณกรรมเพลงของสूरพล โทณะวณิก เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจในด้านความคิด ทัศนคติ ความรู้สึก ค่านิยมและความเชื่อของผู้ประพันธ์ที่มีต่อสังคมในช่วงนั้นตลอดจนถึงที่เป็นแรงบันดาลใจและจินตนาการที่เกิดขึ้นด้วย เพราะหากเราพิจารณาผลงานเขียนทั้งหมดของผู้แต่ง เราจะมองเห็นบุคลิกภาพที่ซ่อนเร้นอยู่ข้างใน ซึ่งตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ กล่าวว่า นักเขียนแสดงผลงานจากความรู้สึก ความต้องการที่อยู่ในใจลึก ๆ จากอารมณ์และจากโลกทัศน์ส่วนตัวของผู้แต่งเอง (ศรีสุดา จรรย์กุล , 2529 อ้างโดย สหะชัย วิวัฒน์ปฐพี , 2542)

ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญในเรื่องที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น จึงทำการศึกษาวิจัยเรื่องชีวิตและผลงานของสूरพล โทณะวณิก เพื่อเป็นการบันทึกรวบรวมประวัติชีวิตและผลงานพร้อมกับการอนุรักษ์บทเพลงอันมีคุณค่าให้คงอยู่เป็นเกียรติประวัติของท่านสืบไป

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาประวัติชีวิตตั้งแต่เกิดจนถึงเป็นศิลปินแห่งชาติ
- 1.2.2 รวบรวมผลงานและจำแนกประเภทงานการประพันธ์เพลง
- 1.2.3 ศึกษาแนวความคิด ปรัชญาชีวิต ซึ่งสะท้อนอยู่ในงานประพันธ์เพลงไทยสากล
- 1.2.4 วิเคราะห์ตัวอย่างบทเพลงที่สะท้อนภาพของสังคมและวัฒนธรรมไทย

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1.3.1 ได้รวบรวมประวัติชีวิตของสุรพล โทณะวณิก พร้อมทั้งผลงานเพลงที่ได้จำแนกตามลักษณะการประพันธ์เพลง
- 1.3.2 ทำให้เข้าใจถึงแนวความคิด ปรัชญาชีวิตของสุรพล โทณะวณิก รวมทั้งสภาพสังคมและวัฒนธรรมการดนตรีของไทยที่สะท้อนออกมาจากบทเพลงของสุรพล โทณะวณิก
- 1.3.3 ได้แบ่งประเภทผลงานการประพันธ์
- 1.3.4 ได้วิเคราะห์งานสำคัญบางชิ้นที่น่าชื่อเสียงมาสู่ผู้ประพันธ์เพลง

1.4 ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์ผลงานเพลงของ สุรพล โทณะวณิก เฉพาะทางด้านบทร้อง มิใช่ทำนองเพลง

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

เพลงไทยสากล หมายถึง เพลงที่มีเนื้อร้องเป็นภาษาไทย ท่วงทำนองอาจปรับปรุงจากเพลงไทย เพลงต่างชาติ หรือเรียบเรียงขึ้นใหม่ โดยทำนองของเพลงไทยสากลจะได้รับการบันทึกไว้แน่นอนตายตัวตามระบบโน้ตสากล เพื่อให้ให้นักดนตรีใช้เครื่องดนตรีสากลบรรเลงประกอบการร้อง

ศิลปินเพลง หมายถึง ผู้ผลิตงานเพลงและดนตรี โดยครอบคลุมถึงนักแต่งเพลง ผู้เรียบเรียงเสียงประสาน นักร้อง นักดนตรี ซึ่งเป็นที่ถ่ายทอดศิลปะที่ทำให้ผู้เสพเกิดอารมณ์สะเทือนใจ

โลกทัศน์ หมายถึง ระบบรวมทั้งหมดของความคิด ความเชื่อ ทศนคติที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคมหนึ่ง ๆ มีร่วมกันอันเกี่ยวข้องกับปัญหาทั้งหมดของชีวิตมนุษย์

เพลงลูกกรุง หมายถึง เพลงไทยสากล มีเนื้อร้องเป็นภาษาไทยแต่บรรเลงด้วยดนตรีสากล

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง ชีวิตและผลงานของสุรพล โทณะวณิก ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

แนวคิดทางมานุษยวิทยาการดนตรี (Ethnomusicology) เสนอว่า ควรศึกษาดนตรีในฐานะเป็นภาพรวมทางวัฒนธรรม ไม่ใช่ศึกษาเพียงตัวดนตรีเพื่อองค์ประกอบหรือรูปแบบเท่านั้น แต่ควรศึกษาว่าดนตรีเข้ามาเกี่ยวข้องกับและสัมพันธ์กับสังคมและวิถีชีวิตอย่างไรและมีอะไรซ่อนอยู่เบื้องหลัง ตลอดจนมีหน้าที่รับใช้และมีบทบาทต่อสังคมนั้นอย่างไร ซึ่งแนวคิดนี้เป็นการพัฒนาการศึกษาดนตรีในเชิงวิเคราะห์พฤติกรรม และบทบาทที่ดนตรีมีต่อระบบสังคม แนวคิดดังกล่าวมาจากนักมานุษยวิทยาการดนตรี เช่น Japp Kunts (1985) Rhodes (1990), Myers (1993) ส่วนวิธีการศึกษาดนตรีในแนวมานุษยวิทยา Alan P. Merriam (1964) เสนอไว้ใน The Anthropology of music ว่าความคิดของสังคมเกี่ยวกับดนตรี เป็นตัวนำไปสู่พฤติกรรมของมนุษย์ที่สร้างสรรค์ดนตรี และนำไปสู่รูปแบบของดนตรีที่สังคมนั้น ๆ ยอมรับ เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจสภาพของสังคมวัฒนธรรมนั้น ๆ ด้วย (พรรณี ปรัชญาบำรุง, 2542) นอกจากนี้แนวคิดทฤษฎีการหน้าที่นิยมของมาลินอฟสกี ได้เสนอว่า วัฒนธรรมสนองความต้องการจำเป็นของปัจเจกบุคคล และเติบโตมาจากความต้องการจำเป็น 3 ประเภทของมนุษย์ คือ ความต้องการจำเป็นขั้นพื้นฐาน ความต้องการจำเป็นขั้นต่อมา หรือความต้องการด้านสังคม และความต้องการทางด้านจิตใจ ความต้องการเบื้องต้นคือความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพอยู่ เช่น ต้องการอาหารหรือที่อยู่อาศัย ส่วนความต้องการขั้นที่ 2 จะเกี่ยวข้องกับเรื่องการร่วมมือกันทางสังคม เพื่อแก้ปัญหาพื้นฐาน และทำให้ร่างกายได้รับการตอบสนองความต้องการจำเป็นเบื้องต้นได้ ความต้องการขั้นที่ 3 คือ ความต้องการจำเป็นเพื่อความมั่นคงทางด้านจิตใจ เช่น ต้องการความสงบทางใจ (งามพิศ สัตย์สงวน, 2543) ศิลปินและนักประพันธ์เป็นบุคคลหนึ่งที่ต้องดำรงชีวิตอยู่ในสังคม จึงมีความต้องการทั้ง 3 ประเภทเหมือนบุคคลอื่น ๆ เพียงแต่พิเศษกว่าคือ ศิลปินและนักประพันธ์เหล่านั้นเป็นผู้ผลิตผลงาน และการผลิตผลงานของศิลปินแต่ละคนย่อมแตกต่างกันตาม

สภาพสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละแห่ง แต่ผลงานเหล่านั้นมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ เป็นการสะท้อน อารมณ์ร่วมของสมาชิกในสังคมออกมา (ยศ สันตสมบัติ, 2542) นอกจากนี้ นักมานุษยวิทยาบางท่าน (J. Fisher, 1961 อ้างโดย ยศ สันตสมบัติ) เสนอว่าศิลปะและพฤติกรรมการแสดงทั้งหมดเป็นการเสนอความใฝ่ฝันหรือจินตนาการทางสังคม เพื่อตอบสนองความรู้สึกมั่นคงในจิตใจหรือเพื่อความเพลิดเพลินทางอารมณ์ (ยศ สันตสมบัติ, 2542) เพราะผู้ที่ไม่ได้เป็นศิลปินหรือผู้ที่ไม่มีความสามารถทางด้านศิลปะไม่สามารถสร้างสรรค์ผลงานได้ จึงต้องอาศัยการฟังหรือการดูเพื่อรับอรรถรสทางศิลปะที่ศิลปินเป็นผู้นำเสนอ เป็นการตอบสนองความต้องการทางอารมณ์และจิตใจ และเนื่องจากมนุษย์มีความเป็นปัจเจกบุคคลต่างกันทั้งในเรื่องของอารมณ์นิสัย ตลอดจนความเชื่อและศาสนาต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลในชีวิตของแต่ละคน การนำเอาทฤษฎีวิจัยวิหามาเป็นพื้นฐานในการอธิบายเรื่องของความเชื่อและศาสนาจึงมีความจำเป็น ดังที่มาลินอฟสกีเชื่อว่า ศาสนามีหน้าที่หลักในการลดความวิตกกังวลและอารมณ์ตึงเครียดอันเกิดจากความรู้สึกไม่แน่นอนในชีวิตและความกลัวของมนุษย์ต่อความล้มเหลวในกิจกรรมต่าง ๆ หากปล่อยให้ความกลัวและความวิตกกังวลต่อความไม่แน่นอนในชีวิตนั้นดำรงอยู่ ความรู้สึกเหล่านั้นก็อาจขัดขวางต่อการทำงานและความราบรื่นต่อเนื่องของสังคม (B. Malinowski อ้างโดย ยศ สันตสมบัติ 2542) นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีที่สามารถนำมาใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ได้ นั่นคือ โครงสร้างบุคลิกภาพพื้นฐานซึ่งเป็นแนวความคิดทางวัฒนธรรมและบุคลิกภาพอีกแนวหนึ่ง มีต้นกำเนิดมาจากการสัมมนาทางวิชาการของนักคิด 2 ท่านคือ ราล์ฟ ลินตัน และเอเบรม คาร์ดินเนอร์ ลินตันและคาร์ดินเนอร์ เชื่อเช่นเดียวกับฟรอยด์ว่า บุคลิกภาพของมนุษย์ถูกกำหนดโดยอิทธิพลของประสบการณ์ในวัยเด็ก มนุษย์ในสังคมวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ จะมีประสบการณ์ในวัยเด็กคล้ายคลึงกัน ซึ่งเป็นผลมาจากวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่คล้ายกันและทำให้มนุษย์ในสังคมวัฒนธรรมนั้นมีโครงสร้างบุคลิกภาพพื้นฐานคล้ายคลึงกันด้วย (ยศ สันตสมบัติ, 2542) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมาซารู อิบุกะ ที่เสนอว่าสมองเด็กได้รับแรงกระตุ้นจากภายนอก นำมาช้อยเป็นตัวแบบแล้วจดจำ ระบบย่อยข่าวสารขั้นพื้นฐานซึ่งสำคัญมากนี้จะถูกสร้างภายในอายุ 3 ขวบ ส่วนในเรื่องความนึกคิด ความมุ่งมั่น ความคิดสร้างสรรค์ ความเข้าใจ อารมณ์ ซึ่งเป็นเรื่องระดับสูงจะถูกสร้างหลังจากอายุ 3 ขวบ (มาซารู อิบุกะ แปลโดย ชีระ สุมิตร พรอนงค์ นิยมคำ, 2540) จากประเด็นและเหตุผลที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาความหมายของเนื้อร้อง ซึ่งสามารถนำไปใช้วิเคราะห์เรื่องราวต่าง ๆ ได้ เนื่องจากเนื้อเพลงเป็นถ้อยคำหรือเนื้อหาที่แสดงถึงค่านิยม ทักษะคิด ความคิด ความเชื่อ โลกทัศน์ ภาพสะท้อนของสังคม หรือจุดหมายที่คนไม่อาจแสดงออกได้ในชีวิตประจำวัน การทำความเข้าใจในสิ่งที่เรารู้สึกหรือพฤติกรรมของคนในสังคมจึงอาจศึกษาได้จากเนื้อเพลง นอกจากนี้ เนื้อหาของเพลงยังถือเป็นเครื่องมือบันทึกประวัติศาสตร์ เป็นสื่อให้ศึกษาหาทัศนคติ ค่านิยม และการ

เป็นคนดีรักใคร่ซึ่งกันและกัน ทำให้มีภาวะมนุษย์ที่แท้จริง ดังนั้นศิลปะจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะขาดเสียมิได้ สำหรับชีวิตที่มีวัฒนธรรมของชาติ” (ศิลป์ พีระศรี , 2546) ดังนั้นการศึกษาโลกทัศน์ของผู้สร้างงานศิลปะจึงมีความจำเป็นและสำคัญยิ่งที่จะชี้ให้เห็นถึงความคิดที่แฝงอยู่ในผลงานว่าศิลปินมีจุดมุ่งหมายใด ในการนำเสนอผลงานนั้น ๆ

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมานุษยวิทยาการดนตรี (Ethnomusicology) และด้านโลกทัศน์

นักมานุษยวิทยาใช้แนวคิดแบบองค์รวม (holistic approach) ในการศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับมนุษย์ โดยสนใจกิจกรรมทุกด้านของมนุษย์ นอกจากนี้ยังค้นหากฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตทุกด้านตลอดจนปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลกระทบต่อลักษณะทางกายภาพ นักมานุษยวิทยาถือว่าพฤติกรรมทุกด้านของมนุษย์มีความสำคัญ เพราะเป็นส่วนหนึ่งที่จะใช้ทำความเข้าใจวิถีชีวิตของมนุษยชาติทั่วโลกได้ (สุเทพ สุนทรเกสัช , 2519) จากการที่นักมานุษยวิทยาได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับมนุษย์ก็ได้พบว่าผลพวงอันหนึ่งของการติดต่อกันของมนุษย์ต่างชาติต่างภาษา ก็คือการนำไปสู่การศึกษาวัฒนธรรม หรือวิถีชีวิตของชนกลุ่มอื่น ๆ อย่างเป็นระบบ ดังที่ไทเลอร์ได้สร้างมโนภาพวัฒนธรรมขึ้นมาเพื่ออธิบายความแตกต่างในพฤติกรรมของมนุษย์ โดยอธิบายว่า “คือสิ่งทั้งหมดที่ซับซ้อน รวมเอาความรู้ ความเชื่อ ศิลปะ กฎหมาย ศีลธรรม ประเพณี และสิ่งอื่น ๆ ที่มนุษย์ได้มาจากการเป็นสมาชิกของสังคม” เขานิยามนักมานุษยวิทยาว่า คือ วิทยาศาสตร์ของวัฒนธรรม วัฒนธรรมกลายเป็นเนื้อหาสำคัญของมานุษยวิทยา ทุกสาขาวิชาที่เป็นวิทยาศาสตร์มักจะมีทฤษฎีจำนวนหนึ่ง และมีระเบียบวิธีวิจัยที่เป็นลักษณะของตัวเองอย่างหนึ่งเพื่อใช้ทดสอบทฤษฎีนั้น วิชามานุษยวิทยาจึงมีทฤษฎีมากมายหลายทฤษฎีเพื่อตรวจสอบการค้นคว้าและวิจัย (งามพิศ สัตย์สงวน , 2538) ในด้านศิลปะนั้น นักมานุษยวิทยามองว่าศิลปะนั้นมีความสัมพันธ์กับสังคมอย่างแน่นแฟ้น และหากจะศึกษาศิลปะของสังคมใดต้องศึกษาภายในบริบทของสังคมวัฒนธรรมนั้น ๆ และกล่าวถึงดนตรีว่าเป็นพฤติกรรมการแสดงประเภทหนึ่งที่มีรูปแบบแตกต่างหลากหลายออกไปในแต่ละสังคมวัฒนธรรม ทั้งในด้านเครื่องดนตรี ท่วงทำนอง ลีลา และเนื้อหา ตลอดจนการขับร้อง (ยศ สันตสมบัติ , 2540)

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมานุษยวิทยาการดนตรี พบว่า มีผู้ศึกษาผลงานและได้ค้นพบคำตอบในทางมานุษยวิทยาการดนตรีที่แตกต่างกัน แนวคิดในการวิเคราะห์ดนตรีในบริบทของสังคมได้กล่าวว่า ความคิดของสังคมเกี่ยวกับดนตรี นำไปสู่พฤติกรรมของมนุษย์ที่สร้างดนตรีแล้วจึงก่อให้เกิดรูปแบบดนตรีที่สังคมนั้นๆ ยอมรับ การวิเคราะห์ดนตรีจึงจำเป็นต้องเข้าใจสภาพสังคมวัฒนธรรมนั้นด้วย (Alan . P .Merriam , 1964) ด้วยเหตุนี้ นักมานุษยวิทยาจึงศึกษาค้นทฤษฎีในการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบผลงาน การศึกษามานุษยวิทยาการดนตรีในแต่ละ

สังคมจะได้คำตอบในหลายแง่มุมที่แตกต่างกันตามวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ เช่น ในด้านความรัก การเมือง ศาสนา ลักษณะของคำประพันธ์ตลอดจนโลกทัศน์ที่ปรากฏในบทเพลง

ในส่วนของศึกษามานุษยวิทยาการดนตรีในประเทศไทย ได้มีผู้ศึกษาหลายแนวทาง จากการศึกษาที่ได้ค้นคว้าจากหลายสถาบันในเรื่องภาพสะท้อนผ่านบทเพลงไทย ตลอดจนโลกทัศน์ของผู้ประพันธ์ผ่านทางบทเพลง ได้พบคำตอบในทางมานุษยวิทยาการดนตรีอย่างหลากหลาย อาทิ การศึกษาเรื่องหน้าที่และบทบาทของเพลงปลุกใจของจอมพล ป. พิบูลสงครามที่มีต่อสังคมไทย พบคำตอบว่า เป็นการใช้บทเพลงเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดนโยบายของรัฐสู่ประชาชน และสนองนโยบายนิยมไทยต่อต้านจีนของจอมพล ป. พิบูลสงคราม (ประจักษ์ สังเกต , 2538) ซึ่งในยุคนั้นเป็นช่วงที่ดนตรีตะวันตกเริ่มเข้ามามีอิทธิพลในประเทศไทยอย่างกว้างขวาง เป็นยุคที่รัฐบาลสนับสนุนดนตรีสากลให้เข้ามาผสมผสานในเพลงไทยสากล ทำให้ประสบความสำเร็จอย่างสูง จึงส่งผลให้นักประพันธ์เพลงได้รับความสำเร็จหลายท่าน ส่วนใหญ่ผู้ที่ได้รับความสำเร็จคือผู้ที่นำเอาแนวคิดและเนื้อหาสาระจากดนตรีดั้งเดิมของไทยเข้ามาผสมผสานกับดนตรีสากลและปรับภาษาที่ใช้ในบทร้องให้เข้ากับยุคสมัย (บรรจง ชลวิโรจน์ , 2538) ทำให้ผลงานทางด้านเพลงไทยขณะนั้นแต่กรูปแบบอย่างหลากหลายทั้งเพลงไทยสากล ดังผลงานเพลงของสง่า อารัมภ์ ได้มีผู้ศึกษาและพบว่า เพลงของสง่า อารัมภ์ ประพันธ์เพลงจากประสบการณ์ชีวิตบวกับสภาพสังคมในยุคสมัยนั้นโดยมีแนวคิดหลักในเพลงคือเรื่องราวของความรัก ส่วนแนวคิดรอง คือเรื่องของศาสนา (มัยลา ศรีโมรา , 2540) นอกจากนี้ยังมีเพลงที่ได้รับความนิยมอย่างสูงในยุคนั้นเกิดขึ้น คือ เพลงลูกทุ่ง และได้มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่งไว้ เช่น ผลงานของสุรพล สมบัติเจริญ จากการศึกษาพบว่า สภาพของสังคมวัฒนธรรมและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในแต่ละช่วงเวลานั้นมีผลกระทบและเป็นตัวกำหนดผลงานเพลงของสุรพลมากกว่าที่ผลงานเพลงเป็นตัวกำหนดทิศทางให้สังคม เพราะเมื่อผลงานเพลงของสุรพลแล้วเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ จะเห็นได้ว่า มีเหตุการณ์เกิดขึ้นแล้ว สุรพลจึงนำเรื่องราวมาแต่งและขับร้อง ประกอบกับตัวสุรพลเป็นคนที่พิถีพิถันและเอาใจใส่เรื่องการหาคำร้องเข้ามาประจำในวง นอกจากนี้เนื้อหาเรื่องราวในเพลงสามารถเข้าถึงความรู้สึกของผู้ชมผู้ฟังทุกระดับชั้น โดยเฉพาะชาวบ้าน และเพลงทั้งหมดเป็นเพลงร่าวกว่าครึ่ง เพราะสมัยที่เป็นหนุ่มนั้นได้เคยเป็นนักร้องเชียร์ร่าวก่อน จึงสังสรรค์ประสบการณ์เกี่ยวกับเพลงร่าวกวามาก (สหะชัย วิวัฒน์ปฐพี , 2544) งานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งที่น่าสนใจคือ งานเพลงของไพบุลย์ บุตรขัน จากการศึกษาพบว่า เป็นการสะท้อนภาพความเป็นอยู่ของคนในสังคมชนบทมากกว่าในกรุง และมีเพลงจำนวนไม่น้อยที่กล่าวถึงแนวคิดและคตินิยมในการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ทำให้เกิดคุณค่าคือช่วยส่งเสริมให้คนทำแต่ความดี สร้างสรรค์สังคมให้สงบสุขและได้สะท้อนวัฒนธรรมและประเพณีไว้หลายประการ (ภักยา ภักดีบุรี , 2535) การศึกษาผลงานเพลงของชาย เมืองสิงห์ พบว่า มีการใช้ถ้อยคำสำนวนแปลก ๆ ใหม่ ๆ โดยไม่คำนึงถึงหลักเกณฑ์ทางภาษา และมีการเปรียบเทียบผู้หญิง

กับสิ่งต่าง ๆ ทำให้สะดุดหูผู้ฟัง แต่โดยสรุปพบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นทัศนคติในด้านลบ มองโลกในแง่ร้าย โดยเฉพาะทัศนคติที่เกี่ยวกับสตรีเพศ แต่สอดคล้องการสอนและให้แง่คิดแก่ผู้ฟังในทางอ้อม โดยใช้เรื่องกรรมมาเป็นเครื่องปลอบประโลมใจ ใช้ความเชื่อ ความศรัทธา มาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว ถือเป็นกรณานาฏมโหรีปัญญาชาวบ้านมาเป็นประโยชน์ในการประพันธ์เพลง (วิรวรรณคลังกรณ์ , 2541) จากบทเพลงต่าง ๆ เหล่านี้จะเห็นว่าเนื้อหาที่สะท้อนวิถีชีวิตของคนไทยให้เห็นถึงความเดือดร้อน ความขาดแคลนจากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ และยังสะท้อนลักษณะสังคมไทยโดยรวมทั้งระบบชนชั้น สถาบันครอบครัว ระบบค่านิยม ความเชื่อ โลกทัศน์ รวมทั้งสภาพแวดล้อม ความยากจน ความทุกข์ยากลำบากในการดำเนินชีวิต ความเหลื่อมล้ำในสังคม การคอร์รัปชัน ความเผด็จการของผู้ปกครอง จากสภาพเหล่านี้ได้ทำให้เกิดเพลงอีกประเภทหนึ่งขึ้น นั่นคือเพลงชีวิต เพลงชีวิตคือเพลงที่มีลักษณะของการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมตะวันตกในหลายด้าน เช่น ดนตรี ภาษา (พจิ บำรุงสุข , 2543) ได้มีผู้ศึกษาเรื่องเพลงชีวิตที่ขับร้องโดยคำรณ สัมบุณณานนท์ พบว่า มีบทบาทหน้าที่โดยตรงต่อสังคม กล่าวคือเพลงเป็นสื่อในการบอกเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคม โดยมีทั้งเรื่องที่ดีและไม่ดี เพลงเป็นเครื่องกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความรับผิดชอบต่อสิทธิของตนเองและสร้างสำนึกในการรับผิดชอบต่อสังคม เป็นกระบอกเสียงแทนประชาชนและผู้ที่ไม่ได้รับความยุติธรรมจากสังคม (พจิ บำรุงสุข , 2542) นอกจากเพลงจะเป็นการสะท้อนภาพสังคมในแง่มุมต่าง ๆ แล้ว เพลงแต่ละประเภทยังมีบทบาทต่างกัน เช่น บทบาทในเชิงบันเทิงนาการ บทบาทในเชิงอบรมสั่งสอนขัดเกลาทางสังคม บทบาทในการเป็นเครื่องมือของรัฐในการเผยแพร่และต่อต้านลัทธิทางการเมือง ขณะเดียวกันยังเป็นกระบอกเสียงถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ปัญหาและความต้องการของประชาชนให้ฝ่ายรัฐได้รับทราบ และยังมีบทบาทในทางธุรกิจในฐานะเพลงประกอบภาพยนตร์ การแสดง วิทยุและโทรทัศน์ รวมทั้งเป็นสินค้าในธุรกิจแผ่นเสียง (พรรณี ปรัชญาบำรุง , 2542) นอกจากนี้ยังรวมถึงเพลงมาร์ชที่สร้างขึ้นเพื่อสนองนโยบายของผู้นำประเทศในช่วงนั้น ๆ ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างเพลงตามเหตุการณ์ (ประณต มีสอน , 2542)

ในส่วนของการศึกษาเรื่องวรรณกรรมเพลงของนักประพันธ์เพลงไทย ได้มีผู้ค้นคว้าศึกษาไว้หลายท่าน กล่าวโดยสรุปได้ว่า วรรณกรรมเพลงส่วนใหญ่จะมีเนื้อหาสัมพันธ์กับชีวิตจริงของผู้ประพันธ์ และมีบทบาทต่อสังคม คือด้านบันเทิง ด้านความรู้ บทบาทในการดำรงค่านิยมที่ดีงามของสังคม และบทบาทในการปลูกจิตสำนึกที่มีต่อสถาบันสำคัญของชาติ (บุษกร ครุทวงศ์ , 2537) ส่วนทัศนคติทางด้านลบ พบว่า เป็นการมองโลกในแง่ร้าย โดยเฉพาะในทัศนคติที่เกี่ยวกับสตรีเพศ

แต่สอดแทรกการสอนและให้แง่คิดแก่ผู้ฟังในทางอ้อม โดยผู้ประพันธ์มักจะชี้ทางออกด้วยการยกเรื่องกรรมมาเป็นเครื่องปลอบประโลมใจด้วยการใช้ความเชื่อ ความศรัทธาทางศาสนามาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว (ชารทิพย์ สิทธิเชนทร์ , 2539) ด้านโลกทัศน์ของนักประพันธ์ที่ปรากฏในบทเพลงส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องราวของความรัก ความผิดหวังในชีวิต เพลงเกี่ยวกับคตินิยมสอนใจ เพลงเกี่ยวกับการสะท้อนสังคม เพลงเกี่ยวกับการชมความงามต่าง ๆ (สมบัติ กิ่งกาญจน์วงศ์ , 2534) โดยผู้ประพันธ์เพลงส่วนใหญ่ใช้สำนวนโวหารในเพลงอย่างหลากหลาย มีการใช้สำนวนคำพังเพย ภาษิตเข้ามาสอดแทรกอยู่ในบทเพลง (มัลลิกา คณานุรักษ์ , 2529)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับชีวิตและผลงานของสุรพล โทณะวณิก

สุรพล โทณะวณิก เป็นนักประพันธ์เพลงไทยสากลที่มีชีวิตประวัติดำเนินมาและน่าศึกษา เนื่องจากชีวิตตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโตไม่เคยได้รับความสบายทั้งทางกายและจิตใจ ทั้งที่แต่เกิดและเติบโตอยู่ในสังคมแวดล้อมที่พร้อมด้วยบิดามารดา แต่ก็ไม่ได้รับการดูแลอย่างที่ควรจะเป็น กลับใช้ชีวิตเป็นเด็กเร่ร่อนตั้งแต่อายุ 9 ขวบ หาเลี้ยงชีพด้วยการเข็นรถเข็น รถมอเตอร์ไซด์ ข้ามสะพานพุทธ เข็นรถผัก ขายขนม ขายไอติม ฯลฯ หลับนอนตามถังขยะ ได้สะพาน เรือร้างที่เกยหาด ตามแต่จะหาได้ในแต่ละวัน ซึ่งในช่วงนั้นเป็นยุคสงครามโลกครั้งที่ 2 (อุยโลก , 2510) ชีวิตเปลี่ยนแปลงและมีจุดหักเหหลายครั้ง เคยบวชสามเณรและสอบได้นักธรรมตรี เคยเป็นนักมวย เป็นทหาร ทำงานเป็นพนักงานดับเพลิง เป็นนักเขียนเรื่องสั้น กล่าวได้ว่าผ่านงานมาทุกรูปแบบ ต่อมาได้เข้าทำงานที่โรงละครเวียงนครเกษม ณ ที่นี้ทำให้หันเหชีวิตมาเป็นนักประพันธ์เพลงเต็มตัว โดยเรียนรู้การประพันธ์เพลงไทยสากลจากครูเพลงหลายท่าน อาทิ ครูมงคล อดิชาติกุล , ครูจำปา เล่มสารัญญ , ครูนารถ ถาวรบุตร ฯลฯ สุรพล โทณะวณิก มีผลงานที่สร้างชื่อเสียงมากมาย จนได้รับรางวัลศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (การประพันธ์เพลงไทยสากลในปี พ.ศ. 2540) (สมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย , 2540) โดยก่อนหน้านี้จะได้รับรางวัลศิลปินแห่งชาตินั้น มีผลงานที่ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานหลายครั้ง อาทิ เพลงไกรหนอ เพลงเพชรตัดเพชร เพลงลมรัก และรางวัลตุ๊กตาทองมหาชนจากหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ในเพลงลมรัก และเพลงอยากลืมกลับจำ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ , 2541) ประพันธ์เพลงโดยใช้หลายนามปากกา เช่น ราชสุริย์ โทณะวณิก , อารี อุไร , เค็ม ใจแคบ , เลียบ เคียงเรียม , ศรีนศิริ โทณะวณิก , เรียม โอชารส ฯลฯ นับได้ว่าสุรพล โทณะวณิก เป็นผู้มีความสามารถหลากหลาย และโดดเด่นสมควรแก่การยกย่องและการทำบันทึกไว้เป็นเกียรติประวัติสืบไป

เอกสารและงานวิจัยที่นำมาเป็นแนวทางในการศึกษาล้วนเป็นงานที่มีบทบาทหน้าที่ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นการสะท้อนภาพทางสังคมวัฒนธรรมในแง่มุมต่าง ๆ หรือการรับใช้สังคม ตลอดจน

ให้ความบันเทิง ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับเพลงจึงมีอาจแยกออกจากกันได้ ด้วยเหตุผล
ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้เลือกเอกสารและงานวิจัยข้างต้นมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาเรื่อง ชีวิต
และผลงานของ สุรพล โทณะวณิก

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องชีวิตและผลงานของสุรพล โทณะวณิก ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 รูปแบบการวิจัย

ใช้การศึกษาวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Formal Research) และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Research)

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เก็บจากเอกสาร มีขั้นตอนดังนี้

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับชีวิตและผลงานของสุรพล โทณะวณิก ได้มาจากหลายแหล่ง ดังนี้

- ในส่วนของข้อมูลเอกสารได้รวบรวมและค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในหลาย ๆ ประเด็น ดังนี้

- (1) ศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมไทย โลกทัศน์ ที่ผ่านทางบทเพลงของนักประพันธ์และนักร้องดัง ๆ ที่มีผู้วิจัยไว้
- (2) รวบรวมและค้นคว้าข้อมูลทางด้านทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในงานวิจัย
- (3) ค้นคว้าข้อมูลทางด้านความเชื่อ คำสอนในทางพุทธศาสนา ที่ส่งผลต่อโลกทัศน์ ทศนคติ ตลอดจนการดำเนินชีวิตและการดำรงชีวิตของผู้ประพันธ์เพลง
- (4) ค้นคว้าข้อมูลทางด้านจิตวิเคราะห์ จิตวิทยาในวัยเด็ก โดยศึกษาในประเด็นของความต้องการและความคิดในวัยเด็กที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อการเจริญเติบโตสู่ผู้ใหญ่

- (5) ค้นคว้าข้อมูลทางด้านความเชื่อ คำสอนในทางพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย โดยศึกษาในประเด็นของอิทธิพลจากความเชื่อ และคำสอนในทางพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทัศนคติ โลกทัศน์ ตลอดจนการดำเนินชีวิตและการดำรงชีวิตของผู้ประพันธ์เพลง
- (6) ค้นคว้าข้อมูลทางด้านจิตวิเคราะห์ จิตวิทยาในวัยเด็ก โดยศึกษาในประเด็นของความต้องการและความคิดในวัยเด็กที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อการเจริญเติบโตสู่วัยผู้ใหญ่

การรวบรวมและค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติชีวิตรวมทั้งผลงานของสุรพล โทณะวณิก ได้รวบรวมชีวประวัติและผลงานด้านต่าง ๆ ตลอดจนทั้งผลงานเพลงตั้งแต่ยุคแรกจนถึงปัจจุบัน รวบรวมประวัติความเป็นมาของบทเพลง เช่น เพลงที่ประพันธ์สำหรับประกอบการแสดงละคร ภาพยนตร์ ละครเวที หรือเพื่อการอื่น ๆ เพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการประพันธ์ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในเชิงวิเคราะห์ ส่วนการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ สุรพล โทณะวณิก โดยตรงนั้น เพื่อให้ทราบถึงอุปนิสัย โลกทัศน์ ทัศนคติ แล้วนำไปพิจารณาโยงใยถึงบทเพลงที่ประพันธ์ขึ้นว่ามีลักษณะอย่างไร สำหรับการรวบรวมเนื้อเพลงได้ทำเท่าที่จะค้นได้จากที่ต่าง ๆ อาทิ ห้องสมุดดนตรี หนังสือเพลงอมตะ ฯลฯ จากนั้นนำมาแยกประเภทของเพลง เพื่อการศึกษาในด้านความคิด โลกทัศน์ และสภาพสังคมรวมทั้งวัฒนธรรมไทยที่สะท้อนอยู่ในบทเพลงเหล่านั้น

การรวบรวมข้อมูลทางได้มาจากเอกสาร วารสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์ หนังสืออนุสรณ์ต่าง ๆ บันทึกความทรงจำ จุลสาร บทความ วารสาร และคำสอนในทางพุทธศาสนา จากห้องสมุดต่าง ๆ

3.2.2 การรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์หรือสอบถามผู้รู้ที่เป็นเจ้าของข้อมูลหลัก และผู้เกี่ยวข้องในวงการเพลง

การรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีสัมภาษณ์ในระดับลึก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมายืนยันสิ่งที่ศึกษาเพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้อง ชัดเจน โดยมีประเด็นครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- ประวัติชีวิตและผลงานของสุรพล โทณะวณิก
- ลักษณะและแนวทางการสร้างสรรค์บทเพลงในแต่ละยุค

- แนวคิด โลกทัศน์ ทักษคติในการดำเนินชีวิตตลอดจนแรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลงของสุรพล โทณะวณิก

- ประวัติที่มาและเกร็ดต่าง ๆ ของเพลง

ผู้ศึกษาได้มีโอกาสสัมภาษณ์สุรพล โทณะวณิก โดยสอบถามในประเด็นใกล้ตัวที่สุด เช่น ชีวิตที่ผ่านมาเป็นอย่างไร วิธีการประพันธ์เพลง ประวัติความเป็นมาของเพลงต่าง ๆ โดยเฉพาะเพลงที่ได้รับพระราชทานแผ่นเสียงทองคำและเพลงที่ได้รับรางวัลอื่น ๆ แล้วจึงสอบถามในเบื้องต้นถึงเรื่องความคิด ความรู้สึก มุมมอง ทักษคติ อุปนิสัย และจิตวิญญาณในการถ่ายทอดสู่บทเพลง ได้มีการสอบถามและสัมภาษณ์หลายครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แน่นอน โดยอาศัยน้องสาว ชนพร แวกประยูร ผู้มีความสนิทสนมคุ้นเคยส่วนตัวจากการได้ร่วมงานกับสุรพล โทณะวณิก มาก่อนหน้านี้ การติดต่อสัมภาษณ์จึงง่ายขึ้นมาก

แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้สุรพล โทณะวณิก ยินดีที่จะให้ข้อมูลทุกอย่างเท่าที่จะเป็นไปได้ ก่อนอื่นท่านได้ทำความเข้าใจกับผู้วิจัยไว้ล่วงหน้าว่า ในบรรดาข้อมูลทั้งหลายนั้น มีบางเรื่องได้บอกข้อใหญ่ใจความไว้ให้เพียงรับทราบเท่านั้น ขอให้ละเว้นไม่นำมาเขียนลงในงานวิจัยครั้งนี้ แต่จะอนุญาตให้เขียนเปิดเผยได้ หลังจากตัวท่านได้ถึงแก่กรรมแล้ว ทั้งนี้เพราะเกรงว่าจะเกิดผลกระทบกระเทือนต่อบุคคลหลายฝ่าย

สำหรับในด้านประวัติส่วนตัว ผู้วิจัยได้เขียนจากการสัมภาษณ์และค้นคว้าไว้ชิ้นหนึ่งก่อนแล้ว จากนั้นได้เรียบเรียงขึ้นมาใหม่ โดยได้รับความอนุเคราะห์จากสุรพล โทณะวณิก เป็นผู้ตรวจสอบตัดทอนบางส่วนออกและแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้ครบถ้วนบริบูรณ์ พร้อมกันนี้ท่านได้มอบหนังสือสมัยที่เป็นนักเขียนให้นำมาศึกษาเล่มหนึ่ง เป็นหนังสือที่เขียนขึ้นจากประวัติและประสบการณ์ของตนเองทั้งหมดในอดีต นับว่าเป็นความกรุณาอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ในเวลาต่อมา ได้มีโอกาสสอบถามและสัมภาษณ์ภรรยาและบุตรชายตลอดทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสุรพล โทณะวณิก โดยตรง ในประเด็นของการทำงาน อุปนิสัยใจคอ เป็นต้น

คณะนักร้องวงฮอทเปปเปอร์ ในยุคสมัยที่มีความสนิทสนมและมีชื่อเสียงควบคู่กันมากับสุรพล โทณะวณิก ในประเด็นของการทำงาน ความรู้สึกนึกคิดและอุปนิสัยใจคอ ซึ่งในการนี้ยังมีอีกท่านหนึ่งคือ ชาตรี ศิลปสนอง ผู้เคยร่วมงานมาด้วยกัน

นอกจากนี้ ได้ไปสัมภาษณ์ผู้ที่มาชมงานคอนเสิร์ตของสุรพล โทณะวณิก ที่จัดขึ้นตามสถานที่ต่าง ๆ อาทิ ศาลาเฉลิมกรุง ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย โดยสัมภาษณ์ในประเด็นของความคิดเห็นที่มีต่อบุคคลและผลงาน ปรากฏว่า มีผู้ชมบางท่านรู้จักสุรพล โทณะวณิก เป็นอย่างดีทั้งในด้านผลงานและอุปนิสัยส่วนตัว

ด้วยวิธีการสอบถามและสัมภาษณ์บรรดาบุคคลดังกล่าว ทำให้ทราบถึงความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสุรพล โทณะวณิก โดยอีกนัยหนึ่ง เพื่อประโยชน์ในด้านการสำรวจเพลงที่ได้รับความนิยม

เมื่อการดำเนินงานสามารถรวบรวมคำตอบและมุมมองตลอดจนข้อคิดเห็นทั้งหมดครบถ้วนพอสมควรแล้ว ได้นำมาเป็นข้อมูลตรวจสอบความถูกต้องและสนับสนุนข้อมูลที่ค้นคว้าได้จากเอกสารต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูล

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และการสัมภาษณ์จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งหมดมาทำการตรวจสอบแบบสามเส้าโดยตรวจสอบในด้านของความเที่ยงตรงทางเนื้อหา เช่น ประวัติชีวิต เนื้อเพลง อุปนิสัยส่วนตัวขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่ได้รับมาสามารถเชื่อถือได้

ในด้านเนื้อหาของเพลงของสุรพล โทณะวณิก ได้นำเนื้อร้องทั้งหมดเท่าที่ค้นพบมาศึกษาและแยกประเภทของเพลง จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามประเภทที่แยกไว้ เช่น เพลงรักประเภทต่าง ๆ , เพลงสร้างสรรค์สังคมไทย และเพลงตลก

ในด้านชีวประวัติ ได้นำข้อมูลจากหนังสือที่ระลึกงานคอนเสิร์ตของสุรพลที่จัดขึ้นในสถานที่ต่าง ๆ จากการสัมภาษณ์โดยตรงตลอดทั้งผู้เกี่ยวข้อง และหนังสือเล่มหนึ่งของสุรพลที่เขียนชีวิตตนเองไว้ตั้งแต่เกิดจนโตในรูปแบบนวนิยายเรื่อง “ลุยโลก” เป็นการเขียนในช่วงที่สุรพลยังจดจำชีวิตของตนเองได้อย่างละเอียดตามลำดับขั้นตอน

จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้ศึกษาค้นคว้าในทุกด้านมาวิเคราะห์ร่วมกับเรื่องราวในสังคมและวัฒนธรรมตลอดจนบริบทอื่นๆ ในสังคมไทยโดยใช้แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาทำการวิเคราะห์

อนึ่ง อีกประเด็นหนึ่งคือ วิเคราะห์โลกทัศน์และบริบทอื่น ๆ ของสุรพล โทณะวณิก ผ่านทางบทเพลงที่ได้ประพันธ์เอาไว้ โดยนำข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้าทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์ เพื่อศึกษาถึงความคิด ความเชื่อตลอดจนทัศนคติ และแรงบันดาลใจที่ถ่ายทอดผ่านบทเพลงออกมา

3.4 ระยะเวลาการศึกษา

ผู้ศึกษาใช้ระยะเวลาการศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- 3.4.1 การทบทวนวรรณกรรม ใช้เวลาระหว่างเดือนตุลาคม ถึง เดือน ธันวาคม 2544 รวมเวลา 3 เดือน หลังจากนั้นยังทำการค้นคว้าและหาข้อมูลไปเรื่อย ๆ หากมีผู้ใดทำการวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องก็จะนำมาเพิ่มเติมในงานเพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

- 3.4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้เวลาระหว่างเดือน มกราคม ถึงเดือนธันวาคม 2545 รวมเวลา 1 ปี โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ
- 3.4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้เวลาระหว่างเดือน มกราคม 2546 ถึง เดือน มีนาคม 2547 รวมเวลา 1 ปี 2 เดือน

3.5 การนำเสนอข้อมูล เสนอโดยนำข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วทั้งหมดมาเรียบเรียงเป็นหัวข้อ หมวดหมู่ สรุปผลการวิจัย แล้วนำเสนอโดยวิธีการพรรณนา

บทที่ 4

ชีวิตและผลงานของสุรพล โทณะวณิก

ในการเสนอประวัติชีวิตของสุรพล โทณะวณิก ผู้ศึกษาได้แบ่งประวัติชีวิตเป็น 4 ช่วง เนื่องจากในแต่ละช่วงของชีวิตที่นำมาแบ่งล้วนมีจุดเปลี่ยนที่สำคัญในชีวิตของสุรพล ดังนี้

ช่วงที่ 1 ช่วงแรกเกิด พ.ศ. 2474 ถึง 2485 (ช่วงวัยเด็ก)

ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2486 ถึง 2515 (ช่วงวัยหนุ่ม)

ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2516 ถึง 2530 (ช่วงวัยทำงานเลี้ยงชีพ)

ช่วงที่ 4 พ.ศ. 2531 ถึง 2540 (ช่วงครุเพลงและได้รับการคัดเลือกเป็นศิลปินแห่งชาติ)

ช่วงที่ 1 แรกเกิด พ.ศ. 2474 ถึง พ.ศ. 2485

สุรพล โทณะวณิก เกิดเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2474 ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ บิดาชื่อขุนประทนศักดิ์ (หลี โทณะวณิก) รับราชการเป็นอัยการ มารดาชื่อน้อย (เสริม) บิดามีบุตรทั้งสิ้น 11 คน เกิดจาก 5 มารดา คือ

มารดาที่ 1 มีบุตร 5 คน คือ

1. อารี โทณะวณิก (ชาย) อาชีพนักธุรกิจ , พระเอกภาพยนตร์และพระเอกละคร
2. อุไร โทณะวณิก (ชาย) ทำงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด มหาชน
3. อูรา โทณะวณิก (ชาย) เป็นนักเดินเรือทะเล
4. สัมพันธ์ โทณะวณิก (อภัยวงศ์) (หญิง) เป็นหัวหน้าช่างตัดเสื้อแห่งร้านแอนนิต้าไหมไทย
5. อุเทน โทณะวณิก (ชาย) ทำงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด มหาชนจนกระทั่งเกษียณ

มารดาที่ 2 มีบุตร 1 คน คือ

1. เพ็ญแข โทณะวณิก (หญิง) เคยเป็นนางเอกภาพยนตร์เรื่อง “ฟ้ากำหนด”

มารดาที่ 3 มีบุตร 1 คน คือ

1. สุรพล โทณะวณิก (ชาย) นักเขียน , นักหนังสือพิมพ์ และนักประพันธ์เพลง

มารดาที่ 4 มีบุตร 2 คน คือ

1. พงษ์ทิพย์ โทณะวณิก (ชาย) บวชตลอดชีวิต
2. เคลีย นาวานุเคราะห์ (หญิง)

มารดาที่ 5 มีบุตร 2 คน คือ

1. พิทยา โทณะวณิก (แดงใหญ่) (หญิง) เสียชีวิตแล้ว
2. สุชาดา โทณะวณิก (แดงเล็ก) (หญิง) ทำงานที่องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยจนเกษียณอายุ

ชีวิตแรกเกิดของเด็กชายชวนชม (ชื่อเดิมของสุรพล โทณะวณิก) นับตั้งแต่จำความได้ จำได้ว่าอาศัยอยู่กับยายในห้องแถวที่ตรอกพญาไม้ ฝั่งธนบุรี ต่อมายายพามาอยู่ที่หลังวัดโมฬีโลกยาราม (วัดท้ายตลาด) ปากคลองบางหลวง ฝั่งธนบุรี ในขณะที่ยายได้บวชเป็นแม่ชีแล้วและได้เลี้ยงดูโดยช่วยกันกับป้าใบ้ (เป็นใบ้ไม่สามารถพูดได้) ซึ่งเป็นพี่สาวของแม่มาอยู่ช่วยด้วย ยายกับป้าใบ้พามาเลี้ยงดูในสวนช่วงเวลากลางวัน มีผู้ดูแล 3 คน คือ แม่ชีจันทร์ ยาย และป้าใบ้ ตอนกลางวันป้าใบ้จะเป็นคนป้อนข้าวและอาบน้ำให้ ส่วนในตอนกลางคืนช่วงก่อนพระอาทิตย์ตกดินชวนชมจะไปนอนกับเด็กวัดที่กุฏิของพระมหาละม้าย (ภายหลังเป็นเจ้าอาวาสวัดหงส์รัตนารามจนมรณะภาพ) และในตอนเช้ายายจะให้ป้าใบ้มารับไปเลี้ยง เป็นเช่นนี้มาตลอดจนวันหนึ่งในตอนกลางวันยายและแม่ชีจันทร์กำลังนั่งสมาธิอยู่ ชวนชมได้หนีออกไปเล่นตรงทำน้ำแล้วพลัดตกน้ำ แต่คนแจวเรือจ้างช่วยไว้ได้ทัน จากเหตุการณ์วันนั้นทำให้หลวงพ่อนำไปเลี้ยงเองทั้งกลางวันและกลางคืน ส่วนตอนเย็นยายจะให้ป้าเอาของโปรดคือข้าวคลุกปลาพูเหาะน้ำพริกที่ไม่มีพริกมาป้อน เสร็จแล้วก็กลับไป

ช่วงเรียนรูธรรมะ

ในขณะที่อยู่กับหลวงพ่อก็ หลวงพ่อจะสอนให้พูดจาให้ไพเราะ ไม่ให้พูดคำหยาบ ต่อมาเมื่ออายุประมาณ 4 ขวบ หลวงพ่อได้สอนให้นั่งขัดสมาธิเอามือขวาทับมือซ้ายวางบนตัก แล้วให้หัวแม่มือชนกัน ให้พยายามวาดภาพนึกถึงสิ่งที่ผ่านมา แล้วคอยถามดูทุกระยะ ถ้าเห็นว่าคุณคิดฟุ้งซ่านมากไปก็บอกให้หยุด พอต่อไปนานวันเข้า ท่านให้ท่องคาถาว่า “พุทโธ” หรือ “นะโม พุทธายะ” หรือ “นีสัง” (แปลว่าสี่เขียว) วลีใดวลีหนึ่ง โดยหลวงพ่อเป็นคนควบคุมตลอดเวลา เป็นเช่นนี้เกือบทุกคืน จนในคืนวันหนึ่ง (ขณะนั้นอายุประมาณ 5 ขวบ) หลวงพ่อสอนในห้องเพียงลำพัง โดยให้นั่งขัดสมาธิหลับตาตัวตรง หายใจลึก หายใจแค้ไหนก็หายใจแค้น้อย่างสม่ำเสมอ และพูดซ้ำ ๆ เน้นถ้อยเน้นคำ เหมือนคำพูดแต่ละคำคือคาถาว่า “ชวนชม รู้หรือเปล่า ชวนชมไม่ได้มีคนเดียว ในตัวชวนชมยังมีอีกสองคน ตัวเองที่นั่งอยู่นี้เป็นคนกลาง ข้างซ้ายมีคนหนึ่ง ข้างขวามีคนหนึ่ง ลองพยายามมองให้เห็นสิ ทั้งสองคนนั้นเหมือนชวนชมที่สุด” หลวงพ่อให้ปฏิบัติเช่นนี้บ่อย ๆ จนวันหนึ่งชวนชมก็บอกหลวงพ่อกว่า ตนได้เห็นแล้ว แต่ความจริงคือได้มองกระจกเป็นครั้งแรกและได้เห็นตัวเองในกระจก หลวงพ่อคิดว่าชวนชมเห็นอย่างที่หลวงพ่อกำลังเห็น จึงพูดว่า

“ถ้าเห็นแล้ว ฟังให้ดี ๆ นั่นคือชวนชมทั้งสองคน ไม่ว่าจะชวนชมจะเปลี่ยนชื่อเป็นอะไรในวันข้างหน้า มันก็ยังอยู่ในตัวเรา ชวนชมคนหนึ่งเป็นคนดี ชวนชมคนหนึ่งเป็นคนไม่ดี คอยชักชวนให้เสียอยู่เรื่อย ถ้าอะไรไม่ดีเจ้าชวนชมคนนี้แหละเป็นผู้แนะนำ ส่วนคนสองเป็นคนดี มีความคิดคอยสอนแต่สิ่งดีดี ชวนชมหนึ่งถึงจะเหมือนชวนชมสอง แต่หน้าตาและนิสัยมันไม่ค่อยเรียบร้อย ทะลึ่งตึงตังเหมือนเจ้าแกละ ชวนชมสองเรียบร้อยมาก สุภาพมาก หน้าตาก็ดี เห็นไหมมันยิ้มอย่างใจเย็น” เสร็จแล้วหลวงพ่อก็ให้ลืมนตา หลังจากวันนั้นแล้ว หลวงพ่อก็ย้ำอีกว่า “จำไว้เถิดนะ ชวนชมไม่ได้อยู่คนเดียวในโลก ในตัวชวนชมมีถึงสามคน คนหนึ่งชักชวนไปในทางดี อีกคนชักชวนไปในทางไม่ดี เราเป็นคนกลางต้องเลือกเอาเอง ชวนชมยังเล็ก ตอนนี้อาจจะยังไม่รู้อะไร ที่หลวงพ่อสอนให้หลับตาสมาธิ ก็เพื่อให้รู้จักจำ รู้จักคิด ต้องพูดซ้ำ ๆ ซาก ๆ เพื่อให้ฟังบ่อย ๆ จนเมื่อ อะไรที่เราจำได้จนเบื่อแล้วมักจะลืมยาก” หลวงพ่อย้ำคำพูดเช่นนี้หลายวัน จนจะเห็นว่าจำได้แน่ก็หยุดแล้วเปลี่ยนวิธีใหม่ คือให้จำของ โดยหลวงพ่อกำลังจะหาของหลาย ๆ อย่างมากองรวมกันแล้วให้หลับตาพูดออกมาว่ามีอะไรบ้าง มีกี่อย่าง อะไรวางอยู่ตรงไหน ใกล้เคียงอะไร เกมนี้เล่นรวมกับเด็กวัดหลายคน โดยชวนชมมักจะชนะเลิศ (สัมภาษณ์ สุรพล โทณะวณิก , 2544)

มีอยู่วันหนึ่งขณะที่วิ่งเล่นกับเด็กวัดคนอื่น ๆ ก็มีแม่ของเด็กคนหนึ่งมาเยี่ยมลูก พร้อมกับนำขนมมาฝาก ความคิดในขณะนั้นมีได้สนใจขนมแต่กลับคิดถึงคำว่า “แม่” และเกิดความสงสัยว่าใคร ๆ ก็มีแม่ แต่ทำไมตนไม่มีแม่ จึงไปถามหลวงพ่อ หลวงพ่อมองหน้าสบตาอยู่ครู่เดียว ก็ตอบว่า “ชวนชมมีทั้งพ่อและแม่ เห็นไหมหลวงพ่อเป็นพ่อเป็นแม่ชวนชม เพราะหลวงพ่อนุ่งสบงเหมือนผ้าถุง เป็นพ่อเพราะเป็นผู้ชาย หลวงพ่อเป็นทั้งพ่อทั้งแม่เลย” เมื่อได้ฟังดังนั้นก็รู้สึกสบายใจแล้วก็ได้สนใจเรื่องพ่อแม่อีก

เมื่ออายุประมาณย่างเข้าหกขวบ มารดาได้มาที่วัดเพื่อมาเยี่ยม ในครั้งแรกที่เห็นแม่นั้นไม่ทราบว่าเป็นมารดา แต่จำได้ว่าเห็นมารดาร้องไห้แล้วกอดตน หลังจากวันนั้นไม่นาน มารดาก็มารับตัวไปอยู่ด้วย ก่อนที่จะลงจากกุฏิ หลวงพ่อได้สั่งมารดาของสุรพลว่า “เด็กคนนี้ไม่เหมือนเด็กธรรมดาทั่วไป เป็นเด็กมีความรู้สึก จี๋สงสัย ช่างซักถาม ความจำแม่นยำ ปฏิภาณดี ถ้าเขาผลอพุดคนเดียวออกมา อย่าเข้าใจว่าชวนชมเป็นบ้า เพราะหลวงพ่อสอนให้เขาทำสมาธิ เพื่อวันข้างหน้าเขาเป็นคนว่าห่วยเดียวดาย จะได้รู้สึกเหมือนไม่ได้อยู่คนเดียวในโลก ดังนั้น หลวงพ่อจึงสอนให้เขารู้สึกว่าตัวเองมีอีกสองคนในตัว ก็คือความดีและความชั่ว เมื่อเวลาเขาอยู่คนเดียวมีความคิดอ่านกว่านี้ เขาจะได้รู้จักทะเลาะกับความดีและความชั่ว รู้จักตัดสินใจ อย่าเลี้ยงด้วยความโมโหโทโสและอารมณ์เป็นอันขาด ต้องเลี้ยงด้วยปัญญา อย่างเลี้ยงกักขัง จงปล่อยเขาแล้วตัดเคือง เขาไม่ชอบเจ็บ ถ้าดีเขาจะดำเนินไม่ เพราะเขามีธาตุของความร้อน ชอบตามใจตัวเอง ในวัดนี้เขาจะวิ่งเล่นที่ไหนก็ได้

ทั่ววัด หลวงพ่อไม่เคยห้าม ถ้าเขาเข้ารกถูกหนามตำเท้า ความเจ็บนั้นแหละจะสอนเขาเอง” เมื่อหลวงพ่อกล่าวจบก็เรียกสุรพลเข้าไปบอกว่าแม่จะมารับไปอยู่ด้วย แล้วหลวงพ่อก็ให้พรก่อนจากว่า “สวัสดิมีชัยนะลูกนะ ถึงเืองไม่ใช่ลูกข้าก็รักเืองเหมือนลูก ข้าไม่ใช่พระอรหันต์ ข้าต้องคิดถึงเืองเป็นธรรมดา ชวนชมข้าขอให้พร ด้วยบุญที่ข้าได้บวชมาตั้งแต่เป็นเณรจนถึงบัดนี้ ขออย่าให้เืองต้องหิวนาน ต้องตกอับนาน ไปดีเถอะนะลูกนะ” หลังจากนั้นก็มาอยู่กับแม่ (อุชโลภ , 2510)

มาอยู่กับมารดา

บ้านที่มารดาพามาอยู่ด้วยนั้นอยู่ในตรอกริ้วสี่สิริ เป็นห้องแถวไม้หลังคาสังกะสีชั้นเดียวยกพื้นสูงจากพื้นดินราวหนึ่งศอกครึ่ง มีบันไดสามขั้น กว้างประมาณครึ่งเมตร มีชานหน้าห้องกว้างประมาณหนึ่งเมตร ใต้ถุนบ้านเป็นน้ำครำ ภายในห้องค่อนข้างคับแคบมีเพียงห้องนอนเดียว มีประตูอีกหนึ่งบานตรงกับประตูหน้า ข้างหลังเป็นครัว เนื้อที่กว้างประมาณเมตรครึ่ง หลังบ้านมีอีกประตูหนึ่งเปิดตรงกันหมด มีทั้งหมดสี่ห้องเช่า ใช้ห้องสุขาาร่วมกัน ด้านหลังและรอบข้างล้อมด้วยดงกระถิน เถาต้นใบระบาทเลื้อยคลุมหลังคาห้องสุขา ด้านหน้ามีต้นตำลึง ด้านหลังลึกเข้าไปเป็นต้นมะขามใหญ่ขึ้นครึ้ม คูเป็นปากลำยหลังวัด เมื่อย้ายมาอยู่ใหม่ ๆ ต้องปรับตัวในเรื่องชีวิตประจำวัน แต่ก็มิได้เป็นปัญหา เพราะรู้สึกอบอุ่นใจมากที่ได้อยู่กับมารดา ถึงแม้ว่าในขณะนั้นได้แต่งงานใหม่กับชายซึ่งนับถือศาสนาอิสลามโดยไม่ทราบว่ามีภรรยาอยู่แล้ว บิดาเลี้ยงชอบดื่มเหล้าและติดฝิ่น เวลาเมาจะทุบตีภรรยาและพูดจากับทุกคนด้วยถ้อยคำที่หยาบคาย แต่สุรพลก็อดทนเพราะต้องการอยู่กับมารดา ซึ่งเลี้ยงดูด้วยความสุภาพอ่อนโยน เวลาอาบน้ำ มารดาจะเป็นคนอาบและขัดถูตัวให้ เมื่อเวลาหนาวจะเอาผ้าขนหนูมาห่อตัวแล้วกอดไว้กับอก และตรงนี้เองที่เป็นต้นกำเนิดของเพลงไครหนอ (สัมภาษณ์ สุรพล โทณะวณิก , 2545)

เรียนรู้ชีวิตเด็กเร่ร่อน

สุรพลอยู่กับมารดาและบิดาเลี้ยงจนถึงอายุประมาณแปดขวบ ก็ยังไม่ได้เรียนหนังสือ ทำให้รู้สึกน้อยใจและประกอบกับช่วงนั้นพ่อเลี้ยงและมารดาทะเลาะกันบ่อยครั้ง จึงหนีออกมาเป็นเด็กเร่ร่อนอยู่ที่สะพานพุทธยอดฟ้า ได้รู้จักเพื่อนสองคนชื่อหนอมและนิกซึ่งต่อมาได้กลายเป็นเพื่อนที่คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันตลอดเวลาที่เป็นเด็กเร่ร่อน สุรพลเล่าว่าครั้งแรกที่ได้รู้จักเพื่อนสองคนนี้เป็นเพราะตอนที่ตนนอนอยู่ริมฟุตบาทตรงบริเวณสะพานพุทธและอาเจียนออกมาเป็นน้ำย่อย เพื่อนทั้งสองยอมออกสวตงค์ส่วนตัวคนละหนึ่งสวตงค์พาไปทานข้าวสวยกับเลือดหมูหนึ่งจิ้น ตนทานจนหมดไม่เหลือแม้แต่เม็ดเดียว หลังจากนั้นทั้งสามก็พูดคุยซักถามเรื่องราว และสั่งให้ระวังตำรวจที่จะคอยจับเด็กเร่ร่อน

ช่วงที่มาเป็นเด็กเร่ร่อนอยู่สะพานพุทธนั้น ได้หาเลี้ยงตนเองด้วยการเข็นรถสามล้อและรถเข็นข้ามสะพานพุทธยอดฟ้า ฯ ได้ค่าจ้างครั้งละหนึ่งสตางค์ แต่ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีเงินจ้างเนื่องจากเป็นคนตัวเล็ก ต้องอาศัยช่วยกันเข็นกับเพื่อนทั้งสองรวมสามคน ได้ครั้งละหนึ่งสตางค์ มาอยู่สะพานพุทธได้ประมาณสองถึงสามวัน มารดาได้มาตามให้กลับบ้าน แต่ตนไม่ยอมกลับและวิ่งหนีแม่ด้วยความอาลัยเพราะใจหนึ่งก็อยากกลับไปอยู่กับมารดา แต่อีกใจหนึ่งก็ไม่อยากกลับไปเห็นภาพมารดาถูกพ่อเลี้ยงทุบตี (สัมภาษณ์ สุรพล โทณะวณิก , 2545) ในขณะที่อยู่ที่สะพานพุทธ ฯ นั้นอาศัยถึงขยะหน้าวัดประยูรวงศาวาสเป็นที่หลับนอน เพราะหนอมและนิกทำงานและกินอยู่ที่ร้านเทวาประทาน ไม่สามารถไปอยู่ด้วยกันได้ บางครั้งก็อาศัยนอนบนคอสะพานพุทธ ฯ โดยใช้เศษกระดาษหนังสือพิมพ์รองนอน ไม่มีผ้าห่มพันกาย อีกทั้งต้องนอนตอนดึกมาก ๆ เพราะมียุงกัดน้อยลง หรือบางทีก็นอนในหัวเรือร้างที่เกยตื้นอยู่หน้าวัดคอนงค์ โดยเปิดไม้กระดานตรงหัวเรือนอน ถ้าวัดไหนน้ำขึ้นถึงหัวเรือก็นอนไม่ได้ บ่อยครั้งที่ไม่มีสตางค์ก็จะนำกระทงใบตองไปยื่นหน้าร้านอาหารยื่นฟองเหลาปากตรอกสะพานพลอย คอยเทอาหารที่คนทานเหลือไว้มาเทรวมกันแล้วไปนั่งกินที่โป๊ะเรือ ใต้ถุนสะพานพุทธ ฯ ทานเสร็จก็ลอยกระทงลงแม่น้ำ คิมน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาหลายครั้งที่ต้องอดข้าว บางวันอดถึงขนาดอาเจียนออกมาเป็นน้ำย่อย เมื่อเวลาไม่มีอะไรจะทานก็จะไปขอแกนสับประดาจากคนขายผลไม้ บางครั้งก็ทานเปลือกฝรั่งเพื่อประทังชีวิต เป็นเช่นนี้บ่อยครั้ง เวลาได้สตางค์มากก็จะนำไปซื้อข้าวแล้วขอให้คนขายราดน้ำซอิ้วให้ แม่น้ำเจ้าพระยาคือที่อาบน้ำ เสื้อผ้ามีเพียงชุดเดียว เวลาซักตากแล้วต้องเฝ้าไว้ มิฉะนั้นอาจจะหายไป ช่วงนี้ต้องผจญชีวิตเพียงลำพัง แต่เพื่อนทั้งสองก็ยังมาหาและมีข้าวมาฝากให้อยู่เสมอ มีอยู่วันหนึ่งนอนหลับและได้ฝันว่าทอดแม่ แต่เมื่อตื่นขึ้นมาปรากฏว่านอนทอดสุนัขขนสีน้ำตาลแดงอยู่ จึงตั้งชื่อมันว่าแดง ตั้งแต่นั้นมาก็เป็นเพื่อนกัน มีอะไรก็จะแบ่งกันกินเสมอ หากไม่ได้สุนัขชื่อแดงตัวนั้น อาจจะเป็นปอดบวมตายนานแล้วเพราะตอนกลางคืนหนาวมาก ภายหลังแดงไปมีครอบครัวและมีลูกทั้งคู่จึงแยกจากกัน (สัมภาษณ์ สุรพล โทณะวณิก , 2545)

เรียนหนังสือด้วยตนเอง

ช่วงที่เป็นเด็กเร่ร่อน ไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือในโรงเรียน ด้วยความที่เป็นคนใฝ่รู้ จึงใช้วิธีการเรียนรู้จากป้ายโรงหนัง หนังสือพิมพ์ โดยเริ่มเรียนจากการนำหนังสือพิมพ์สยามราษฎร์มาอ่านวันละสามคำคือ สยามราษฎร์ และได้อีกสองคำจากหน้าที่เข้าฉายที่โรงภาพยนตร์เฉลิมกรุง เรื่องกิงคอง ที่หน้าโรงหนังจะมีกิงคองตัวใหญ่ตั้งอยู่ จึงไปดูแล้วจำคำว่า กิงคอง โดยสะกดเป็นตัว แล้วใช้นิ้วเขียนกลางอากาศว่า ค. อี. งอ. คิง. คอ. ออ. งอ. คอง กิงคอง ใช้วิธีการเรียนโดยการถามผู้ใหญ่เช่นนี้ตลอดมา จนสังเกตว่าตัวหนังสือมีหลายแบบจึงใช้วิธีสอบถามคนรอบข้าง ก็ได้รับคำตอบว่าเขียนได้หลายแบบ มีตัวหัวกับตัวไม่หัวแต่มีความหมายเดียวกัน จึงได้รู้ว่า ภาษาไทย

มีรากฐานเดียวกันแต่เขียนได้หลายแบบ การเรียนวันละสามคำนั้น หากวันไหนยังไม่รู้จริง ๆ ก็ จะเรียนซ้ำ ๆ คำนั้นจนกว่าจะเรียนให้รู้จริง ๆ จึงเริ่มคำใหม่ เมื่อเริ่มเกิดความชำนาญมากขึ้นก็เริ่ม อ่านหนังสือเป็นเรื่องราวตามหน้ากระดาษหนังสือพิมพ์ ในช่วงนั้นมีนักเรียนที่วิทยาลัยครู บ้านสมเด็จฯ (ปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา) คนหนึ่งไม่เคยเบื่อที่จะตอบ คำถามของตนเลย และยังนำหนังสือเรียนเก่า ๆ มาให้เรียนด้วยตนเอง ทำให้รู้สึกประทับใจ จนทุกวันนี้ นอกจากการเรียนรู้อ่านที่กล่าวมาแล้ว ยังใช้วิธีการเรียนรู้จากสิ่งรอบตัว โดยการอ่าน ป้ายโฆษณาต่าง ๆ คำใดที่ไม่สามารถอ่านได้ก็จะใช้วิธีการถาม หรือบ่อยครั้งที่ไปนั่งข้างหน้าต่าง ห้องเรียน ซึ่งเป็นห้องแถวสอนเฉพาะชั้นประถม แล้วเรียนไปพร้อมกับเด็กด้วย โดยนำหนังสือที่ได้ รับมาจากนักศึกษาบ้านสมเด็จฯ มานั่งอ่านไปด้วย คำไหนที่ยังตามไม่ทันก็ใช้วิธีการถามเด็กที่นั่ง ข้างหน้าต่าง เวลาอ่านหนังสือ เช่น ก. เอ๋ย ก. ไก่ ข. ไข่. มหา รู้สึกสงสัยว่าทำไม ข. ไข่ ต้อง มหา หรือ ข. ฤณี มีเนื้อ ก็คิดว่าทำไม ข. ฤณี มีเนื้อทั้ง ๆ ที่เห็นในรูปมีแต่ฤณีหอม ๆ ทั้งสิ้น ซึ่ง แสดงให้เห็นว่าเป็นเด็กที่ช่างคิดช่างสังเกตมาตั้งแต่เยาว์วัย

ในสมัยก่อนที่เชิงสะพานพุทธฯ มักจะมีมหรสพมาแสดงบ่อย ๆ เช่น ละครชาตรี หนึ่งตะลุง หุ่นกระบอก ลิเก สวดคฤหัสถ์ ซึ่งมีมหรสพเหล่านี้ส่วนมากมาแสดงในงานศพ นอกจากนั้นยังมี ลำตัด เพลงฉ่อย เพลงเรือ จำอวดของคณะนายทึ่ง มาพมวงกล มาแสดงในงานมวงกลหรืองานประ จำปี สุรพลจะไปดูการแสดงทุกครั้งตั้งแต่ต้นจนจบพร้อมกับศึกษาด้านภาษาไปด้วย จนสามารถ เข้าใจภาษาได้มากขึ้น ในการแสดงทั้งหมดนั้น ชอบลำตัดมากที่สุด (สัมภาษณ์ สุรพล โทณะวณิก , 2545) โดยให้ความเห็นว่า ลำตัดเป็นการใช้ภาษาที่คมคาย เป็นการสื่อความหมายในเรื่องที่หยาบคาย แต่ใช้ภาษาที่ไม่หยาบคาย สุรพลใช้วิธีการเรียนรู้เช่นนี้จนอ่านหนังสือแตกฉานในเวลาต่อมา

หลังจากนั้นได้ปรับจ่างอ่านหนังสือให้ลุงคนหนึ่งในตลาดบ้านสมเด็จฯ ฟัง โดยคิดค่าอ่าน ชั่วโมงละหนึ่งสตางค์ และตั้งข้อแม้ว่าถ้าอ่านไม่ออกลุงที่ว่าจ่างอ่านต้องช่วยอธิบายและสอนให้ด้วย หนังสือเรื่องแรกที่อ่านคือ เรื่องพระอภัยมณี ในขณะที่อ่านก็ถามไปตลอดด้วยความสงสัย เช่น นคร ธานี บุรี แปลว่าเมือง แล้วตกลงคำว่าเมืองมีกี่คำ หรือคำว่าข้าง ก็เรียกไม่เหมือนกัน ถ้านำ ข้างจากปามาเลี้ยงก็เรียกเป็นเชือก ข้างที่อยู่ในป่า เรียกเป็นตัว ถ้าอยู่กันเป็นกลุ่มเรียกเป็นโขลง ซึ่งในปัจจุบัน ไม่ได้เรียกเช่นนี้ ลุงก็อธิบายและตอบคำถามให้ฟังตลอด บางครั้งอ่านเกินเวลา ลุงให้สตางค์เดียว สุรพลก็แย้งว่าอ่านมาแล้วสองชั่วโมงกว่า ลุงบอกว่าหนึ่งสตางค์ให้เป็นค่าจ่างที่ อ่านให้ฟัง อีกหนึ่งสตางค์เป็นค่าสอน แต่ลุงก็เลี้ยงข้าวเย็น คือข้าวสวยโปะไข่ให้หนึ่งชามใหญ่ ทำให้ดีใจจนถึงกับน้ำตาไหลและก้มลงกราบเท้า (สัมภาษณ์ สุรพล โทณะวณิก , 2545) ในขณะที่เล่า เหตุการณ์ตอนนี้ให้ผู้ศึกษาฟัง ก็ไม่สามารถเก็บอารมณ์ไว้ได้จนต้องหลังน้ำตาออกมาด้วยความ ระลึกถึงพระคุณของลุงคนนั้น) เหตุการณ์นี้นับเป็นความประทับใจที่ไม่เคยลืมจนทุกวันนี้

หลังจากจบเรื่องพระอภัยมณี ก็อ่านต่อเรื่องรามเกียรติ์และขุนช้างขุนแผน หลังจากนั้นไม่นาน ลูกก็เสียชีวิตลง ทำให้รู้สึกเสียใจที่ไม่มีหนังสืออ่านอีก จึงต้องไปหาอ่านเอง บางครั้งเห็นคนอ่านหนังสือของ ป. อินทรปาลิตแล้วหิวระะ ก็จะเข้าไปขออ่านร่วมด้วย ต่อมาไม่มีหนังสืออ่านก็ใช้วิธีพบอะไรก็ตามที่ถ้าเห็นเป็นตัวหนังสือเป็นอ่านไปหมด เมื่อไม่มีอะไรจะอ่านอีกแล้วก็เริ่มเขียนโดยใช้วิธีการจำ สุรพลจึงใช้วิธีการเรียนรู้ทั้งการอ่านและเขียนไปพร้อมกับการแปล ตลอดจนจำความหมายของคำนั้น ๆ ไปด้วย ปรากฏว่ามีความสามารถอ่านหนังสือออกก่อนที่จะเข้าโรงเรียน

กลับบ้าน ได้เรียนหนังสือ

สุรพลอยู่สะพานพุทธ ๆ ใต้นานพอสมควร มารดาก็มาตามเป็นครั้งที่สอง แต่ครั้งนี้ไม่ได้หนี มารดาจึงขอร้องให้กลับไปอยู่ด้วยกันที่บ้าน โดยพ่อเลี้ยงได้ให้สัญญาว่าจะไม่ก้ำก๋าย ไม่ทุบตี และจะออกค่าเล่าเรียนให้ จึงยอมกลับบ้าน ขณะนั้นมารดาตั้งครรภ์กับพ่อเลี้ยงได้สามเดือน เมื่อถึงฤดูเปิดภาคเรียน มารดาได้นำไปฝากที่โรงเรียนปวิศึกษา ครูที่โรงเรียนปวิศึกษาสั่งให้อยู่ชั้นมูล แต่สุรพลไม่ยอม อ้างว่าอ่านหนังสือออกเพราะเรียนมาบ้างแล้วจากสะพานพุทธ โดยเรียนจากป้ายร้านค้า ป้ายโรงหนัง ชื่อวัด และหนังสืออื่น ๆ จึงได้ร้องขอยุ่ชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ครูใหญ่โรงเรียนปวิศึกษาจึงทดสอบความสามารถจนเป็นที่พอใจจึงอนุญาตให้อยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ขณะนั้นรู้สึกว่ามันเองได้มาก นุ่งกางเกงสีจี่ม้า ใส่เสื้อสีขาว รองเท้าผ้าใบสีดำ ตัดผมสั้น ถือหนังสือเพราะไม่มีกระเป๋านักเรียน ทุกวันมารดาจะห่อข้าวให้ โดยนำข้าวใส่ซามแล้วโปะไข่เจียว ราคาน้ำปลานิดหน่อย ใส่น้ำพริกข้างซาม นำใบถั่วพลูปิดข้างบน ห่อผ้าสีเหลืองผูกปลายสี่มุมเป็นที่ถือ เช่นวันหนึ่ง ได้ห่อข้าวไปโรงเรียนตามปกติ และแบ่งให้เพื่อน ๆ ทานด้วย จึงทำให้ทานไม่อิ่ม เมื่อกลับมาบ้าน มารดาจึงให้นอนพักผ่อนรออาหารเย็น เมื่อพ่อเลี้ยงกลับมาที่คู้ว่ากล่าว มารดาจึงทวงสัญญาว่าให้รักษาสัญญาที่ให้ไว้ พ่อเลี้ยงจึงเจียบลง มารดาจึงให้เงินห้าสตางค์ แล้วบอกให้ออกไปเที่ยว คินนั้น ได้ออกไปหาเพื่อน คือหนอมและนิก ในตอนนั้นมีเพื่อนใหม่ ชื่อกั้ง แต่ไม่ค่อยสนิทเหมือนหนอมและนิก คินนั้นทั้งสี่คนไปเที่ยวที่เชิงสะพานพุทธฝั่งธนบุรี แล้ววางแผนกันว่าจะไปคูหนึ่งประชุมมหรสพ ติเกวิกนยละออ ปากตรอกพญาไม้ ปรากฏว่า ล้มเลิก ทั้งสี่คนตกลงกันว่าจะเข็นรถโดยไปขึ้นรถที่เชิงสะพานพุทธ ๆ ด้านหน้าวัดประยูรวงศาวิสุทธร เมื่อมีรถสามล้อและรถเจ๊กที่มีคนนั่งกำลังจะขึ้นสะพาน ทั้งสี่คนก็จะถามแล้วตกลงกัน การเข็นรถคือ เข็นขึ้นสะพานไปเรื่อย ๆ เมื่อถึงช่วงกลางสะพานตรงทางลง เต็ก ๆ จะช่วยกันร้งรถไว้ก่อนไม่ให้ไปโดยทันที แล้วคนใดคนหนึ่งต้องวิ่งไปขอเงิน บางครั้งคนถีบสามล้อเป็นคนจ่าย บางครั้งผู้โดยสารก็จ่ายแทนให้ด้วยความสงสาร การที่ต้องร้งรถก่อนลงสะพานนั้น เพราะมีสามล้อบางคน โกงเต็ก พอเข็นถึงที่ก็รีบถีบสามล้อหนีลงสะพานไปเลยโดยไม่ให้ค่าจ้าง จึงต้องคอยระวัง

ในขณะที่เดินกลับไปฝั่งเดิมเพื่อไปรอขึ้นรถคันต่อไปนั้น ได้มีตำรวจนายหนึ่งเข้ามาจับ เพราะตอนที่สุรพลหายตัวไปครั้งแรกนั้น มารดาได้ไปแจ้งความไว้ที่โรงพักบุปผาราม เมื่อตอนที่กลับไปบ้านยังไม่ได้ไปถอนแจ้งความ เมื่อตำรวจพบ จึงต้องทำตามหน้าที่ ค็นนั้นต้องไปอยู่ที่โรงพักบุปผาราม แล้วตำรวจได้ให้หนอมไปตามมารดามารับตัวกลับ แม้จะพยายามบอกกับตำรวจว่า ได้กลับไปอยู่ที่บ้านแล้ว แต่ตำรวจยังไม่สามารถปล่อยตัวกลับไปได้ จึงต้องอยู่รอที่โรงพัก และร้องให้อ้อนวอนตำรวจแต่ไม่เป็นผลสำเร็จ รอสักพักหนึ่งหนอมก็กลับมาบอกว่าไม่พบมารดา พบแต่ข้าวของกระจัดกระจายเต็มบ้าน แต่มารดาได้ฝากเพื่อนบ้านให้บอกว่า แม่ไปตามที่สะพานพุทธ ๆ ถ้ากลับมาให้ไปนอนกับหนอม สุรพลรู้สึกว่ในตอนนั้นอ้างว้างเดียวดายมาก น้ำตาไหลออกมาโดยไม่สามารถอดกลั้นไว้ ในระหว่างอยู่ที่โรงพักนั้นหนอมอยู่ข้าง ๆ ตลอดเวลา เมื่อร้องให้สักพักหนึ่ง สารวัตรก็เรียกตัวเข้าไปพบ สอบถามพูดคุยกันสักครู่ ก็ให้ลูกน้องไปส่งที่บ้านแล้วสั่งให้บอกแม่ให้มาถอนแจ้งความ ค็นนั้นทั้งสองนอนที่บ้านมารดา ตอนเช้า จึงได้พบมารดาที่ร้านข้าวต้มในสภาพหน้าตาซ้ำบวม แต่ในที่สุดก็ยังคงอดทนอยู่ที่บ้านพ่อเลี้ยงมาเรื่อย ๆ เมื่อเวลามีปัญหาเกี่ยวกับพ่อเลี้ยง มารดามักจะพาไปฝากไว้กับผู้อื่นอยู่เสมอ เช่นตอนอายุประมาณแปดขวบ มารดาพาไปฝากกับมหาเกียบ (ต่อมารักษาการเจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2501 – 2508) ที่จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ที่นั่นได้พักยี่หนึ่ง ประมาณสามเดือนก็กลับมาเร่ร่อนอีก มารดาก็พาไปฝากกับทหารเรือ (ไม่ทราบนาม) เพราะหวังว่าจะให้เรียนหนังสือและให้ทหารเรือคนนั้นรับเป็นบุตรบุญธรรม แต่ปรากฏว่าได้เพียงเฝ้าบ้านเฉย ๆ จากนั้นก็ไปอยู่บ้านคุณหญิงเฉลา ก็ยังไม่ได้เรียนหนังสือเหมือนเดิม ในที่สุดก็กลับมาเป็นเด็กเร่ร่อนที่สะพานพุทธ ๆ

เหตุการณ์ที่ทำให้ต้องหนีออกจากบ้านเป็นครั้งที่สามคือ วันหนึ่งไปโรงเรียนโดยไม่มีสตางค์ และไม่มีข้าวไปกินที่โรงเรียน เมื่อถึงเวลาพักกลางวัน ได้เห็นเหรียญห้าสตางค์วางไว้บนโต๊ะครูประจำชั้น จึงหยิบไปซื้อหมีกะทิหนึ่งสตางค์หลังจากนั้นนำสตางค์ทอนสี่สตางค์ไปวางคืนบนโต๊ะ เมื่อถึงเวลาเข้าเรียน ครูประจำชั้นได้ซักถามเรื่องสตางค์ที่หายไป สุรพลยื่นขี้นยอมรับและได้รับโทษโดยการถูกตีห้าที และถูกเพื่อนล้อ จากเหตุการณ์ในวันนั้นทำให้ตัดสินใจออกจากโรงเรียนไปศึกษา และออกจากบ้านกลับไปใช้ชีวิตเด็กเร่ร่อนที่สะพานพุทธ ๆ ต่อไป หาเลี้ยงชีพด้วยการเงินรถ รับหวานเย็นมาขายบ้าง การค้าสมัยนั้น ถ้าขายได้หนึ่งบาท เจ้าของจะให้ยี่สิบห้าสตางค์ ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะขายได้หนึ่งบาท วันหนึ่งขณะที่ขายหวานเย็นอยู่ก็ได้พบกับครูประจำชั้นที่เคยลงโทษเรื่องเงิน เมื่อพบกันแล้วครูประจำชั้นได้กล่าวว่า “ครูขอโทษที่ตีเธอวันนั้น เธอเป็นเด็กดีมาก่อน ครูลืมนึกไปนึกเดียวว่าเธอขโมยเพราะความหิว”

จากมารดา

ใช้ชีวิตเร่ร่อนอยู่ที่สะพานพุทธ ๆ ได้พักหนึ่งก็กลับบ้าน อยู่บ้านได้ประมาณหนึ่งสัปดาห์ก็หนีอีกเป็นครั้งที่สี่ และเป็นการหนีอย่างถาวร เพราะไม่สามารถทนพ่อเลี้ยงได้ ขณะนั้นอยู่ในช่วงอายุประมาณย่างเก้าขวบ ครั้งนี้หาเลี้ยงชีพด้วยการรับห่อหมกจากยายจาดที่ตลาดบ้านสมเด็จไปขาย โดยหนอมเป็นผู้พาไป ถ้าขายได้หนึ่งบาทจะได้ยี่สิบห้าสตางค์ ถ้าขายได้ไม่ถึงก็จะถูกหักตามส่วน ช่วงนี้มีรายได้จากการขายห่อหมกวันละกว่าสิบสตางค์ขึ้นไปจึงนำเงินไปซื้อกางเกงและเสื้อตัวใหม่ ได้กินข้าวทุกมื้อและได้กินขนมบ้าง พร้อมกับเหลือแบ่งปันเพื่อนด้วย ขายห่อหมกได้ประมาณหนึ่งเดือน ก็เกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ต้องจดจำอีก คือ เพื่อนที่ร่วมขายห่อหมกคนหนึ่งชื่อแกละ เป็นเด็กที่เกเรและเป็นหัวโจก แต่เขาก็ชอบเพราะขายเก่งและแข็งแรง เจ้าแกละแนะนำแถมบังคับให้โกง แล้วต้องแบ่งเปอร์เซ็นต์ให้สามในสิบส่วน เมื่อไม่ยอมทำ เจ้าแกละก็ขู่ว่าจะทำร้าย จึงต้องจำใจทำวิธีโกงคือ ห่อหมกฟุงปลากับห่อใหญ่มีขนาดเท่ากัน แต่ราคาไม่เท่ากัน ฟุงปลาจะแพงกว่าและมีไม้กัลลัดสองอัน เมื่อขายให้นับไปขาย เจ้าแกละสอนให้ดึงไม้กัลลัดฟุงปลาออกหนึ่งอัน ห่อหมกฟุงปลาก็จะเหมือนห่อใหญ่ ก็เท่ากับได้กำไรสองสตางค์ (ฟุงปลาห้าสตางค์ ห่อใหญ่สามสตางค์) เวลาเอาสตางค์มาส่งให้ยายก็จะส่งราคาห่อใหญ่คือสามสตางค์ ตลอดเวลาที่ทำเช่นนั้น รู้สึกไม่สบายใจเลย ตกเย็นวันนั้นเมื่อขายหมดแล้วก็นำเงินส่วนกินกลับมาคืนให้ยาย พร้อมกับรับสารภาพทุกอย่าง ยายจึงให้บทเรียนคือเผาเสื้อผ้าที่แอบซื้อเตรียมไว้ให้พร้อมกับให้จากไป แล้วให้เหตุผลว่าหากให้โทษครั้งต่อไปก็จะทำอีก เมื่อทำผิดแล้วก็สารภาพ จะเป็นเช่นนี้เรื่อยไป จากนั้นยายบอกว่าทำไปด้วยความรัก ไม่อยากให้เป็นคนไม่ดี ยายต้องการให้เหตุการณ์ครั้งนี้เป็นที่ติดตรึงในใจและเป็นสิ่งที่เตือนใจตลอดไป จึงกราบเท้าลาขาย ออกไปเป็นเด็กเร่ร่อนต่อไป

มีครั้งหนึ่งที่รู้สึกหิวมากจนอาเจียน จึงเดินไปที่เจดีย์ใหญ่วัดพิชัยญาติ เพื่อขอข้าวพระมหาชวน (คือหลวงพ่อโอภาสี) เป็นเช่นนี้อยู่สามวัน จนวันที่สี่ พระมหาชวนจึงพูดว่า “หลังจากวันนี้ไม่ต้องมาอีกแล้ว เพราะถ้ามีคนให้กินอย่างนี้ก็ไม่ต้องทำอะไร อนาคตก็จะไม่มี หน้าตาอย่างเอ็งพูดจาย่างนี้ สมองอย่างนี้ โตขึ้นจะเป็นคนดี เอาดีได้ เพราะฉะนั้นไปเสีย แล้วไม่ต้องมาหาหลวงพ่อกับอีก” แต่วันรุ่งขึ้นก็ยังไปหาหลวงพ่อกับอีก แต่ไม่พบและยังไปอีกหลายครั้งแต่ก็ไม่เคยพบอีกเลย จึงกลับไปหาเลี้ยงชีพด้วยการรับขนมไปขาย เช่น ขนมตาล ข้าวต้มผัด ขนมใส่ไส้ หวานเย็น และไอติม เวลาไปขายในโรงยา มักจะโดนผู้ใหญ่หยิบไปกินโดยไม่จ่ายเงิน เวลานากลับไปส่งก็โดนหักเงิน จนบางครั้งแทบจะไม่ได้เงินเลย ช่วงนั้นเริ่มโตแล้วก็กลับไปรับจ้างเข็นรถ และยังใช้ชีวิตวนเวียนอยู่ที่เชิงสะพานพุทธ ๆ ฟังชนบุรี วัดประยูรวงศาวาส วัดอนงคาราม วัดพิชัยญาติ

และตลาดบ้านสมเด็จ ชีวิตเป็นเช่นนี้จนถึงอายุประมาณสิบขวบ หลังจากนั้นก็มีเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงชีวิต

ช่วงชีวิตวัยหนุ่ม พ.ศ. 2486 ถึง พ.ศ. 2515

ในช่วงปี พ.ศ. 2485 เกิดน้ำท่วมใหญ่ มารดาได้เสียชีวิตลง (อายุ 11 ปี) ทำให้รู้สึกเกิดความเดียวดายอย่างแท้จริง แต่ก็ต้องอดทนต่อชีวิตต่อไป ในยามนั้นไม่มีที่นอน ผู้คนต้องนั่งเรือคบข้างเรือจ้างบ้าง สุรพลจึงรับจ้างพายเรือ โดยพายหัวเรือรับผู้โดยสารแถววงเวียนใหญ่ วงเวียนเล็ก มาส่งตรงเชิงสะพานพุทธยอดฟ้า จากนั้นคนก็จะเดินข้ามไปฝั่งพระนครเพราะน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาไหลแรงและไหลลงทะเลทางเดียว เรือที่รับจ้างพายนั้นเป็นของพ่อเจ้าของเรือจ้างซึ่งมีลูกสาวคนเดียวและมีสามีแล้ว สามีเป็นคนถีบสามล้อ แต่ต้องหยุดเพราะน้ำท่วม ตอนกลางคืนลูกสาวจะหาขนมอะไรขึ้นไปขายบนฟุตบาทสะพานพุทธฯ สุรพลจะช่วยหัวของตามไปคอยรับใช้ เพราะหวังว่าถ้าขนมขายไม่หมด แม่ค้าก็จะแบ่งขนมให้กินบ้าง มีผู้ชายมาติดพันแม่ค้าขายขนมอะไรหลายคน โดยไม่ทราบว่ามีสามีแล้ว ในจำนวนนั้นมีชายคนหนึ่งชื่อฉลองมีอาชีพเลี้ยงไก่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชอบมานั่งกินขนมอะไรอยู่หลายคืน แม่ค้าขายขนมอะไรก็ได้โอกาสจึงเล่าเรื่องราวของสุรพลให้นายฉลองฟัง และขอร้องให้ช่วย นายฉลองรู้สึกเห็นใจจึงช่วยพาไปอยู่ด้วยที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยให้ไปช่วยเลี้ยงไก่ อยู่ได้ไม่นาน นายฉลองก็ไม่สบายต้องย้ายกลับบ้านที่สมุทรปราการ จึงนำไปฝากสามเณรมงคลที่วัดมหาพฤฒาราม สี่พระยา กรุงเทพฯ โดยอยู่กับสามเณรมงคลที่วิหาร ต่อมาป้าชื่อสวาทมาชักชวนให้ไปขายน้ำแข็งใสใส่น้ำหวานในโรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม ซึ่งที่นี่ เป็นที่ที่ได้เห็น สวลี ผกาพันธุ์ และกัณฐรีย์ ณ สิมะเสถียร เป็นครั้งแรกแล้วรู้สึกชอบทันที (สัมภาษณ์ สุรพล โทณะวณิก , 2545) ขายขนมหวานในโรงเรียนอยู่ไม่นาน อาจารย์ใหญ่ได้มาบอกกับป้าสวาทว่า ขอให้สุรพลเลิกขาย เพราะมีสายตาหวานเกินไป ในที่สุดจึงต้องเลิกขาย

ในขณะนั้นท่านพระครูคุณรสสิริจันทร์ เจ้าคณะจังหวัดสุรินทร์ ได้มาพักที่วัดมหาพฤฒาราม สุรพลจึงได้รู้จักกับพระครูท่านนี้ และได้ขอฝากตัวเป็นบุตรบุญธรรมของท่าน ในตอนแรกท่านไม่กล้ารับ แต่เมื่อเล่าเรื่องราวให้ฟังว่าตนเป็นลูกกำพร้า ไม่มีทะเบียน ประกอบกับในขณะนั้นสงครามโลกครั้งที่สองกำลังจะเริ่ม ท่านพระครูเกิดความสงสารจึงรับไปอยู่ที่วัดจุมพลสุทธาวาส จังหวัดสุรินทร์ ขณะนั้นอายุอย่างสิบเอ็ดขวบ ในขณะที่เดินทางไปจังหวัดสุรินทร์นั้น ได้สังเกตเห็นรอบตัวตลอดเวลา พอถึงตอนค่ำได้แวะพักค้างคืนที่จังหวัดนครราชสีมาหนึ่งคืน รุ่งเช้าจึงเดินทาง

ต่อไปยังจังหวัดสุรินทร์ ถึงจังหวัดสุรินทร์ก็มีความรู้สึกว่ายากที่นั่นมาก่อน เมื่อได้เห็นช้างก็รู้สึกแปลกใจว่าทำไมสีของช้างจึงเป็นสีดำ เพราะช้างที่เคยเห็นไม่ใช่สีดำ แต่เป็นสีน้ำตาลนวลอมสีชมพู มาทราบภายหลังว่าช้างที่เคยเห็นคือช้างเผือกทั้งหมด การที่ได้ไปอยู่ที่จังหวัดสุรินทร์ทำให้ได้รู้ถึงสองภาษาคือ ภาษาเขมรสุรินทร์ (เขมรพื้นเมือง) และภาษาลาวพื้นเมืองแบบอีสาน จึงทำให้ทราบว่าภาษาไทยมีการผสมกันมาก เช่น พนม แปลว่า ภูเขา และการนำมือมาพนมกันหมายความว่าทำมือเหมือนภูเขา เขิงแปลว่าดิน เขิงพนม แปลว่าดินเขา ด้วยความเป็นคนช่างสงสัยทำให้ช่างถามและช่างอ่าน จนทราบว่า คำว่า กะละมัง สังขยา เป็นคำของโปรตุเกส มักกะสันเป็นคำอินโดนีเซีย นอกจากนี้ยังค้นคว้าเรื่องต่าง ๆ ด้วยการอ่านหนังสือประวัติศาสตร์ที่อยู่ในวัดและเรียนรู้เรื่องรอบตัวไปพร้อมกันด้วย เช่น เรื่องผัก ผักชนิดไหนกินได้และกินไม่ได้ เรื่องต้นไม้ได้ทราบว่าพืชพรรณของไทยนั้นสูญหายไปมาก เช่น ต้นคองถ้าตัดแล้วจะมีน้ำไหลออกมาให้ดื่มได้ ต้นไม้ที่นำมาเคี้ยวและปั่นเล่นได้ (ไม่ทราบชื่อ) ซึ่งในปัจจุบันคือหมากฝรั่ง แต่ดีกว่าหมากฝรั่งคือ ปั่นแล้วจะแข็งอยู่ตัว และยังมีต้นไม้ที่สามารถนำน้ำในลำต้นมาลูบผมแล้วจะทำให้ผมดกดำเป็นต้น ในช่วงที่อยู่สุรินทร์นี้ พระครูคุณรสสิริขันธ์ได้ช่วยให้อำเภอท่าสำมะโนครว้ให้ เพราะในสมัยสงครามใครจะย้ายก็ได้ ถ้าอยู่นอกกรุงเทพ ฯ ก็สามารถแจ้งอำเภอได้เลย หลวงพ่อแจ้งอำเภอว่า สุรพล ชื่อ อำพล โทณะวนิก เกิดวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2475 ซึ่งไม่เป็นความจริง เพราะตอนที่หลวงพ่อแจ้งไปนั้นสุรพลไม่อยู่เพราะเข้าป่าไปหาฟัน จึงถือเป็นเรื่องเลขตามเลย

ในช่วงที่อยู่จังหวัดสุรินทร์นี้ได้เคยเรียนและซ่อมมวยมาบ้างจากวัดชุมพล เคยออกชกมวยหลายครั้งตามต่างจังหวัด แต่ส่วนใหญ่จะสู้ความแข็งแรงของชาวต่างจังหวัดไม่ได้ ตั้งแต่เกิดมาไม่เคยโดนใครน็อก เพราะโดนนิดเดียวก็แก้งนอนหลับตา พอใจเงินรางวัลในฐานะคนแพ้แต่ไม่เสียโฉม ไม่เจ็บตัวมากกว่า เพราะชกมวยเพื่อหาเงินมาพอลี้ยงตนเอง หรือซื้อกางเกงใส่ก็พอใจแล้ว

อยู่สุรินทร์ได้ไม่นานก็บวชเณรสองพรรษา เรียนภาษาบาลี สอบได้นักธรรมตรี แต่ต้องการเรียนทางโลกมากกว่า จึงสึกออกมา หลวงพ่อได้วางแผนให้ไปทดลองเรียนที่โรงเรียนประชาบาลที่พระครูตั้งขึ้นในวัด โดยเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง แต่ปรากฏว่าความรู้ที่มีอยู่มีอยู่มากกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง จึงได้เลื่อนชั้นเป็นประถมศึกษาปีที่สอง แต่ก็มีความรู้มากกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่สอง จึงเลื่อนไปอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่สี่ ตลอดเวลาที่เรียนนั้นมีผลการเรียนดีมาก พระครูจึงให้ไปเรียนที่โรงเรียนสุรินทร์ราษฎร์บำรุงโดยไม่ต้องเสียค่าเทอม โดยเริ่มเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง ที่โรงเรียนนี้มีแถวของโรงเรียน จึงได้ติดลองเดินนำหน้าแถวเคารพธงชาติพร้อมด้วยนักเรียนรุ่นโต มีคนเป่าปี่แครีเนตหนึ่งแถว แตรใหญ่หนึ่งตัว ทรัมเปตหนึ่งตัว ฉาบหนึ่งคู่ วงนี้ได้ออกงานต่าง ๆ บ่อยครั้ง เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานศพ ฯลฯ จนไม่มีเวลาเรียน

หนังสือ แต่ไม่ว่าจะไปแสดงหรือบรรเลงที่ไหนจะไม่เคยขาดหนังสือเรียนเลย จะคอยถามคน เป้าแตร เป่าปี่ ซึ่งเรียนชั้นสูงกว่าจนเขารำคาญ ถึงแม้ว่าจะไม่ค่อยได้เรียนเต็มที่ แต่ผลการเรียน ก็อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ผลการสอบเทอมกลาง เฉลี่ย 82 % ได้เลื่อนชั้นกลางปี พอขึ้นปีที่สอง ขึ้นมัธยมสาม ก็เกิดปัญหาระหว่างเด็กวัดด้วยกัน หลวงพ่อจึงให้ไปอยู่กับพระมหาสุคนธ์ จันทชูโต เจ้าอาวาสวัดจำปา ตอนนั้นรู้สึกน้อยใจแต่ก็ยอมไปอยู่

อยู่วัดจำปาได้ไม่นานก็เกิดเหตุการณ์ คือ ถูกเขียนจนหลังแตกเพราะชอบแอบหนีเที่ยวรำไทวน ในตอนกลางคืน ตอนนั้นรู้สึกเสียใจเพราะเป็นคนไม่ชอบความรุนแรง จึงหนีออกมาจากวัด หลังจากนั้นก็ร่อนเร่ไปหลายจังหวัดในภาคอีสาน และหาเลี้ยงชีพโดยการชกมวยบ้าง ขายของบ้าง ตามแต่ช่วงนั้นจะมีอะไรให้ทำ

สุรพลโตเป็นหนุ่มที่อีสาน พูดภาษาพื้นเมืองพอได้ทั้งสองแบบ คือ เขมรและลาว และยังแต่งเพลงรำไทวน ซึ่งในช่วงนั้นเป็นยุคสมัยของจอมพล ป. พิบูลสงครามกำลังสนับสนุนเพลงรำวง จึงแต่งเพลงรำวงโดยจำวิธีจากเพลงพื้นเมืองบ้าง คิดเองบ้าง ทำไปด้วยความสนุกอดผู้หญิงบ้าง ในตอนนั้นไม่เคยรักผู้หญิงคนไหนอย่างลึกซึ้งเลย เพียงแต่เ็นก็อยากมีความสัมพันธ์ด้วยเพราะไม่เคยมีความสัมพันธ์กับผู้หญิงเลยตลอดเวลาที่เริ่มแตกเนื้อหนุ่ม

เริ่มฉายแววนักประพันธ์

สุรพลแต่งเพลงรำไทวนไว้หลายเพลง แต่ไม่ได้บันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพลงรำวงที่จำได้ มีเพลงเดียว คือ

ยามเย็นเดินเล่นชายคลองสองตาแลจ้องมองคลื่นกระทบฝั่ง
น้ำเซาะเซาะลงตลิ่งพัง น้ำเซาะเซาะลงตลิ่งพัง
หัวอกใครบ้างจะไม่พังเหมือนดิน
ที่แข็งก็อยู่ไปก่อน ที่อ่อนละลายไปสิ้น
ความรักมันหักเหมือนดิน ละลายไปสิ้นเหมือนดินหักพัง

ปรากฏว่าได้รับความนิยมไปทั่วภาคอีสานแต่ไม่มีใครเชื่อว่าสุรพลเป็นผู้แต่ง (สัมภาษณ์ สุรพล โทณะวณิก , 2545) จึงเลิกแต่ง แล้วหันไปชกมวย ใช้ชื่อว่า “พีระพล เสมาคำแหง” เป็นนักมวย ที่มีชื่อเสียงโด่งดังมากในด้านไม่ตี คือ ไม่ว่าจะไปเปรียบมวยสนามไหน เป็นที่โจษขานกันว่า นักมวยจิ้งว นอนเป็นประจำ และไม่มีใครให้ชก แม้กระทั่งงานวัดประจำปี เมื่อเป็นเช่นนั้นจึงต้องหาทางกลับกรุงเทพฯ ฯ และก่อนกลับกรุงเทพฯ ฯ ได้พักอยู่ที่จังหวัดนครราชสีมากับเพื่อนชื่อห้วง ซึ่งเคยอยู่ด้วยกันที่วัดจำปา จังหวัดสุรินทร์ ห่วงมีอาชีพขายไก่อ่างแถวสถานีรถไฟระยอง กลางวันทั้งสองจะช่วยกันขาย ส่วนตอนกลางคืนไปอยู่กับรวิวงคณะ “ดาวน้อย” แห่งราชสีมา ซึ่งคงจะขอ

อนุญาตเอาชื่อไปจากกรุงเทพ ฯ เพราะที่กรุงเทพ ฯ ก็มีคณะนี้ซึ่งกำลังมีชื่อเสียงแข่งกับคณะชาวสามย่าน

ในช่วงที่อยู่นครราชสีมา ก็ยังชกมวยหาเงินเลี้ยงชีพอยู่ มีอยู่ครั้งหนึ่งที่ต้องขึ้นชกกับ “สุรียาลูกทุ่ง” ซึ่งสุรพลไม่ขอชกตั้งแต่ตอนเปรียบมวย แต่กรรมการไม่เคยรู้ประวัติอันโด่งดังมาก่อน จึงบอกให้ขึ้นชก สุรียาก็กระซิบว่าให้ชก จะไม่ทำแรง ด้วยความที่อยากจะได้เงิน จึงตกลงโดยทำอึดอดคนิดหน่อย ตลอดสัปดาห์นั้น คนคอยดูมวย “สุรียาลูกทุ่ง” แห่งราชสีมา ปะทะกับ “พิระพล เสมาคำแหง” แห่งสุรินทร์ เป็นที่ลือลั่นกันมาก เนื่องจาก “สุรียาลูกทุ่ง” นักเตะตีนประทัดแห่งราชสีมา ไม่เคยแพ้ใคร ไม่อยากมีใครชกด้วย ปะทะกับพิระพล มีคนดูแน่นขนัด และมีการต่อรองกันว่า พิระพล จะแพ้ยกที่เท่าไร ถ้าอยู่ครบห้ายก ราคาต่อรองจะสูงขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อเริ่มยกแรก พิระพลก็โดนหลังเท้าของสุรียาเข้าที่โบน้า จากนั้นก็ทิ้งตัวลงนอนทำเป็นขาดแล้วนิ่งให้นับสิบ จริง ๆ แล้วไม่ได้น็อก แต่แกล้งให้น็อก ตอนลงจากเวที ต้องมีตำรวจคุม เพราะเกรงจะได้รับอันตรายจากผู้ที่แพ้นั้นในครั้งนั้น ในครั้งนั้นได้เงินค่าชก 50 บาท ตอนเข้าตีห้าของวันรุ่งขึ้นจึงอาบน้ำแต่งตัวกราบลาพ่อแม่ของห้วงและหวิมมแสกเปลี่ยนข้างเพราะกลัวคนดูมวยคืนก่อนทำร้าย แล้วรีบเดินก้มหน้าไปสถานีรถไฟ โดยใช้เงินค่าชกมวย 50 บาท เป็นค่ารถกลับกรุงเทพ ฯ

กลับภูมิลำเนา

กลับมาอยู่กรุงเทพ ฯ กับพระมงคล (ก่อนหน้านั้นบวชเป็นสามเณร) ที่กุฏิวัดมหาพฤฒาราม เมื่อปี พ.ศ. 2489 คือปีที่รัชกาลที่ 8 สวรรคต อยู่ได้ประมาณหนึ่งเดือนก็เดินทางกลับไปจังหวัดสุรินทร์อีกเพื่อไปถามเรื่องการสอบว่าผ่านหรือไม่ จะได้นำใบรับรองมาเรียนต่อ ปรากฏว่าทางโรงเรียนได้คัดชื่อออกไปแล้วเพราะคิดว่าจะไม่กลับมาเรียนอีก จึงกลับมาอยู่ที่วัด อยู่ได้ไม่นานก็มีพระมาบวชใหม่ ชื่อวิจิตร สุดเสนห์ ซึ่งเป็นผู้ที่เปลี่ยนแปลงชีวิตครั้งสำคัญ คือ ช่วยฝากสุรพลให้กับคุณพิศดารเพื่อพาไปอยู่บ้านคุณสมบัติ ซึ่งทำงานรถไฟที่จังหวัดลำปาง เมื่อมาอยู่ที่นี้ก็ได้รับการขัดเกลานิสังขใจคอยให้ลดความหยาบคายลง ให้มีความมานะบากบั่นในทางที่ถูกวิธี ลดความโกหก ทำให้กลายเป็นคนอ่อนโยนขึ้นมาก อยู่ลำปางได้ไม่นาน ก็กลับมาอยู่กรุงเทพ ฯ โดยมีคุณพิศดารช่วยเขียนจดหมายฝากให้เข้าทำงานที่โรงละครเวียงนาครเขมมเมื่อปี พ.ศ. 2490 (อายุ 16 ปี)

เริ่มชีวิตนักประพันธ์ที่ไม่เปิดเผยนาม

เมื่อเข้ามาเป็นเด็กประจำโรงละครเวียงนาครเขมม ก็ได้อยู่กับคณะละครนิมไทย ซึ่งมีคุณประสาน ตันท์สกุล เป็นเจ้าของ อยู่ที่นี่มีหน้าที่ล้างห้องน้ำ กวาดโรงละคร ยกฉาก ประกอบฉาก ทำฉาก เลี้ยงสุนัข และเขียนสูจิบัตร โดยมีเงินเดือนให้เดือนละ 80 บาท มีอาหารมื้อเย็นให้ 1 มื้อ

แม้เมื่อมาทำงานที่โรงละคร ก็ยังใช้วิธีเรียนรู้หนังสือด้วยการเดินแต่เช้าไปยืนอ่านหนังสือฟรีทุกวัน ที่แผงหนังสือหน้าโรงละคร เมื่อถึงเวลา ก็ไปทำงาน ในยุคนี้เป็นยุคที่ละครเวทีรุ่งเรืองมาก ในสมัยแรก ๆ เป็นละครหญิงล้วน แล้วต่อมาก็เป็นละครชายล้วน แล้วค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงมาเป็นละครชายจริงหญิงแท้ในที่สุด ที่โรงละครนี้เอง ที่ทำให้ได้รู้จักศิลปิน นักร้อง นักประพันธ์ เป็นจำนวนมาก เวลาที่ซ้อมละครหรือเวลาไม่มีใครไปนั่งแต่งเพลงในคอกคนตรีของ ครูเฉลิม เทียงนิมิตร ไม่ว่าจะเป็ ครูนารถ ถาวรบุตร ครูจำปา เล่มสารานู , ครูมงคล อมาตยกุล ครูปราณีต แสงเอก ,ครูชาติ อินทรวจิตร ฯลฯ สุรพลจะรู้เห็นตลอดเวลาแต่ไม่กล้าเข้าไปสังสรรค์ด้วย เพราะคิดแต่ว่าตนเป็นเพียงคนทำฉาก แต่เวลาไม่มีบรรดานักประพันธ์เพลงเข้ามาทำงาน ก็จะแอบไปช่วยครูเฉลิม เทียงนิมิตร แต่งเนื้อร้อง โดยครูเฉลิม เป็นผู้เขียนทำนอง และนำไปให้นักกร้องร้องในละครหลายเรื่อง แต่มิได้เป็นที่เปิดเผย และมีได้รับชื่อเสียงเงินทอง เพราะไม่ใช่สิ่งที่ปรารถนาในขณะนั้น แต่สิ่งที่ปรารถนาในขณะนั้นคือการเป็นนักประพันธ์ ในขณะที่อยู่ที่นี้มีหน้าที่หลายอย่าง จนเจ้าของจะไล่ออกเพราะไม่ทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้เป็นเรื่อง ๆ คุณวิชิต ไวงาน ซึ่งทำงานอยู่ในคณะนิมไทยด้วยกัน เกิดความสงสารจึงนำไปฝากกับ พันคำเพื่อให้เข้าไปทำงานที่คณะละครเทพศิลป์ ของคุณหญิงน้อมจิต อรรถไกลวัลวที โดยมีหน้าที่ทำฉาก , ยกฉาก เปลี่ยนฉาก เป็นตัวประกอบ ขาดสุจิตร์หน้าโรงละครก่อนละครเปิดฉากหนึ่ง ถ้าวางไหนที่ละครหยุดเล่น ก็จะไปอาศัยหลับนอนที่ชั้น 2 บนอาคารร้าง ริมถนนราชดำเนิน และต้องนอนตอนตี 5 เพราะหากนอนตอนค่ำจะถูกยิงกัคนมาก ก่อนนอนจะนําน้ำมันก๊าดมาทาตัวเพื่อกันยุง ที่นอนคือกระดาษหนังสือพิมพ์ เสื้อผ้ามีเพียงชุดเดียว ใช้วิธีซักตากตอนกลางคืน แล้วนำมาใส่ตอนสาย ๆ ขณะอยู่ที่คณะละครเทพศิลป์ จะทำทุกอย่างที่ได้เงิน เพราะในช่วงนี้ไม่ได้กลับไปนอนที่วัด เนื่องจากเกิดมีของของลูกศิษย์วัดสูญหายไปและทุกคนล้วนเพ่งเล็งมาที่ตัวสุรพล ทำให้รู้สึกเสียใจจนไม่กล้ากลับไปนอนที่วัดอีก ตอนนั้นพระมงคลไปอยู่ที่อินเดีย พระวิจิตรก็สึกแล้ว จึงไปนอนบนอาคารร้างตรงถนนราชดำเนิน แม้ภายหลังทางวัดจะจับขโมยได้ แต่ก็ไม่ได้กลับไปวัดอีก

ในช่วงที่อยู่คณะละครเทพศิลป์ ได้รู้จักกับสุวัฒน์ วรดิลก (รพีพร) นักประพันธ์ที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งของเมืองไทย ในตอนนั้นสุรพลสนใจการเขียนหนังสือมาก สุวัฒน์จึงชวนไปอยู่ด้วยที่บ้าน มีหน้าที่ส่งต้นฉบับของสุวัฒน์ตามหนังสือพิมพ์ ส่งข้อความโฆษณาตามสถานีวิทยุบ้าง จึงทำให้กว้างขวางออกไปโดยปริยาย ได้รู้จักคนสำคัญ ๆ ในวงการ รู้จักนักประพันธ์ ได้อ่านหนังสือที่บ้านสุวัฒน์หมดทั้งตู้ โดยมี “ทวีป วรดิลก” นักกวี และนักแต่งเพลงยุคนั้นเป็นผู้ส่งเสริมและกระตุ้นให้อ่าน ได้ทำสุจิตร์โดยมีสุวัฒน์ วรดิลก เป็นผู้สอนให้เขียน

เพลงแรกที่เผยแพร่และบันทึกเสียง

ในช่วงปี พ.ศ. 2492 เป็นยุคที่ละครจะเลิกแสดงแล้ว เนื่องจากมีภาพยนตร์ต่างประเทศเข้ามาฉายในเมืองไทยมาก จึงแต่งเพลงลาแล้วแก้วตา โดยมี “ศิวาพร” นักพากย์ซึ่งเป็นเพื่อนของสุเทพ วงศ์กำแหง เป็นผู้ใส่ทำนอง สาเหตุที่แต่งเพลงนี้เพราะคิดว่าเมื่อละครลาโรง ก็คงจะไม่ได้พบกับนางเอกอีกแล้ว เพลงนี้เป็นเพลงแรกที่ได้รับการบันทึกเสียง โดยบันทึกเสียงที่ห้องใต้ดินบ้าน ชาญ บุนนาค

รับใช้ชาติและประพันธ์เพลงอย่างเต็มตัว

ในปี พ.ศ. 2495 ได้ไปเป็นทหารยานเกราะรุ่นแรก เป็นพลทหารม้าเหล็กสังกัด ม. 2 พัน 4 กองลาดตระเวนอยู่ประมาณ 5 ปี ในช่วงที่เป็นทหารนี้ ดิฉุกบ่อย เพราะหนีทหารออกมาแต่งเพลง พองานเสร็จแล้วก็กลับไปดิฉุกใหม่ เข้า – ออก คุกอยู่เช่นนี้มาตลอด และในช่วงเดียวกันนี้ละครเวทีที่ได้เลิกแสดงหมดแล้ว ในช่วงนั้นอายุประมาณ 24 ปี และเริ่มมีชื่อเสียงบ้างแล้วแต่ก็ยังแต่งเพลงที่ไม่ใช้ชื่อตนเองอีกหลายเพลง เหตุที่เริ่มมีชื่อเสียงเพราะมีเพลงที่ได้รับการอัดแผ่นเสียงและเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปคือ เพลง ไครจ โหมยกางเกง โดยมีวิเชียร ภูโชติ เป็นผู้ขับร้องเมื่อปี พ.ศ. 2499 ต่อมาหลังจากที่เป็นทหารมาแล้วก็ได้ไปเช่าบ้านอยู่เดือนละ 40 บาท และยังประพันธ์เพลงอยู่อย่างต่อเนื่อง วิธีการประพันธ์เพลงในช่วงนี้คือ หาเนื้อเพลงที่กำลังโด่งดังมาแขวนไว้ที่ราวตากผ้าในห้องนอน และวิเคราะห์เนื้อเพลงทีละเพลง ทีละท่อน คือหาจุดดี จุดเด่น จุดดั่ง จุดจับใจและมองเห็นภาพของแต่ละเพลงให้ได้ ว่าเพลงแต่ละเพลงนั้นดังเพราะอะไร เช่น เพราะตรงใจคนฟัง เพราะตรงกับสภาพสังคมในขณะนั้น ๆ เพราะสำนวนภาษา หรือเพราะปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งวิธีนี้ใช้มาจนถึงปัจจุบัน นอกจากการประพันธ์เพลงแล้วเมื่อมีเวลาว่างยังได้ไปเล่นหนังกับคุ่ม สวรริบุตร เป็นตัวตลก , แบกขากล้อ , ต่อง Reflex ทำทั้งหมดเพื่อให้ได้เงิน (พ.ศ. 2495 – 2497) และยังคงแต่งเพลงที่ไม่ได้ใช้ชื่อตนเองอีกหลายเพลง(ไม่สามารถเปิดเผยให้ทราบได้)ในขณะนั้นรู้สึกว่ายากจะมีเงินใช้และอยากมีชื่อเสียงเพราะมีเหตุจูงใจ คือ วันหนึ่งไปยืนรอรถรางอยู่แล้วได้ยินเสียงเพลงดังลอคออกมาจากห้องแถวริมถนน คนที่ยืนรอรถอยู่ก็พูดขึ้นว่า “เพลงนี้เพราะ คนแต่งเข้าใจเขียน” เมื่อได้ฟังดังนั้นก็นึกในใจว่าเพลงนี้ตนเป็นผู้แต่งแต่ไม่ใช่ชื่อของตนเอง จึงมีความรู้สึกที่น่าจะเป็นนักแต่งเพลงได้ ตั้งแต่นั้นมาจึงศึกษาเรื่องการแต่งเพลงจากเพลงที่มีอยู่ตามท้องตลาดจากนักแต่งเพลงรุ่นเดียวกัน เช่น ชาลี อินทรวิจิตร , สไล ไกรเลิศ , ชลธิ์ ธารทอง , ป. ชื่นประโยชน์ แต่เพลงที่ถือเป็นครู คือเพลงของ ม.จ. จักรพันธ์ เพ็ญศิริ

ช่วงชีวิตวัยทำงานหาเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2516 ถึง พ.ศ. 2530

ในขณะนั้นเริ่มแต่งเพลงเลี้ยงชีพ แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จมากนัก แต่สิ่งที่ประสบความสำเร็จคือการเขียนหนังสือเรื่องสั้น และเริ่มเขียนเป็นอาชีพ โดยเขียนลงในหนังสือหลายเล่มหลายฉบับ เช่น ไทยใหม่ แนวหน้า ชาติไทยอาทิตย์ ชาวกรุง ศรีสยาม เพลินจิต แสนสุข อาชญากรรมยุคหลัง ชีวิตต้องสู้ ประชามิตร และทำหนังสือภาพยนตร์หลายเล่ม เขียนขายหลายเล่ม ในช่วงนี้ได้ทำงานเกี่ยวกับหนังสืออย่างเต็มที่และหลายรูปแบบทั้งการเขียนเรื่องสั้น , เป็นนักข่าวอาชญากรรม หนังสือพิมพ์เพลินจิตรายวัน สมัย ม.ล. ขาบ กุญชร ณ อยุธยา เป็นอธิบดีกรมโฆษณาการ , เป็นบรรณาธิการหนังสือ ทางใหม่ ตีพิมพ์ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง จนถูกตำรวจเพ่งเล็งว่าเป็นคอมมิวนิสต์ ในที่สุดต้องปิดตัวลง , เป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์สยามมิตรรายวัน ประมาณ 4 เดือน ในช่วงนี้ก็ยังคงเขียนเพลงอยู่เพราะมีนักแต่งเพลงหลายท่านขอให้ช่วยแต่งเพลงบ้าง มาขอคำปรึกษาบ้าง เพื่อให้ครบตามจำนวนที่บริษัทต้องการ ในครั้งนั้นอยู่เบื้องหลังโดยไม่ปรากฏชื่อหลายเพลง เพราะไม่เคยนึกฝันว่าจะเป็นนักแต่งเพลง และข้อมูลเหล่านี้มีความพอใจที่จะไม่เปิดเผย เพราะถือว่าเป็นความกตัญญูต่อผู้ที่ให้ความอุปการะ แต่ในด้านงานประพันธ์หนังสือเรื่องสั้นนั้นประสบความสำเร็จเป็นอย่างสูงเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2509 – 2510 โดยจะดูได้จากหนังสือพิมพ์และนิตยสารต่าง ๆ ได้กล่าวถึงไว้ว่า

“รายนี้ออกจะดูแพรวพราวไปด้วยอาการผลาดแผลงอย่างพิเรน ๆ ตั้งแต่หัวถึงก้อยก็ทั้งเล่มนั้นแหละ และก็ตั้งแต่เล่มแรกที่ตั้งชื่อแสนวิถถารมาแล้วตลอดมาจนอีกห้าหกหรือเจ็ดเล่ม ก่อนถึงเล่มนี้ เมื่อเขานำเล่มแรกนั้นมาจิ้มก้องให้ผม ผมก็ได้แต่มองเขาตาปริบ ๆ นี่จะมาทำไหนดกันอีกล่ะพ่อคุณ พ่อทูนหัว แต่งเพลงก็อีกทีก็ไปหมดแล้วทั้งเพลงรักเพลงรวนและเพลงขายของ ทั้งที่ไม่รู้โน้ตเพลงสักเซบี่ง ทางภาพวาดสีน้ำมันก็ล่อเข้าให้แล้ว ทั้งที่ไม่เคยร่ำเรียนมาก่อน จนถึงออกเอ็กชิลิชชันกับเพื่อนไปสมัครเล่นในวงเพลงด้วยกันมาหนึ่งแล้ว แล้วนี่ยังจะดิเข้ามาทางด้านนี้อีกแล้วหรือทั้งที่เพียงแต่อ่านออกเขียนได้เท่านั้น เผลอแผล็บเดียวเขาก็เอาเล่มนี้มาวางให้อย่างนอบน้อมและรายงานให้ทราบ ว่า “ตั้งแต่เล่มนั้นจนถึงเล่มนี้ผมพิมพ์ขายมาตั้งเจ็ดแปดหนแล้วละพี่ และเมื่อผมถามทุกข์สุขถึงกิจการแขนงใหม่ของเขา เขาก็บอกว่า “ขายดีเป็นบ้าเลยพี่” แล้วจาระไนตัวเลขของจำนวนเงินได้ให้ฟัง จนผมอดขนลุกขนพองไม่ได้ เขาทำได้ทั้งจำนวนพิมพ์และจำนวนเงินมากมายกว่าที่ผมเคยทำได้มาเกือบจะตลอดชีวิตแล้วเสียอีก ช่างน่าอัศจรรย์ดีแท้ สำหรับ “ตมหาเถื่อน” เล่มนี้ซึ่งก็เป็นรวมเรื่องสั้นของเขาอีกเช่นเคย เขาได้ขึ้น โอม เอาไว้ว่า “ความคิดของหนังสือนี้ ขออุทิศแด่มนุษยชาติ ความชั่วช้าลามกจกเปรต จงถมทับลงมาบนชีวิตดั่งถึงขยะของข้าพเจ้าเถิด”

แล้วลงท้ายเล่มด้วยประกาศ “งานที่กำลังตามมา” คือผีหัวขาด สุรพลออกศึก คนปากหมา ใครหนอ? อูย! โลก นาทีสยงสาว หวานแสบใส้”

ประมุข อุณหชุบ คอลัมน์ “บันเทิงเริงรมย์”หนังสือพิมพ์ สยามรัฐ วันที่ 6 มกราคม 2510

“ในที่สุดเราก็ได้อ่านหนังสือราชาอาจินต์ ปัญญาพรรค ของนายสุรพล โทณะวณิก เล่มนี้เงินได้หลังจากที่ได้ไต่ตรองรอบด้านดีแล้วว่า สมควรจะอ่านดีหรือไม่อ่านดี หนังสือขนาดกระเป๋ากของเด็กหนุ่มหน้า อเลน เดลอง เล่มนี้ผาดโผนเหมือนว่าจุพามาก่อนเดือนฤดูร้อนที่สนามหลวง เขาเป็นคนรุนแรงกับชีวิต แต่เขียนหนังสือให้คนอ่านเข้าใจในชีวิตในด้านเบา ถ้อยคำของเขาเรียบ ๆ ออกมาจากใจมากกว่าจะย้อมหรือฉาบด้วยสีสัน เขาเป็นคนที่สารภาพเสมอว่า อากัฟในด้านการศึกษา อาจจะเป็นกำไรของเขาก็ได้เพราะเมื่อหัวใจมันนึกถึงอะไร เขาก็ละลายมันออกมาเป็น “ตัวอักษร” ชีวิตของเขา รุนแรงและชอกแซกมาแล้วตั้งแต่เล็ก เขาเป็นใครมาจากไหน ตัวเขาเองก็แทบจะตอบไม่ถูก ชื่อหนังสือแต่ละเล่มมันคงมาก่อนหนังสือออกวางขาย เริ่มตั้งแต่เรื่องแรก “เรื่องสั้นประจำ ห้องส้วม” ท่านเคยคิดมาก่อนหรือไม่ว่า ในโลกนี้จะมีนักเขียนตั้งชื่อหนังสือของเขาเช่นนั้น แต่นาย สุรพล โทณะวณิก คนนี้ทำได้ หน้าเฉยตาเฉยเสียด้วยนา เล่มต่อมาตัดจริตไปข้างตามสำนวนที่ค่อนข้างดิบออกมาจากนิสัยอันแท้จริงและความเคี้ยวขื่นของน้ำหมึก จนกระทั่งมาถึงเล่มนี้ “ตัณหาเถื่อน” วางอยู่บนทางสองแพร่งจริง ๆ คาบเส้นอยู่ระหว่างสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการและกรมการศาสนา เมื่อก่อนหน้าที่เขาจะลงมือเขียนเล่มนี้ หรือหลังจากที่เขากลับมาจากใต้หวันสด ๆ คิบ ๆ สุรพล โทณะวณิก มีโอกาสพบกับเราตามร้านกาแฟราชประสงค์ศูนย์การค้า ซึ่งที่นั่นนักเขียน นักอ่าน นักแสดง นักดู นักรักและนักล้วง ชอบมาพบกันเป็นประจำ เขาบอกเราว่า

“ฉันเขียนเรื่องนี้ เป็นการตัดสินใจอนาคตของตัวเอง” เขาหมายถึง “ตัณหาเถื่อน” และเรื่องในเล่มของเขา “มันจะเป็นยุคสุดท้ายในชีวิตการเขียนเรื่องสั้นของฉัน ที่จะประกาศเด็ดขาดว่า ฉันจะเป็นนักเขียนเรื่องสั้นได้หรือไม่” แล้วเขาก็เล่าความสั้น ๆ ถึงเรื่องสั้น ๆ ของเขาให้เราฟัง “เทพธิดาของเหย้าฟาน” มันเป็นเรื่องของความรัก เรื่องของสังคม เรื่องของความเกลียดชัง และเรื่องของการแสบใจ ไม่มีใครจะนึกถึงปมเรื่องนี้ได้ดีเท่าเขา เขาฟันมันออกมาอย่างซื่อ ๆ ตามสันดานของเขา เราบอกเขาว่าชาตินี้เขาสามารถจะเขียนเรื่องสั้นได้ตลอดชีวิต คนมีอารมณ์เข้มข้นเหมือนเอเขียนเกมส์อย่างนี้ เอฟเวอร์ ออนเวิร์ด เรื่อยไป

อีกครั้งหนึ่ง เราคุยกันบนฟุบาทถนนราชดำเนินหน้าโลลิต้าไนท์คลับ ดึกจนพ่อแม่ถ้านเป็นห่วงก็หายห่วง เราสามคน สุรพลคนเขียนหนังสือ เรา คนอะไรไม่รู้ และพรพุด คนเล่นดนตรี เราคุยกันถึงเรื่องของการเขียนหนังสือตามแบบฉบับของสุรพล เขาได้ความรู้บ่อย ๆ ครั้ง จากการคุยกับ

เพื่อน เขาได้ความชำนาญจากการเขียนหนังสือบ่อย ๆ ครั้ง จากการพบปะคนที่อ่านหนังสือของเขา คินนี้เรายินกันจนไม่รู้จักเมื่อ คือกันได้ คือกันดี ถึงแนวทางที่สุรพลควรจะเขียนหนังสือของเขาให้ดีกว่าที่กำลังเขียนอยู่ได้อย่างไร คนเขียนได้คุยกับคนอ่าน ก็เหมือนเราส่องกระจกดูหน้าตัวเอง “สุรพล โทณะวณิก” ยังจะเขียนหนังสือของเขาให้ดีกว่าที่กำลังเขียนอยู่ได้อย่างไร คนเขียนได้คุยกับคนอ่าน ก็เหมือนเราส่องกระจกดูหน้าตัวเอง “สุรพล โทณะวณิก” ยังจะเขียนหนังสืออีกไม่เชื่อกี่ชื่อเล่มนี้ซี..

ไก่อ่อน คอลัมน์ “วันวิพากษ์” จากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ วันที่ 21 มกราคม 2510

“สุรพล โทณะวณิก” เป็นนักเขียนที่เป็นตัวของตัวเอง ด้วยการนำความจริง “ค้นหาเป็นของคู่โลก” มาเขียนเรื่อง ค้นหาเถื่อน ใครที่คิดว่าตัวเองไม่มีค้นหา อย่าอ่าน ... ถ้าคิดตรงข้ามให้รีบอ่านเสียเร็ว ๆ

สีน้ำ นิตยสาร เดลิเมต์วันจันทร์ รายสัปดาห์ วันที่ 23 มกราคม 2510

“พูดถึงสุรพล โทณะวณิก” เราจักเขานานกว่า 15 ปี สมัยที่เขายังเป็นตัวละครประเภททหาร ยืนเสาของคณะเทพศิลป์ จนกระทั่งชักก้าวน้ำขึ้นมาเป็นตัวประกอบ

เราทำงานหนังสือพิมพ์และสุรพลที่กำลังถูกกดดันของกลืนหมึกมากระแสะ วันหนึ่งเขาพูดกับเราว่า “ผมกำลังจะเขียนหนังสือเรื่องหนึ่ง ชื่อน้ำตาแม่ค้ำกล้วยปิ้ง” “จะดีอะไร... เอน้ำตาอย่างอื่นไม่ดีกว่าหรือคุณ ชื่อไม่เอาไหนเลยนี่” “ไม่ได้พี่ ต้องน้ำตาแม่ค้ำกล้วยปิ้ง โห้แม่ค้ำกล้วยปิ้งก็มีหัวใจเหมือนกันนี่ครับ” เขาจะได้เขียนหรือเปล่า เขียนแล้วจะได้พิมพ์หรือเปล่าเราลืมไปแล้ว ยังไม่ลืมอยู่อย่างเดียวเมื่อคิดถึง สุรพล โทณะวณิก เขามองเห็นความสำคัญในสิ่งที่เป็นเพียงรหัสชีวิต ลักษณะในการมองโลกของสุรพล อาจไม่เหมือนคนอื่นจนนึกเดียว เมื่อเราได้อ่าน “ค้นหาเถื่อน” เล่มแรกของเขา ความจริงที่เคยอ่านมาหลายเรื่องซึ่งไม่เป็นตัวของเขาเองมากกว่าเรื่องนี้ มันทำให้เราจำได้ชัดเจนขึ้น

ลักษณะการมองโลกและชีวิตของ “สุรพล โทณะวณิก” ไม่เหมือนนักเขียนอื่นก็จริง แต่เราเชื่อว่า เขาเขียนขึ้นมาด้วยความรู้สึกต่อโลกในด้านความเป็นจริง เรื่องบางเรื่องของสุรพล อาจจะดิบเกินไป สำหรับตลาดหนังสือและจิตใจของผู้อ่าน แต่เราก็รู้ว่า ในชีวิตจริงของเขา สุรพล ได้ผ่านความคิดแห่งป่าคองคิบของมนุษย์มาอย่างโชกโชน และเขารู้จักความคร่ำครวญของบาปมามากพอ เขาอาจไม่ได้เป็นนักเขียนเอก อาจไม่ได้รับคำสดุดี อาจถูกประณามว่าเขียนหนังสือโดยไม่รับผิดชอบกับศีลธรรม แต่เขาก็ไม่เปล่งเปลี่ยนไปกว่า ความหลุดตาของมนุษย์ที่เราเดินสวนกันในทุก

วันนี้ อย่างน้อยที่สุดเขาก็ไม่ได้มอมเมาให้เราหลงเชื่อในความคิดของโลก เราไม่คิดจะสละศิษย์ แต่เราไม่คิดจะคัดค้าน คนเราบางคนนอกจากจะโกหกโลกไม่เป็นแล้ว ยังโกหกตัวเองไม่เป็นอีกด้วย อย่างสุรพล โทณะวณิก เป็นต้น

สนทะเล จากหนังสือพิมพ์ “เคลนิวิสต์” ราชวัน

นักประพันธ์เพลงผู้โด่งดัง

ถึงแม้ว่าจะประสบความสำเร็จอย่างสูงกับการเขียนเรื่องสั้น แต่ในขณะที่เดียวกันก็ยังคงแต่งเพลงและใช้ชื่อของตนเองคือ “สุรพล โทณะวณิก” แล้วเดินขายเพลงด้วยตนเองหลายแห่ง แต่ขายไม่ได้ จนมีคนพาไปพบ คุณโตสิต สีนุญเรือง (เจ้าของห้างเทพนครพาณิชย์) เมื่อคุณโตสิตเห็นเพลงก็กล่าวว่า “พูดตรง ๆ นะ จำนวนของคุณผมเคยเห็นจนชินตาเลย ถ้ามจริง ๆ แต่งแทนใครหรือเปล่า” แต่ไม่ได้ตอบอะไร ในวันนั้นคุณโตสิตตกลงใจซื้อเพลงทั้ง 10 เพลง และให้ค่าตอบแทนเพลงละ 1,000 บาท โดยให้เบิกล่วงหน้าก่อน จึงนึกในใจว่าจะเบิก 100 บาท จะนำไปซื้อเสื้อยืด 40 บาท รองเท้าผ้าใบ 20 บาท ทานข้าว 4 ชาม เกาเหลา 2 ชาม และน้ำหวาน 1 แก้ว (สัมภาษณ์ สุรพล โทณะวณิก, 2545) แต่ในที่สุดก็ตอบออกไปว่าแล้วแต่จะให้ คุณโตสิตจึงบอกว่าให้เบิกล่วงหน้า 5,000 บาท เมื่อได้ยินดังนั้น เหงื่อได้ไหลตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า จนเปียกทั้งตัว เพราะไม่เคยมีเงินถึงพันบาท เมื่อได้เงินมาแล้ว จึงนำไปซื้อรองเท้าหนัง 2 คู่ กางเกงขายาว เสื้อแขนยาว เสื้อยืด ปากกา SHEFFER นาฬิกาที่ดีและแพงที่สุดราคา 600 บาท ที่ห้างเมืองทอง และซื้อแหวนทองหัวทับทิมสยาม 380 บาท ในช่วงนี้ความเป็นอยู่เริ่มดีขึ้นตามลำดับ

การส่งเพลงขายในช่วงนี้ สุรพลยังเขียนโน้ตไม่เป็น จึงนำเสนอโดยวิธีการร้องโน้ตเป็นทำนองให้ฟัง เพลงในช่วงนี้เริ่มหลากหลายมากขึ้น ทั้งแนวเศร้า หวาน เพลงรัก เพลงตลก เพลงแปลง แต่โดยส่วนตัวนั้นชอบขัดแย้งกับตลาดเพลง หากช่วงไหนมีเพลงตลกออกมามาก ก็จะแต่งเพลงรัก หวาน ๆ ออกมาแข่ง แต่ถ้ามีเพลงหวาน ๆ ออกมามาก ก็จะแต่งเพลงตลกออกมาแข่งกับตลาด

ในช่วงนี้ได้เข้าไปอยู่ที่บ้านของคุณเรียม สุโกศล ซึ่งเป็นลูกของป้าทางสายพ่อ มีหน้าที่ดูแลเรื่องห้องอัดและกิจการหลายอย่างของบริษัทกมลสุโกศล แต่ก็ยังคงแต่งเพลง และไปขายให้กับลุงเตียง โอศิริ , สง่า อารัมภีร์ ด้วยตนเอง โดยไม่เคยประกาศตัวหรือบอกใครว่าเป็นญาติของสายสกุลเชียรประสิทธิ์และกมลสุโกศล ได้อยู่ที่นี่ยานานมาก แม้ปัจจุบันนี้ คุณเรียมก็ยังคงดูแลอยู่

ยุคทอง

หลังจากประสบความสำเร็จในการเขียนเรื่องสั้นและในขณะที่เดียวกันก็ยังคงประพันธ์เพลงด้วย โดยมีผลผลิตงานเพลงอยู่ตลอดเวลา และเริ่มใช้ชื่อ สุรพล โทณะวณิก ในการประพันธ์เพลง และเริ่มมีนามปากกาอื่นเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แต่งานที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด คือ งานด้านการประพันธ์

เพลง ซึ่งในช่วงนี้ถือว่าเป็นยุคทองเลยทีเดียว เพลงที่ประพันธ์หลายเพลงได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย อาทิ เพลงไครหนอ ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2507 ได้รับรางวัลชนะเลิศด้านคำร้อง และรองชนะเลิศด้านทำนอง และยังส่งผลให้สาวลี ผกาพันธ์ ได้รับรางวัลนักร้องหญิงยอดเยี่ยมด้วย , เพลงลมรัก ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2526 ได้รับรางวัลชนะเลิศด้านคำร้อง และยังได้รับรางวัลตุ๊กตาทองมหาชน จากหนังสือพิมพ์บ้านเมืองซึ่งเป็นผู้จัดด้วย บทเพลงนี้ได้ทำให้วงการเพลงและวงดนตรีฮอทเปปเปอร์ โดยมี ปราจัน ทรงเผ่าเป็นผู้ควบคุมวง โด่งดังอย่างสูงสุดเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2523 , เพลงเพชรตัดเพชร ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน โดยได้รับรางวัลชนะเลิศด้านคำร้อง และรองชนะเลิศด้านทำนอง และทำให้วงซิลเวอร์แซนด์ ได้รับรางวัลด้วย , เพลงอยากลืมกลับจำ ได้รับรางวัลตุ๊กตาทองมหาชนจากหนังสือพิมพ์บ้านเมือง , เพลงในโลกแห่งความฝัน ได้รับรางวัลนักร้องชายยอดเยี่ยม ร้องโดย สุเทพ วงศ์กำแหง จากรางวัลที่ได้รับ ทำให้มีงานเข้ามาไม่ขาดสาย ตั้งแต่ทางด้านประพันธ์เพลงให้กรมกองหรือสถาบันต่าง ๆ , งานเขียนโฆษณา , เขียนบทความ , คอลัมน์ต่าง ๆ รวมทั้งเป็นบรรณาธิการหนังสือ , ประพันธ์เพลงให้กับภาพยนตร์และละครหลายเรื่อง ฯลฯ

ชีวิตยังคงอยู่กับการแต่งเพลง และเป็นช่วงที่เฟื่องฟูและประสบความสำเร็จมากที่สุด มีการแต่งเพลงออกมาสู่ตลาดเพลงหลายรูปแบบ เพลงส่วนใหญ่ได้รับความนิยมอย่างสูง ส่งผลให้มีรายได้มหาศาล หลังจากเพลงไครหนอ ก็ได้รับค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นเพลงละ 100 บาท กิจจาก 1,000 บาท กลายเป็น 1,100 บาท และเพลงที่ทำให้ประสบความสำเร็จมากที่สุดคือเพลง “ลมรัก” ได้มาทั้งหมด 10,000,000 บาท จึงซื้อบ้านที่อยู่ ณ ปัจจุบันนี้

ช่วงชีวิตที่มีผลงานจนได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติ พ.ศ. 2531 ถึง พ.ศ. 2540

ชีวิตความเป็นอยู่ในช่วงนี้ดีขึ้นตามลำดับได้ลองทุกอย่างทุกอย่างที่อยากจะลองแล้วไม่เคยลอง เมื่อมีเงินมากรายจ่ายก็มากขึ้นตามลำดับ จนถึงช่วง พ.ศ. 2536 – 2538 เป็นยุคที่ไม่ค่อยมีคนซื้อเพลง ลูกกรุง เนื่องจากเพลงประเภทสตริง และเพลงป๊อบกำลังโด่งดังและเป็นที่ยอมรับมาก จึงส่งผลให้ขาดสนอีกครึ่งหนึ่ง ถึงขนาดบางวันต้องนั่งเดี่ยวอากาศ (สัมภานันท์ , สุรพล โทณะวณิก , 2544) แต่ก็ยังมีงานการประพันธ์เพลงการกุศล และงานเพลงโฆษณาเข้ามา ทำให้คลายความขาดสนลงไปได้บ้าง หลังจากนั้นก็ได้ทำงานหลายอย่าง และในช่วงประมาณปี พ.ศ. 2535 – 2538 ได้เป็นบรรณาธิการหนังสือชีวิตต้องสู้ และเขียนคำคมตลอดจนคอลัมน์ต่าง ๆ ลงในหนังสือมากมาย โดยการเขียนเหล่านี้คือประสบการณ์ที่ได้ผ่านร้อนหนาวมา แล้วนำมาถ่มกรองเป็นคำคมสั้น ๆ ที่

สะกิดใจ ต่อจากนั้นก็มียานเข้ามาเรื่อย ๆ เช่น งานประพันธ์เพลงของกรมกองต่าง ๆ งานประพันธ์เพลงโฆษณา งานประพันธ์เพลงไทยสากล งานปาฐกถาตามสถานที่ต่าง ๆ ประพันธ์เพลงประกอบภาพยนตร์ คิดคำในโฆษณา ส่วนงานที่โดดเด่นที่สุดคือ การประพันธ์เพลงไทยสากล โดยใช้นามปากกามากมาย อาทิ ยักษ์ ใจมาร , อารี อุไร , เค็ม ใจแคบ เลียบ เคียงเรียม ศรีนศิริ โทณะวณิก , เรียม เรียบริมฤดี , เรียม โอซารส , ภูผา เกริกเกรียงไกร , เอื้อง อัญชัญ , เอ็มมี โอชา , อูรา อิงอร , ฉายแสง สุริย์จักร , อารญา คำคม , อ. อึ้งคะนิง , ศรีนศฤงคาร , รอฟ้าโปรยบุญ (ใช้ในเพลงที่แต่งไปแล้วไม่ได้รับค่าแต่ง) จนกระทั่งปี พ.ศ. 2540 ได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ประพันธ์เพลงไทยสากล) จากคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ แต่งงานก็ยังคงน้อยเพราะเพลงป๊อปยังเป็นที่ยอมรับมากทำให้ไม่ค่อยมีงาน ต่อมาจึงเปิดบริษัทเพลงของตนเองชื่อบริษัทเสียงการเวกจนถึงปัจจุบัน และใช้ชีวิตคู่ร่วมกับภรรยาชื่อ นางรายาสุริย์ (เจี๊ยบ) โทณะวณิก มีบุตรชาย 1 คน คือสุรพลน้อย (เนียบ) โทณะวณิก

ผลงานของสุรพล โทณะวณิก

ได้สร้างผลงานไว้มากมายหลายด้าน เป็นนักประพันธ์หนังสือ นักข่าวอาชญากรรม บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ และผู้ประพันธ์เพลงดีเด่น จากการสัมภาษณ์พิเศษโดยตรงรวมทั้งผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง อาทิ ชาตรี ศิลปสนอง , ศุภศิริ เอื้อเฟื้อ , รุ่งพิรุณ เมธารมณ และจากการค้นคว้าทางเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนแถบบันทึกเสียง ผู้วิจัยสามารถรวบรวมงานได้ในระดับหนึ่ง แต่ไม่ครบทั้งหมดเนื่องจากในช่วงที่สุรพลไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งนั้น ได้แต่งเพลงและทำงานต่าง ๆ โดยไม่เคยเก็บผลงานไว้ เนื่องจากไม่มีที่เก็บทำให้ผลงานกระจัดกระจาย และบางเรื่อง เช่น เพลงที่แต่งนามปากกา ไม่สามารถจำได้ทั้งหมด และไม่ได้จดบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ทำให้หลักฐานเหล่านั้นกระจัดไปตามที่ต่าง ๆ

ผลงานของสุรพล โทณะวณิก ที่ผู้วิจัยรวบรวมได้ มีดังนี้

งานด้านการประพันธ์หนังสือ สุรพลได้เขียนหนังสือเรื่องสั้นไว้ทั้งหมด 11 เล่ม แต่เท่าที่ค้นพบได้มี 9 เล่ม คือ

1. รวมเรื่องสั้นชุดค้นหาเถื่อน
2. ถลกชีวิต
3. ผีหัวเราะ
4. เรื่องสั้นประจำห้องส้วม
5. เบียดต่อได้

6. กรุงเทพฯ นอนคึก
7. ฤยโลก
8. คีนสุขสันต์วันบันเทิง
9. เฮีย ! ชีวิต

หนังสือทั้งหมดเป็นรวมเรื่องสั้นหลากหลายอารมณ์ ซึ่งเขียนขึ้นจากประสบการณ์บวกกับความนึกคิดและจินตนาการ ส่วนใหญ่จะชวนให้ผู้อ่านติดตามเนื้อเรื่องและมีการหักมุมในตอนจบเกือบทุกเรื่อง นอกจากนี้ยังเป็นการสอนผู้อ่านทางอ้อม โดยสอนในเรื่องความเป็นจริงของชีวิตที่คนส่วนใหญ่จะมองข้ามไป

งานด้านการประพันธ์เพลงโฆษณา

ได้ประพันธ์เพลงให้กับโฆษณาสินค้าต่าง ๆ มากมาย งานโฆษณายุคแรกมีผู้ส่งเสริมคือ คุณจินต์ ถัมมะกานนท์ , คุณพงษ์ สารสิน , ม.ร.ว. วิทยากร รพีพัฒน์ , คุณแสง เหนระภูถ , คุณแท้ ประกาศวุฒิสาร , คุณประกิต อภิสารทรรักษ์ และ ม.จ. กฤษเดช รัชนี ส่วนงานโฆษณายุคหลังมีคุณ วิเชียร อัสสิวะกุล ซึ่งเป็นผู้จัดการบริษัทนิธิทัศน์ในสมัยนั้นเป็นผู้สนับสนุน ผลงานการเขียนเพลงโฆษณาเท่าที่รวบรวมได้ มีดังนี้

1. เป็บชี	15. ผงซักฟอก
2. โคคาโคล่า	16. อาหารสัตว์ เบทาโกร
3. เซเว่นอัพ	17. เบทริกโก้
4. เฮาดี	18. แห อวน โมโมอิ
5. สไปรท์	19. ไทโตมารู
6. กรีนสปอร์ต	20. อายิโนะโมะโตะ
7. น้ำมันเชลล์	21. นมตราหม่ม
8. ยอดน้ำมันก๊าดตรามงกุฎ	22. นมตราหมี
9. น้ำมันเครื่องเชลล์	23. โอวัลติน
10. โผน เปรส	24. เครื่องยนต์ยันม่า
11. สบู่ไลฟบอย	25. ผงซักฟอกโอโม
12. โอเล่	26. ไครโว
13. โบตัน	27. ผ้าโทเร เทโทรอน
14. ดินสอดำมิตซูบิชิ	28. ชันโลด

29. พิชิต ศิษย์บางระจัน

30. แสน ส.เพลินจิต

งานด้านเขียนคำโฆษณา

1. นาฬิกา ราโด
2. นาฬิกา ซิติเซ่น
3. สไปรท์ มีคำคม คือ สดใส ชำบซ่า
4. น้ำยาล้างจาน
5. เซเว่นอัพ มีคำคม คือ จิบเดียว จับใจ
6. ยาสระผม (จำชื่อสินค้าไม่ได้) มีคำคม คือ แก้มหอมก้น ฟอกผมกัน กันผมร่วง

และงานบางงานถูกซื้อไปโดยเคเบิลทีวีทำโฆษณาโดยบริษัทโฆษณาซึ่งไม่สามารถเปิดเผยให้ทราบได้ และเป็นคนแรกที่เป็นผู้นำทางในการแต่งเพลงโฆษณาให้กับภาพยนตร์ไทย ซึ่งแต่เดิมไม่เคยมีการแต่งเพลงโฆษณามาก่อน ตัวอย่างเพลงโฆษณา เช่น สามรักในปารีส , เहांดง เป็นต้น

งานเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ อาทิ เป็นก๊อปปี้ไรท์เตอร์บริษัทคาเช่แปซิฟิค , เป็นผู้จัดการห้องอัดเสียงกมลสุโกศล , ผู้จัดการบริษัทอินเตอร์เนชั่นแนลร่วมกับแจ้ ดนุพล แก้วกาญจน์ , เป็นพนักงานกรมตำรวจดับเพลิง , เป็นผู้จัดการทำนิตยสารเกี่ยวกับวงการบันเทิง , แสดงปาฐกถาให้กับนักศึกษาในสถาบันหลายแห่ง

การบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

สุรพล โทณะวณิก เป็นผู้หนึ่งที่ได้ใช้ความสามารถในการสร้างสรรค์งานด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการประพันธ์เพลง การเขียนหนังสือ และอื่น ๆ ที่ยังประโยชน์ให้แก่สังคมมาโดยตลอดงานเหล่านี้ได้แก่

1. ประพันธ์เพลง เนื่องในวโรกาสครองราชย์เป็นปีที่ 50 ของรัชกาลปัจจุบัน
2. แต่งเพลงชักชวนให้ปลูกป่าโดยร่วมมือกับคุณไพโรจน์ เปี่ยมพงษ์สานต์ เช่น เพลง แม่ช้าง พุด เพลงปลูกป่า เพลง ป่าฟื้นคืนชีวิต เพลงสัตว์สวยป่างาม เป็นต้น
3. แต่งเพลงธรรมะ ถวายท่านพุทธทาสและพระพยอม กัลยาโณ เพื่อใช้ในการเผยแผ่ธรรมะให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
4. แต่งเพลงประจำโรงเรียนไทยรัฐวิทยาทั่วประเทศ

5. ร่วมกับ พล.ต.ต. ม.ร.ว. เจตจันทร์ ประวิตร สมัยเป็นผู้การตำรวจดับเพลิง สร้างสรรค์ผลงานให้กองบังคับการตำรวจดับเพลิง
6. เคยเป็นองค์ปาฐกไปแสดงปาฐกถาให้นักศึกษาและนักเรียนเป็นวิทยาทานในหลายสถาบัน
7. แต่งเพลงปลุกใจเพื่อให้รักชาติหลายเพลง เช่น เพลงพสุธาที่ซึ้งรัก เพลง แผ่นดินของเรา เพลง ถามคนไทย เพลงเราคือไทย เป็นต้น
8. ได้ร่วมงานกับคุณสุวัฒน์ วรดิลก โดยแต่งเพลง น้ำค้างมีดาว ในละครเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ
9. เป็นที่ปรึกษาในการจัดหาวีดิทัศน์ชุด “ภูมิปัญญาไทย” จำหน่ายนารายได้สมทบกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม
10. ร่วมแต่งเพลง “ภูมิแผ่นดิน นวมินทร์มหाराชา”

งานด้านการประพันธ์เพลง

ในบรรดางานทุกประเภทงานด้านการประพันธ์เพลงเป็นงานที่สุรพล โทณะวณิก สร้างสรรค์ไว้มากที่สุด ได้แต่งเพลงไว้ทุกประเภทมากกว่า 1,000 เพลง จากหลายนามปากกา เพลงที่ประพันธ์ไว้มีหลายประเภท อาทิ เพลงสร้างสรรค์สังคม , เพลงประกอบละครและภาพยนตร์ เพลงโฆษณา เพลงรัก , เพลงตลก , เพลงแปลง , เพลงปรัชญาชีวิต , เพลงประจำสถาบันต่าง ๆ ตลอดจนเพลงธรรมะและเพลงเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ มากมาย (โปรดดูในภาคผนวก)

แรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลง

แรงบันดาลใจที่สำคัญที่สุดในการประพันธ์เพลงของสุรพล โทณะวณิก คือ “ผู้หญิง” ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญสูงสุดในโลก ตั้งแต่ทำงานมาไม่ว่าจะเป็นการเขียนหนังสือ หรือแต่งเพลง เคยแต่งเพลงว่าผู้หญิงอยู่เพลงเดียวคือ เพลง “นารี” ในตอนนั้นรู้สึกว่าคุณที่ตนชอบพอกลับไปสนใจคนอื่นต่อมามีภายหลังรู้สึกเสียใจที่แต่งเพลงว่าผู้หญิงเพราะนึกใจคิดได้ว่ามารดาของตนก็เป็นผู้หญิงคนหนึ่งเหมือนกัน เมื่อคิดได้เช่นนี้ ก็ไม่เคยว่าผู้หญิงอีกเลย

สุรพลให้เหตุผลว่าสังคมไม่ควรประณามหมิ่นผู้หญิง ด้วยมีหลายสาเหตุที่ได้ชื่อว่าประพฤติน่าตำหนิ อาทิ ปากจัด ระบายร้ายฉาน อวดหยิ่งยะโส หลงลิ้มตัวเสียผู้เสียคน อยากให้สังคมให้ออกาสและเข้าใจผู้หญิง แง่คิดที่ว่าผู้หญิงบางคนต้องเสียคนต่ำทราม เพราะความจำเป็นบีบบังคับ เช่น ต้องหาเลี้ยงครอบครัวด้วยการขายบริการทางเพศ เมื่อครอบครัวสบายแล้วก็เลิกละกลับคืนถิ่นฐานบ้านเรือนของตน ส่วนทางบ้านก็จะจัดหาผู้ชายที่มีฐานะเกียรติยศทางสังคมให้แต่งงานกัน เพราะถือว่าเป็นการสร้างสรรค้ชาติบ้านเมือง ซึ่งก็แล้วแต่ประเพณีวัฒนธรรมของแต่ละ

เชื้อชาติและท้องถิ่นที่แตกต่างกันไป ผู้หญิงจึงเป็นเพศที่สมควรได้รับการให้อภัย สุรพลจึงไม่ชอบว่าผู้หญิง มีแต่ใช้วิธีการออกอ้อนอย่างเดียว

อีกประการหนึ่ง สุรพลมีทัศนคติส่วนตัวว่า ผู้หญิงเป็นเพศแม่ แต่โลกนี้ไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร บางคนมีฐานะยากจน ไม่มีวิชาความรู้ เมื่ออยากหาเงินด้วยการขายบริการทางเพศ ทางรัฐบาลควรจะเข้ามาดูแลให้เป็นที่ถูกต้องตามกฎหมาย แล้วกำหนดกฎเกณฑ์ควบคุมเรื่องโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ มีการจัดเก็บภาษีตามสมควร ผู้หญิงดังกล่าวนี้ จะได้มีเงินจุนเจือครอบครัว เมื่อถึงเวลาเลิกกะอาชีพนี้แล้ว จะได้แต่งงานเป็นหลักเป็นฐานต่อไป

สุรพล กล่าวเสริมเพิ่มเติมว่า ผู้ชายที่มีรักแท้จะไม่รังเกียจผู้หญิงที่ผ่านการมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว เพราะสิ่งนี้ไม่สำคัญเท่าใดนัก แต่ที่สำคัญยิ่งกว่านั้นคือ ความรักความเข้าใจ มีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ในสังคมไทยนั้น ผู้ชายอาจจะผ่านผู้หญิงหลายคนหรือมีภรรยาได้หลายคน กลับไม่ถือเป็นเรื่องเสียหายแต่อย่างใด หากแต่ผู้หญิงไม่สามารถกระทำได้ จึงไม่ยุติธรรมต่อสตรีเพศ ผู้เป็นแม่ให้กำเนิดลูก ไม่มีผู้หญิงก็ไม่มีตัวเรา ดังนั้นต้องมองเห็นคุณค่า ควรแก่การยกย่อง และต้องให้ความรักอย่างแท้จริง คือ รักตัวตนของผู้หญิงที่เรารัก

นอกจากนี้ ยังมีความคิดอีกอย่างหนึ่ง นั่นคือ หากรักหรือพึงพอใจผู้หญิงคนไหน ไม่จำเป็นต้องได้ตัวเขามา สุรพลเปรียบเปรยว่าเหมือนหนังสือเล่มหนึ่ง ถ้าไม่เปิดอ่านหน้าสุดท้ายแล้วก็ไม่มีความจบ ถ้าจบแล้วจะไม่มีคุณค่า

คนเราหากได้รู้แจ้งประจักษ์ชัดในค่าของความรักและความจริงใจแล้ว ชีวิตจะมีความหมายมาก

แนวคิดและแนวทางในการแต่งเพลง

การเขียนเพลงของสุรพล โทณะวณิก มีหลักอยู่ที่ต้องเขียนด้วยชีวิตจิตใจ ต้องมีจุดเด่น มีจุดดี จุดจับใจ จุดดัง ต้องแลเห็นภาพ ทั้งหมดจะได้เป็นจุดจูงใจให้คนหันมาฟังเพลง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดการค้าขึ้นมา เช่น คำว่ารักเพียงคำเดียวสั้น ๆ มีความหมายมากมาย แต่งเพลงกันทุกชาติทุกภาษา ไม่มีชนชาติใดไม่แต่งเพลงเกี่ยวกับความรัก แม้คนป่าดงพงพีก็ยังมีเพลงความรัก เพราะฉะนั้นรักต้องมีความหมายมาก ความหมายของคำว่ารักจะไปจบที่อย่างไรอย่างหนึ่งไม่ได้ ต้องมีกลเม็ดเด็ดพรายหลายอย่าง จำต้องมีต่อไปเรื่อย ๆ ขึ้นชื่อว่ารักคำเดียว ก่อให้เกิดบทเพลงออกมามากมายหลายกระแส ในทำนองเดียวกันกับคำว่ารบ มีการกระทำออกมามากมาย เช่น มาแบบมีปืน แบบได้ดิน หรือแบบทำสงครามประสาท เป็นต้น เพราะฉะนั้นต้องมองโลกให้กว้าง หรืออีกนัยหนึ่งเรียกว่า เห็นการณ์ไกลหลายมุมมอง

สุรพล โทณะวณิก แต่งเพลงได้ทุกประเภท ตัวแรงกระตุ้นผลักดันคือการเป็นคนช่างคิด รู้จักคิดอ่าน และไม่ถูกคนรุ่นใหม่ กลับคิดว่าเกิดมีเป้าหลอมความคิดขึ้นมาใหม่ มีความรักรวดเร็วดูสายฟ้าแลบตามแบบฉบับความคิด และความรักทันสมัย จะให้เหมือนคนรุ่นก่อนย่อมไม่ได้ เพราะยุคสมัยเปลี่ยนไป (สัมภาษณ์สุรพล โทณะวณิก , 2545)

สุรพล โทณะวณิก ได้รับฉายา “ขุนพลนักรัก” เพราะประพันธ์เพลงรักไว้มากที่สุด โดยยึดหลักว่า คนเราทำงานด้วยหัวใจของตนเอง งานที่มาจากความบริสุทธิ์ของหัวใจ ย่อมดีกว่าทำงานด้วยมือกับสมอง จริง ๆ แล้วหัวใจของคนเราก็คือมีหน้าที่สูบน้ำที่สูบน้ำที่เลือดส่งไปเลี้ยงสมอง จะเกิดความรักหรืออารมณ์ต่าง ๆ ก็เกิดจากสายตาส่งไปที่สมอง พอสมองคิดก็ส่งไปที่หัวใจ หัวใจจึงสูบน้ำที่เร็วขึ้น จึงคิดกันว่าหัวใจเป็นตัวนำชีวิต นี่คือระบบนิเวศชีวิตที่ธรรมชาติสร้างไว้ให้

ผลงานเพลงของสุรพล โทณะวณิก มีลักษณะแต่งด้วยใจของตนเอง แต่ให้เข้ากับตลาดในขณะนั้นหรือยุคสมัยนั้น คือไม่ได้แต่งให้กับตัวเองและเพื่อฟังเพียงคนเดียวเท่านั้น เพราะคนอื่นก็มีหัวใจ มีสมอง มีความคิดเหมือนกัน แต่บังเอิญชาวบ้านหรือเขาเหล่านั้นไม่ได้เกิดมาเป็นนักแต่งเพลง ผู้มีหน้าที่เป็นนักแต่งเพลง จึงไม่ควรแต่งเพลงไว้สำหรับร้องฟังเองคนเดียวดังกล่าว หากแต่ต้องแต่งให้ตรงกับใจของคนฟัง ผู้ฟังที่ฟังเพลงแล้วรู้สึกนึกคิดว่า ใจของเราเป็นเช่นนี้ แต่นึกไม่ออก บอกไม่ถูก พูดไม่เป็น เมื่อฟังเพลงแล้วเขาเหล่านั้นจะได้มีความรู้สึก และสามารถนำไปร้องตามได้ ใจของผู้ฟังกับใจของนักแต่งเพลงต้องเป็นดวงเดียวกัน ต้องทำงานเพื่อประชาชน สามารถนำผลงานเพลงของตนใช้แทนหัวใจคนอื่นได้ ต้องมีกฎเกณฑ์ของการทำงาน มีความตั้งใจดี ต้องเห็นแก่ผู้อื่นมิใช่แต่งตามอารมณ์ตนเองฝ่ายเดียว ถ้าเห็นแก่ตัวเพลงนั้นจะไม่ประสบความสำเร็จ ในแผ่นดินเสียงแผ่นดินหนึ่งจะมีเพลงที่สอนคนทั้งหมดทุกเพลง คนจะไม่ฟัง ยิ่งเป็นคนไทยด้วยแล้วยิ่งไม่ชอบการอบรมสั่งสอน จึงต้องใช้วิธีการบอกทางอ้อม หากอยากให้คนรักชาติ ถ้าแต่งตรง ๆ ให้รักชาติ คนจะไม่ฟัง ต้องใช้วิธีการทางอ้อม เช่น ถ้าไม่รักชาติบ้านเมืองไว้แล้ว วิญญาณปู่จะร้องไห้ออกหลานจัญไร เป็นต้น ต้องมีเจตนาในการทำงาน และยังให้ข้อสังเกตว่า เพลงที่แต่งออกมาว่าผู้หญิงจะขายไม่ดีและดั่งไม่นาน

สุรพล โทณะวณิก มีชีวิตที่ลำบากยากไร้มาตั้งแต่เล็กแต่ก็ไม่เคยท้อถอย เป็นห่วงแต่เรื่องกินเท่านั้น ถ้าได้กินมือหนึ่งก็อยู่ได้ หิวมากก็ประคองมือซิดกันแล้วไปขอข้าวเขากินคำหนึ่งหรือสองคำ ก็จะได้กินมากกว่าคำหนึ่งหรือสองคำเสมอ เพราะคนไทยใจดี (สัมภาษณ์ สุรพล โทณะวณิก , 2545)

ทัศนคติระหว่างเพลงยุคเก่าและเพลงยุคใหม่

เพลงยุคเก่ากับยุคใหม่ไม่ต่างกันเท่าไรนัก สัมผัสยังคงมีอยู่ ต่างกันตรงวิธีการแต่งทำนอง ซึ่งหมุนไปตามโลก ตามยุค ตามสมัย ตามความจำเป็น แม้ว่าจะไม่มีคนนิยมซื้อสุรพล โทณะวณิก แล้ว แต่ก็ยังมีนามปากกาอื่น ๆ ในท้องตลาด หมุนไปแต่งเพลงลูกทุ่งบ้าง ลูกกรุงบ้าง เพลงวัยรุ่นบ้าง วัยรุ่นแต่งอย่างไร ก็นำเพลงวัยรุ่นทั้งหมดมาเป็นครู นำคนที่มิชื่อเสียงและประสบความสำเร็จ มีงานดี ๆ นำมาดูแลศึกษาวิจัย ต้องดูคนอื่นว่าคืออะไร ไม่ใช่ติติงอย่างเดียว สังคมปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก คือคนไม่ค่อยมีเวลา เพลงในยุคปัจจุบันก็ตามยุคตามสมัย คือมีสัมผัสน้อยลง แต่ขอให้ฟังราบเรียบ ไม่ขัดหู มีประโยคดี ๆ หนึ่งหรือสองประโยค ก็สามารถทำให้เพลงนั้นติดหูผู้ฟังได้ ในส่วนของเพลงลูกทุ่งบางส่วนก็ดัง บางส่วนก็ทำลายตัวเองเพราะทำนองซ้ำซาก ในส่วนที่ดี คือ มีเนื้อหาดีเข้ากับยุคสมัย เช่น พูดถึงควายเหล็กแทนควายจริง คนบ้านนอกเข้ามาอยู่ในกรุง หรือคนบ้านนอกหลงรักชาวกรุงแต่เขาไม่รักด้วยเพราะรังเกียจว่าเป็นคนบ้านนอก หรือคนยากจนบ้านนอกเข้ากรุงมาหางานทำแต่ผิดหวังกลับบ้านนอก เพลงก็จะมีลักษณะโศครวญ หรือในสมัยก่อนคนไปทำงานที่ซาอู ๆ กันมาก เพลงน้ำตาเมียซาอู ๆ ก็ดังมาก เพราะฉะนั้นเพลงแต่ละเพลงต้องมีเหตุการณ์ แล้วแต่งให้เหมาะสมกับเหตุการณ์นั้น สิ่งเหล่านี้เป็นศิลปะ ใครมีฝีมือหรือเข้าใจหยิบยกมาให้เข้ากับยุคสมัยปัจจุบันก็จะประสบความสำเร็จ ปัจจุบันมีนักแต่งเพลงรุ่นใหม่ที่แต่งเพลงเก่ง ๆ มากมาย นักแต่งเพลงรุ่นเก่าจึงถูกลืม

ทัศนคติในการมองโลกและชีวิต

การมองโลกและชีวิตในทัศนคติสุรพล โทณะวณิก คือ ชีวิตคนเราสั้น วันเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ทุกอย่างก็กลายเป็นความหลัง ในโลกนี้มีอยู่สองอย่างคือ

1. เหตุการณ์ มีอยู่ตลอดเวลา ไม่มีวันไหนไม่มีเรื่องเกิดขึ้น

2. ปัญหา มีอยู่ตลอดเวลา ถ้าเราหมกมุ่นกับปัญหาจะพยายามแก้ไขให้ตกให้ได้เราก็จะกลายเป็นคนหมกมุ่น หากปัญหาไหนแก้ไขไม่ได้ให้ปล่อยไว้เลย ๆ เพราะธรรมชาติจะแก้ไขให้เราเอง

สิ่งหนึ่งที่สุรพลให้ความเคารพมากคือ “ธรรมชาติ” ปรัชญาธรรมชาตินั้นมีความลึกซึ้งยิ่งใหญ่ที่สุด คนส่วนใหญ่คิดไม่ถึงจะศึกษาแต่เรื่องระบบนิเวศวิทยา แต่ลึกซึ้งถึงระบบนิเวศชีวิต ทุกอย่างที่เกิดขึ้นหรือมนุษย์ที่มีความสามารถมากจะนึกว่าตนเองเก่ง แท้จริงไม่ใช่ แต่เป็นเพราะธรรมชาติให้เก่ง ถ้าหากธรรมชาติไม่ให้เก่งก็จะไม่มีวันเก่งไปได้ เหมือนเหยี่ยวที่มีสายตาที่สามารถมองได้ยาวไกล เพราะธรรมชาติสร้างมาให้เป็นอย่างนั้น คนอยู่ชั่วโลกเหนือจำเป็นต้องมี

ผิวขาว กระจุกใหญ่ จมูกโด่งรูจมูกใหญ่ เพราะอากาศคดต่ำจะได้ทนกับสภาพอากาศได้ คนอัฟริกัน มีผิวดำ ผมหยิกสั้น ลำตัวสั้น เพื่อจะได้ทนกับสภาพอากาศที่ร้อนได้ ธรรมชาติสร้างให้มนุษย์มี รัก โกรธ หลง ตัณหา ความอยาก สิ่งเหล่านี้สำคัญมากเพราะเป็นแรงจูงใจให้คนทำสิ่งต่าง ๆ ขึ้นมา หากไม่มีสิ่งเหล่านี้ก็จะไม่มีแรงจูงใจ มนุษย์ฆ่ากันเพราะทะเลาะกันจะด้วยเรื่องเล็กน้อย หรือเรื่องใหญ่ เช่น เรื่องศาสนา แล้วทำลายกันเอง ก็เพื่อเป็นการถ่วงดุลธรรมชาติ สาเหตุที่มนุษย์ ไม่รู้เท่าทันระบบของธรรมชาติ หากเรารู้เท่าทันธรรมชาติ โลกนี้ก็คือสวรรค์ ดังนั้น เพื่อความ อยู่รอดปลอดภัย จึงควรอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเอาไว้

สุรพล โทณะวณิก มีความเห็นอีกว่า สิ่งที่ยุติธรรมที่สุดในโลกนี้คือธรรมชาติ ปรากฏ การณ์อยู่ที่อากาศ แสงแดด และทุกอย่างที่เป็นธรรมชาติสิ่งแวดล้อม แสงแดดไม่ได้ส่องแต่ หลังคาบ้านใดบ้านหนึ่ง แต่สาดส่องไปทั่วทุกซอกมุม ไม่เลือกว่าบ้านคนมั่งมีศรีสุขหรือคนยาก จนชั้นแค่นั้น สุรพล โทณะวณิก จึงรักนับถือกฎเกณฑ์ธรรมชาติและยกให้เป็นหนึ่งเสมอ

เนื่องจากเป็นคนรู้จักระงับจิตใจไม่ค่อยโกรธง่าย เพราะรู้เท่าทันธรรมชาติ ไม่ถือเอามาเป็น อารมณ์ เช่น รู้ว่าผู้หญิงบ่น ก็มองดูปากว่าจะใช้เวลาในการบ่นยาวนานเท่าไร เหนื่อยเมื่อไรก็ หยุด หากทำลายของแตกหักเสียหายก็ไม่ว่า เพราะแสดงว่าของมันไม่ดี ถ้าดีก็คงไม่แตก การทำ เช่นนี้ ก็เหมือนช่วยผู้แต่ก็ยังคงคิดว่าแสดงอารมณ์ตอบเพราะจะเป็นการทำให้เกิดการแตกหัก มองเป็น เรื่องขำขันจะดีกว่า เพราะถ้าคนจะหาเรื่องก็เป็นเรื่องได้ตลอดเวลา (สัมภาษณ์ สุรพล โทณะวณิก , 2544)

ชีวิตหลังจากเป็นศิลปินแห่งชาติ

สุรพล โทณะวณิก กล่าวถึง ชีวิตเปลี่ยนแปลงไปหลังจากเป็นศิลปินแห่งชาติ คือมีคนนับ ถือมากขึ้น เป็นเกียรติที่เชิดหน้าชูตาตนเอง แต่การทำงานเหมือนเดิม คือไม่มีคนจ้าง ไม่มีใครให้ ทำงาน จึงเปิดบริษัทของตนเองขึ้นชื่อว่า บริษัทเสียงการเวก แล้วแต่งเพลงเอง ให้นักร้องใน สังคีตร้อง แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

บทที่ 5

ภาพสะท้อนตัวตน กระแสสังคมกับผลงานเพลงของสุรพล โทณะวณิก

บทเพลงนับเป็นงานศิลปะประเภทหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับสังคม เพราะบทเพลงสามารถบอกเล่าเรื่องราวของยุคสมัย และเป็นการแสดงออกของสังคม ดังคำกล่าวที่ว่า “กวี เป็นหน่วยหนึ่งของสังคม ดังนั้น หากกวีพบเห็นสิ่งใดในสังคมที่เร้าใจก็ย่อมอดไม่ได้ที่จะนำสิ่งนั้นมาแสดงไว้ในงานของตน ซึ่งสิ่งเหล่านี้คืออิทธิพลที่สังคมมีต่อวรรณกรรม แต่ในขณะเดียวกัน บางครั้งกวีก็แสดงอิทธิพลต่อสังคมโดยการปลุกเร้าหรือชี้แนะบางประการแก่สังคม” (ทัศนีย์ ทานตวนิช , 2524 อ้างโดย บุญกร ครุฑวงษ์ ; 2537)

บทเพลงและสังคมมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน คือบทเพลงเป็นภาพสะท้อนของสังคมในแต่ละยุคสมัย แต่การสะท้อนของบทเพลง มิใช่เป็นการสะท้อนอย่างบันทึกเหตุการณ์แบบเอกสารทางประวัติศาสตร์ หากแต่เป็นภาพสะท้อนประสบการณ์ทางสังคมของผู้ประพันธ์ เนื่องจากผู้ประพันธ์เป็นผู้ถ่ายทอดในสิ่งที่เป็นความรู้สึกของคนทั่วไปให้กลายเป็นบทเพลง ผู้ประพันธ์เพลงจึงเปรียบเสมือนเป็นตัวแทนการบอกเล่าเรื่องราวทางสังคม และบอกเล่าความรู้สึกสามัญทั่วไปให้แก่ผู้ที่ไม่มีความสามารถทางด้านการประพันธ์ได้เสพผลงานของตน ในขณะเดียวกัน สังคมก็มีอิทธิพลต่อบทเพลงหรือต่อนักประพันธ์ เพราะนักประพันธ์เป็นส่วนหนึ่งที่ได้รับอิทธิพลของสังคมทั้งในด้านวัฒนธรรม ขนบประเพณี ศาสนา ปรัชญา ความเชื่อ สถานการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่กำหนดโลกทัศน์ของผู้ประพันธ์

จากความสัมพันธ์ของบทเพลงกับสังคมที่กล่าวมา บทเพลงของสุรพล โทณะวณิก จึงสัมพันธ์กับสังคมทั้งในด้านการสะท้อนสภาพสังคมวัฒนธรรมและโลกทัศน์ที่สะท้อนผ่านบทเพลง ผู้ศึกษาจึงวิเคราะห์บทเพลงและโลกทัศน์ของสุรพล โทณะวณิก ในด้านสภาพสังคมวัฒนธรรมไทย ตลอดจนบริบทอื่น ๆ ที่ปรากฏอยู่ด้วย โดยเลือกเพลงที่จะทำการวิเคราะห์รวมทั้งสิ้น 66 เพลง

สภาพสังคมไทย กับโลกทัศน์และบริบทอื่น ๆ ที่สอดแทรกอยู่ในบทเพลง ของสุรพล โทณะวณิก

งานประพันธ์เพลงของสุรพล มีมากมายหลายลักษณะ ซึ่งนอกจากจะเกี่ยวข้องกับสังคมไทย ที่มีทั้งค่านิยมของคนไทย เหตุการณ์ที่เกิดในสังคมไทย ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปตามยุคต่างๆ แล้ว ยังมีโลกทัศน์ของผู้แต่งเป็นส่วนประกอบสำคัญ ทำให้สร้างสรรค์บทเพลงออกมาในลักษณะที่หลากหลาย ผู้วิจัยได้แบ่งบทเพลงประเภทต่าง ๆ เพื่อทำการวิเคราะห์ ดังนี้

2. เพลงสุดรักสุดอาลัย แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบ พ.ศ. ที่แต่งแต่ประมาณว่า พ.ศ. 2522 - 2526 เพราะเป็นช่วงที่วงสอทเปปเปอร์ถือกำเนิดขึ้น ได้รับท่วงจากหนังสือรวมเพลงอมตะ วงสอทเปปเปอร์ ซิงเกอร์ ขับร้อง เป็นเพลงที่ประสบความสำเร็จพอสมควร

สุดรักสุดอาลัย สุดดวงใจสุดชีวิต	พระคุณเกินลิขิตเหลือประคองผู้กำพราย
สุดรักสุดบูชา สุดศรัทธาสุดความหมาย	รักเดียวไม่เหนงหน่าย ทุ่มทกายทุกสิ่งมี
ให้อภัยเมื่อทำผิด ให้ชีวิตเป็นมิตรที่ดี	ให้ความรู้เชิดชูศักดิ์ศรี ป้องกันเต็มที่ยามมีภัย
สุดรักสุดเทิดทูน สุดอาดูรสุดอาลัย	ฟ้ายังเทียบมิได้ รักยิ่งใหญ่ไหนเปรียบปาน

3. แม่ปรารถนา แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง แต่ประมาณว่า พ.ศ. 2522 – 2526 เช่นเดียวกับเพลง สุดรักสุดอาลัย ได้รับท่วงจากหนังสือรวมเพลงอมตะ วงสอทเปปเปอร์ ซิงเกอร์ ขับร้อง

แม่พลาดชีวิต เมื่อพรหมลิขิตให้เกิดมาจน
การศึกษาไม่มีเลิศล้ำ เพราะความจนเป็นตัวทำลาย
แม่พลาดความรัก ต้องเป็นทุกข์หนักแทบอยากจะตาย
ใจที่หวังผูกฟงวอดวาย มีดมีคมมากมาย เริ่มสว่างอีกที
พ่อเขาเข้าใจชีวิต ช่วยถนอมจิตแนบชิดชีวิต
ล้มลุกคลุกคลานผ่านมาหลายปี สร้างความดีจนมีหน้ามีตา
แม่เกลียดความทุกข์ แม่จึงปล้ำปลุก ลูกจากปัญญา
ไม่ให้เหมือนที่แม่ผ่านมา ลูกต้องเหนือกว่า
ลูกจ้า แม่ขอลูก เพียงแค่นี้เอง

สรุปผล โทณะวณิก ประพันธ์เพลงใครหนอในขณะที่เหงาที่สุดในชีวิต จึงนึกถึงคนที่เอาใจใส่ห่วงใยดูแลให้ความรักและความอบอุ่น แรงบันดาลใจเพลงนี้ เกิดจาก ในวัยเด็กแม่จะคอยอาบน้ำลูกรูปร่าง นำผ้าขนหนูมาพันกายแล้วอุ้มขึ้นบ้าน เอาขม้นผสมดินสอพองมาทาหน้าตาและตัวให้เวลาที่ลมพัดมาทำให้รู้สึกหนาว แม่ก็จะกอดแนบไว้กับอก แม่คนเดียวเท่านั้นที่ทาส่งเหล่านี้ให้เมื่อเวลานึกก็รู้สึกคิดถึงแม่และทุกสิ่งทุกอย่างที่แม่เคยทำให้อย่างจับใจ จึงแต่งเพลงนี้ขึ้นในขณะที่นั่งอยู่บนทางเท้าบริเวณเชิงสะพานพุทธยอดฟ้าฝั่งธนบุรี ในคืนที่อากาศหนาวเย็นมาก และใช้เวลาประพันธ์เพียงคืนเดียว และยังมีนึกเสียใจว่าไม่เคยมีโอกาสตอบแทนพระคุณแม่เลยในขณะที่แม่ยังมีชีวิตอยู่

จากเพลงใครหนอจะเห็นได้ว่า สุรพล โทณะวณิก ให้ความสำคัญและมีความรู้สึกที่ลึกซึ้งต่อผู้เป็นแม่ โดยดูได้จากการเปรียบเปรยความรักของแม่และประกาศพระคุณของบุพการี โดยใช้สิ่งที่ยิ่งใหญ่มาเปรียบเปรยคือธรรมชาติ ใช้บรรยากาศของความรักความอบอุ่นแบบในสมัยก่อน คือการคูนหึงง้อ หมายถึงการนอนกางมุ้ง เป็นการแสดงความผูกพันระหว่างแม่กับลูกโดยการนอนร่วมมุ้งเดียวกัน จากเพลงนี้แสดงให้เห็นถึงทัศนคติของสุรพลว่า เป็นผู้ที่เคารพรักและเข้าใจความรักของแม่ที่ไม่เคยหมดรักลูก ถึงแม้ว่าจะอยู่ด้วยกันเพียงชั่วระยะเวลาไม่นานนัก และมารดาจะมีสามีใหม่ แต่ก็ไม่เคยขมาเป็นปมด้อยในชีวิต แต่กลับทำความเข้าใจและยอมรับโดยการเคารพรักแม่เหมือนเดิม การที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการที่ได้อยู่กับพระมาตั้งแต่เล็ก ได้รับคำสอนจากพระ และความกตัญญู เป็นสิ่งหนึ่งที่พระได้ปลูกฝังมาตั้งแต่เล็ก จึงซึมซับคำสอนเหล่านั้นมาโดยไม่รู้ตัว ทำให้ประพันธ์เพลงใครหนอออกมาได้อย่างลึกซึ้ง โดยต้องการบอกกล่าวให้ผู้ฟังระลึกถึงความรักที่ยิ่งใหญ่ของพ่อแม่และเน้นความกตัญญู รู้จักตอบแทนผู้มีพระคุณ จึงทำให้เพลงนี้โด่งดังไปทั่วประเทศจนถึงปัจจุบันนี้

ในด้านการสะท้อนภาพของสังคมวัฒนธรรมไทยนั้น จะเห็นได้ว่า วัฒนธรรมไทยให้ความสำคัญกับความรักของแม่ที่มีต่อลูกมากกว่าพ่อ เพราะเพลงแต่ละเพลงสะท้อนความอ่อนโยนและความห่วงใยของแม่ที่มีต่อลูกมากกว่าผู้เป็นพ่อ แม้ว่าสังคมไทยจะนับสายตระกูลทางฝ่ายพ่อ แต่ด้วยอิทธิพลของวัฒนธรรมไทยซึ่งนับถือเพศแม่เป็นผู้ดูแลอยู่เบื้องหลัง แม่เป็นผู้อุ้มท้องให้กำเนิด จึงเห็นความเจ็บปวดและความเสียสละได้ชัดเจนกว่า และเมื่อคลอดออกมาก็กล่าวถึงแต่แม่เป็นผู้เลี้ยงดูลูกให้เติบโตด้วยเลือดในอกคือน้ำนม ทะนุถนอมกลมเกลียวให้เติบโต แม้ว่าส่วนใหญ่ทางฝ่ายพ่อจะเป็นผู้หาเงินมาเลี้ยงครอบครัว แต่ในด้านความผูกพันซึ่งเป็นที่ยอมรับในทางสังคมวัฒนธรรมแล้วมักจะกล่าวถึงแต่แม่ อาจเป็นเพราะความแตกต่างทางเพศในทางชีววิทยาคือชะตากรรมที่ต้องยอมรับ (ปราณี วงษ์เทศ , 2544) เพศหญิงจึงถูกมองว่าอ่อนแอและต้องการการปกป้องแต่ในขณะเดียวกันก็คือเพศที่ให้ความอบอุ่นแก่ลูกในฐานะที่เป็นมารดา สังคมจึงให้ความสำคัญกับการเป็นเพศแม่เนื่องจากเป็นผู้ผลิตและควบคุมคุณภาพของพลเมือง เพลงส่วนใหญ่จึงประพันธ์ขึ้นเพื่อเทิดทูนพระคุณของแม่

เพลงที่เกี่ยวกับความรักระหว่างบุพการีและบุตรนั้น เท่าที่ค้นพบมีไม่มากนัก อาจเป็นเพราะเหตุผลที่ว่า ความรักระหว่างแม่กับลูกเป็นความรักที่มีเพียงรูปแบบเดียว นั่นคือความเสียสละของแม่ เมื่อประพันธ์เพลงแนวนี้ออกไปสู่ตลาดแล้ว จะไม่ประสบความสำเร็จเท่ากับเพลงที่เกี่ยวกับความรักแบบหนุ่มสาวซึ่งมีหลากหลายอารมณ์และหลายรูปแบบ

5.1.2 ความรักระหว่างหญิง – ชาย

เป็นเพลงที่สุรพล โทณะวณิก ประพันธ์ไว้มากที่สุดในบรรดาเพลงทั้งหมดเนื่องจากให้ความสำคัญกับผู้หญิงมาก ดังที่ได้แสดงทัศนคติไว้ว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดในโลกนี้มีอยู่ 2 อย่าง คือ ธรรมชาติ และ ผู้หญิง ส่วนแรงบันดาลใจในการแต่งเพลงคือ ผู้หญิง (สัมภาษณ์ สุรพล โทณะวณิก , เมษายน 2545) และด้วยเหตุนี้ บทเพลงรักจึงออกมาจากส่วนลึกของจิตใจ ไม่ได้เสแสร้งแต่เป็นความรักความเจ็บปวดที่ไม่กล้าแสดงออกอย่างเปิดเผย เลยต้องแสดงออกอย่างชาญฉลาดทางบทเพลง ทำให้ทุกคนที่มีความทุกข์จากความรัก พอจะมีเพื่อนจากบทเพลงให้คลายทุกข์ได้บ้าง เป็นเพื่อนปลอบใจได้บ้าง แม้ว่ามันจะมาจากความเจ็บปวดจากหัวใจ (ชานินทร์ อินทรเทพ , 2540) จากการที่ประพันธ์เพลงรักไว้มากมายและหลากหลายรูปแบบนี้เอง ทำให้ได้รับฉายาว่า “ขุนพลนักรัก” (สุสติ เอื้อเฟื้อ , 2540) เพลงรักระหว่างหญิงชายที่สุรพลประพันธ์ไว้นั้นมีหลากหลายลักษณะ ทั้งความรักของหนุ่มสาว ความรักของวัยรุ่น หรือแม้แต่ความรักความเข้าใจระหว่างสามีภรรยาที่ครองคู่อยู่ด้วยกันแล้ว ในกรณีนี้ผู้ศึกษาได้เลือกเพลงมาวิเคราะห์ทั้งสิ้น 24 เพลง ดังนี้

1. ยินดีให้ยืม แต่งทั้งเพลง อยู่ในช่วงประมาณ พ.ศ. 2522 - 2530 ได้บทร้องจากหนังสือรวมเพลงอมตะวงฮอทเปปเปอร์ ซิงเกอร์ ขับร้อง

อยู่ด้วยกันมานาน ฉันเห็นใจ	ตายังสดใส ทั้งทั้งบางครั้ง ใสแฉ้วน
คุณกระซิบกระซายเปี่ยมด้วยพลังแมน	ฉันขอตอบแทนด้วยความหวังดี
ไปเถิดไป ไปหาความสนุก	ใช้ความเป็นชายให้สุขอย่างเสรี
แต่อย่าลืมก่อนวอน อีสตรี	ฉันยินดีให้ยืม มิได้ให้เลย

จากเพลงนี้ เป็นการแสดงถึงความเข้าใจของภรรยาที่มีต่อสามีในเรื่องของธรรมชาติทางเพศ จะเห็นว่า เมื่อแต่งงานอยู่ด้วยกันแล้ว ฝ่ายชายยังสามารถออกไปมีสัมพันธ์กับหญิงอื่น โดยภรรยาเป็นฝ่ายเต็มใจให้ไปโดยเห็นว่า เป็นเรื่องธรรมดาของผู้ชาย ลักษณะเช่นนี้อาจสืบเนื่องมาตั้งแต่สมัยโบราณเพราะประเทศไทยปกครองด้วยระบอบเจ้าขุนมูลนาย ดังจะเห็นได้จากละครหรือประวัติศาสตร์ทั่วไปว่า ตั้งแต่กษัตริย์ไทยในสมัยโบราณลงมาถึงไพร่ฟ้าประชาชนโดยส่วนใหญ่ล้วนแต่มีภรรยาเกิน 2 คนขึ้นไป โดยไม่ถือว่าเป็นเรื่องเสียหาย อาจเป็นเพราะเหตุนี้จึงกลายเป็นวัฒนธรรมไทยว่า เป็นเรื่องธรรมดาของผู้ชายที่จะสามารถออกไปมีสัมพันธ์กับหญิงอื่นที่ไม่ใช่ภรรยาของตนเองโดยไม่ถือเป็นเรื่องเสียหายทางเพศ และความคิดนี้ได้กลายเป็นวัฒนธรรมสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

เพลงรักที่แสดงอารมณ์พื้นฐานของมนุษย์ในยามแรกรักกันใหม่ ๆ ตัวอย่าง เช่น

2. เพลงยามรัก เนื้อร้องโดย สุรพล โทณะวณิก ทำนองโดย ครูเอื้อ สุนทรสนาน พ.ศ. 2503 ได้บทร้องจากแถบบันทึกเสียง ม.ร.ว. ถนัดศรี สวัสดิวัตน์ ขับร้อง เป็นเพลงที่โด่งดังและประสบความสำเร็จมาก

ยามเช้า พี่ก็เฝ้าคิดถึงน้อง	ยามสาย พี่หมายจ้องเพียงมองหา
ยามบ่าย พี่อุ่นวายถึงกานดา	ยามเย็น ไม่เห็นหน้า ผวาทรวง
คำนี้พี่จะมีใครเคียงข้าง	หนาน้ำค้าง เหน็บจิต ให้คิดห้วง
พี่ก็หนาว น้องก็หนาว นอนร้าวทรวง	ไอ้พุ่มพวง อย่าให้รอ ถึงเช้าเลย

จากบทเพลง ยามรัก เป็นการบอกกล่าวถึงธรรมชาติของมนุษย์ในยามรักกันว่า ต้องการอยู่ใกล้ชิดกันตลอดเวลา อยากเห็นหน้ากันทุกวัน เพลงนี้ประพันธ์ขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2503 สะท้อนให้เห็นภาพของสังคมไทยว่า ในยุคสมัยก่อนความรักระหว่างหญิง – ชาย ก็ไม่ต่างจากปัจจุบันนัก หญิง – ชาย ในสมัยก่อนก็มีการแสดงออกทางความรักเหมือนกับในปัจจุบัน แต่ต่างกันตรงที่สมัยก่อนไม่มีการเปิดเผยให้ใครทราบ แต่ในปัจจุบัน การมีสัมพันธ์กันก่อนแต่งงานเป็นที่เปิดเผยมากขึ้นและถูกสังคมส่วนใหญ่มองว่าเป็นเรื่องธรรมดาของหนุ่มสาวที่มีความรักต่อกัน

นอกจากนี้ยังมีบทเพลงที่หยิบยกธรรมชาติของมนุษย์ที่ควรปกปิดมาแต่งเป็นบทเพลง เช่น

3. เพลงจูบ แต่งทั้งเพลง ประมาณ พ.ศ. 2506 ได้บทร้องจากแถบบันทึกเสียงชุดจูบ พิทยา บุญยรัตพันธุ์ ขับร้อง เป็นเพลงที่โด่งดังและประสบความสำเร็จมาก

จูบ คุณคิดว่าไม่สำคัญ	แต่เมื่อคุณจูบล้น ทำไมฉันสั้นไปถึงหัวใจ
คุณเป็นคนจูบ คุณรู้อ่างไหม	ฉันหนาวฉันร้อนเหมือนดังเป็นไข ทุกที ทุกที
จูบ มีฤทธิ์สะกดหัวใจ	ปิดอย่างไรไม่ให้ไหว มันทำฉันให้ไม่สมประดี
ทำไมคุณชอบ คอบฉันหน่อยซี	หรือว่าเป็นประเพณี สำหรับผู้ชาย
ดินยังรู้แยก แดกเพราะรอยไถคราด	แต่ฝนยังซัดสาครรอยหาย
คุณจูบล้น รอยจูบนั่นข้อมติจดจาย	จะลบรอยจูบอย่างไรไม่หาย อย่าลืม อย่าเลื่อน
จูบ อย่าคิดว่าไม่สำคัญ	จูบเบา ๆ เท่านั้น ยังทำฉันสั้นดังฟ้าสะท้อน
คุณเป็นคนจูบ อย่าลืม อย่าเลื่อน	รักไม่จริงก็อย่ามาเถื่อน หัวใจฉันด้วยจูบเลย

บทเพลงข้างต้นเป็นการกล่าวถึงอาการอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่กระทำต่อกัน โดยฝ่ายหญิงเป็นฝ่ายมาบอกกล่าวถึงความรู้สึกที่ถูกกระทำและคิดตรึงอยู่ในความทรงจำ ดังบทร้องที่ว่า “คุณจูบ

ฉัน รอยจูบนั่นข่อมติจนตาย จะลบรอยจูบอย่างไรไม่หาย อย่าลืม อย่าเลือน” เป็นการแสดงออกถึงความเป็นหญิงไทยว่าในสมัยนั้นว่า หากยอมมอบกายให้กับใครแล้ว ฝ่ายหญิงก็จะจดจำไปจนวันตาย แสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมไทยสอนให้หญิงยึดมั่นในชายเดียว รักเดียวและมอบความจริงใจให้กับชายที่ตนรักเพียงผู้เดียว ดังบทร้อง “รักไม่จริงก็อย่ามาเนียน หัวใจฉันด้วยจูบเลย”

หรือเพลงที่ฝ่ายหญิงต้องการความมั่นใจในเรื่องของความรักจากชาย เช่น

4. เพลงฉณ แต่งทั้งเพลง พ.ศ. 2507 ได้บทร้องมาจากแถบบันทึกลีเสียง สวลี ผกาพันธุ์ ขับร้อง เป็นเพลงที่ประสบความสำเร็จและโด่งดังมากเพลงหนึ่ง

มั่นใจหรือยังที่คุณฝากฝังหัวใจ	แน่นอนเท่าไรว่าคุณมั่นใจรักจริง
ปริญญาความรักนั้นจบหรือยัง สำหรับผู้หญิง	ที่เหลืรักจริงหรือยังมีต่อ
ให้จริงเหมือนใจ ฉันเป็นสุดท้ายของคุณ	ให้เจอนักบุญสักทีอย่ามีสอพลอ
ทำทานสักครั้งรักให้จริงจัง รักให้เพียงพอ	อย่าคิดเคล้าคลอแล้วจางหายไป
อย่าเอาคำหวานผลาญปล่าใจฉัน	ขอหน่อยเท่านั้นคงทำได้
ไม่จริงใจแท้หรือแน่แท้ใจ	คิดว่าปล่อยไปสักคน
หากคุณมั่นใจรักไม่หวั่นไหวฤดี	แน่นอนเสียที่รักเดียวไม่มีเล่ห์กล
กลางใจคุณนั้นข่อมจะมีฉันซุกซ่อนฝากคน	บอกซิฉันคนสุดท้ายหรือเปล่า

จากบทร้องเพลงฉณ จะเห็นได้ว่า เป็นเพลงของตัวแทนฝ่ายหญิงที่ตามฝ่ายชายและเสนอความคิดของผู้หญิงที่ต้องการเป็นคนเดียวและมั่นคงในรักเดียวกับชายเพียงคนเดียว และฝ่ายชายจะมีหญิงอื่นมากี่คนก็ไม่ใช่เรื่องใหญ่ แต่ฝ่ายหญิงต้องการเป็นคนสุดท้ายของฝ่ายชาย และครองรักกันตราบนิรันดร ดังบทร้องที่ว่า “ให้จริงเหมือนใจฉันเป็นสุดท้ายของคุณ ให้เจอนักบุญสักทีอย่ามีสอพลอ” แสดงให้เห็นถึงการคาดหวังของผู้หญิงที่ต้องการให้คนรักของตนรักและหยุดอยู่ที่ตนเป็นคนสุดท้ายเพียงคนเดียว ดังบทร้องว่า “หากคุณมั่นใจรักไม่หวั่นไหวฤดีแน่นอนเสียที่รักเดียวไม่มีเล่ห์กล กลางใจคุณนั้นข่อมจะมีฉันซุกซ่อนฝากคน บอกซิฉันคนสุดท้ายหรือเปล่า”

ในด้านเพลงรักระหว่างหญิง – ชาย ที่สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกภายใน ด้วยอารมณ์พื้นฐานของมนุษย์นั้นข่อมต้องการความรัก ในวัยเด็ก ต้องการความรักจากพ่อแม่พี่น้อง ญาติและผู้คนรอบกาย เมื่อเติบโตขึ้นสู่วัยรุ่น วัยหนุ่ม วัยสาว มนุษย์เริ่มมีความรู้สึกรักอีกแบบหนึ่งเข้ามาสู่จิตใจ นั่นคือ ความรักระหว่างหญิง – ชาย ซึ่งมีมากมายหลายรูปแบบ ทั้งการสร้างสรรค์ , ความผิดหวัง ความแค้น , การทำลาย , ความรักที่มั่นคง และความรักในอุดมคติหรือจินตนาการ แต่มนุษย์ส่วน

ใหญ่ต้องการความรักที่มั่นคง รักเดียวใจเดียว เป็นความรักที่คาดหวังและมักจะเป็นรักในจินตนาการหรืออุดมคติของทุกคน สุรพลประพันธ์เพลงรักประเภทนี้ไว้มากมายเสมือนเป็นการให้กำลังใจต่อมนุษย์ด้วยกัน และดั่งเป็นการสะท้อนความต้องการที่แท้จริงของมนุษย์ทุกคนในยามที่เริ่มมีความรัก หรือในยามที่เกิดอารมณ์รักกับใครสักคน ดังเช่น

5. เพลงลมรัก แต่งทั้งเพลง พ.ศ. 2526 ได้รับรางวัลแผ่นเสียงพระราชทาน รางวัลตุ๊กตาทองมหาชนจากหนังสือพิมพ์บ้านเมืองด้าน คำร้องและทำนองของยอดเยี่ยม วงสอทเปปเปอร์ซิงเกอร์ ขับร้อง เป็นเพลงที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดในชีวิตสุรพล ซึ่งสุรพลเล่าให้ผู้ศึกษาฟังว่า เพลงนี้ทำให้มีรายได้ถึง 10 ล้านบาท

เมื่อลมพัด ไบไม้สะบัด โบกมือเรียกใคร
 เธอรู้บ้างไหม ฉันทานไบไม้ โบกมือเรียกเธอ
 เปรียบเป็นลิ้น ไบไม้ก็คั่น ว่ารักเสมอ
 ทุกไบบอกเธอ แทนลิ้นฉันทัน ทุกวันเรื่อยไป
 ลมที่เป่า ไบไม้แกว่ง นั้นมิใช่เป็นแรงของลม
 คือลมหายใจ ของฉันทผสม ผากลมเอาไว้
 แม้เธอหายใจ สูดลมเข้าไป ในทรวงเมื่อไหร่
 เธอโปรดจำไว้ เธอสูดลมรัก ฉันทันเข้าแล้วเอ๋ย

จากการสัมภาษณ์สุรพล โทณะวณิก ถึงเบื้องหลังเพลงนี้ ขณะไปทำธุระที่ธนาคาร ในระหว่างเวลาพบผู้จัดการ ได้เห็นไบไม้ต้องลมพัดปลิวสะบัดไปมา จึงเกิดความคิดและแรงบันดาลใจ รีบหยิบกระดาษขึ้นมาเขียนคำร้องท่อน “เมื่อลมพัด ไบไม้สะบัด โบกมือเรียกใคร เธอรู้บ้างไหม ฉันทานไบไม้ โบกมือเรียกเธอ เปรียบเป็นลิ้น ไบไม้ก็คั่นว่ารักเสมอ ทุกไบบอกเธอ แทนลิ้นฉันทัน ทุกวันเรื่อยไป” ทันที เมื่อประพันธ์ได้หนึ่งท่อนก็เข้าไปพบผู้จัดการและบอกกับผู้จัดการว่าตนได้ประพันธ์เพลงไว้แล้ว และจะนำเงินมาใช้คืนให้เมื่อเพลงนี้ได้บันทึกเสียง ผู้จัดการตอบว่ากว่าจะได้บันทึกเสียงเสร็จเรียบร้อยก็ต้องใช้เวลาเป็นปี แต่ก็ยินยอมให้กู้เงินมา จากนั้นก็กลับมาประพันธ์ต่อจนจบ โดยใช้ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติของมนุษย์และความผูกพันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติที่ไม่อาจแยกออกจากกันได้ เพราะมนุษย์คือธรรมชาติ จึงนำธรรมชาติเข้ามาอยู่ในความรู้สึกให้ได้ และความคิดที่แท้จริงของมนุษย์นั้นเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับนักประพันธ์ที่ต้องมองให้ทะลุถึงอารมณ์ความรู้สึกของชนกลุ่มใหญ่และต้องเป็นความรู้สึกที่แท้จริงที่รู้สึกได้เหมือน ๆ กัน (เชียร์ดำ เดวิส อ้างโดย ขจรพรรณ แก้วสุวรรณ , 2546)

จากบทเพลงลมรักจะเห็นได้ว่า สุรพลนำธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติของมนุษย์มาผสมผสานกันโดยใช้การเปรียบเทียบ เป็นการแสดงออกทางอารมณ์ความคิดถึง และอารมณ์ของคนที่อยู่ในห่วงแห่งความรักอย่างลึกซึ้ง เพราะเพลงมีลักษณะมองอะไรก็เป็นความรู้สึกรักและคิดถึงไปหมด จึงอยากบอกความรู้สึกนี้ต่อผู้ที่กำลังมีความรัก เพราะเป็นความรู้สึกที่ดี จริงใจ ซาบซึ้ง และการจะบอกด้วยเสียงเพลงต้องให้คนส่วนใหญ่เข้าใจตรงกันกับภาษาที่นำมาใช้ในการสื่อความหมายหรือความรู้สึกต่าง ๆ และเห็นภาพได้อย่างชัดเจน (สัมภาษณ์ สุรพล โทณะวณิก , 2545)

เพลงนี้สะท้อนให้เห็นว่า สุรพล โทณะวณิก เป็นผู้ที่มีอารมณ์สุนทรี เห็นความรักเป็นสิ่งอ่อนโยน จรรโลงและเป็นกำลังใจให้มนุษย์มีชีวิตอยู่ได้ ทุกวินาทีที่ถูกหล่อหลอมด้วยความรักจะทำให้หัวใจของมนุษย์มองอะไรสวยงามไปหมด ความคิดเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่นั้นเข้าใจธรรมชาติตลอดทั้งพฤติกรรมและหัวใจของคนที่กำลังมีความรักอย่างลึกซึ้งว่าเป็นเช่นไร และการแสดงออกทางบทเพลงด้วยภาษากวี ใช้การเปรียบเทียบ ย่อมแสดงให้เห็นว่า เป็นคนที่คิดอะไรลึกซึ้ง แลเห็นภาพ และสามารถแปลความหมายของธรรมชาติออกมาเป็นภาษาในบทเพลงได้สละสลวย งดงาม อีกทั้งยังเป็นความหมายเชิงซ้อน โดยการนำความรู้สึกของหัวใจที่มีความรักส่งผ่านไปยังธรรมชาติ เพื่อบอกคนที่ตนรัก ถึงความรู้สึกที่อยู่ในหัวใจ ดังบทร้องที่ว่า “ลมที่เป่า ใบไม้แกว่ง นั้นมิใช่เป็นแรงของลม คือลมหายใจ ของฉันผสม ผ่าลมเอาไว้ แม้เธอ หายใจ สูดลมเข้าไป ในทรวงเมื่อไหร่ เธอโปรดจำไว้ เธอสูดลมรัก ฉันเข้าแล้วเอย” ทำให้ผู้ฟังรู้สึกและจินตนาการตามความหมายของบทเพลง ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าเพราะสุรพลเป็นผู้ที่สนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน ช่างคิดและสังเกตทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัว ประกอบกับเขียนหนังสือเรื่องสั้นและคำคมต่าง ๆ มาก่อน จึงทำให้บรรยายได้อย่างเห็นภาพ และในวัยเด็กเคยถูกปลูกฝังให้เป็นคนอ่อนโยน ช่างคิด ช่างจำ มีเหตุมีผล สิ่งเหล่านี้จึงติดตรึงอยู่ในใจทำให้จดจำได้อย่างแม่นยำ ในปัจจุบันการศึกษาทางชีววิทยาเกี่ยวกับสมองและกรรมพันธุ์ก้าวหน้าขึ้น จนกระทั่งพบว่า ความสามารถและอุปนิสัยส่วนใหญ่ของคนเราจะก่อรูปเรียบร้อยภายในช่วงอายุ 0 – 3 ขวบ (มาซารุ อิบุกะ แปลโดย พรอนงค์ นิยมคำ , 2540) และในช่วงนั้นถูกเลี้ยงโดยป้าซึ่งเป็นแม่ชีและพระมหาลมัย (ในขณะนั้น) จึงซึมซับความอ่อนโยน ศีลธรรมจรรยา สิ่งเหล่านี้จึงค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นกลายเป็นโลกทัศน์ไปโดยไม่รู้ตัว

ในด้านของการสะท้อนภาพสังคมวัฒนธรรมจากบทเพลงลมรักนั้น เราจะเห็นว่า คนในยุค 20 ปีที่แล้ว (เพลงนี้ประพันธ์ขึ้นประมาณปี พ.ศ. 2525) มีอารมณ์และมุมมองในเรื่องของความรักไม่ต่างจากคนในยุคนี้เท่าใดนัก นั่นคือ เป็นความใฝ่ฝันของมนุษย์ทุกคนที่ต้องการความรักที่มั่นคง และต้องการความจริงใจจากคนรักของตน เพลงนี้ได้รับความนิยมอย่างมากจนส่งผลให้ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานเมื่อปี พ.ศ. 2526 และเพลงนี้ทำให้สุรพลมีรายได้มหาศาล

นอกจากนี้ยังมีบทเพลงรักในจินตนาการเพลงอื่นอีก เช่น

6. เพลงฟ้ามีอาจกัน แต่งทั้งเพลง เมื่อประมาณ พ.ศ. 2507 ได้บทร้องจากแถบบันทึกเสียง สวดี ผกาพันธุ์ ขับร้อง เป็นเพลงที่ไพเราะและประสบความสำเร็จมากเพลงหนึ่ง

ถึงฟ้าจะกัน ให้ฉันและเธอ ไกลกันสุดตา
 แม้มีทะเลเหลืองหั่งคะเนมากันเราไว้
 อานาใจใด ๆ ที่ในโลกนี้ ไม่มีความหมาย
 รักเรามีปีก บินหลีกข้ามฟ้า ไปมาหากัน

หรือว่าภูผาทอดยาววางหน้าบังตาแค่ไหน
 อย่าได้ตกใจ ถึงห่างแค่ไหน ก็ไม่สำคัญ
 แม้แต่ภูผาก็อาจทะลาย มีอาจวางกัน
 ขอให้รักฉัน แน่นอนเท่านั้น ฟ้าดินเกรงกลัว

เพลงนี้ประพันธ์ขึ้นก่อนจะไปบวชเพียงวันเดียว เพื่อเป็นการบอกกล่าวผู้หญิงที่ตนรักว่าถึงแม้จะอยู่กันคนละโลกในความหมายของการเป็นเพศบรรพชิต แต่ก็ไม่มีอะไรมาขวางกั้นจิตใจไม่ให้คิดถึงกันได้ เพราะความรักเป็นเรื่องของจิตใจ เพลงนี้เป็นการสื่อความหมายแทนหัวใจของคนที่มีความรักแต่มีอาจอยู่ร่วมกันได้ (สัมภาษณ์ สุรพล โทณะวณิก , 2545) ความรักจึงเป็นกำลังใจให้มนุษย์มีชีวิตอยู่ได้ แม้จะเป็นความรักในอุดมคติหรือเป็นเพียงความรักที่ไม่สมหวังก็ตาม สะท้อนให้เห็นความคิดของสุรพลว่า ความรักของตนเป็นความรักที่ไม่ต้องการการตอบแทน ไม่จำเป็นต้องได้คนที่ตนรักมาไว้ในครอบครอง เพราะความรักนั้นงดงามในตัวของมันเองอยู่แล้ว โดยจะคู่ได้จากคนที่มีความรักนั้นมักจะมีหน้าตาสดใส แววตาเป็นประกาย สุรพลก็เป็นคนหนึ่งเห็นความรักเป็นสิ่งดีงาม และความรักที่แท้จริง คือรักที่ไม่ต้องการการตอบแทน และรักที่ไม่มีการครอบครอง (สัมภาษณ์ สุรพล โทณะวณิก , 2545)

ในด้านภาพสะท้อนทางสังคมจากบทเพลงนี้จะเห็นว่า ความรักระหว่างหนุ่มสาวไม่ว่าคู่ใดก็ตาม ย่อมมีพื้นฐานอารมณ์รักเหมือนกันหมด คือ อยากเห็นหน้าคนรัก อยากอยู่ร่วมชีวิตด้วยกัน ต้องการให้คนที่ตนรักรักตอบด้วย เป็นต้น แต่ความรู้สึกใครจะมากกว่าใครนั้นขึ้นอยู่กับอารมณ์และนิสัยส่วนตัวของแต่ละคน เพลงนี้ประพันธ์ขึ้นในปี พ.ศ. 2507 คนในยุคสมัยก่อนก็มีอารมณ์รักไม่ต่างจากคนสมัยนี้ แต่ค่อนข้างจะให้ความสำคัญกับความรักมากกว่าสมัยปัจจุบันดังจะเห็นได้จากบทร้องที่ว่า “รักเรามีปีก บินหลีกข้ามฟ้า ไปมาหากัน ขอให้รักฉัน แน่นอนเท่านั้น ฟ้าดินเกรงกลัว”

7. เพลงรอ แต่งทั้งเพลง พ.ศ. 2506 ได้บทร้องจากแถบบันทึกเสียง สุเทพ วงศ์กำแหง ขับร้อง เป็นเพลงที่โด่งดังและประสบความสำเร็จมากเพลงหนึ่ง

ถ้าเธอ มีหัวใจเหมือนฉันสักหน่อย
 เธอคงมองซึ่งถึงไมตรี
 ผู้รอ รอแล้วรอแล้วรอไม่สิ้น
 เธอมองไม่ซึ่งถึงสายตา เธอมองไม่ซึ่งถึงความบูชา

เธอคงไม่ปล่อยให้ฉันต้องคอย อย่างนี้
 เธอคงมองซึ่งถึงความหวังดี ที่มีเรื่อยมา
 รอจนใกล้ดับลมทาบแผ่นดิน แผ่นฟ้า
 ว่าฉันศรัทธาเพียงใด

น้ำหยดลงหิน ทุกวันหินมันยังกร่อน	แต่หัวใจอ่อน ๆ ของเธอทำด้วยสิ่งใด
ช่างไม่สะทกสะท้านสะเทือนเหมือนหัวใจ	ช่างไม่หวั่นไหว ว่าใครเขารักเขารอ
สิ้นลม ลมหายใจของฉันทันเมื่อไร	เธอคงจะต้องได้รู้ว่าใคร ฝ้าง้อ
ใครกันมีรักมีรักเพียงพอ ใครกันรอแล้ว แล้วยังเฝ้ารอ	เขารอ เขารอ เขารอ เขารอ

เพลงรอนี้แต่งให้ห่างแผ่นเสียง Black & White และแต่งเพลงจบให้ห่างกมลสุโกศล ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า หากเพลงมีชื่อเสียงขึ้นมา เวลาคนขอเพลงจะได้ขอพร้อมกันคือ “จบกับรอ”

เบื้องหลังของเพลงรอนี้น่าสนใจและสนุกสนาน กล่าวคือมีวันหนึ่งสุรพลไปเล่นน้ำที่น้ำตกมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ได้ดำน้ำผ่านน้ำตกเข้าไปเห็นข้างในเป็นโพรงดิน ๆ เมื่อโผล่ศีรษะขึ้นมาเพื่อสูดอากาศหายใจ จะแลเห็นน้ำตกที่มุดผ่านเข้ามาเป็นฉากกำบัง ก็คิดไปว่าต้องเคยมีคู่รักเข้ามาพลอดรักกันเป็นแน่ เพราะบรรยากาศเป็นใจ ในถ้ำนั้นมีหยดน้ำและมีหินกร่อนเพราะรอยน้ำหยดแรมปี จึงได้จดจำเอาไว้ วันที่จะอัดแผ่นเสียงที่ห้องอัดศรีกรุง ได้นัดสุเทพ วงศ์กำแหง มาร้องแล้วแต่เพลงยังไม่ได้แต่ง นักดนตรีก็มารอแล้ว สุรพลบอกให้ทุกคนรอสักครู่ แล้วก็เข้าห้องสุขา ซึ่งซักโครกในห้องอัดศรีกรุงในสมัยนั้นแขวนไว้สูง น้ำได้หยดจากซักโครกลงบนขอบโถส้วมแบบนั่งซึ่งขอบโถสมัยเก่านั้นทำด้วยไม้ ซึ่งไม้นั้นสีกร่อน มีสนิมแดงจับเป็นคราบ เมื่อเห็นภาพนั้นจึงนำดินสอและกระดาษที่ติดกระดาษเสียไว้เป็นประจำ นำขึ้นมาแต่งท่อนแยกก่อนคือท่อน “น้ำหยดลงหิน ทุกวันหินมันยังกร่อน แต่หัวใจอ่อน ๆ ของเธอทำด้วยสิ่งใด ช่างไม่สะทกสะท้านสะเทือนเหมือนหัวใจ ช่างไม่หวั่นไหว ว่าใครเขารักเขารอ” เมื่อเสร็จกิจจากห้องน้ำแล้วก็เดินออกมาแต่งท่อนหนึ่ง ท่อนสอง และท่อนสุดท้าย

เนื้อหาของเพลงนี้เป็นการตัดพ้อต่อว่าแบบเรียกร้องขอความเห็นใจจากคนที่ตนหลงรัก โดยเป็นการต่อว่าแบบนุ่มนวลและออกอ่อนโดยใช้ธรรมชาติเปรียบเทียบระหว่างความแข็งของหิน กับหัวใจที่เป็นก้อนเนื้อว่า หินยังมีการสีกร่อนตามกาลเวลา แต่หัวใจที่เป็นก้อนเนื้อกลับไม่เคยอ่อนลงตามกาลเวลา เพลงนี้เป็นเพลงหนึ่งในหลายเพลงที่มีชื่อเสียงและได้รับการบันทึกซ้ำบ่อยครั้ง

เพลงรอนี้สะท้อนโลกทัศน์ของสุรพลในด้านความรักว่า เป็นผู้ที่มึนใจอ่อนโยน ไม่ชอบความรุนแรง แม้ฝ่ายหญิงจะไม่รักตน ตนก็พร้อมจะรอไม่ว่าเมื่อใดก็ตาม และวิธีการขอความรักจากผู้หญิง จะใช้วิธีการออกอ่อน ตัดพ้ออย่างอ่อนหวาน ขอความเห็นใจด้วยความนุ่มนวล โดยการใช้ธรรมชาติเข้ามาเปรียบเทียบ แต่ไม่มีวิธีการที่รุนแรงเลย

ในด้านภาพของสังคมวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏอยู่ในบทเพลงนี้ จะเห็นภาพของหญิงชายในยุคก่อน คือ พ.ศ. 2506 ว่า ชายในสมัยก่อนมักจะเป็นฝ่ายสร้างสัมพันธ์กับฝ่ายหญิงก่อน และหญิงในสมัยก่อนก็จะถือตัวว่าเป็นหญิง จะไม่ยอมสนิทสนมกับฝ่ายชายง่าย ๆ ฝ่ายชายต้องเป็นฝ่ายง้อและเป็นฝ่ายเฝ้ารอจนกว่าฝ่ายหญิงจะใจอ่อนและเห็นใจ ดังบทร้องว่า “น้ำหยดลงหิน ทุกวันหินมันยัง

กร่อน แต่หัวใจอ่อน ๆ ของเธอทำด้วยสิ่งใด” หรือแม้แต่ชื่อเพลงที่ตั้งชื่อว่า “รอ” ก็เป็นการบอกกล่าวว่าเป็นฝ่ายชายต้องเป็นฝ่ายที่อดทนเฝ้ารอให้ฝ่ายหญิงเห็นใจและรับรักตน

เพลงรักสำหรับให้ชาย - หญิง ร้องแก้กันอีกสองเพลงของสุรพล โทณะวณิก ที่น่าสนใจ คือ

8. เพลงในโลกแห่งความฝัน แต่งทั้งเพลง ประมาณ พ.ศ. 2507 ได้บทร้องจากแถบบันทึกเสียง สุเทพ วงศ์กำแหง ขับร้อง เป็นเพลงที่โด่งดังมากเพลงหนึ่ง

ในโลกแห่งความเป็นจริง	เธออาจเป็นหญิงของใครก็ได้
และค่าแห่งความสนใจ	ยอมน้อยลงไป จากเขา
ในโลกแห่งความเป็นจริง	เธออาจเป็นหญิงหัวใจแสนเศร้า
ฝันทนชั้นบานหวานเอา	เพื่อข่มความเศร้า ในใจ
มาพบกับฉัน ในฝันดีกว่า	ฝันนั้น จะพาให้จิตสลดไส
ลืมชีวิตที่ตื่น คื่นใจ	มาพบคนเก่ากันใหม่ ในฝัน
ในโลกแห่งความเป็นจริง	เธอจะเป็นหญิงของใครไม่หวั่น
แต่ในโลกแห่งความฝัน	เธอเป็นของฉันเสมอ (ทั้งกายและใจ)

9. เพลงในโลกแห่งความเป็นจริง เป็นเพลงที่แต่งขึ้นเพื่อร้องแก้กับเพลงในโลกแห่งความฝัน โดยใช้ทำนองเดียวกัน เมื่อประมาณ พ.ศ. 2507 ได้บทร้องจากแถบบันทึกเสียง สวลี ผกาพันธุ์ ขับร้อง เป็นเพลงที่โด่งดังอีกเพลงหนึ่ง

ในโลกแห่งความเป็นจริง	ฉันอาจเป็นหญิงของใครก็ได้
แม้สิทธิแห่งกายสูญไป	สิทธิทางใจไม่สูญ
ในโลกแห่งความเป็นจริง	ฉันเกิดเป็นหญิงหัวใจแสนวุ่น
ได้เพียงแอบมองหน้าคุณ	ลืมบาปลืมบุญ เหงาคลาย
คุณพบกับฉันในฝันวิเศษ	ฝันนั้นจะพาเกินเขตกฎหมาย
ลืมชีวิตเมื่อตื่นให้หาย	มารักไม่หน่ายในฝัน
ในโลกแห่งความเป็นจริง	ฉันอาจเป็นหญิงหัวใจขี้ดมั่น
แต่ในโลกแห่งความฝัน	คุณเป็นของฉันเสมอ (ทั้งกายและใจ)

สองเพลงนี้เกิดจากแรงบันดาลใจในเรื่องราวของความรัก ความฝันที่เป็นธรรมชาติของจิตใจมนุษย์ เป็นการถ่ายทอดความคิดจิตใจของคนที่ถูกอยู่ในห้วงของความรักที่ฝ่ายที่ถูกรักอาจไม่รู้ตัวฝ่ายที่รักจึงสร้างจินตนาการเพื่อให้เกิดความสุขทางใจ เสมือนเป็นการหลอเลียงจิตใจให้ชุ่มชื้น เพื่อจะได้มีกำลังใจในการมีชีวิตอยู่ และเป็นตัวแทนของผู้ที่ไม่กล้าบอกรัก จะได้ใช้เพลงนี้เพื่อเป็นสื่อ

ในการถ่ายทอดอารมณ์หรือร้องเพื่อปลอบใจตนเอง แม้จะไม่เกิดขึ้นจริง แต่เกิดขึ้นในฝันก็ยังรู้สึกดี นับเป็นอีกแง่มุมหนึ่งของความรักที่เกิดขึ้นกับคู่ใดก็ได้ ทั้งหญิงและชาย สุรพลจึงประพันธ์แทนความรู้สึกของทั้งหญิงและชายที่ไม่อาจทำความฝันให้เป็นความจริงได้ จึงพยายามถ่ายทอดเป็นบทเพลงเพื่อเป็นการปลอบประโลม และเตือนสติมนุษย์ไปในตัวว่าให้ยึดมั่นในความถูกต้องและดีงาม และให้ความต้องการเป็นเพียงเรื่องในจินตนาการหรือความฝันเท่านั้น แต่มิให้เกิดขึ้นในชีวิตจริง

ในด้านภาพสะท้อนทางสังคมวัฒนธรรมไทย จะเห็นว่า ความรักของคนในยุคก่อน (ประมาณ พ.ศ. 2507) ยังมีการยับยั้งชั่งใจ ไม่ทำตามอารมณ์และความต้องการในทางที่ไม่ถูกต้อง ดังจะสังเกตได้จากบทร้องของทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชายว่าให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของความรัก แต่ยังยึดมั่นในความถูกต้องโดยให้ความต้องการที่มีต่อกันเป็นเพียงความฝัน หรือเป็นเพียงจินตนาการ คือการไม่ละเมิดคู่ครองผู้อื่น หรือไม่เกี่ยวข้องกับคู่ที่มีพันธะแล้ว

เพลงรักที่น่าสนใจและไพเราะอีกเพลงหนึ่ง คือ

10. คนเดียวในดวงใจ แต่งทั้งเพลง ช่วงประมาณ พ.ศ. 2500 - 2507 ได้บทร้องจากแถบบันทึกเสียง สุเทพ วงศ์กำแหง ขับร้อง เป็นเพลงที่ประสบความสำเร็จและโด่งดังมากเพลงหนึ่ง

เธอมาจากไหน เธอจะเป็นใคร ฉันไม่เคยคิด รู้แต่บัดนี้ เธอมาสถิตย์ มาอยู่ใกล้ชิด ในดวงใจฉัน

เธอมาจากไหน จากดินฝันใด หรือจากสวรรค์ ฉันก็จะรัก รักเธอเช่นกัน ไม่เคยจะหวั่น แม่..คำนิทาน

คนเดียวเท่านั้นในชีวิต คนเดียวสนิท แนบอุรา คนเดียวที่ฉันบูชา ยอดปรารถนา คนเดียวในโลก

เธอมาจากไหน เธอจะเป็นใคร ฉันถือเป็นโชค แม้รักเธอแล้ว ฉันต้องเศร้าโศก เป็นคนโศคร้าย ในโลกก็ขอม

เพลงนี้เป็นการแสดงความมั่นคงและเทิดทูนคนที่ตนรักโดยไม่มีข้อแม้ ถึงแม้ว่าคนที่ตนรักจะเป็นเช่นไรก็ยังคงรักอยู่เช่นนั้น ซึ่งถือว่าเป็นความรักในอุดมคติที่คนส่วนใหญ่ต้องการถูกรักเช่นนี้ แต่ในความเป็นจริงแล้วเป็นไปได้ยากมากที่ความรักจะไม่มีข้อจำกัดเช่นนี้ เพลงนี้จึงเหมือนเป็นการปลอบโยนให้กำลังใจผู้ฟังให้มีความหวังในความรักว่ายังมีความรักในแบบที่ไม่หวังผลตอบแทนอยู่ แม้จะเป็นเพียงในบทเพลงหรือเกิดขึ้นเพียงช่วงเวลาหนึ่งก็ตาม สะท้อนให้เห็นความคิดของสุรพลว่า เป็นผู้ที่มิจินตนาการสูง เป็นผู้ที่ชอบให้ความหวังเพื่อนมนุษย์เพื่อให้มีกำลังใจที่จะต่อสู้ และยังเสนอให้มนุษย์มองโลกในแง่ดี ปรับตนตามแนวธรรมชาติ ขอมรับและเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นว่าเป็นเรื่องของธรรมชาติ ชีวิตก็จะไม่ร้อนรน เพลงที่ออกมาจึงมีลักษณะอ่อนโยน นุ่มนวล เป็นการปลอบโยนให้ผู้ฟังคลายความรู้สึกท้อแท้ในชีวิตลง

ในด้านภาพสะท้อนทางสังคม จะเห็นได้ว่าในช่วงยุคปี พ.ศ. 2500 - 2507 คนยังมองความรักเป็นเรื่องของความจริงใจ บริสุทธิ์ใจ และไม่มีข้อแม้ ไม่ต้องการการตอบแทนใด ๆ ขอเพียงให้ได้

รักเท่านั้นก็มีความสุข แต่อย่างไรก็ตาม ขึ้นชื่อว่าความรักของคนเรา ไม่ว่าจะเป็นสมัยเมื่อ 40 ปี ล่วงมาแล้วจนถึงวันนี้ ก็ยังคงมีความรู้สึกว่ ความรักเป็นสิ่งสวยงาม เป็นทั้งความหวังและกำลังใจ ต่อชีวิตคนเรายู่เสมอ ดังเช่นเพลง รักไม่รู้ดับ

11. เพลงรักไม่รู้ดับ สุรพล แต่งคำร้อง ส่วนทำนองเป็นของต่างประเทศซึ่งไม่ทราบชื่อ เมื่อ พ.ศ. 2504 ได้บทร้องจากแถบบันทึกเสียง สวลี ผกาพันธุ์ ขับร้อง ต่อมาเป็นผู้นำมาขับร้อง ใหม่ คือวงดิอินโนเซนส์ เป็นเพลงที่ได้รับความนิยมมากเพลงหนึ่ง

ถึงจะสิ้นวิญญานก็ครั้ง ฉันก็ยังรักเธอฝังใจ
 แม้จะสิ้นดวงจันทร์โลไล ไม่เป็นไรเพราะยังมีเธอ
 ฟ้ำจะมีดจะมัวช่างฟ้า ขอให้มิสหายดาวานละเมอ
 ถึงจะสิ้นแผ่นดินนะเออ ให้ได้เจอขั้มเธอชื่นใจ
 ไม่ได้ซัดก็ขอเพียงได้ชม ไม่ได้สมไม่เห็นแคร้อะไร
 ขอให้ได้รักข้างเดียวเข้าไว้ ไม่เช่นนั้นใจฉันคงหลุดลอย
 ถึงโลกแตกแหลกราญสิบครั้ง ฉันก็ยังหวังใจรอคอย
 แม้จะสิ้นวิญญานเลือนลอย ก็จะไม่คอยพบเธอเช่นเดิม
 (ก็จะคอย พบเธอชาติอื่นเอย)

เพลงนี้แม้จะเป็นเพลงที่มีทำนองต่างประเทศ แต่ก็มีชื่อเสียง และร้องโดยนักร้องหลายท่าน สุรพลกล่าวว่า เพลงรักไม่รู้ดับ เก่าแก่ใกล้จะตายแล้ว แต่ความรักยังสว่างไสวอยู่ในหัวใจ และตน ใช้แสงสว่างแห่งความรักนี้เอง ที่ส่องทางมาตลอดจนถึงทุกวันนี้ เนื้อหาของเพลงเป็นการแสดงถึง จิตใจที่มั่นคงในความรัก แม้จะไม่สมหวังก็ยินดีที่จะรอไม่ว่าจะนานเพียงใด หรือแม้จะรักข้างเดียว ก็ยังยอม เพียงขอให้ได้รักเพื่อเป็นกำลังใจให้ตนเองก็เป็นความสุขใจ สะท้อนให้เห็นถึงความคิดว่ ให้ความสำคัญในเรื่องของความรักมาก ความรักทุกประเภทมีคุณค่าในตัวของมันเอง อาจเป็น เพราะสุรพลไม่ได้รับความรักดังเช่นที่ควรจะเป็น เมื่อถึงวันหนึ่งที่มีความรู้สึกนึกคิดของตนเอง จึง ให้ความสำคัญกับความรัก และเห็นความรักมีคุณค่า เป็นความหวัง กำลังใจให้กับชีวิต จึง ประพันธ์เพลงรักไว้มากที่สุดฉบับบรรดาเพลงทั้งหมด และเพลงรักไม่รู้ดับก็เป็นอีกเพลงหนึ่งที่เป็น เพลงรักในอุดมคติที่ทุกคนต้องการให้เกิดขึ้นในชีวิตของตน แม้ในความเป็นจริงจะเป็นไปได้อย่าง และน้อยคนที่จะพบกับความรักเช่นในบทเพลงนี้ แต่ก็ประพันธ์ออกมาเหมือนกับเป็นการให้กำลังใจคนทีกำลังมีความรัก ทำให้มีความหวังในการมีชีวิตอยู่ แม้จะเป็นเพียงความใฝ่ฝันก็ตาม เพราะ มนุษย์จะอยู่ไม่ได้หากไม่มีความฝัน (ซิกมันด์ ฟรอยด์ , 2538) เพราะความฝันเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์

มีกำลังใจในการทำกิจการต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง หากขาดความฝัน มนุษย์ย่อมขาดกำลังใจ สურพล จึงเป็นนักประพันธ์ที่ทำงานเพื่อให้ความหวังกำลังใจและความสบายใจแก่ผู้ฟัง

จากบทเพลงทั้งหมดที่ยกตัวอย่างมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าเป็นเพลงรักที่มั่นคงและเป็นความรักในอุดมคติที่มนุษย์ส่วนใหญ่คาดหวังจะให้เกิดขึ้นในชีวิตของตน แต่ในการสื่อความหมายทางภาษาและปัจจัยอื่น ๆ ในสังคมไทย เช่น ในด้านวัฒนธรรมไทย ทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาพูดได้ทั้งหมด นักประพันธ์เพลงจึงใช้สถานการณ์ต่าง ๆ ของความรักมาร้อยเรียงเป็นบทเพลง เพื่อถ่ายทอดและบอกเล่าความรู้สึกและเรื่องราวของความรักในความคิดคำนึงและความคาดหวังของมนุษย์ออกมาเป็นรูปธรรม โดยใช้การเปรียบเทียบกับธรรมชาติ บอกเล่าด้วยภาษาง่าย ๆ ตรงไปตรงมา หรือใช้ภาษากวี ทุกเพลงจะสะท้อนเรื่องราวความรักในอุดมคติของมนุษย์ทั่วไปโดยไม่คำนึงถึงวัฒนธรรมหรือความถูกต้องใด ๆ เพราะศิลปินต้องการเป็นตัวแทนในการถ่ายทอดเรื่องราวที่เกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกที่อยู่ในส่วนลึกของจิตใจและในสิ่งที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ ออกมาเป็นภาษาเพลงเพื่อให้คนทั่วไปที่ไม่มีความสามารถในการแต่งเพลงได้รับอารมณ์สุนทรีย์ในทางดนตรีดังที่มอลินอฟสกีกล่าวไว้ว่าวัฒนธรรมเติบโตมาจากความต้องการจำเป็น 3 ประเภทของมนุษย์ คือ ความต้องการจำเป็นขั้นพื้นฐานหรือความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการจำเป็นขั้นต่อมาคือด้านสังคม และความต้องการทางด้านจิตใจ และเพลงรักในอุดมคตินี้คือความต้องการขั้นที่ 3 ของมนุษย์ นั่นคือ ความต้องการจำเป็นของมนุษย์เพื่อความมั่นคงทางด้านจิตใจ เช่นต้องการความสงบทางใจ (งามพิศ สัตย์สงวน , 2543) เพื่อจะได้มีกำลังใจในการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต เพราะความรักเป็นเรื่องสำคัญในชีวิตมนุษย์ที่มักจะหลีกเลี่ยงไม่พ้น ศิลปินและนักประพันธ์เพลงจึงผลิตผลงานเหล่านั้นออกมาจากความรู้สึก แม้สภาพสังคมและวัฒนธรรมแต่ละแห่งจะแตกต่างกัน แต่ผลงานเหล่านั้นมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ เป็นการสะท้อนอารมณ์ร่วมของสมาชิกของสังคมออกมา (ยศ สันตสมบัติ , 2542) นอกจากนี้ นักมานุษยวิทยาบางท่าน (J. Fisher , 1961 อ้างโดย ยศ สันตสมบัติ) เสนอว่าศิลปะและพฤติกรรมกรรมการแสดงทั้งหมดเป็นการนำเสนอความใฝ่ฝันหรือจินตนาการทางสังคม เพื่อตอบสนองความรู้สึกมั่นคงในจิตใจหรือเพื่อความเพลิดเพลินทางอารมณ์ (ยศ สันตสมบัติ , 2542)

ในด้านของเพลงรักที่สะท้อนความเป็นจริงในแง่มุมต่าง ๆ เป็นเพลงประเภทที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าและอำนาจของความรักและความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในคำว่าความรัก สურพล โทณะวณิก ได้นำเอาเหตุการณ์หรือสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในชีวิตของคนเรามาประพันธ์เป็นบทเพลง เช่น

12. เพลงรักบัญชา แต่งทั้งเพลง แต่งประมาณช่วง พ.ศ. 2520 - 2530 ได้บทร้องจากหนังสือรวมเพลง ฮอทเปปเปอร์ ขับร้อง

ความรักนั้นรุนแรง กำแพงมีอาจขวางกั้น	ไม่มีแบ่งชนชั้น ไม่เลือกผิวพรรณ ศาสนา สูงต่ำ คำ
ขาว ต่างตัวต่างภาษา	พิกลพิการกายา ถึงเวลาขอมรักกัน
ความรักนั้นบัญชา เงินตรามีอาจขวางกั้น	เมื่อใจมันต่อกันจะห้ามรักกันได้ไหน
รักขอมสมรักแน่นก้อย่าสงสัย	แม้ใครรักจริงตั้งใจ อำนาจใดโคฟ่ายแพ้รักเอย

13. เพลงค่าแห่งความรัก แต่งทั้งเพลง ช่วงประมาณ พ.ศ. 2522 - 2526 ได้บทร้องจากหนังสือรวมเพลง สอทเปปเปอร์ ฉบับร้อง

เพชรนิลจินดาจะมีค่าเพียงใด	เม็ดเท่าหิมาลัยหากไม่สนใจก็คือธุลี
ความจริงใจค่ายิ่งใหญ่เกินเพชรนิล	ยิ่งค่าของคุณความดีพื้นปฐพีก็ยิ่งเสียดกว่า
แม้คนบางคนจะยากจนเพียงไหน	เพชรมีอยู่ในใจยากเกินผู้ใดประเมินถึงค่า
เอาเงินทองกองท่วมโลกให้สูงเทียมฟ้า	ซื้อได้หมดโลกา แต่อย่าซื้อเพชรในใจคน
ค่าแห่งความรักสูงกว่านั้นหลายเท่า	เอามนต์ไปเป่า เอาไฟไปปลน
ค่าแห่งความรักไม่เคยร่วงหล่น	เกิดในใจคน ที่เป็นเพชรเด็ดกว่าสิ่งใด
รักมีพลังดังดวงสุริยา เหนือมวลหมู่คารา	รุ่งเรืองทุกคราที่ทอแสงไป
พอยามเย็น โลกก็มีคดต้องอาศัยไฟ	ค่าแห่งความรักสดใส สว่างอยู่ในหัวใจทุกคน

14. เพลงยอม แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง แต่ประมาณช่วง พ.ศ.2529 - 2535 ได้บทร้องจากแถบบันทึกเสียง ดนุพล แก้วกาญจน์ ฉบับร้อง เป็นเพลงที่โด่งดังมากเพลงหนึ่งในยุคนั้น

ดวงใจล้านดวง ในทรวงล้านคน	มีใครหลีกพ้นฤทธิ์พิศวาทบาดดวงใจ
แปลกนักความรักยิ่งใหญ่อื่นเดียวอยู่เหนือใด ๆ	ใครสมชีวิ มีรสโอชา
ใครมีเคราะห์กรรม โคนรักทำเอา	เป็นความอับเฉา เพราะมัวแต่เฝ้าฝืนฝืนหา
อันความรักแรงคล้ายไฟป่า ไหม้ใครให้ร้อนชีวา	ทนทุกข์ทรมาลิ้นดี
ก็รู้ยังไม่วายขออยากเจ็บ จะแตกจะเข็บก็ยังสู้ยอมกายพลี	จะสิ้นชีวิตล้มลงขอลองคูที่
อยากจะมีคู่คิดซิดกมล เช่นจันทเทพุมใจเพียงเธอ	สม่าเสมอจะคอยละเมอลานลน
จะแหลกจะยับยับปลงเพราะเธอจะทน	ไม่กังวลคั่นแค้นคิดคลอนคลาย

15. เพลงคู่รัก แต่งทั้งเพลง ประมาณ พ.ศ. 2526 ได้บทร้องจากแถบบันทึกเสียง สอทเปปเปอร์ ฉบับร้อง เป็นเพลงที่โด่งดังมากเพลงหนึ่ง

ต้นไม้ไร้นกเกาะ ดูไม่เหมาะเพราะไร้ชีวา พื้นดินในถิ่นท้องนา ถ้าไม่โดนไถไหนดินจะดี
 แก่งหินน้ำซัดสาด คลื่นเซซหาดดูแล้วเปรมปรีดิ์ ฝิพายไม่จ้าวารี กอไผ่ไม่มีสีดูไม่มีชีวิตชีวา
 หญิงชายจำไว้เถิด ความรักจะเกิดไม่ต้องเปิดตำรา ธรรมชาติสร้างสรรค์มา ทุกสิ่งเขี้ยวหนาเป็นของคู่กัน

เริ่มรักวันแรก ๆ รักยิ่งแปลกซาบซึ่งชีวัน หึงชายเป็นคู่รักกัน หวังขึ้นสวรรค์เป็นของ
ธรรมดา (หวังขึ้นสวรรค์เป็นสามีภรรยา)

16. เพลงพิษรัก แต่งทั้งเพลง ประมาณช่วง พ.ศ. 25221 - 2527 ได้บทร้องจากแถบบันทึก
เสียง ฮอทเปปเปอร์ ซัปร้อง เป็นเพลงที่โด่งดังและประสบความสำเร็จมากอีกเพลงหนึ่งและได้รับ
การบันทึกเสียงซ้ำโดย เป็ ไฮร็อก

อยากจะถอนพิษที่คั่งฝังใจ	พิษรักที่คูลูกฝากไว้ ช่างแสนร้ายกาจ
ถึงเป็นไข้ กินยาที่ยังหายขาด	แต่พิษสาวท ดัดไม่ขาดคณาใจ
ไม่ควรรักให้เกิดระทม	พิษรักที่มันขึ้นขม ตรอมตรมหมองไหม้
ฝังในอก หมกเพลิงราวภูเขาไฟ คัดถอนถอนพิษไม่หาย	ก็เปรียบดังตายไปแล้วทั้งเป็น
อยู่แห่งไหน เปรียบเหมือนอยู่ในป่าช้า	อยู่กลางแสงจ้า เหมือนคนนัยตาไม่เห็น
เบิ่งตาลอย คอยรักทั้งเช้าทั้งเย็น	พิษรักมันบีบมันเค้น ไม่เป็นอันกินอันนอน
อยากจะถอนพิษที่คั่งฝังทรวง	พิษรักที่คูลูกหลอกลวง ทำฉันท้อรอน
ฝังในเลือด เชือดกายต้องตายแน่นอน	ไอ้ความรักทำเดือคร่อนถ้ารู้มาก่อนไม่รักเลย

เพลงพิษรักสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นจริงที่เจ็บปวดอันเกิดจากการผิดหวังในความรัก และ
แสดงให้เห็นถึงหัวใจของมนุษย์ในยามที่ผิดหวังว่าเหมือนกับคนที่มีแต่ร่างกายแต่ไร้วิญญาณ
เพราะคนที่ผิดหวังในความรักจะรู้สึกเจ็บปวดอยู่ตลอดเวลาเหมือนคนเป็นไข้ เป็นบทเพลงหนึ่งที่
สะท้อนหัวใจของมนุษย์ได้อย่างลึกซึ้ง

จากบทเพลงที่กล่าวถึงความจริงในเรื่องของความรักที่ยกตัวอย่างมาทั้งหมดข้างต้น
สะท้อนให้เห็นว่า มนุษย์เราหนีไม่พ้นในเรื่องราวเกี่ยวกับความรัก เพราะความรักเป็นอารมณ์
สากลที่เกิดขึ้นได้กับมนุษย์ทุกชาติ ทุกภาษาโดยไม่เลือกชนชั้นวรรณะใด ๆ เป็นพลังอันยิ่งใหญ่
ไพศาล ที่มีอามองเห็นได้ สามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตมนุษย์ได้อย่างมหัศจรรย์ (พีเอ็น กุณา ,
2525) ดังบทร้องข้างต้นที่ว่า “แม้ใครรักจริงตั้งใจ อำนาจใดใดพ่ายแพ้รักเอ๋ย” หรือ “ดวงใจล้าน
ดวง ในทรวงล้านคน มีใครหลีกพ้นฤทธิ์พิษสาวทบาดดวงใจ” หากมนุษย์มีความรักต่อกันฉันท์
หึงชาย สิ่งที่ตามมาคือความต้องการผูกพันทางกาย นั่นคือการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ดังคำกล่าวที่
ว่า “เมื่อความสัมพันธ์ในรักของเราพุ่งถึงขีดสุดก็จักไร้ที่ว่างสำหรับความสนใจใฝ่ดีต่อสิ่งอื่นใด คู่
รักย่อมมีโลกที่สมบูรณ์ในตัวเองเฉพาะคนสองคน” (ซิกมัน ฟรอยด์ , อ้างโดย พีเอ็น กุณา , 2525)
ความรักจึงเป็นสิ่งสำคัญและยิ่งใหญ่ในชีวิตมนุษย์เพราะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้มนุษย์เกิดพลังขับเคลื่อน
ภายในที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อคนที่ตนรัก และสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ตอบสนองความจำเป็นทางด้าน
จิตใจของมนุษย์ (ยศ สันตสมบัติ , 2544) ความเป็นจริงอีกด้านหนึ่งของมนุษย์ คือ ในเวลาที่ผิดหวัง

จากความรัก มนุษย์ทุกคนก็จะมีอาการผิดหวังในแบบเดียวกัน ดั่งเนื้อหาในบทเพลง “พิษรัก” ซึ่งอารมณ์ทั้งหมดที่กล่าวมาต้องอาศัยศิลปินที่มีความสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ร่วมดังกล่าวออกมาสู่สังคมเพื่อให้ผู้ที่ไม่สามารถสื่อความรู้สึกเหล่านั้น ได้สัมผัสถึงอารมณ์ดังกล่าวผ่านทางบทเพลงที่ศิลปินเป็นผู้ประพันธ์ไว้

ยังมีบทเพลงรักของสุรพลอีกประเภทหนึ่งที่กำลังถึงทัศนคติของผู้ชายบางกลุ่มหรือบางคนที่ไม่รังเกียจการหญิงที่ผ่านการมีสามีหรือมีครอบครัวมาแล้ว โดยสามารถยอมรับและเห็นเป็นเรื่องธรรมดาที่เกิดขึ้นและพร้อมจะให้โอกาสในการสร้างชีวิตใหม่ เช่น

17. เพลงคนผ่านโลก แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีและช่วง พ.ศ. ที่แต่ง ได้บทร้องจากหนังสือรวมเพลง เศรษฐา ศิระฉายา ขับร้อง

เราผ่านโลกมาเท่า ๆ กัน สนุกสุขสันต์ทุกขั้นนั้นก็มิ
ต่างผิดหวังมาแล้วหลายที พอคราวนี้จึงนำไตร่ตรอง
น่าจะลองรักคู่อีกที เราต่างเฝ้ารักแท้ครอบครอง
ต่างพลาดหวังความหวังลอยล่อง ความสำเร็จครองรักอีกหน
ชีวิตเรายังไม่สิ้นหวัง ลองรักอีกสักครั้งเหมือนดังตั้งต้น
โชคเรดีก็จะมีผล เป็นสุขอีกหนบนทางชีวิ
เราผ่านโลกมาเท่า ๆ กัน เคยถูกเหยียดหยันรักนั้นขำขี้
สุดอับเฉาเมื่อเขายี่ ลองรักอีกที จะเป็นไรไป ๆ ๆ

18. เพลงไม่รังเกียจ แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีและช่วง พ.ศ. ที่แต่ง เศรษฐา ศิระฉายา ขับร้อง

แปลกใจหนักหนา ไยมารักคุณได้	คุณผ่านชายเท่าไร ผมว่าไม่สำคัญ
หากคุณร่วมรัก ภัคดีผมคงมั่น	รักจริงแล้วไม่หวั่น จะรักกันตลอดไป
อดีตผ่านมา ใครจะเขียนเองได้	พรหมลิขิตซัดไว้ ลืมมันเถิดคนดี
ต้องการคนรัก รักคุณสิ้นเด็มที่ ไม่รังเกียจราศี	ผมนี้ยัง ใจที่รักคุณ (ผมรักคุณ)

บทเพลงทั้งสองเพลงข้างต้น สะท้อนพฤติกรรมของบุรุษเพศบางคนที่ไม่รังเกียจหญิงที่ผ่านการมีชายอื่นมาแล้ว โดยชายกลุ่มนี้มองเป็นเรื่องธรรมดา และเข้าใจชีวิตตลอดจนเชื่อในเรื่องของพรหมลิขิตซัดให้เป็นไปดังท่อนที่ร้องว่า “อดีตผ่านมา ใครจะเขียนเองได้ พรหมลิขิตซัดไว้ ลืมมันเถิดคนดี” บทร้องประเภทนี้เท่าที่ค้นพบได้มีเพียง 2 เพลง แสดงให้เห็นว่าถึงอย่างไรก็ตาม สังคมไทยยังไม่เปิดกว้างมากนักในเรื่องของหญิงที่ผ่านชายอื่นมาแล้ว หรือหญิงที่ผ่านการมีชายหลายคน

ดังจะดูได้จากจำนวนของเนื้อร้องที่มีเพียง 2 เพลง และสะท้อนโลกทัศน์ของสุรพลในเรื่องของความรักว่า เป็นผู้ที่ทำให้ความสำคัญกับความรักที่จิตใจมากกว่าร่างกาย

นอกจากนี้ยังมีบทเพลงที่กล่าวถึงความผิดหวังของผู้หญิงที่เจ็บปวดจากความรักและแสดงออกโดยการว่ากล่าวฝ่ายชาย เช่น

19. เพลงแผลเป็นพุด แต่งทั้งเพลง เมื่อ พ.ศ. 2544 ได้บทร้องจากสุรพล โทณะวณิก ไม่ทราบผู้ขับร้อง

ยิ่งกว่าเกิดไฟประลัยกัลป์ เมื่อคุณแปรผันจากฉันไป
 ฉันร้อนรน และทนไม่ได้ เพราะหัวใจไม่ใช่แผ่นดิน
 จะเหยียบอย่างไรดินทานทน แต่เหยียบใจคนเลือดไหลริน
 ใจไม่ทนเพราะใจยังคืน แม้ดำดิดดิน แต่ฉันเป็นคน
 อคติไม่ดี ก็ไม่เป็นไร คุณรักคนใหม่ ฉันไม่จงน
 ทำไมลืมคนรักคุณทั้งคน คล้ายจับฉันโยนทะเลน้ำตา
 จะบอกดั่งดั่งฟังคีติ ที่คร่ำครวญนี้เจ็บเหลือคณา
 รอยแผลเป็น เคঁ็นเป็นคำคำ คนหรือใครพูดว่า รักเดียวใจเดียว
 (คนหรือควายพูดว่า รักเดียวใจเดียว)

เพลงนี้ประพันธ์ขึ้นในปี พ.ศ. 2544 แสดงให้เห็นว่าแม้ในยุคปัจจุบัน ผู้หญิงก็ยังเป็นฝ่ายเสียเปรียบในเรื่องของความรักและเรื่องเพศ แต่สามารถยอมรับชายคนรักได้ ไม่ว่าจะเป็นอย่างใ้ก็ตาม ดังบทร้อง “อคติไม่ดี ก็ไม่เป็นไร” แต่ผู้หญิงจะยอมรับไม่ได้หากถูกชายหลอกหลวง จะด้วยวาจาหรือการกระทำก็ตาม และฝ่ายหญิงเมื่อถูกผู้ชายทำให้ผิดหวังแล้วก็จะแสดงออกโดยการต่อว่าด้วยวาจาที่รุนแรงเพื่อเป็นการระบายความเจ็บปวด

20. เพลงแก่นผู้ชาย แต่งทั้งเพลง เมื่อ พ.ศ. 2544 ได้บทร้องจากสุรพล โทณะวณิก ไม่ทราบผู้ขับร้อง

พระพรหม ปั้นปากผู้ชายมาด้วยอะไร	พุดหวานจับใจ จนคิดว่าจริง
เก้าสิบเปอร์เซ็นต์ พุดหลอกผู้หญิง	เพราะพริ้งไพเราะ หัวงเงาะไข่แดง
พระพรหม ปั้นใจ ผู้หญิงมาด้วยอะไร	ถูกเขาหลอกไป ทำตุ๋นต้มแกง
กินอิมก็ละ ขยะแขยง	หายลับ ลงแดง เพียงชั่วพริบตา
ผู้ชายรู้จักล่องหน และเกือบทุกคน เหมือนมีคาถา	ใช้หน้าหน้าทน ปนนะหน้าหนา

ฝิ่งพิมมารยา	ที่ตรงปลายลิ้น
พระพรหม น่าจะให้หญิงมีมนต์ สาปชาย	หากเขาลดคลาย ใจร้ายหลอกกิน
จะสาปให้เขา กลายร่าง เป็นหิน เพื่อสลักเป็นครก	แล้วเอาซากโหลก ชะทุก ๆ วัน

21. เพลงเกลียดนักไม่รักแล้ว แต่งทั้งเพลง เมื่อ พ.ศ. 2544 ได้บทร้องจาก สุรพล โทณะวณิก ไม่ทราบผู้ขับร้อง

แสบชีวิต คิดแล้วอับอาย	ฉันถูกเขาทำลาย ต้องตายทั้งเป็น
นึกว่าเจอพ่อพระ มาปะเอาเสียใจเย็น	คาบฉันไปกินเล่น เห็นเป็นเหยื่อเถื่อนสบาย
โอ้คนรัก แสนรักกลับแล้ว เสาใหม่ฉันเป็นเปลว	แหลกเหลวถึงตาย เขาคอนบายใจร้าย
เพียงแต่จะคิดทำลาย ชื่นซิดแล้วเขาก็หน่าย	ร่างเป็นชาย ใจเป็นมาร
โอมเพียง , ผีสางเทวดา ลูกขอวันทา	โปรดเมตตา ช่วยตัดสันดาน
ลูกเบื่อนราที เพราะเสียที ชายใจมาร	เมื่อเขาถึงยมบาล เงื่อนให้แหลกราญ คาอเวจี
สร้างความทุกข์ ทุกข์นั้นสนอง	ให้ออกเขากลัดหนอง หม่นหมองฤดี
เขาจะอยู่กับใคร ให้ชอกให้ซ้ำชีวิต	ให้ตายเพราะโรคสตรี อย่าให้มียารักษาเลย

สองบทเพลงข้างต้นประพันธ์ขึ้นใน พ.ศ. 2544 สะท้อนให้เห็นว่า สังคมไทยเริ่มเปิดกว้างในเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานระหว่างหญิงชายมากขึ้นจนกลายเป็นเรื่องธรรมดา นอกจากนี้ยังเห็นภาพของผู้ชายไทยในปัจจุบันว่า หากพอใจหญิงใดแล้วมักจะใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้หญิงนั้นรักและยอมมอบกายและใจให้ตน เมื่อสนใจแล้วก็จะจากไปหาหญิงอื่นต่อ ส่วนฝ่ายหญิงต้องผิดหวังและไม่สามารถทำอะไรได้ นอกจากระบายความเจ็บแค้นด้วยการใช้วาจาที่รุนแรง

นอกจากนี้เพลงรักของสุรพลจะมีบางส่วนที่นำเรื่องของความเชื่อในเรื่องบุญ – บาป เวนกรรม นรก สวรรค์และภพชาติเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นอิทธิพลทางศาสนาพุทธที่สอนให้เชื่อในเรื่องของโลกหน้า หากทำดีจะได้ไปเกิดในสวรรค์ หากทำชั่วจะตกนรก นรกบนโลกมนุษย์ คือ ความทุกข์ใจ สวรรค์บนดินคือความสุขใจ หรือในเรื่องของความรักหากได้ทำบุญร่วมกัน อาจจะได้ไปเกิดเป็นคู่กันภพหน้า ในทางพุทธศาสนาถือว่าไว้ว่า ความรักนั้นยิ่งใหญ่และจัดเป็นกิเลสประเภทใหญ่ที่มีอำนาจทำให้ใจของมนุษย์กระทำการณ์ทั้งเหมาะสมและไม่เหมาะสมเพื่อให้ตนสมหวังในความรัก (พระไตรปิฎกถอดความ , อ้างโดย ธรรมรักษา , 2537) อำนาจของความรักจึงติดตรึงในจิตวิญญาณจนข้ามภพข้ามชาติ นอกจากนี้ศาสนาพุทธยังเน้นให้เชื่อในเรื่องบุญ – บาป กรรม เวน ว่าหากใครทำไม่ดีก็จะเป็นบาป และติดเป็นเวรกรรมต้องกลับมาชาติใช้กันจนกว่าจะหมดเวรกรรมต่อกัน จากความเชื่อนี้ทำให้สุรพลประพันธ์เพลงรักซึ่งแฝงไว้ด้วยความเชื่อในเรื่องดังกล่าว เท่าที่ค้นพบได้ มีดังนี้

22. เพลงไอ้รัก สุรพลแต่งคำร้อง ทำนองต่างประเทศ ไม่ทราบปีและช่วง พ.ศ. ที่แต่ง เศรษฐา ศิระฉายา ขับร้อง เป็นเพลงที่โด่งดังมากเพลงหนึ่ง

รักเมื่อพบแล้วพลัดพราก ไม่เคยคิดจากรักจริงจากใจ
 รักชั่ววันรันดร์ รักกันเรื่อยไป คิมคำดูทัย ไม่คลายใจรักกัน
 รักชานทรวงซึ่งดวงจิต ความรักฝังติดชิดชมผูกพัน
 รักเราหวานชื่น ทั้งคืนทั้งวัน ไม่แปรรักปัน เปลี่ยนใจไปให้ใคร
 ตัวตายยังรัก รักคือเธอไม่หวั่นไหว รักเรื่องรองผองใส
 เอรักฝากโลกลอยลมไว้ สิ้นใจ รักยังไม่ตาย ไม่ตรม (รักยังไม่ตรม)
 รักปึกตรึงถึงภพหน้า ความรักเหนือกว่าคำกวีเอ่ยชม
 ถึงโลกมลาย สูญตามสายลม ไม่เคยระทม ชื่นชมเพียงรักเดียว

เป็นการบรรยายความมั่นคงในความรักที่มีให้อีกฝ่ายหนึ่ง โดยนำภพชาติเข้ามาเกี่ยวข้อง ว่า หากเป็นความรักที่แท้จริง ความรักนั้นย่อมติดตามไป ไม่ว่าจะภพใดก็ตาม สะท้อนให้เห็นความเชื่อของคนไทยว่า คนไทยเชื่อในเรื่องของภพชาติ คือ ชาติก่อน ชาตินี้ และชาติหน้า ว่ามีจริง และยังเชื่อว่าอำนาจของความรักสามารถติดตามไปได้ในทุกที่ และทุกภพชาติ

23. เพลงบาป แต่งทั้งเพลง ประมาณ พ.ศ. 2505 ใต้บทร้องจากหนังสือรวมเพลงอมตะ สวลี ผกาพันธุ์ ขับร้อง

จริงใจหรือเปล่า เมื่อผลอกกล่าวฉันรักเธอ
 คำพูดคนนั้นบาปนะเธอ หัวใจกว่าล้านจ้ำวราญลง
 อย่าหลอกให้เฝ้ารัก หลงแก้อละเมอ ฉันรักเธอ ๆ ๆ อย่าคิดหักรักให้ฉันตาย
 ให้จริงใจเสียก่อน แล้วค่อยวอนสวาทหมาย อย่าหลอกลวงใจร้ายเพราะบาป

เป็นความเชื่อในเรื่องของการทำบาป ว่า หากใครไม่จริงใจในความรักจะเป็นการทำบาป และเรื่องบาปนับเป็นความเชื่อหนึ่งที่มีอิทธิพลในชีวิตคนไทย เพราะศาสนาพุทธสอนว่า หากใครทำบาปจะต้องมีที่ไปในภพหน้าคือ อบายภูมิ (พระมหาอุทัย อุตโย, 2539) คนไทยจึงกลัวการทำบาป เพลงนี้เป็นการเรียกร้องความรักจากอีกฝ่ายหนึ่งโดยใช้เรื่องของบาปบุญมาเป็นสิ่งน้อมนำจิตใจ

24. เพลงสัญญาของชาย แต่งทั้งเพลงเพื่อประกอบภาพยนตร์เรื่อง “รมดี” ไม่ทราบปีที่แต่ง สวลี ผกาพันธุ์ ขับร้อง

ต้ญญาของชายคล้าด้งพระพาย พัดผ่านนภา	น้ำคำของคนล้นลมวกววน เหลือสุดคณา
เชือเขาเราซ้าหลงคำเรือยมา	หลงรอเสร้าอุรา เขายังไม่เห็นน้ำใจ
เสียแรงรักเธอ รักเดียวแรกเจอ รักหมดฤท้ย	แล้วไนเป็นอื่น ึ่งกู่ซู้ซ้น รักอื่นเปลี่ยไนใจ
ไม่หึงจิงซ้า หลยคำมากไป	หลงรอเสร้าใจ ไครหนอไครผิดคำ
มีกรรมหนักหนา เหมือนฟ้าบันดาลให้เจอะคนหลยใจ	ฤท้ยแสนดำ หวานเพียงคารม หลงชมว่า
หวานล้า เฟ็งรู้ว้าหวานคำ	ไครซ้นเชือด้องซ้าใจตาย

เพลงนี้เป็นเพลงที่สะท้อันให้เห็นในเรือของเวรกรรม คำว่า กรรม ในทางพุทธศาสนา หมายถึง การกระทำ แต่ กรรม ในความเข้าใจของคนทั่วไป หมายถึง บาปกรรม คนไทยส่วนใหญ่จึงพูดติดปากในเวลาทีกระทำให้สิ่งใดแล้วผิดพลาดว่า เกิดจากเวรกรรม เราจึงใช้คำว่า เวรกรรม ให้เป็นไปในเรือของความไม่สมหวังมาตลอด เพลงนี้ก็เช่นกัน เป็นการสะท้อันให้เห็นถึงความเชือของคนไทยว่า หากทำกรรมไม่ดีเอาไว้ เมื่อมีความรักจะต้องพบกับความผิดหวัง หรือพบกับคนที่ไม่ถูกใจ ดังบทเรือ “มีกรรมหนักหนา เหมือนฟ้าบันดาลให้เจอะคนหลยใจ ฤท้ยแสนดำ”

จากบทเพลงทั้งหมดที่ยกตัวอย่างมาข้างต้้น สะท้อันให้เห็นถึงความเชือของคนไทยในเรือบุญ กรรมหรือกฎแห่งกรรมอันเป็นพลังอำนาจไว้ด้ว้ตนหากแต่สามารถกำหนดชะตาชีวิตของมนุษย์ (ยศ สันตสมบัติ , 2540) เรือของภพ ชาติ บุญ บาป และเวรกรรม เป็นสิ่งที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตของคนไทยอย่างลึกซึ้ง ไม่เว้นแม้แต่ในเรือของความรัก โดยเรือของบุญ เป็นความสมหวังในความรัก บาป เป็นความผิดหวังอันเกิดจากความรัก ส่วนเรือของภพ ชาติ เป็นความเชือของคนไทยว่ามี โลกก่อน โลกนี้ โลกหน้า และสัมพันธ์กับบุญ บาป และเวรกรรม คือไครทำความดี ในภพหน้าก็จะได้ไปเกิดในที่ที่ดี ไครทำไม่ดี ในภพหน้าก็จะไปเกิดในที่ที่ไม่ดี นับว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยไว้มิให้กระทำการใด ๆ อันเป็นการทำให้เกิดบาป เพราะธรรมชาติของมนุษย์ย่อมต้องการแต่สิ่งดี ๆ เข้ามาในชีวิตของตน ศาสนาและความเชือจึงเป็นสถาบันหนึ่งในสังคัมที่ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับสถาบันอื่น ๆ เพื่อการดำรงอยู่ของสังคัมส่วนรวมทั้งหมด (จ้านง อภิวัฒนสิทธิ , 2525)

จากบทเพลงรักทั้งหมดที่ยกตัวอย่างมาข้างต้้น สะท้อันให้เห็นหลยสิ่งหลยอย่างในสังคัมวัฒนธรรมไทย เช่น บรูษเพศในสังคัมและวัฒนธรรมไทยมีสิทธิในเรือเพศมากกว่าสตรี ถึงแม้ว่าสังคัมไทยจะยึดถือการมีภรรยาเดียว แต่ชายไทยจ้านวนไม่น้อยที่มีภรรยาหลยคน และการมีภรรยาหลยคนเป็นสิ่งที่ธรรมดาสามัญที่พบเห็นได้ประมาณร้อยละ 70 ของสังคัมวัฒนธรรมต่าง ๆ ทั่วโลก (ยศ สันตสมบัติ , 2540) และในสังคัมไทยก็เช่นเดียวกับสังคัมอื่นใน โลกที่ผู้ชายสามารถมีภรรยาได้หลยคนโดยไม่ถือเป็นความน่าอับอายแต่กลับกลายเป็นเรือธรรมดา คนไทยในยุคก่อน

ยอมรับว่าความแตกต่างกันทางเพศโดยธรรมชาติของชายหญิงนั้นมีบทบาทหน้าที่ต่างกัน ในเรื่องความรักก็เช่นเดียวกัน โดยคนไทยถือว่าฝ่ายชายเป็นผู้เสนอ และฝ่ายหญิงเป็นผู้สนอง (พิทยา สายหู อ่าง โดย นรินทร์ กรินชัย , 2539) แต่ในปัจจุบันแนวคิดนี้มีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างแล้ว เพลงรักในยุคอดีตจะเน้นในเรื่องของความรักที่บริสุทธิ์ จริงใจ และเป็นความรักในจินตนาการหรืออุดมคติเป็นส่วนใหญ่ แต่มาถึงยุคปัจจุบัน เริ่มเปลี่ยนไปตามสภาพของสังคมวัฒนธรรมและตลาดเพลงที่เริ่มจะเปิดกว้างและแสดงออกในเรื่องเพศมากขึ้นกว่าในอดีต ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า อาจเป็นเพราะมีนักแต่งเพลงหน้าใหม่เกิดขึ้นมากมาย และตลาดเพลงตลอดจนสภาพสังคมวัฒนธรรมไทยเปลี่ยนแปลงไป ตัวสุรพลเป็นคนติดตามยุคตามสมัย จึงเริ่มประพันธ์เพลงที่ตรงกับเหตุการณ์ในยุคนั้น ๆ เพื่อให้เพลงได้รับการยอมรับ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า เพลงในยุคหลัง ๆ จะไม่โด่งดังและไม่เป็นที่นิยมเหมือนเพลงในยุคแรก ๆ ถึงแม้จะแต่งตามใจตลาดและตามสภาพสังคมก็ตาม อาจเป็นเพราะเพลงในยุคแรกแต่งออกมาจากส่วนลึกของจิตใจโดยไม่คำนึงถึงชื่อเสียงเงินทอง แต่ต้องการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกส่วนลึกออกมา เพลงของสุรพลในยุคก่อนจึงตรงใจผู้ฟังจนเป็นที่นิยมถึงปัจจุบัน และกลายเป็นอมตะไป ส่วนเพลงในยุคปัจจุบันจะไม่ค่อยเป็นที่รู้จักและไม่คิดตลาดเพลง เพราะในปัจจุบันมีนักแต่งเพลงประเภทวัยรุ่นเกิดขึ้นมาก และวิธีการแต่งเพลงก็ใช้ภาษาตามยุคสมัย และตามกระแสวัยรุ่นโดยไม่เน้นสัมผัส ขอเพียงให้มีท่อนที่ติดหูผู้ฟังก็สามารถทำให้ผู้ฟังจดจำและทำให้เพลงนั้นโด่งดังได้ไม่ยาก ในส่วนเพลงในยุคปัจจุบัน ยังคำนึงถึงในเรื่องของสัมผัสและภาษา ยังเป็นภาษาที่ค่อนข้างเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งกลุ่มที่เป็นจุดขายเพลงในยุคปัจจุบันคือวัยรุ่น จึงไม่เป็นที่นิยมมากเท่าในยุคแรก

5.2 เพลงสร้างสรรค์สังคม

สุรพลประพันธ์เพลงประเภทสร้างสรรค์สังคมไทยออกมาในรูปแบบและเหตุการณ์ต่าง ๆ กัน โดยส่วนใหญ่จะหยิบยกเอาเรื่องราวและเหตุการณ์รอบตัวมาเป็นสื่อในการถ่ายทอดบทเพลง ในกรณีนี้ผู้ศึกษาเลือกเพลงมาวิเคราะห์ทั้งสิ้น 6 เพลง ดังนี้

1. เพลงสิ่งที่อยากเห็น แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ใต้บทร้องจากแถบบันทึกเสียง ชัชวาล คงอุดม ขับร้อง

อยากเห็น ๆ ทั่วแห่งหนรถยนต์ไม่ติด

ท่อไอเสียไร้ควันมลพิษ ชีวิตคนมีราคา

อยากเห็น ๆ ช้างถนนไร้กองขยะ

ท่อไม่ตันฝนตกลงมา เว็บบเดียน้ำท่วมหาย

มองทางไหนเขียวขจี อากาศดีหายใจสบาย

น้ำสะอาดล้าคลองทุกสาย เห็นปลาแหวกว่ายผลุบโผล่

อยากเห็น ๆ บ้านคนจนนั่นคือคนโศ

ส่วนสลัมไม่มีให้โชว์ โก่อแบบนี้ต้องมีสักวัน

จากบทเพลงจะเห็นได้ถึงสภาพบ้านเมืองของไทยโดยเฉพาะในเมืองหลวงว่าเป็นแหล่งรวมของอากาศเป็นพิษ ทั้งจากควันรถ กองขยะ แม่น้ำลำคลอง หรือแม้กระทั่งท่อระบายน้ำ เห็นสภาพของชนชั้นในสังคมเมืองหลวงที่คนจนต้องอยู่ในชุมชนแออัดหรือที่เรียกว่าสลัม โดยไม่สามารถเลือกชีวิตได้ ต้องทนกับสภาพชีวิตและสภาพแวดล้อมรอบตัว เหมือนกับการเลี้ยงชีวิตอยู่ทุกวัน และคนจนจะเป็นชนชั้นซึ่งเรียกร่องสิทธิ์ได้น้อยเพราะสังคมไทยเป็นสังคมระบบศักดินา คนจนจึงจัดเป็นคนระดับล่าง ดังที่สะท้อนในบทเพลงว่า “อยากเห็น ๆ ทั่วแห่งหนรถยนต์ไม่ติด ท่อไอเสียไร้ควันมลพิษ ชีวิตคนมีราคา” นอกจากนี้คนจนยังถูกคนที่ร่ำรวยกว่าเอาเปรียบทั้งแรงกายและแรงใจ โดยนายทุนฉวยโอกาสเอาเปรียบคนจนและผู้ด้อยการศึกษา โดยใช้วาจาที่รุนแรงและหยาบคาย ดังบทเพลงที่ว่า

2. เพลงร่วมชีวาหาเงิน แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากแถบบันทึกเสียง รัชกาล ๑๐ คม อุดม ขับร้อง

อย่ารังเกียจคนจน ถึงคนจะจนคนไม่ใช่ควาย

พุดดี ๆ ใช้กันสบายหากหยิ่งเกินไป ใช้จนตายไม่ทำ

อย่าเอาเปรียบคนจน แค่คนขัดสนใจไม่จืดดำ

จ่ายค่าตัวให้มีคุณธรรม อย่าใช้จนหัวคะมา แล้วอมค่าแรง

คนจนนั่นคือพลัง ช่วยเศรษฐกิจให้มีตั้งค์ ช่วยทำให้แข็งแกร่ง

เมื่อใดเรือกสวนไร่นาไม่แล้ง เมื่อนั้นเศรษฐกิจขอมดี

ศึกใหญ่โตเสียดฟ้า ใช้แรงคนจนสร้างปลูกทาสี

อยู่ร่วมกันพึ่งกันดี ๆ อย่าทะเลาะราวี ต้องสามัคคีร่วมกันหาเงิน

บทเพลงนี้สะท้อนให้เห็นอีกแง่มุมหนึ่งของสังคม เป็นการมองสังคมอีกมุมหนึ่ง โดยการเสนอให้หันกลับมามองบทบาทและความสำคัญของคนจนและผู้ใช้แรงงานว่าเป็นผู้อยู่เบื้องหลังความร่ำรวยและความสำเร็จของผู้อื่น และยังพยายามสร้างสรรค์ให้สังคมไทยรักและสามัคคีต่อกันเพื่อให้เกิดความสงบร่มเย็น โดยหันกลับมามองว่ามนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นระบบโครงสร้าง หากขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไป จะไม่สามารถอยู่ได้ และยังสะท้อนให้เห็นถึงผู้ใช้แรงงานบางคนที่ถูกเอาเปรียบจากนายจ้าง นอกจากปัญหาทางสังคมที่กล่าวมาแล้ว ยังมีปัญหาใหญ่อีกอย่างหนึ่งซึ่งในปัจจุบันก็ยังจัดการกับปัญหานี้ไม่หมด นั่นคือ ยาเสพติดและปัญหาคนเร่ร่อน ปัญหาคนว่างงาน ดังบทเพลง

3. เพลงไม่ยอมฟ้อง แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากแถบบันทึกเสียง ชัชวาล คงอุดม ขับร้อง

ไม่ยอมเห็นคนนอนหลับตามป้ายรถเมล์ ไม่ยอมเห็น
 ไม่ยอมเห็นคนซัดเซขาดที่ซุกนอน ไม่ยอมเห็น
 ไม่ยอมเห็นคนหาบเร่ตะลอน ๆ ไม่ยอมเห็น
 ไม่ยอมเห็นสยามนครมีสิ่งบาดตา ไม่ยอมเห็น
 ไม่ยอมเห็นคนตีกทรุดไฟไหม้ถึงตาย ไม่ยอมเห็น
 ไม่ยอมเห็นรถวิ่งสายเพราะฤทธิ์ยาม้า ไม่ยอมเห็น
 ไม่ยอมเห็นคนเข้าคิวรอหมอรักษา ไม่ยอมเห็น
 ไม่ยอมเห็น คนเป็นบ้านจนฆ่าตัวตาย
 โลกเรานี้ปัญหาหามีมานมนาน ไม่สะท้าน ไม่ยอมแพ้ แม้ไม่ง่าย
 พยายามตามไม่ขาดอาจง่ายตาย ปัญหาใดก็แพ้พ่ายความคิดคน
 พยายามตามไม่ขาดอาจง่ายตาย ปัญหาใดก็แพ้พ่ายความคิดคน ปัญหาใดก็แพ้พ่ายความคิดคน

จากบทเพลงจะเห็นปัญหาในสังคมไทยที่แก้ไม่ตกหลายเรื่อง ดังที่กล่าวมาแล้วและเป็นปัญหาที่ค้างคาและไม่สามารถจัดการให้เด็ดขาดได้ แต่บทเพลงนี้พยายามให้กำลังใจแก่นมนุษย์ว่าปัญหาทุกสิ่งทุกอย่างยอมแพ้ความพยายามและความคิดสร้างสรรค์ตลอดจนความตั้งใจจริงของมนุษย์ นอกจากนี้ยังมีเพลงอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น

4. เพลงแม่น้ำเจ้าพระยา แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจาก สุรพล โทณะวณิก ชัชวาล คงอุดม ขับร้อง

น้ำเวทนา เวทนา แม่น้ำเจ้าพระยา แต่ดั้งเดิม น้ำใจแม่หลากไหลมา บัดนี้เหมือนน้ำตาแม่ไหล
 น้ำเวทนา เวทนา แม่น้ำคู่ชาวไทย หมูผู้คนเขาทำแม่ ชอกช้ำใจเรียกแม่ทำไม
 ลูกออกตัณยู เจ้าพระยา เป็นแม่น้ำอย่าทำให้เป็นท่อใหญ่ ทิ้งของเสียลงไปนำทั้งคลอง นำทั้งคู
 แม่เจ้าพระยาอาจไม่ตาย สายน้ำจะนำคู ประชาไทย ใจไม่ดำเป็นน้ำครำ หักคตัณยูรู้คุณแม่น้ำเท่านั้นเอง

5. เพลงขยะฟ้อง แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจาก สุรพล โทณะวณิก ชัชวาล คงอุดม ขับร้อง

ขยะตามลำคลองฟ้องว่าคนทำคลองนำดำ ขยะตามลำน้ำฟ้องว่าคนไม่สิวิไลซ์
 ขยะตามถนนฟ้องว่าคนมักง่ายกินไป พุดว่ารักเมืองไทยทำไมไม่ทำบ้านเมืองให้ดี

ก็ยังไม่สายถ้าเริ่มต้นใหม่อีกที
แล้วกวาดภายนอกใส่ถุงใส่ถังวางให้เป็นที
ขยะมันหัวเราะ เขี่ยเขาะคนที่ทิ้งมัน
คนที่ทิ้งมันคือพวกเดียวกันจะบอกให้
ไปไม่ใช่อะไรเพราะขยะเหมือนกัน

กวาดขยะในใจออกไปอย่าให้มี
ประเทศสะอาดชาติมีศักดิ์ศรีทิ้งขยะเสรีคือไม่มีวินัย
ขยะตะโกนลั่นบอกทั้งโลกเสียกันทั่วโลก
ฉัน همینนอก เขา همینใน ได้ปล่อยพวกฉันเคลื่อน
ประเทศสะอาดชาติมีศักดิ์ศรี อย่าให้มีขยะเลยเออ

ทั้งสองบทเพลง สะท้อนให้เห็นสภาพแวดล้อมของเมืองไทยว่าอยู่ในขั้นวิกฤติเพราะเกิดจากน้ำมือของมนุษย์ที่มักง่ายบางกลุ่ม และสะท้อนถึงนิสัยของคนไทยในเรื่องของความไม่มีวินัย ไม่เห็นแก่ส่วนรวม โดยดูได้จากบทร้องที่ว่า “เจ้าพระยา เป็นแม่น้ำอย่าทำให้เป็นท่อใหญ่ ทิ้งของเสียลงไปเน่าทั้งคลอง เน่าทั้งคู” และ “ประเทศชาติสะอาดมีศักดิ์ศรีทิ้งขยะเสรีคือไม่มีวินัย” ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากสังคมไทยเป็นสังคมระบบเกื้อกูลและรักความสบายเป็นหลัก กฎหมายที่ออกมาควบคุมผู้กระทำความผิดไม่ว่าจะเป็นการปรับและจับผู้ทิ้งขยะไม่เป็นที่ เป็นทางไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจัง เมื่อมีผู้กระทำความผิดจริง ผู้รักษากฎหมายก็จะยอมความโดยเห็นเป็นเรื่องเล็กน้อย สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะเด่นของวัฒนธรรมไทย คือพฤติกรรมของปัจเจกบุคคลในหมู่ประชาชนที่เกือบจะไม่มีระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อย่างจริงจัง (ยศ สันตสมบัติ , 2542) จึงส่งผลให้เมืองไทยมีสภาพแวดล้อมดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

6. เพลงเสียดาย แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจาก สุรพล โทณะวณิก ชัชวาล คงอุดม ขับร้อง

อันผู้ชายมีของดี ๆ รักของดีบ้างซิ
บางคนเอารถแข่งแข่งเสียวรีบแข่งขึ้นไป บางคนไปสอยโรคเอดส์
ดูสิ เสียของหมด (ซ้ำ) เลยหมดคิดที่เหลือเรียงราย
ยอมหลักชะเมื่อไร โกงได้โกงรับคว่ำพันใด
ชายบางคนคมของผิด คิดว่าดี แอบคม
บรรดาผู้หญิงเขาบอกไว้เป็นปรัชญา ไปลุยไปรบคิดกว่า

ทำลืมหั้วลืมหองที่มี เสียของดีได้ไง
เด็ดชะเร็วก่อนวัย เสียหายเสียดายชาย
ตายไม่ดื้อจะริทำไม มีอยู่แล้วเอาอีก
ยืมได้ยืมรีบยืม เลยเสียคนเลย
พลึงกายเลยหายไปจม เพราะหลงคมสุดดา
เด็ดเพราะยาก่อนวัย เสียหายเสียดายชาย

จากบทเพลงทั้งหมดที่ยกตัวอย่างมาข้างต้นสะท้อนให้เห็นสภาพบ้านเมืองของไทยว่ายังมีอีกหลายจุดที่ยังด้อยพัฒนา ประชากรยังยากจน มีปัญหาที่ยังแก้ไม่ตกอยู่หลายเรื่อง โดยเฉพาะในเมืองหลวงยังมีสิ่งปฏิกูลมากมาย และสิ่งที่ชัดเจนที่ปรากฏในบทเพลงข้างต้นคือ คนไทยยังบกพร่องในเรื่องของวินัย ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ให้ความสำคัญต่อความสะดวกสบายของตนเองเป็นหลัก กฎหมายไทยมีการเลือกปฏิบัติ และไม่ดำเนินการลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง

อาจเนื่องมาจากอิทธิพลทางพุทธศาสนา และเมืองไทยเป็นเมืองพุทธ กฎหมายจึงมีการ ประนีประนอม ลดหย่อนโทษบ่อยครั้ง อีกทั้งกระบวนการยุติธรรมของเมืองไทยมีหลายขั้นตอน และใช้เวลานาน จึงส่งผลให้คนไทยขาดวินัยเพราะทราบว่ากฎหมายไทยไม่ดำเนินการอย่างจริงจัง เพลงประเภทสร้างสรรค์สังคมไทยจึงเกิดขึ้น เพราะมนุษย์มีความต้องการพื้นฐานด้านสังคม คือการ ร่วมมือกันทางสังคมเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานและเป็นการควบคุมสังคม (งามพิศ สัตย์สงวน , 2543) ศิลปินจึงใช้จุดบกพร่องในส่วนนี้มาเป็นสื่อในการถ่ายทอดสิ่งที่หลายคนไม่ทราบให้กลายเป็น อารมณ์ร่วมและเป็นการสร้างสรรค์เชิญชวนให้คนหันมาให้ความสำคัญต่อส่วนรวมมากขึ้น

ในด้านโลกทัศน์ของสุรพลนั้น จะเห็นได้ว่า ได้นำประสบการณ์ชีวิตมาถ่ายทอดเป็นบทเพลง สร้างสรรค์สังคมได้ครบทุกปัญหาที่มีในเมืองและนำเสนออย่างน่าฟัง อาจเป็นเพราะเคยผ่านชีวิต ทุกรูปแบบมาแล้วตั้งแต่ความอดอยาก ไร้ที่พักพิง จนถึงร่ำรวยสุขสบาย ถึงแม้เพลงชุดนี้จะแต่ง ขึ้นเพื่อตอบสนองตลาด แต่ได้สอดแทรกความคิดและฝากวิธีแก้ไขไว้ในบทเพลง โดยเชิญชวนผู้ ฟังให้ช่วยกันรักษาและสร้างสรรค์สังคมให้งดงามเพื่อชนรุ่นหลังต่อไป นับว่าเป็นผู้หนึ่งที่มีความ รับผิดชอบต่อสังคม โดยพยายามเป็นกระบอกเสียงให้ผู้ฟังหันกลับร่วมมือกันพัฒนาสังคมเพื่อ ให้ เกิดความสงบสุขในการอยู่ร่วมกัน

5.3 เพลงที่เป็นปรัชญาชีวิตและประเภทธรรมะ

สุรพลแต่งเพลงประเภทนี้ไว้มากพอสมควร ส่วนใหญ่จะสะท้อนภาพชีวิตตามความเป็น จริงและแฝงไว้ด้วยความหวัง ให้กำลังใจแก่ผู้ฟัง ในกรณีนี้ผู้ศึกษาเลือกเพลงมาวิเคราะห์ทั้งสิ้น 20 เพลง ดังนี้

1. เพลงเก็บรัก แต่งทั้งเพลง ประมาณปี พ.ศ.2507 ได้บทร้องจากแถบบันทึกเสียง สวดี ผกาพันธุ์ ขับร้อง และมีผู้นำมาขับร้องซ้ำอีกหลายท่าน อาทิ ศรีไสล สุชาติวุฒิ อรวรรณ วิเศษพงษ์, ฮอทเปปเปอร์ เป็นอีกเพลงหนึ่งที่โด่งดังและขายดี

เก็บรัก เอาไว้ในอก ดึกว่าหอบขกรักไปให้ใคร เก็บรักเอาไว้ในใจ คงไม่ทำให้ใจหมอง

เก็บรัก เอาไว้ดีกว่า ไม่เสื่อมราคา น้ำตาไม่นอง คำรัก มันสูงเกินครอง อย่าทำเป็นลอง ยกให้ใคร

อย่าเอาความรัก มามอบให้คนที่ไม่รู้ค่า จะเสียเวลา หมดเปลืองหัวใจ

ค่าความรักสูงยิ่งสิ่งใด จงเก็บเอาไว้ มอบให้คนที่ดี

เช่นนั้น เคยเข้ามาก่อน จึงฝากคำสอนไว้เตือนสตรี พลาดแล้ว ไม่แคล้วราตรี ครวญใครให้ดี ก่อนยกให้ใคร

เพลงเก็บรัก เป็นเพลงสอนหญิงในเรื่องของปรัชญาชีวิต ไม่ว่าจะยุคสมัยใด สังคมไทยก็ยังคาดหวังให้ผู้หญิงรู้จักเก็บความรู้สึกและรักษาตนเองจนถึงวันแต่งงาน แม้ในปัจจุบันสภาพสังคมวัฒนธรรมไทยจะเปลี่ยนไปบ้างแล้ว แต่ความยึดมั่นในลักษณะของกุลสตรีไทยก็ยังคงอยู่ในความนึกคิดของคนไทย โดยเฉพาะในเรื่องเพศ ดังบทร้องที่ว่า “พลาดแล้ว ไม่แก้ตัวรักใคร่ใคร่ให้ดี ก่อนยกให้ใคร” แสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมไทยโดยส่วนมากไม่สามารถยอมรับรูปแบบการมีภรรยาเดียวหลายสามีได้ รูปแบบการมีภรรยาเดียวหลายสามีนั้นมีน้อยกว่าร้อยละ 1 ของสังคมวัฒนธรรมทั่วโลกเท่านั้น (ยศ สันตสมบัติ , 2540) ส่วนผู้ชายในสังคมไทยก็คล้ายกับสังคมวัฒนธรรมอื่นกล่าวคือ ยังมีสิทธิพิเศษในเรื่องเพศมากกว่าผู้หญิง คือ ชายเป็นฝ่ายไม่เสียหายหากจะไปมีเพศสัมพันธ์กับหญิงที่มีใจคนรักของตนแต่หากเป็นผู้หญิงทำอย่างฝ่ายชายบ้าง สังคมไทยจะถือว่าหญิงนั้นมีราคี สิ้นเกียรติยศ เพราะสังคมไทยให้ความสำคัญกับชื่อเสียงเกียรติยศ ซึ่งเกียรติยศสำหรับผู้ชายคือ สิ่งที่ต้องแสดงออกให้เห็นในที่สาธารณะ เช่น ความมีน้ำใจ กล้าหาญ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ บางครั้งอาจสูญไป แต่สามารถเรียกกลับคืนมาได้ อีก แต่เกียรติยศของผู้หญิง มีอยู่สิ่งเดียวซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุดคือการเป็นสาวพรหมจารี เมื่อสูญเสียความเป็นสาวไปแล้วไม่สามารถจะเรียกกลับคืนมาได้ (งามพิศ สัตย์สงวน , 2543) ยังมีตัวอย่างเพลงประเภทนี้ ได้แก่

2. เพลงสอนน้อง แต่งทั้งเพลง ประมาณ พ.ศ.2500 ได้บทร้องจากหนังสือเพลงอมตะ รวงทอง ทองลั่นทม ขับร้อง

น้องจ้าน้องพี่ คุณสมบัติสตรี ทุกสิ่งย่อมมีความสำคัญ
 รักษาความดีดูจามรีรักขนของมัน ขอมสิ้นชีวิต เมื่อพรานไล่ลั่นสรยง
 น้องจ้าน้องพี่ เบญจกัลยาณี เป็นสิ่งที่ดีสำหรับหญิง
 ดังสายคงคาและกาลเวลารักษาความจริง พอแล้วทุกสิ่ง พร้อมมูลของกุลสตรี
 กุหลาบหอมหวานทวนลม มีหนามแหลมคม ปกป้องคุ้มครองศักดิ์ศรี
 ยามเจอโรยหล่นบนธรณี แต่ก็ยังมีกลิ่นชวนอบอวลหัวใจ
 น้องจ้าน้องพี่ จงเชื่อเถิดคนดี สมดังที่พี่มั่นหมาย
 รักษาความดี จวบจนชีวิตสิ้นลมตาย จมหินดินทราย ซิพวายชื่อยั่งยืนง

จากเนื้อร้องเพลงสอนน้อง จะเห็นว่า สังคมไทยยกย่องเชิดชูหญิงที่มีความเป็นไทยพร้อมมูล และให้รักษาความเป็นกุลสตรีไทยยิ่งชีวิต ดังบทร้องที่ว่า “รักษาความดีดูจามรีรักขนของมัน ขอมสิ้นชีวิต เมื่อพรานไล่ลั่นสรยง” แสดงถึงผู้หญิงในอุดมคติที่สังคมไทยต้องการคือ เบญจกัลยาณี ที่ต้องมีความพร้อมทั้งกาย วาจา ใจ

3. เพลงค่าของคน แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากหนังสือเพลงดัง เศรษฐา ศิระฉายา ขับร้อง

ค่าของคนอยู่ที่ผลของงาน อยู่ที่การกระทำ อยู่ที่กรรมของแต่ละคน
 ค่าของใจ อยู่ข้างในของตน ชั่วและดีปะปน อยู่ที่คนใช้หัวใจ
 ค่าของความรัก อยู่ที่ความภักดี ค่าของชีวิต อยู่ที่ยามยิ้มได้
 ค่าของฉันทอยู่ที่เธอเข้าใจ ไม่หวั่นไหว เมื่อใครเขามาก็ถกกัน
 ค่าของเรา อยู่ที่เรารักมัน โลกจะเป็นสวรรค์ เมื่อเรารักกันสมค่าของคน

เพลงค่าของคน เป็นการสอนหญิงชายในเรื่องของความรัก โดยเตือนสติมนุษย์ให้ระลึกถึงสิ่ง ที่ตนจะกระทำว่าเป็นไปในทิศทางที่ดีงามหรือไม่ และสุดท้ายในเรื่องของความรัก หากคนสองคน รักกัน คุณค่าแห่งความรักจะยั่งยืนก็ต่อเมื่อคนทั้งสองคนเข้าใจกันและกันและมีความหนักแน่นต่อ อุปสรรค

นอกจากเพลงปรัชญาชีวิตในแง่มุมของความรักแล้ว ยังมีเพลงแนวปรัชญาชีวิตในแง่มุมของ การสร้างสรรค์สังคม และภาพสะท้อนความเป็นจริงในสังคมหลาย ๆ แง่มุม เช่น

4. เพลงคน แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากหนังสือเพลงอมตะ สุเทพ วงศ์กำแหง ขับร้องเป็นคนแรก หลังจากนั้นมีการบันทึกเสียงซ้ำ โดยมี ดาวใจ ไพจิตร ขับร้อง เป็นเพลงที่โด่งดังและประสบความสำเร็จเพลงหนึ่ง

ดวงดาววิบวาวเคยเด่นพรายังหล่น	เมฆลอยเบื่องบนยังหล่นลงสู่ดิน
หม่อมวอนกามีปีก หลีกชีวิตพรานโศบิน	ไม่วายร่วงดินลงไป
ทะเลลึกมีมวลหมู่ปลาอยู่มากอยู่	ทว่าบึงหนองคูมวลหมู่ปลาอยู่มากมาย
แต่ยังมีวายโดนเบ็ด เต็ดชีวิตมันถึงตาย	ละม้ายคล้ายชีวิตคน
มีดมีวับเด่นดีเพียงใด	ร่ำรวยหรือเชื่องใจอับจน
ไม่มีทางพ้นความตาย	คู่ที่หมายเดียวกัน
เป็นคนทั้งที่ควรให้มีประโยชน์	ชาติไทยของเราควรรุ่งโรจน์เท่าทัน
อย่ามัวระเริงความสุข	ส่วนตัวเห็นเป็นสำคัญ ชีวิตคนสั้นนิดเดียว

5. เพลงคนเราก็อำนาจนี้ แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจาก สุรพล โทณะวณิก ขับร้อง

คนเราก็เท่านี้ จะเอาอะไรกันนักหนา บางครั้งดั่งเลศลอยฟ้า บางคราร่วงปุ่เกือบตาย
 เป็นคนก็อย่างนี้ จะเอาอะไรกันเหลือหลาย โขคดีคู่กับโขคร้าย เหมือนเข้าคู่สายเหมือนสคคู่ซิด
 ตอนเป็น ๆ ช่วยกันดีกว่า ตอนตายตาไม่เห็นพวงหรีด ฟังพากันตอนมีชีวิต ช่วยกันคิดช่วยกัน
 สร้างความดี ไต่ ๆ ในโลกนี้ ไม่มีแต่ดำ มีทุกสี ขามทรุดตั้งหลักให้ดี เลือทางสคสีที่ไม่มีสีดำ

6. เพลงง่ายจะตายไป แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้รับร้องจาก สุรพล โทณะวณิก
 ช้ชวาล คงอุดม ขับร้อง

ไม่มีอะไรค้างการาคาซัง น้ำท่วมพายุพัง	ดีกรมบ้านช่องท้องไร่ท้องนา
ผู้มีอิทธิพลอำนาจเคยสิ้นฟ้า	และแล้วเมื่อถึงเวลาก็เหมือนภูผากลายเป็นธุลี
แต่มีความดีค้างการาคาซัง น้ำท่วมพายุพัง	เพิ่มไฟไหม้อีกไม่อาจย่ำยี
แบบนี้ใครเห็นมาคนที่ทำความดี	ขามอยู่มีศักดิ์ศรี ขามตายมีคนบูชา
คนทุกคนเลือกเกิดเองไม่ได้	แต่เลือกทางเดินได้ตามปรารถนา
อยากเป็นคนดีทำความดีขึ้นมา	อยากเป็นคนชั่วช้า ง่ายจะตายไป
อยากอยู่สบายอิม มีความพะนง	น้ำขึ้นหรือน้ำลงไม่มีต่อผูกให้หนักหัวใจ
ขยันทำเข้าไป ทำอะไรทำดี	ขามอยู่มีศักดิ์ศรี ขามตายมีคนบูชา

7. เพลงอยากลืมกลับจำ แต่งทั้งเพลง ได้รับรางวัลตุ๊กตาทองมหาชนจากหนังสือพิมพ์
 บ้านเมือง ด้านคำร้องยอดเยี่ยม และด้านนักร้องยอดเยี่ยม เมื่อ พ.ศ. 2525 ได้รับร้อง
 จากแถบบันทึกเสียง สอทเปปเปอร์ ขับร้อง เป็นเพลงที่โด่งดังและประสบความสำเร็จ
 สำเร็จมากอีกเพลงหนึ่ง

บางสิ่งที่ยากจำเรากลับลืม บางสิ่งที่ยากลืมเรากลับจำ
 คนเรานี้คิดให้ดี ก็น่าจำ อยากจำกลับลืม อยากลืม กลับจำ
 อดีตที่ผ่านไปไม่กลับมา ช่วงเจ็บปวดอุราเรากลับจำ
 คนเรานี้คิดให้ดี ก็น่าจำ อยากจำกลับลืม อยากลืม กลับจำ
 ถ้าลืมความหลังได้ ใจจะเปี่ยมสุข ไม่มีความทุกข์คอยปลุกคอยตำ
 คนคนเรานี้คิดให้ดี ก็น่าจำ อยากจำกลับลืม อยากลืม กลับจำ
 ขามอ่านท่องหนังสือเรากลับลืม เรื่องโศกเรื่องเศร้าซึ่งเรากลับจำ
 คนคนเรานี้คิดให้ดี ก็น่าจำ อยากจำกลับลืม อยากลืม กลับจำ

บทเพลง “อยากจำกลับลืม อยากลืมกลับจำ” นี้สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับ
 มนุษย์ทั่วโลกในเรื่องของความนึกคิด ซึ่งสอดคล้องกับพุทธศาสนาในแง่ของ “อดีตเป็นสิ่งที่ล่วง

มาแล้ว อนาคตเป็นสิ่งที่ยังมาไม่ถึง ให้ตั้งจิตอยู่กับปัจจุบัน” เพราะสาเหตุของความทุกข์นั้นเกิดจากตัณหาสามประการ คือ กามตัณหา (ความอยากในกามารมณ์ ได้แก่ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส) ภวตัณหา (ความอยากมีอยากเป็น) วิภวตัณหา (ความอยากไม่เป็นนั่นเป็นนี่ หรือความอยากเพื่อจะไม่เป็น) (พระมหาอุทัย, 2539) ดังบทร้องที่ว่า “อดีตที่ผ่านไปไม่กลับมา ช่างเจ็บปวดดูรารากลับจำ” และหากจะหลุดพ้นจากความทุกข์ก็ต้องรู้จักปล่อยวาง ดังบทร้อง “ถ้าลืมความหลังได้ ใจจะเปี่ยมสุข ไม่มี ความทุกข์ คอยปลุกคอยตำ” เพลงนี้จึงเป็นอีกเพลงหนึ่งที่สะท้อนอิทธิพลด้านคำสอนในพุทธศาสนา

ส่วนเพลงอื่นที่ยกตัวอย่างมาข้างต้นสะท้อนให้เห็นความเป็นจริงในชีวิตที่มนุษย์มีอาจหลีกเลี่ยงได้ เสนอให้มนุษย์รู้จักทำใจยอมรับ ทำความเข้าใจโลกและความจริงที่เกิดขึ้นในชีวิต เน้นให้มนุษย์ระลึกถึงความตายเป็นที่ตั้งเพื่อเป็นแรงผลักดันให้ทำแต่ความดีเพื่อประโยชน์ของคนและส่วนรวม เพื่อคนรุ่นหลังจะได้นำมาเป็นแบบอย่างต่อไป

บทเพลงที่ส่งเสริมให้คนรู้จักการทำใจโดยนำหลักคำสอนในพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอีกเพลงหนึ่ง คือ

8. เพลงมองโลกให้เป็น แต่งทั้งเพลง ประมาณ พ.ศ.2533 ได้บทร้องจากแถบบันทึกเสียง ดนุพล แก้วกาญจน์ ขับร้อง เป็นเพลงที่โด่งดังและขายดีอีกเพลงหนึ่ง

อยากมีความสุขไหม มั่นงันถนิตเดียว อย่าเที่ยวเก็บทุกข์ เอามาใส่ใจ
 อะไรสนุก จงสุขเข้าไป อะไรไม่ไหวรีบหยุดทันที
 หากมีใครเขามาแย่งรักไป อย่ามัวหวั่นไหวทำให้ดี
 บางคนโศกเศร้า มองโลกบัดสี โครมลงอย่างนี้ ก็ผิดตำรา
 โลกคือดาวดวงเดียวที่มีชีวิตเกิดมา ดาวดวงอื่นไม่ขึ้นแม้เรา
 เบิ่งตามองโลกให้เป็น
 สุขเสรีนั้นหนามันอยู่ที่ใจ จิตจะแจ่มใสทำให้เย็น
 จงมีความสุข สนุกให้เป็น ลืมเลือนหลักเร้นวันสิ่งแสดงอารมณ์

9. เพลงจากที่ถึงน้อง แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากแถบบันทึกเสียง ดนุพล แก้วกาญจน์ ขับร้อง เป็นเพลงที่ขายดีอีกเพลงหนึ่ง

เหนื่อยนัก น้องจงหยุดพักไว้ก่อน	อ่อนล้า จะมาทนฝืนไปทำไม
รุ่งพุ่งนี้ เริ่มต้นใหม่ ดีเสียกว่า	เหนื่อยอ่อนหมดอารมณ์
เมื่อวานผ่านไปก็เป็นอดีต	พุ่งนี้ฝืนคือยากลุ่ม

แต่วันนี้อ่อนแรงพักใจลงนอนหลับ	รุ่งพุงนี้้องยังมีทาง
ตื่นนอนตั้งใจให้ดี ผู้ก็ทักฟ้ายังรุ่งสาง แม่เหงาใจหม่น	อดทนเอาช้กอย่าง ไม่นานจะเจอทาง
เหมือนโรยกลีบดอกไม้ ชีวิตมีดตลอดอยู่อย่างนั้นเสียเมื่อไร	เหน้อยคราใดพักใจเอาแรง
เมื่อวานพันไปก็เ็นอดีต	พุงนี้่ฝันคือยากลุ่ม
แต่วันนี้อ่อนแรงพักใจลงนอนหลับ รุ่งพุงนี้้องยังมีทาง	ไม่ใช่ลุ่มเพราะนอนเอาแรง

10. เพลงของธรรมดา แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจาก สุรพล โทณะวณิก
ช้ชวาล คงอุดม ขับร้อง

ไม่สายเกินไป ไม่สายเกินไป ถ้าเธอจะหันหลังกลับ คนเขาจากไปแล้ว ของธรรมดา
จะขึ้นบันได หรือลงบันได ผู้คนก็เลยล่นตก ออกหักถึงเสียใจ ของธรรมดา
ขึ้นรถไม่ทัน ก็ควรจะขึ้นรถคันใหม่ เส่ร่าไปทำไม อะไร ๆ ก็ของธรรมดา
ไม่นานเกินกาล ไม่นานเกินไป ถ้าเธอจะมีจันเป็นคนใหม่ ไม่น่าจะแปลกอะไร ของธรรมดา

11. เพลงอร่อยไปเลย แต่งทั้งเพลง ประมาณ พ.ศ. 2533 ได้บทร้องจากแถบบันทึกเสียง
คนุพล แก้วกาญจน์ ขับร้อง เป็นเพลงที่ขายดีอีกเพลงหนึ่ง

ยืมกันเข้าไว้ ยืมให้เริ่งร่า ไม่นินทาว่าใครไม่ห้วนไหวใครว่าเรา
แม้นใครอิจฉา คิดว่าเรื่องเก่า ไม่ทำชิมชบเซา ยืมเข้าไว้ก่อน
เปิดประตูหัวใจเลิกใส่กลอน ไล่ความทุกข์ร้อนให้จรจากไป
หากมีใครเขาช้งเขาใส่ไฟ หน้าบานสดใส ยืมให้เขาเลย
คนคิดริษยาอิจฉาตาร้อนม้กนอนไม่หลับ (ใช่) คนคิดคืนอนพับหลับผลอยอร่อยไปเลย

12. เพลงลุ่ม ๆ ลุก ๆ แต่งทั้งเพลง ประมาณ พ.ศ. 2533 ได้บทร้องจากแถบบันทึกเสียง
คนุพล แก้วกาญจน์ ขับร้อง เป็นอีกเพลงหนึ่งที่ขายดี

คนทุกคนลุ่ม ๆ ลุก ๆ คนทุกยุคทุก ลุ่ม ๆ
ลุ่ม ๆ ลุก ๆ ใครก็เคยลุ่มลุก หากมีใครขึ้นขงไม่หกลุ่ม เขาผิดคน จนถือว่าทุกข์
ลุ่ม ๆ ลุก ๆ มีประจำทุกยุค ถ้าหากคะม่าลงไปแล้วไม่ลุก ทุกข์ออกตรม จมเหวจิตใจ
ลุ่มแล้วลุกไม่คิดหวัง ไม่ช้าไม่สาย เราก็ลุกขึ้นมาได้ เราลุ่มเพื่อเราเดินก้าวใหม่
เราลุกขึ้นเพื่อเราเดินก้าวใหญ่ เราลุ่มลุกอย่างมีความหมาย ก็ฟ้าให้ผ่อนคลาย
(คนทุกคนลุ่มลุก ลุ่มลุก)
ลุ่มแล้วลุก ลุกขึ้นยืนไว้ลึก ๆ ลุกด้วยพลังเราค้นมาจากขา ให้สู้ต่อไป
รอความหวังที่ก้าวไกล (คนทุกคนลุ่มลุก ลุ่มลุก)

ถ้าล้มไม่ลุก ยังมัวแต่นอนร้องทุกข์ ก็จะคลุกทุกข์ลุ่มไม่ไหวแล้ว จงชีวิตต่อไป
รอความหวังที่ห่างไกล (คนทุกคนล้ม ๆ ลุก ๆ)

บทเพลงทั้งหมดข้างต้นเป็นเพลงที่ทำให้ผู้ฟังมีความหวังและกำลังใจในยามที่กำลังท้อแท้ โดยใช้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากชีวิตจริง ใช้วิธีการแก้ไขปัญหโดยส่วนตัวที่ใช้ในชีวิตประจำวัน มานำเสนอเป็นบทเพลง เพลงชุดนี้ประสบความสำเร็จและโด่งดังหลายเพลง จึงได้เห็นภาพว่า คนในสังคมยังสิ้นหวังและต้องการกำลังใจในการดำเนินชีวิตอยู่มาก เมื่อได้ฟังเพลงที่ทำให้กำลังใจ แล้วทำให้เขาเหล่านั้นเกิดแรงผลักดันที่จะต่อสู้หรือดำเนินชีวิตต่อไปได้

ในด้านโลกทัศน์ของสุรพล โทณะวณิก นั้น จะเห็นได้ว่า เป็นผู้ที่มองชีวิตในมุมกว้าง ไม่จำกัดตนเองไว้ในมุมเดียว หากแต่เปิดหัวใจให้ยอมรับความเป็นจริงและสิ่งต่าง ๆ ที่เข้ามาในชีวิต อย่างมีสติและใช้ปัญญาไตร่ตรองแก้ไขปัญหาลู่ลวงไปด้วยความนุ่มนวล นำข้อบกพร่องในชีวิตมาเป็นโอกาสฝึกฝนตนเองให้อุดหนุน เข้มแข็ง เพื่อจะเผชิญสังคมได้อย่างสง่างาม เพลงข้างต้น จึงกลั่นกรองออกมาจากประสบการณ์และหัวใจที่มอบให้แก่ผู้ฟังเพื่อให้มีกำลังใจต่อสู้ชีวิตต่อไป เหมือนที่ตนประสบความสำเร็จมาแล้ว

ในด้านเพลงธรรมะ สุรพลได้ประพันธ์ไว้บางส่วน ดังนี้

13. เพลงระเบิดชีวิต แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากแถบบันทึกลีลาเสียง สุเทพ วงศ์กำแหง ขับร้อง

บางคนชอบวางระเบิดชีวิต ทำคิดนั้นคือระเบิดเวลา

การพนัน ขี้เกียจ ตัณหา โลก หลง โกรธา และทุจริตทั้งผอง คงคุ้มขึ้นมาจนได้สักวัน
จังหวั้นถึงภัยที่เก็บมาดอง ทำความดีไม่มีมีมัวหมอง

สะอาดใสโยของ สงบ ร่มเย็น

รีบถอดสลักระเบิด เกิดเรา อย่าโง่เขลา ให้เนา ให้เหม็น

รูปรสกลิ่นเสียง พาใจให้เอียงเอน ตัดตัณหาให้กระเด็นจะสุขเย็นพบนิพพาน

ทำบุญคือได้หว่านพืชผล เริ่มต้นเสียเลย อย่าปล่อยเนิ่นนาน

จงฟังธรรมอย่ามัวเกียจคร้าน กุศลที่ไครหว่าน คนนั้นย่อมได้ทุกคน

ยาทิสึ วป เต พิชั ตาทิสึ ลกเต ผลั กัลยาณการี กัลยาณั ปาปการี จ ปาปกั. บุคคลหว่านพืชเช่นใด ย่อม
ได้ผลเช่นนั้น ผู้ทำกรรมดี ย่อมได้ผลดี ผู้ทำกรรมชั่ว ย่อมได้ผลชั่ว

เพลงนี้เป็นการกล่าวถึงสังขธรรมข้อหนึ่งในพุทธศาสนา ที่พระพุทธองค์ทรงสอนถึงแก่นแห่งความจริงไว้ว่า หว่านพืชเช่นใดย่อมได้ผลเช่นนั้น หากทำความดีก็ต้องได้ดี อย่างน้อยคือ ความ

สงบแห่งจิตใจไม่กระวนกระวาย ไม่หวาดระแวง แต่หากทำความชั่วย่อมนได้ผลชั่ว คือ จิตใจที่หวาดระแวง กลัวผู้อื่นจะล่วงรู้ถึงสิ่งที่ตนกระทำ สะท้อนให้เห็นว่า สังคมไทยยังมีเรื่องของการพนัน ความทุจริต ความโลภ โกรธ หลง ในทางที่ผิดวิถียู่มาก เพลงนี้จึงเป็นการชักชวนคนให้เชื่อในเรื่องของการกระทำที่ส่งผลต่อชีวิต

14. เพลงดวงดี แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากแผ่นซีดี สรวณี โปธิเทศ ขับร้อง

เราดีดีกว่าดวงดี ดีที่เราดีกว่าที่ดวง	ทำดีเหมือนเราหน่วงเอาดีทั้งปวง
มาทำดวงเราดี อย่าแขวนชีวิตไว้กับดวง	จนวันคืนล่วงเป็นวันเดือนปี
ทำวันนี้ ทำทันที	ดวงจะดี เพราะทำดีเป็น

อดโถ อดคสส นกขตต์ ก็ กริสสนติ ตารกา. ประโยชน์เป็นฤกษ์ของประโยชน์เอง ดวงดาวจักทำอะไรได้

เพลงนี้เป็นการชี้ให้เห็นถึงสังขธรรมเหมือนในเพลงระเบิดชีวิตคือ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ผลแห่งการกระทำแน่นอนที่สุด มีอาจหลีกเลี่ยงได้ แม้คำว่าดวงก็อาจมีอิทธิพลต่อชะตาชีวิตได้หากจิตของผู้กระทำอยู่เหนือการกำหนดของดวงชะตา หากทำความดีแล้วจะไม่มีคำว่าดวงไม่ดี

15. เพลงเชื่อไหม แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากแผ่นซีดี จินตนา สุขสถิตย์ ขับร้อง

เชื่อไหม บางคนเกิดมาทั้งที	แต่เสียเวลาชีวิต กิดอะไร
ก็คิดผิด ๆ กิดจะมีคู่ซิด	ยังซิดผิดคน
เชื่อไหม บางคนร่ำรวยเหลือเกิน	แต่เหมือนไร้เงินขาดสน
คล้ายกลัวเงินจะหายตกหล่น	เพราะกลัวตายมากล้น
กลัวอ้วนจนเกือบไม่กิน คนใหญ่ นอนไม่ใคร่หลับ	คนเล็ก นอนปับหลับเหมือนสิ้นชีวิต
คนเล็กนอนกรน รวเสียงเครื่องบิน	คนใหญ่หายใจราวริน
นี่ถึงหนี้สิน นอนเหมือนคนจะสิ้นใจ	
เชื่อไหม บางคนคืนรนทุกทาง	สร้างทรัพย์บาร์มีกริกไกร
คิดว่าตัว บัดนี้ยิ่งใหญ่	ผลอผลบเดี่ยวขาดใจ นอนนิ่ง ในโลง
น มียขมานัน ชนมนเวติ กิจูจ. ทรัพย์สักนิด ก็ติดตามคนตายไปไม่ได้	

เพลงนี้สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมไทยว่า คนมั่งมีมักจะเป็นคนที่หวาดระแวงกับชีวิตเพราะห่วงสมบัติที่ตนมี ดังบทร้อง “บางคนร่ำรวยเหลือเกิน แต่เหมือนไร้เงินขาดสน คล้ายกลัวเงินจะ

หายตกหล่น เพราะกลัวตายมากเกินไป” และแสดงให้เห็นธรรมชาติของมนุษย์ว่าทุกคนดิ้นรนเพื่อหาทางมีเงินและร่ำรวยทั้งทรัพย์สินเงินทอง อำนาจ เกียรติยศชื่อเสียง แต่เมื่อได้มาแล้วกลับมีแต่ความหวาดระแวง กลัวทรัพย์สินหมด หรือกลัวใครจะมาแย่งชิงทรัพย์สินไป ส่วนคนที่หาทางพ้นทุกข์ทางใจนั้นมีน้อยมาก เพลงนี้จึงประพันธ์ขึ้นเพื่อเป็นการเตือนสติมนุษย์ให้หันมามองความเป็นจริงว่า ไม่ว่าใครผู้ใดก็ตาม จะร่ำรวยสักเพียงใด หากแต่เมื่อต้องลาโลกนี้ไปแล้ว ทรัพย์สินหรือแม้แต่ร่างกายที่ตนเคยใช้ ก็ไม่สามารถนำกลับไปได้แม้แต่ผมเส้นเดียว

16. เพลงฟังงานดีกว่าฟังคน แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากแผ่นซีดี สวลี ผกาพันธุ์ ขับร้อง

ฟังงานดีกว่าฟังคน ผลของงานนั้นแหละได้ฟัง ฟังคนเขาทำปิ่นปิ้ง แสบจนซึ่งเข้าถึงทรวง

ยากไร้จะบอกฟังใคร เสียหัวใจ น้ำตาจะร่วง อ่ยารอให้ใครเป็นห่วง งานราษฎร์ งานหลวงมีทำ ๆ ไป
ทำงานให้เหมือนการเล่น สนุกให้เป็นทำงานให้ไว เล่นกับงานไม่นานชื่นใจ งานบันดาลให้คนหายยากจน

ฟังคนทนสู้กับงาน แสบสำราญรับเงินเล็กบ่น ออย่ามัวนั่งรอนุญหล่น สู้อย่างอดทน แล้วตนจะพ้นภัย
อตาหิ อัดโน นาโถ ตนแลเป็นที่พึ่งของตน

เพลงนี้สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมไทยว่ายังมีความเล็งน้ำใจอยู่ในสังคมบางแห่ง ดังบทร้อง “ยากไร้จะบอกฟังใคร เสียหัวใจ น้ำตาจะร่วง” หรือ “ฟังคนเขาทำปิ่นปิ้ง แสบจนซึ่งเข้าถึงทรวง” และสังคมบางแห่งยังมีคนที่เกียจคร้านไม่ทำงาน ดังบทร้อง “ออย่ามัวนั่งรอนุญหล่น” เพลงนี้จึงเป็นการสอนมนุษย์ด้วยคำสอนของศาสนาพุทธ คือ “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” คำสอนนี้เป็นการสอนมนุษย์ไม่ให้หวังกับสิ่งที่เป็นความฝัน หรือนั่งรอโดยไร้ความหวัง แต่ให้ออดทนสู้กับชีวิตด้วยการตั้งใจทำงานให้ดีที่สุด เพื่อไม่ให้เป็นการะทางสังคม และไม่เป็นการแก่ผู้อื่น เพราะการฟังตนเองนั้นทำให้สบายใจและเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองมากกว่าที่จะดีได้ด้วยผู้อื่น

17. เพลงเจ้าจุก แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากแผ่นซีดี สุเทพ วงศ์กำแหง ขับร้อง

เจ้าจุก ไม่หล่อ	แต่ก็แข็งแรง	ผิวเนื้อดำแดง	อาชีพทำนา
สาวเกลียดทุกคน	ไม่พ้นโดนด่า	จุกฟังซิงซา	ใครด่าช่างใคร
เหตุการณ์ครั้งหนึ่ง	ซึ่งลือนั่นไป	ขวัญเสียเพ็ชใจ	ในถิ่นบ้านนา
สาวออกหาพิน	โดนชื่นใจฆ่า	จุกถูกจับมา	เขาว่าจุกทำ
ศาลตัดสิน	ประหารชีวิต	คิดว่าจุกผิด	ซ้ำยังใจดำ

จนด้วยหลักฐฐาน	พยานปากคำ	จุกจุกจงจำ	รอวันยิงเป้า
เจ้าจุกไม่โศก	โบทมือให้เรา	หัวเราะเบา ๆ	พุดน่าฟังดี
คนเกิดมากมาย	ตายทุกนาที	จุกคนทำดี	ตัวตายช่างมัน
การณ้ต่อมา	จุกพันข้อหา	เพราะคนที่ฆ่า	บาปกรรมตามทัน
ทำชู้วอีกหน	คนรุมจับมัน	ตำรวจคาดคั้น	มันรับทั้งสิ้น
เจ้าจุกพันโทษ	โศคสคเหลือกิน	สาว ๆ ในถิ่น	รักจุกกันเกรียว
เจ้าจุกสร้างตัว	ความชู้วไม่เกี่ยว	จึงเป็นชายเดี่ยว	ในดวงใจนาง

ธัมโม อเว รักขติ ธัมจาริ ฐฐรรย้อมรักษาผู้ประะพุทธิฐฐรร

เพลงเจ้าจุก สะท้อันภาพตั้งคัมของคนระดับรากหญ้าว่ายังถูกคดขี่อยู่ และชี้ให้เห็นถึงกระบวนการยุติธรรมที่ยังหละหลวมโดยยังมีการจับผู้ที่ไม่ได้กระทำผิดให้กลายเป็นแพะรับบาป พยายามชี้ให้มนุษย์เชื่อมั่นในการกระทำความดี เพราะเมื่อทำความดีแล้วถึงจะตายไปก็ไม่เสียดายชีวิต ดังบทร้อง “คนเกิดมากมาย ตายทุกนาที จุกคนทำดี ตัวตายช่างมัน” และถึงแม้ว่าตั้งคัมยกย่องผู้มีอำนาจเงินตรา แต่ท้ายที่สุดแล้วคนทุกคนก็ต้องการเป็นคนดี และต้องการให้มีคนดีอยู่ในสังคม ดังบทร้อง “เจ้าจุกพันโทษ โศคสคเหลือกิน สาว ๆ ในถิ่น รักจุกกันเกรียว เจ้าจุกสร้างตัว ความชู้วไม่เกี่ยว จึงเป็นชายเดี่ยว ในดวงใจนาง” นับเป็นความฉลาดของผู้ประะพันธ์ที่ต้องการสอนผู้ฟังทางอ้อม

18. เพลงแต่สัตบุรุษ แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากแผ่นดินซีดี สวลี ผกาพันธุ์ ขับร้อง

ชีวิตคนนั้นสั้น วันเวลาผ่านไปเร็ว ไม่ช้าไม่นาน	ทุกอย่างก็เป็นความหลัง
มีหรือจนก็สิ้น ชีวิตไม่จริง	เกียรติสูงโด่งดัง อย่าหวังพ้นความตาย
เกิดเป็นคนรู้จักช่วยคน	ก็จะเป็นคนที่มีความหมาย
เอาแต่กอบโกยงมงาย	ลูกหลานสบาย ผลบุญกันเพลิน
รวยช่วยเติมช่องว่าง เป็นทางผู้เจริญ เจียดทรัพย์ส่วนเกิน	โลกสรรเสริญ คนมีน้ำใจ

ทพมานิ ปิโย โหติ. ผู้ให้ยอมเป็นที่รัก

เพลงแต่สัตบุรุษ สอนให้เห็นสัจธรรมที่ทุกชีวิตมีอาจนีพื้น คือความตาย และทุกอย่างไม่สามารถนำกลับไปได้เมื่อลาจากโลก แต่ในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ ทุกคนควรตั้งใจทำแต่ความดี ให้มีน้ำใจต่อกัน สะท้อันให้เห็นภาพของสังคมไทยว่า ยังมีความเหลื่อมล้ำระหว่างความมั่งคั่งอยู่มาก เป็นช่องว่างที่ไม่มีวันเต็มเต็ม จึงพยายามบอกกล่าวผู้ที่ร่ำรวยให้บริจาคทานแก่ผู้ไม่มีเพื่อให้ลดช่องว่างทางสังคมให้เกิดความสงบสุข ซึ่งถือเป็นคำสอนหนึ่งในศาสนาพุทธในเรื่องของความเมตตากรุณา ตามสุภาษิตว่า เมตตาธรรมค้ำจุนโลก

19. เพลงอยากชื่อไหน แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากแผ่นซีดี อดุลย์ กรีน ขับร้อง

ฉันชื่อคนชั่ว กรวดหินดินทราย กินได้สารพัด	ฉันชื่อคนดี สุขสบายทั้งปี ไม่ต้องมีอัฐ
ฉันชื่อคนวุ่น โหดร้ายทารุณ ปานฝุ่นปลิวพัด	ฉันชื่อคนเจียม เยือกเย็นยะเยียบ เจียมราวป่าช้า
วัยรุ่น ขอบวุ่นวาย พอแก่ใกล้ตาย ถึงจะเข้าวัด	ฉันชื่อคนโศก เพราะเกิดจากโรคของคนรุ่นจัด
ฉันชื่อคนยาก หากฉันเป็นเรือ ฉันชอบพายงัด	ฉันชื่อสงบ บาปกรรมไม่ขอบ เลขหลบเข้าวัด

อกดี ทุกกฎ เสขโย. ความชั่ว ไม่ทำเสียเลยดีกว่า

เพลงอยากชื่อไหน เป็นการบรรยายการกระทำต่าง ๆ ของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการทำความชั่ว ความดี ความสงบ ความวุ่นวาย ความเจียม ความยากจน ทุกสิ่งล้วนเกิดจากการกระทำของมนุษย์ และผลของการกระทำนั้นย่อมตรงกับเหตุ พระพุทธองค์จึงทรงสอนว่า ความชั่ว ไม่ทำเสียเลยจะดีกว่า สะท้อนให้เห็นถึงสังคม ว่ามีมนุษย์อยู่ทุกรูปแบบปะปนกันไปตามธรรมดาของโลก

20. เพลงสิงห์ แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากแผ่นซีดี อดุลย์ กรีน ขับร้อง

สิงห์เฮโรอิน อนาคตต้องสิ้น คั่นอยู่ในคุก	สิงห์รถบรรทุก อนาคตยิ่งจุก เมื่อรถวิ่งหงาย
สิงห์ในทางเลว แหกเหลี่ยมเป็นประหลาดเรื่องเลวร้าย	ร้อนไปจนตาย ไม่น่าเย็นสงบนิพพาน
ส่วนคนใจสิงห์ บาปกรรมทอดทิ้งไม่ยอมพบพาน	กิเลสโลกีย์ชั่ววานมองผ่าน
จิตสะอาดสะอาด	นิพพานแน่นอน
สิงห์จงตรองดู อนาคตมีอยู่ ควรจะสังวรณ	รักเย็นเกลียดร้อน
สุขนिरันดร	ยิศธรรมะละอธรรม

ธัมจารี สุขังเสติ ผู้ประพฤดิธรรมย่อมอยู่เป็นสุข

เพลงสิงห์ เป็นการกล่าวถึงผลการกระทำของมนุษย์ในรูปแบบต่าง ๆ และจบลงที่ ต้องการให้คนทุกคนทำแต่ความดี ละเว้นความชั่ว จึงจะส่งผลให้จิตใจสงบ และทุกอย่างไม่เที่ยงแท้แน่นอน สะท้อนภาพสังคมว่ายังมีเรื่องของยาเสพติดที่ไม่สามารถกำจัดได้หมดสิ้น และยังสะท้อนภาพของรถรับจ้างทั้งหลายที่ไร้ระเบียบวินัยในการขับรถเป็นเหตุให้ต้องเสียหายในหลายด้าน เพลงนี้จึงใช้ธรรมะของพระพุทธองค์ในเรื่องของการให้มนุษย์ตั้งมั่นอยู่ในศีลธรรม เพื่อชีวิตที่มีความสุขในวันข้างหน้า

จากบทเพลงทั้งหมดที่ยกตัวอย่างมาข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยมีความเชื่อในคำสอนของศาสนาพุทธเข้ามาเป็นตัวกำหนดคสภาวะทางจิตใจ ทุกคำสอนถูกสะท้อนออกมาในการดำเนินชีวิต ระบบความเชื่อ จารีตประเพณีและบรรทัดฐานที่สังคมยอมรับว่าดีงามและถูกต้อง ศาสนาเป็นพลังในการสร้างความสมานฉันท์ เป็นที่มาของ สำนักกรรม ด้วยเหตุนี้ศาสนาจึงเป็นกลไกสำคัญในการควบคุมรักษากฎเกณฑ์กติกาและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม (เดอริโค้ม อ่างโดย ยศ สันตสมบัติ , 2540) ในบทเพลงข้างต้นได้นำคำสอนทางศาสนาพุทธมาเป็นกลไกในการปลุกจิตสำนึกของคนไทยให้หันมาทำความดี ละเว้นความชั่ว ทำจิตใจบริสุทธิ์ ตามหลักคำสอนของพุทธศาสนา ซึ่งคำสอนต่าง ๆ ที่นำมาถ่ายทอดผ่านบทเพลงนั้น ส่วนใหญ่จะเน้นให้มนุษย์มองโลกในแง่ดี ทำจิตใจให้เข้มแข็ง เพื่อที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ลุล่วงไปด้วยสติและปัญญา และตามธรรมชาติของมนุษย์จะนึกถึงคำสอนก็ต่อเมื่อประสบกับความทุกข์ทั้งทางกายและทางใจ ดังนั้นศาสนาจึงทำหน้าที่ตอบสนองความต้องการด้านจิตใจเพื่อให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ต่อไปได้ นับว่าเป็นความต้องการพื้นฐานประการที่สามตามทฤษฎีการหน้าที่นิยม คือ ความต้องการจำเป็นของมนุษย์เพื่อความมั่นคงทางด้านจิตใจ (งามพิศ สัตย์สงวน , 2543)

ในด้านโลกทัศน์ของสุรพล โทณะวณิก เป็นผู้ที่มีความคิดลึกซึ้ง เข้าใจธรรมชาติ เข้าใจโลก และความเป็นไปของสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็เพลงที่เป็นปรัชญาชีวิตในเรื่องราวของความรัก ได้ชี้ให้เห็นและสอนให้ยอมรับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น และยังได้เห็นว่าเป็ผู้ที่เชื่อในคำสอนทางพุทธศาสนา โดยเฉพาะในเรื่องของ “ความแน่นอนคือความไม่แน่นอน” และหลักคำสอนที่ลึกซึ้งที่สุดในพุทธศาสนา คือ “จิตเป็นใหญ่ใจเป็นประธาน ทุกสิ่งสำเร็จได้ด้วยใจ”

ความเชื่อในคำสอนทางพุทธศาสนาอีกแห่งหนึ่งคือ “ทุกสิ่งที่เกิดขึ้นเป็เรื่องธรรมดา” ดังเพลงของธรรมดาที่สะท้อนว่าทุกสิ่งที่เกิดขึ้นเป็ของธรรมดาโลก ที่จะเกิดขึ้นกับใครก็ได้ ตรงกับสังขธรรมที่พระพุทธเจ้าค้นพบว่า อนิจจัง (ความไม่เที่ยง,ไม่แน่นอน) ทุกขัง (เป็ทุกข์ทนได้ยาก) อนัตตา (ไม่มีตัวตน) ทุกอย่างเกิดขึ้นและดับลงโดยธรรมชาติ บทเพลงนี้จึงพยายามบอกกล่าวให้มนุษย์ทำความเข้าใจธรรมชาติ รักษาจิตใจให้เป็กลาง โดยมองทุกอย่างที่เกิดขึ้นเป็เรื่องธรรมดาของชีวิต เมื่อมีเกิดก็ต้องมีดับ แล้วก็ผ่านไปเป็ของธรรมดา ทำให้มนุษย์มีกำลังใจในการต่อสู้ชีวิตโดยไม่หันกลับไปเรียกร้องหรือทำร้ายสังคม และสังเกตได้ว่าเพลงปรัชญาชีวิตและเพลงธรรมดาหลายเพลง เช่น เพลงของธรรมดา, อร่อยไปเลย, ล้ม ๆ ลุก ๆ, เส้นทางชีวิต, ง่ายจะตายไป, อยากลืมกลับจำ, มองโลกให้เป็ แต่งในช่วงประมาณ พ.ศ. 2520 - 2530 เป็ช่วงที่เริ่มประสบความสำเร็จในเส้นทางนักแต่งเพลง แต่ประสบการณ์ในวัยเด็กที่ได้ประสบมาทำให้คิดตรึงอยู่ในใจ จึงส่งผลให้เป็ผู้ที่เข้าใจโลกและความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ประกอบกับมีพระคุณแลปลุกฝังเรื่องของธรรมะให้ตั้งแต่เล็ก ๆ คำสอนที่ได้รับการปลุกฝังจึงเป็หนทางนำไปสู่การแก้ปัญหาในชีวิตได้อย่างรอบคอบ สุขุม และเอาตัวรอดในทางที่ถูกที่ควร เนื้อเพลงทุกเพลงจะสอดแทรกคำสอนและ

แ่งคิดให้ผู้ฟังได้นำไปขบคิดและเป็นกำลังใจให้ตนเองลุกขึ้นมาสู้ในยามที่ท้อแท้ และจากการสัมภาษณ์ ได้ความว่า เพลงประเภทปรัชญาชีวิตหลายเพลงนั้นได้ตั้งใจแต่งขึ้น โดยไม่ได้คำนึงถึงตลาดเพลง แต่เพื่อต้องการให้กำลังใจแก่ผู้ฟัง โดยนำประสบการณ์ทางความคิดที่สามารถนำพาชีวิตของตนเองมาสู่ความสำเร็จ มาถ่ายทอดเพื่อเป็นแรงคิดให้กับผู้ฟัง เพลงที่เป็นปรัชญาชีวิตและเพลงธรรมะของสุรพลจึงประสบความสำเร็จและสร้างชื่อเสียงหลายเพลง เพราะแต่งด้วยจิตใจบนพื้นฐานความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในชีวิตมนุษย์ และในขณะนั้นแต่งเพลงตามความต้องการของตนเอง โดยยังไม่มีเรื่องของธุรกิจเข้ามาเป็นตัวกำหนดมากนัก

5.4 เพลงประเภทปลุกใจ ในกรณีนี้ผู้วิจัยเลือกเพลงมาทำการวิเคราะห์ทั้งสิ้น 6 เพลง ดังนี้

1. เพลงถามคนไทย แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากปกแผ่นเสียง สันติ ลุนเผ่ ขับร้อง

หัวใจถูกฟันก็ขี้ขี้ เนื้อตัวถูกฟันก็แผล

ปู่ไทยตายไปที่คนแน่ ไทยจึงได้แผลมาถึงแหลมทอง

กระดุกไทยกระเด็นไปที่ท่อน เริงตะกอนเผาไปที่हन

คอยอดกันไปที่คน เสียเลือดกันไปเท่าไร

เสียใจกันไปกี่ครั้ง น้ำตาคนไทยไหลหลัง ทุก ๆ ครั้งที่ถูกกร้อนขวานทอง

เงินฆ่ากันไปทำไม เราเป็นคนไทยด้วยกันทั้งสอง

ไทยฆ่าไทยให้ชาติอื่นครอง วิญญาณปู่จะร้อง ไอ้ลูกหลานจัญไร

วิญญาณปู่จะร้อง ไอ้ลูกหลานจัญไร

เป็นการบรรยายให้เห็นถึงประวัติศาสตร์ของแผ่นดินไทยที่จะมาเป็นทุกวันนี้ว่า บรรพบุรุษไทยต้องเสียเลือดเนื้อจากการปกป้องแผ่นดินไทย และแต่ละครั้งที่มีการรบกัน เราต้องเสียดินแดนไปบางส่วนเพื่อรักษาส่วนมากไว้ให้คงอยู่ ที่สำคัญกว่านั้นสะท้อนให้เห็นถึงคนบางกลุ่มบางคนในเมืองไทยที่เป็นผู้ซัดศึกเข้าบ้านเพื่อหวังประโยชน์ส่วนตัว โดยไม่เห็นแก่ส่วนรวม ดังบทร้อง “เงินฆ่ากันไปทำไม เราเป็นคนไทยด้วยกันทั้งสอง ไทยฆ่าไทยให้ชาติอื่นครอง” และกระตุ้นเตือนให้คนไทยสำนึกในความเสียสละและความรักแผ่นดินของบรรพบุรุษที่ยอมเสียสละเลือดเนื้อเพื่อปกป้องรักษาไว้ด้วยบทร้องที่ว่า “วิญญาณปู่จะร้อง ไอ้ลูกหลานจัญไร” เพื่อเป็นการเตือนสติด้วยการนำสิ่งที่คนไทยเคารพนับถือ คือบรรพบุรุษ มาเป็นผู้อยู่เบื้องหลังโดยเป็นการตักเตือนทางอ้อมโดยไม่ใช้วิธีการสั่งสอนโดยตรง เพราะคนไทยไม่ชอบการถูกตำหนิและไม่ชอบการถูกอบรม (สัมภาษณ์ สุรพล โทณะวณิก, 2545)

2. เพลงพสุธาที่ซำรัก แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากหนังสือรวมเพลงอมตะ ชรินทร์ นันทนาคร ขับร้อง

ชีวิตนานาล้วนอนิจจัง	ชีวิตมีพลังความหวังยังมี
แผ่นดินสุดกว้างแผ้วถางเข้าซี	พสุธาผืนนี้สวรรค์ประทานมา
แลไกลสุดสายตา คือพสุธาของข้าไชรั	สองมือและกายใจ ถากถางไปด้วยกำลัง
เสียงจอบคือจังหวะ ชีวิตจะรุ่งดังหวัง	กระท่อมน้อยคือรวงรัง ขุนเขาบังกลางวงนา
เอาแรงสู้ชีวิต อุทิศแห่งอลงชโลมแผ่นดิน	เอาผมแทนเสียงพิณ น้ำพื้นดินชั้นอุรา
แสงตะวันคือโคมทอง ช่วยส่องทางชีวิตข้า	แสงเดือนและดารา คือมนต์ตราประโลมใจ
แมกไม้และม่านเมฆ ล้วนช่วยเสกให้สุขสันต์	เสียงนกร้องแข่งกันนั้นแหละเพลงหวานอุทัย คุศสวรรค์
ของเทวา คือพสุธาของข้าไชรั	ซำรักดั้งดวงใจไม่รักใครเท่าพสุธา พสุธาที่ซำรัก

เพลงนี้แม้จะแฝงไว้ด้วยสัจธรรมแห่งชีวิต แต่ก็มีคำร้องที่แสดงถึงการปลุกหัวใจของมนุษย์ให้รักแผ่นดินถิ่นเกิดของตน โดยการนำเอาธรรมชาติเข้ามาชักนำให้เห็นถึงคุณค่าของการมีชีวิตอยู่และชี้ให้เห็นบุญคุณของแผ่นดิน เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงอำนาจของธรรมชาติและความสำเร็จในเรื่องของสวรรค์ว่ามีพลังที่ทำให้คนมีชีวิตและมีกำลังใจที่จะต่อสู้ โดยเฉพาะชนชั้นกรรมาชีพ ที่ชีวิตต้องตรากตรำกับการทำงานหนัก เพลงนี้จึงเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ใช้แรงงานประเภทเกษตรกรให้มีกำลังใจในการสู้ชีวิตต่อไป

3. เพลงไทยคู่ฟ้า แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากหนังสือรวมเพลง มีศักดิ์ นาครัตน์ ขับร้อง

แต่เดิมบรรพบุรุษไทย	จับดาบสองมือเข้าไปสู้ศัตรู
เพราะต้องการให้ไทยเราอยู่คู่ฟ้า	เลือดไทยไหลหลังริน
สาดแดนพื้นดินแดนถิ่นเกิดอันตา ล้วนต่างพลีเลือดทา	เพื่อรักษาชาติไทย
กอดคอกันตายไว้ลายชาติตน	ไม่ยอมให้ใครปล้นแผ่นดินไป
สู้จนขาดใจจึงมีชาติไทยด้วยสามัคคี	เพื่อนเอ๋ย จงรักชาติไทย
อย่าให้ผู้ใดมาบ่อนทำลาย	เขาต้องการให้แตกสามัคคี
อย่าเชื่อคนอับปรีย์ที่คิดทำลายชาติไทย	

เพลงนี้เป็นการปลุกหัวใจของคนไทยให้มีความรักและภักดีในชาติของตน โดยการนำเรื่องราวทางประวัติศาสตร์มาบรรยายให้เกิดความฮึกเหิม แสดงภาพของความกล้าหาญและเสียสละเพื่อแผ่นดินของบรรพบุรุษและผู้ปกครองชาติไทยในสมัยก่อน ด้วยการจับดาบขึ้นต่อสู้กันอย่างยิ่ง

เลือดเนื้อและชีวิต อันอาจเกิดจากพฤติกรรมหลายกรณี เช่น การกดขี่ข่มเหงเกียรติยศศักดิ์ศรีระหว่างชนชาติที่ต่างภาษาและวัฒนธรรมประเพณี หรือต้องการเอาเป็นเมืองขึ้นยอมอ่อนน้อมเป็นชนชาติบริวาร การแก่งแย่งแข่งดีกวาดต้อนเชลยศึกเอามาเป็นข้าทาสรับใช้ หรือไม่ก็เป็นเรื่องราวทะเลาะเบาะแว้งภายในครอบครัว ในปัจจุบัน คนไทยต้องรักษาแผ่นดินไทยในหลาย ๆ ด้าน เพราะการเมืองในสมัยปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป มีเรื่องของเศรษฐกิจเข้ามาเกี่ยวข้องมากขึ้น ศัตรูหรือผู้รุกรานในปัจจุบันจึงไม่ได้ถูดาบฆ่าฟันกันเหมือนแต่ก่อน แต่หากฆ่าฟันกันด้วยการแทรกแซงในหลาย ๆ ด้านเพื่อให้เกิดการแตกความสามัคคี และเมื่อคนไทยแตกความสามัคคีแล้ว ชาติไทยก็จะเป็นปึกแผ่นดังในอดีตอีกต่อไป เพลงนี้จึงแฝงให้เห็นถึงเรื่องการเมืองการปกครองในปัจจุบัน และชักนำให้คนไทยสามัคคีกันให้มาก ๆ และอย่าเห็นแก่ตน

4. เพลงแม่ไทย แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องมาจากปกแผ่นเสียง ศรีใส สุชาติวุฒิ ขับร้อง

นำบูชา หอวังชราท่านหนึ่ง	เป็นที่พึง ซึ่งใจคนว่าแห้ว
ทั้งขึ้นเขา เข้าป่า ฝ่าทะเล	ท่านร่อนเร่ แรมรอน สัจจรไป
ข้าเดินดิน ชินหน้าประชาชน	กัดฟันทน ไม่บ่นกับคนไหน
เป็นแม่พระ ของทหาร ดำรงไทย	อยู่ถึงไหน ไปถึงนั้นไม่หวั่นกลัว
เด็วขึ้น ฮ. เด็วขึ้นรด เด็วขี้ม้า	เด็วลงเรือ เด็วเข้าป่าฝ่าไปทั่ว
แจกของขวัญ จนมือท่านสิ้นระริว	ไม่หมองมัว แจกขี้มั่วทุกถิ่นไทย
ท่านแก่แล้ว ไม่ได้พักพำนักคน	เพื่อปวงชนดังลูกหลานหลานจากไ้
ลูกรู้ดีชีพแม่พลีเพื่อเมืองไทย	ลูกสุดตั้งใจ โอ้พระแม่ไทยลูกขอบูชา

เพลงนี้เป็นการกล่าวถึงสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีว่าเป็นผู้ที่เสียสละไม่เห็นแก่ความสุขส่วนพระองค์ แสดงให้เห็นว่าคนไทยและสังคมไทยมีความผูกพันกับสถาบันกษัตริย์อย่างแน่นแฟ้น ได้เห็นภาพของราชวงศ์กษัตริย์ไทยมีความเสียสละ ใกล้ชิดประชาชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ

5. เพลงขุนศึก แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากปกแผ่นเสียง สันติ ลุนเผ่ ขับร้อง

แผ่นดินถิ่นไทยข้าไม่ยอมให้ใครครอบครอง ฝ่าไทยจับจองเลือดคนองมาแล้วเท่าไร

ผู้ศัตรู ไม่ถอยชีพหลุดลอยท่านยังทนได้	ข้าเกิดเป็นไทยสู้เพื่อไทยตายเพื่อไทยยอมพลีไทยนั้น
ทุกคนเป็นขุนศึก บัณฑิตนัก หากหมายราวี	เมื่อไทย รบประจัญไพรี สามัคคี เด็ดดีน้ำใจ
ชาติไทย รุ่งเรือง ก้องประเทือง สมคำวาไทย	ศัตรูหน้าไหน ไม่เคยคราม ยามสู้มัน ผู้ตาย

เป็นเพลงที่แต่งขึ้นเพื่อปลุกใจคนไทยโดยนำบรรยากาศของความเป็นไทยมาเป็นสิ่งน้อมนำ

6. เพลงข้าวนาเดียว แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากปกแผ่นเสียง สันติ ลุนเผ่ ขับร้อง

ถึงเรากินข้าวกันคนละหม้อ	แต่ข้าวนั้นหอมมาจากนาเดียวกัน
จะมัวรบราฆ่าฟัน	หลังเลือดเรานั้น เพื่อใคร
ถึงเรากินข้าว กันคนละหม้อ	แต่ข้าวนั้นหอม มาจากนาเมืองไทย
โคตรเรารักษาไว้ให้ เหตุไหน	จึงไม่สามัคคี
ปู่ย่า ตายาย หลายล้าน เอาชีวิตท่านถมนานาจึงดี	ข้าวไทยเกิดจากปู่สามัคคี
คิดให้ดีเถิดพี่น้อง ถึงเรากินข้าวคนละหม้อ	แต่ข้าวนั้นหอมมาจากไทยแดนทอง
ฆ่ากันให้เขาครอบครอง ไทยจะต้องกินข้าวติดคอ	

เป็นเพลงปลุกใจที่นำภาพความเหน็ดเหนื่อยและเสียดสีของบรรพบุรุษมากระตุ้นจิตสำนึกให้หันกลับไปมองในสิ่งที่คนทั่วไปมักจะมองข้าม และเน้นให้มีความสามัคคีเพื่อความอยู่รอดของชาติไทย

ในด้านโลกทัศน์ของสุรพล โทณะวณิก เป็นผู้ที่มีมองโลกในทางสร้างสรรค์ เน้นให้มนุษย์รู้จักแบ่งปันความรัก ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน บทเพลงจะเน้นในเรื่องของการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าเป็นเพราะเคยประสบกับความยากลำบากมาก และด้วยนิสัยส่วนตัวที่มีความคิดในแง่บวก จึงทำให้ไม่อยากเห็นมนุษย์ด้วยกันทำลายกันเอง ประกอบกับประวัติศาสตร์ไทยมีการเสียดินแดนบางส่วนให้กับต่างชาติเพราะคนไทยในชาติแตกความสามัคคีกันเอง จึงประพันธ์เพลงปลุกใจขึ้นเพื่อเป็นการเตือนสติให้ลูกหลานรุ่นหลังได้รับรู้ถึงความยากลำบากและความเสียดสีของบรรพบุรุษในสมัยโบราณ ให้คนรุ่นใหม่รู้สึกอีกหิมเกิดความรู้สึกรักและหวงแหนชาติของตน นับเป็นการทำหน้าที่ของศิลปินเพลงคนหนึ่งที่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการสื่อและแสดงออกทางบทเพลง

5.5 เพลงประเภทตลก สุรพล โทณะวณิก ได้ประพันธ์เพลงประเภทนี้ไว้พอสมควร จากการสัมภาษณ์ ปรากฏว่าหากตลาดในช่วงนั้นมีแต่เพลงรัก ตนก็จะแต่งเพลงตลกออกมา แต่หากในช่วงใดที่มีแต่เพลงตลก ก็จะแต่งเพลงรักออกมา ในกรณีนี้ผู้ศึกษาเลือกเพลงมาวิเคราะห์ทั้งสิ้น 7 เพลง ดังนี้

1. เพลงชายดีกว่าหวย แต่งทั้งเพลง พ.ศ.2544 ได้บทร้องจาก สุรพล โทณะวณิก ไม่ทราบผู้ขับร้อง

ผู้ชายชอบเปลี่ยนรัก แน่นอนนักผู้ชาย ล้ำสอน

ชายใด ชอบเปลี่ยนที่นอน ก็เหมือนมังกร ไม่รัก ถ้าตน

ผู้ชายเป็นเอนประเลอะ เจอะมาเยอะชีวิตปีป่วน

มังกรไม่หวงเขี้ยวตน ไม่ฟันมังกรกลายเป็นไส้เดือน

ก่อนเคยอาจผึ่งผาย จะกลายเป็นคนเลอะเลือน

เคยเด่น เทียมควมเทียมเดือน จะเหี่ยวหน้าดำเหมือนก้นหม้อดิน

ผู้ชาย ไม่เจ้าชู้ สุดจะหรุ หึงคอมกันสิ้น

เป็นชายเด่นในแผ่นดิน หึงได้อู่กินสบายใจเหมือนลูกหวย

จัดเป็นเพลงรักประเภทตลก เพราะทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกขบขันเมื่อได้ฟัง แม้จะเป็นเพลงที่ต่อว่าผู้ชายในลักษณะของการเปรียบเปรยกับสัตว์ชนิดหนึ่ง แต่เมื่อฟังแล้วจะรู้สึกขบขัน มากกว่าที่จะโกรธ สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมบางอย่างของคนไทย นั่นคือ ลักษณะนิสัยและวัฒนธรรมของผู้ชายไทยที่มีความเจ้าชู้เป็นส่วนใหญ่ เพราะเพลงนี้ประพันธ์โดยผู้ชาย ย่อมจะมองผู้ชายด้วยกันได้อย่างเข้าใจ แต่ถึงแม้ว่าเพลงนี้จะเป็นการบรรยายความเจ้าชู้ของผู้ชายแต่ก็ยังแฝงความถูกต้องและความคาดหวังของสังคมโดยเฉพาะผู้หญิงว่า ไม่ว่าหญิงใดที่ต้องการได้ชายที่เป็นสุภาพบุรุษ ไม่เจ้าชู้ รักเดียวใจเดียว ดังบทร้อง “ผู้ชายไม่เจ้าชู้ สุดจะหรุ หึงคอมกันสิ้น เป็นชายเด่นในแผ่นดิน หึงได้อู่กินสบายใจเหมือนลูกหวย”

2. เพลงแดดออก แต่งทั้งเพลง แต่งประมาณ พ.ศ. 2496 - 2498 ได้บทร้องจากหนังสือ เพลงอมตะ มีศักดิ์ นาครัตน์ ขับร้อง เป็นเพลงหนึ่งที่โด่งดังมาก

แดดออก .. ตื่นเสียวที ๆ ๆ ๆ แดดออกแล้วฟ้าก็งามดูเปลวทอง ตื่นไปตลาดมองปราดเจอน้องนะ เอ๋ย ปากร้องชายสัมผัส โอ้ โอ้ โอ้ ใหญ่ ผ่ากินหน้อย กินหน้อยได้ไหม

อยากจะรู้รู้อย่างไรต้องชิมหน้อย เปรี้ยวหวานดีชื่นใจ สะ มันน่าอร่อย อยากจะซื้อ บ๊ะ สตางค์ไม่ค่อยมี เหลือบมองในแข่งใบเป็งกระท้อน นะ

เจ้าอย่าค้อนขอพี่ชิมอีกสักที ต้องชิมใหม่ใบใหญ่อย่างนี้ละ อยากรจะรู้รสดีสักเพียงใด เปรี๊ยวออก ๆ ๆ
 เปรี๊ยวออกอย่างนี้ รสไม่คืดต้องชิมใหม่ เอ นั่นอะไร ๆ ๆ มันทูกใหญ่หนักหนา ถ้ามันจะอร่อย พอ
 กลับเสียที ๆ ๆ พี่อ้อมแล้ว แล้วจะมาช่วยชิมใหม่

เพลงนี้เป็นการเกี่ยวพาราตีด้วยความเจ้าชู้โดยแฝงนัยแห่งความไม่สุภาพไว้ในบทเพลง สะท้อนให้เห็นถึงภาพลักษณ์ในการมองผู้หญิงของฝ่ายชายว่า มักจะสังเกตในสิ่งที่ผู้หญิงไม่ยอมให้สังเกต เพลงนี้มีบรรยากาศค่อนข้างจะเป็นลูกทุ่ง สะท้อนความรู้สึกตรงไปตรงมาแต่ใช้การเปรียบเปรยที่เป็นอันรับรู้กันโดยทั่วไปทางสังคม

3. เพลงผม แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้รับร้องจากหนังสือเพลงอมตะ เศรษฐา ศิระฉายา ขับร้อง

ผม ผม ผม ทรงผมมีอยู่มากมาย หากลองมองถอยหลังไป
 ความคิวไลซ์ คนเรายังน้อยอยู่ บ้างอยู่ถ้า อยู่ป่า อยู่รู ผมยาวหรุ ไม่คืดเลย
 ผม ผม ผม ทรงผมเริ่มเปลี่ยนแปลงไป เมื่อคนค้นคิดกรรไกรตัดผมไป
 ผมเปีย ผมจุก แบบทหาร แบบชาวบ้าน แบบประยุกต์ แบบคนลูกอีกแบบเอ
 ผม ผม ผม ทรงผมผลัดเปลี่ยนเวียนมา รากไทรยาวย้อยหนาดา
 กลับหันมานิยมว่าสวยดี ช้ำเรียกตัวเองอย่างกรีนเครงว่า ฮิปปี ผมทรงนี้ (สะฮา) คนป่าเอ

เพลงนี้ ประพันธ์ขึ้นในยุคที่ทรงผมที่เรียกว่าทรงฮิปปีกำลังเป็นที่นิยม โดยอาศัยวิวัฒนาการของมนุษย์เข้ามาเปรียบเทียบ ตั้งแต่อดีตในสมัยที่ยังไม่เจริญ หรือยุคคนป่าจะเป็นผมตามธรรมชาติ ไม่มีการปรงแต่งใด ๆ จากนั้นเริ่มเปลี่ยนไปตามยุคสมัยและเมื่อเริ่มมีอาชีพตัดผม คนก็เปลี่ยนแปลงทรงผมของตนไปตามสมัยนิยม จนกระทั่งยุคหนึ่งประมาณ พ.ศ. 2520 ผมทรงฮิปปี (เป็นคำที่ใช้เรียกทรงผมชนิดหนึ่ง มีลักษณะตามธรรมชาติ ยาวประป่าหรือเลยป่า และค่อนข้างรุงรัง ไม่เป็นทรง) เป็นที่นิยมมากในขณะนั้น สุรพลจึงประพันธ์เพลงนี้ออกมาในลักษณะหยอกล้อคนที่ไว้ผมทรงฮิปปีว่ากลับไปไว้ทรงผมของคนป่าในยุคดั้งเดิม แต่ตั้งชื่อทรงผมว่า ทรงฮิปปี เพลงนี้เป็นอีกเพลงหนึ่งที่สนุกสนานกรีนเครง

ในด้านโลกทัศน์ของสุรพล สะท้อนให้เห็นถึงความคิดจิตใจว่าเป็นคนที่มีความละเอียดละเมียดละมัย มองเห็นอะไรรอบด้าน และรู้จักที่จะนำสิ่งที่เป็จุดเด่นของสังคมในขณะนั้นมาประพันธ์เป็นบทเพลง เท่ากับเหมือนเป็นการบันทึกประวัติความเป็นมาในแต่ละเวลานั้นว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้าง และทำให้คนรุ่นหลังรู้จักหลายสิ่งหลายอย่างที่ไม่เคยรู้จักจากการฟังเพลงเหล่านั้น และด้วยเหตุที่สุรพลมีชีวิตอยู่ได้ด้วยการประพันธ์เพลง จึงปรงแต่งตามความนิยมในตลาดใน

ขณะนั้น แต่ก็ไม่มีสิ่งที่จะใส่ความคิดเห็นส่วนตัวลงไปในบทเพลงด้วย เช่น “รากไทรยาวย้อยหนาตา กลับหันมานิยมว่าสวยดี ข้าเรียกตัวเองอย่างครื้นเครงว่า ฮิปปี้ ผมทรงนี้ (สะฮา) คนป่าเอ๋ย” สรุปได้ว่า สุรพล โทณะวณิก สามารถถ่ายทอดแสดงความคิดเห็นส่วนตัวลงไปในบทเพลง แต่ในขณะเดียวกัน ก็ประพันธ์เพลงตามใจตลาดในแต่ละช่วงเวลานั้นด้วย

4. เพลงเห็นแล้วหิว แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากหนังสือเพลงดัง เศรษฐา ศิระฉายา ขับร้อง

นัยน์ตาคุณเหมือนমনาว หน้าขาวเหมือนดั่งแป้งจี
เส้นผมเหมือนดั่งเส้นหมี่ หัวไหล่พองดีเหมือนขนมปังปอนด์
จมูกเหมือนลูกชมพู ใบหูเหมือนทอดมันร้อน ๆ
ปากคุณเหมือนกระจับอ่อน ๆ ฟันเรียงสตอนเหมือนข้าวโพดพันธุ์ดี
ทรวงสะบิมพริมโจีะพริมพริม พี่ไม่ลืมนึกถึงกะหล่ำปลี
สะโพกคุณเหมือนเป็ดตุ๋นคักคักดี เอวดั้นแต่ละทีเหมือนลอดช่องสิงคโปร์
คู่มือนี้ถึงปลาหมึก วงหน้าน้ำดาลปึก สองขาปลาทองโก๋
ผิวกาแฟใส่มซ้อนโต ๆ โลกที่หิวโซเห็นอะไรเลยอยากกิน

เป็นการเปรียบเทียบรูปร่างลักษณะของผู้หญิงคนหนึ่งกับอาหารการกิน แต่เบื้องหลังที่ลึกซึ้งกว่านั้นคือสะท้อนให้เห็นถึงความคิดของบุรุษเพศเวลาที่มองผู้หญิง ถึงแม้ว่าเพลงนี้จะเป็นเพลงที่มีเจตนาประพันธ์ออกมาให้ฟังแล้วเกิดความรู้สึกขบขัน แต่ก็มองเห็นภาพของบุรุษที่มองสตรีในทางกายภาพว่า บุรุษนั้นช่างสังเกตสตรีไปทุกส่วนของร่างกาย ตลอดจนสังเกตกิริยาอาการไม่ว่าจะเป็นเวลาเดิน หรืออยู่เฉย ๆ แต่เพลงนี้มีมีการหักมุมตอนท้ายเพลงว่า ทั้งหมดที่เปรียบเทียบมาเป็นเพราะกำลังหิว เลยมองผู้หญิงคนนั้นเป็นของรับประทาน แต่ก็แฝงนัยยะแห่งความเจ้าชู้โดยเปรียบเทียบผู้หญิงเป็นของกิน เป็นการแสดงความรู้สึกรักของเพศชายที่อยากมีสัมพันธ์ทางเพศกับผู้หญิงแต่แสดงออกในทางที่เล่นที่จริงและตลก

5. เพลงผมไม่วุ่น แต่งทั้งเพลง ไม่ทราบปีที่แต่ง ได้บทร้องจากหนังสือเพลงอมตะ เศรษฐา ศิระฉายา ขับร้อง

คุณมีแฟนช่างคุณ ผมไม่วุ่นไม่เกี่ยว ถึงผมตัวคนเดียว ผมไม่เกี่ยวกับคุณ
คุณมีแฟนช่างคุณ ผมไม่วุ่นไม่เกี่ยว ถึงผมตัวคนเดียว ผมไม่เกี่ยวกับคุณ
คุณเอาดาจ้องมา ผมก็เอาดาจ้อง คุณเอาดาจ้องมอง ผมก็จ้องมองดา

คุณเอาดาจ้องมอง ผมก็เอาดาจ้อง คุณเอาดาจ้องมอง ผมก็จ้องมองคุณ
 คุณจะยืมให้ใคร ผมไม่เคยว่าวุ่น ใครจะยืมให้คุณ ผมไม่ว่าวุ่นอะไร
 คุณจะยืมให้ใคร ผมจะยืมด้วยยังงั้ คุณจะยืมให้ใคร ผมก็ยืมให้คุณ
 คุณจะรักกับใคร ผมไม่รักด้วยหรือ ผมจะรักกับใคร ผมจะบอกกับคุณ
 คุณจะรักกับใคร ผมไม่เกี่ยวอะไร ผมไม่รักกับใคร เพราะว่ามีรักคุณ (ผมรักคุณ)

เป็นการเล่นคำกลับไปกลับมาทำให้เกิดความสนุกสนานแก่ผู้ฟัง โดยใช้เรื่องของการเกี่ยว
 พาราตีเข้ามาเป็นเบื้องหลังของเพลง สะท้อนให้เห็นความคิดของผู้ชายอีกแง่มุมหนึ่ง นั่นคือ หาก
 ผู้ชายสนใจผู้หญิงแล้วจะพยายามทุกวิถีทางที่จะทำความรู้จักและใช้การติดตามแบบไม่สนใจว่าอีก
 ฝ่ายหนึ่งจะสนใจตนหรือไม่ พฤติกรรมเช่นนี้คล้ายกับประโยคที่กล่าวว่า คือเท่านั้นที่ครองโลก

**6. เพลงเพื่อนกับฉัน แต่งทั้งเพลง พ.ศ.2544 ใต้บร็องจากสุรพล โทณะวณิก ไม่ทราบ
 ผู้ขับร้อง**

เพื่อนกับฉัน รู้ใจกันดี เราต่างมีคนรักรูปหล่อเหมือนกัน เราสัญญาไม่ฉ้อฉล แบ่งปัน
 ของของใคร ก็ของของใคร
 ของของเราเขาก็รู้จักกัน เพื่อนกับฉัน ต่างพอใจ ของของเราเขาเป็นเพื่อนกันซะได้ เราสบาย
 ใจไม่มีการหึงกัน
 แต่ในเวลาต่อมา ก็เกิดปัญหา ซึ่งคิดว่าน่าจะสำคัญ ของของเราเขาหายไปหลายวัน หายไปพร้อม
 กัน เอ๊ะ , ังเป็นยังงั้ไป
 เราสองคนต้องจ้างตามไปดู แล้วเราก็รู้ เขาสองคนเป็นเสือใบ
 ศึกษาเอาเองเสือใบเป็นงั้ อยากขอเตือน ผู้หญิงเอาไว้ ผู้ชายกับผู้ชาย ัวใจไม่ได้เหมือนกัน

เป็นเพลงที่บรรยายเรื่องราวในชีวิตประจำวันของผู้หญิงสองคนที่เป็นเพื่อนกัน โดยนำชีวิต
 ประจำวันของผู้คนมาประพันธ์ขึ้นเป็นบทเพลงที่ฟังแล้วรู้สึกขบขัน และยังสะท้อนภาพของสังคม
 ยุคใหม่โดยการแบ่งเพศออกเป็นสามเพศคือ หญิง ชาย และกะเทย แต่แบ่งพฤติกรรมทางเพศเป็นสี่
 ส่วน ได้แก่ ความเป็นหญิง ความเป็นชาย และกะเทยเพศชายและกะเทยเพศหญิง (นรินทร์ กรินชัย ,
 2539) เพศดังกล่าวในปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับและเปิดเผยมากขึ้นกว่าในอดีตที่ผ่านมา และกลายเป็น
 เป็นเรื่องธรรมดาในสังคมที่เพศเดียวกันจะมีสัมพันธ์ต่อกัน แสดงให้เห็นว่าสังคมไทยในยุค
 ปัจจุบันเริ่มเปลี่ยนแปลงไป คือ ประชาชนเริ่มมีอิสระมากขึ้น ระเบียบวินัยน้อยลง เนื่องจาก
 ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพมากขึ้นกว่าแต่ก่อน ต่างคนจึงต่างคิดว่า ตนมีสิทธิ์ที่จะทำหากไม่ผิด
 กฎหมาย

ในส่วน โลกทัศน์ของสุรพล แสดงให้เห็นว่าเป็นคนทันสมัยและตามยุคสมัยตลอด เพราะเพลงนี้ประพันธ์ขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2545 ซึ่งเป็นยุคปัจจุบันที่สังคมเริ่มเปิดกว้างมากขึ้นในเรื่องเพศที่สาม เพลงในยุคหลังเริ่มตามยุคสมัยและตามความต้องการของตลาดแต่ก็ไม่ทั้งหมด เพราะยังมีอารมณ์และความคิดส่วนตัวสอดแทรกอยู่ในบทเพลง นั่นคือ ต้องการให้คนฟังรู้สึกถึงความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคมและในขณะเดียวกันก็ให้รู้สึกขบขันกับสิ่งเหล่านั้น และให้เข้าใจว่าเป็นธรรมชาติของมนุษย์ (สัมภาษณ์ , 2545) จึงไม่อยากจะมองเป็นเรื่องใหญ่โต เพราะทุกสิ่งทุกอย่างอาจเกิดขึ้นเหนือความคาดหมายได้เสมอ และภาษาที่ใช้ก็ตามยุคสมัยที่คนทั่วไปนิยมขึ้นเพื่อใช้เรียกคนกลุ่มเพศที่สาม เช่น “เสื่อใบ” เป็นต้น

7. เพลงแอบกิน แต่งทั้งเพลง พ.ศ. 2544 ได้บทร้องจากสุรพล โทณะวณิก ไม่ทราบผู้ขับร้อง

แต่ก่อนเรานั่งกินข้าวกันสองคน เธอบอกอร่อยเสียนอน อยากท้องโตเท่าตุ่ม

จำได้ไหม วันที่ฉันแกล้งล้มระรุม เธอชดเสียนอนเหงื่อชุ่ม หน้าเป็นมัน

แต่เดี๋ยวนี้ ฉันตกนรกทั้งเป็น เมื่อผ่านไปเห็น เธอกินกับเขาคนนั้น

อยากจะถาม เขามีอะไร ต่างจากฉัน หรือฝีมือเชิงชั้น ของฉันไม่มี

สาธารณสุข ก็ประกาศให้ทราบ คนเราต้องห่วงสุขภาพ กินอะไร ต้องกินดี

กินข้าวบ้านทั้งเซฟ ประหยัด อร่อยทุกที ทำไมเธอทำฉันเสียศักดิ์ศรี ไปแอบกินไถ่ขยตาฝ้า

ฟาง ข้างทาง (ทำไมเธอทำฉันเสียศักดิ์ศรี ไปแอบกินข้าวราดแกงกะหรี่ ข้างทาง)

เป็นอีกเพลงหนึ่งที่น่าสนใจประจำวันมาแต่งเป็นบทเพลงโดยใช้คำที่ฟังดูแล้วขบขัน เช่น อยากท้องโตเท่าตุ่ม นอกจากนั้นยังสะท้อนวัฒนธรรมไทยให้เห็นบางอย่าง นั่นคือ เมืองไทยเป็นเมืองที่มีหญิงขายบริการ และหญิงขายบริการในเมืองไทยจะถูกจัดให้เป็นคนชั้นต่ำที่ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม เพราะถือว่าเป็นสิ่งสกปรก ดังบทร้อง “สาธารณสุข ก็ประกาศให้ทราบ คนเราต้องห่วงสุขภาพ กินอะไร ต้องกินดี” แม้จะเปรียบเทียบกับกรกิน แต่โดยนัยแห่งความหมายของเพลงแล้ว หมายถึงการมีเพศสัมพันธ์ สิ่งที่สะท้อนให้เห็นในเพลงอีกประการหนึ่ง คือ ผู้ชายมักจะชอบเปลี่ยนคู่นอนโดยเห็นเป็นเรื่องปกติเพียงเพื่อต้องการจะลองมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอื่นที่มีไช้ภรรยาของตนเท่านั้น แสดงให้เห็นว่า ผู้ชายเป็นเพศที่ให้ความสำคัญกับเรื่องเพศสัมพันธ์มากกว่าเรื่องความถูกต้องทางศีลธรรม

จากบทเพลงทุกประเภทที่ยกตัวอย่างมาข้างต้น สะท้อนให้เห็นภาพสังคมวัฒนธรรมของไทยในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งในแง่ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก สังคมไทยจะให้ความสำคัญกับความรัก

ของแม่มากกว่าพ่อ อาจเป็นเพราะวัฒนธรรมไทยยกย่องฝ่ายหญิงว่าเป็นผู้ให้กำเนิดและเลี้ยงดูตลอดจนอบรมสั่งสอนด้วยความใกล้ชิด เพราะพ่อมักจะไปทำงานนอกบ้านเพื่อหาเงินมาจุนเจือครอบครัวไม่ค่อยได้ใกล้ชิดกับลูก ผู้เป็นแม่จึงถูกยกย่องในสังคมไทยว่าเป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จเพลงที่เกี่ยวกับความรักของแม่จึงมากกว่าเพลงที่เกี่ยวกับความรักของพ่อ

ในเรื่องราวความรักของหนุ่มสาวนั้น สะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่มีลักษณะชายเป็นใหญ่ ผู้ชายจะมีสิทธิมากกว่าผู้หญิงในหลายเรื่อง เช่น ในเรื่องเพศ ชายจะเป็นผู้ที่ได้เปรียบในเรื่องเพศ สามารถมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอื่นที่ไม่ใช่ภรรยาของตนได้โดยไม่ถือว่าเป็นความผิดและไม่ถูกสังคมประณาม แต่กลับถูกมองว่าเป็นเรื่องของธรรมชาติสร้างมาให้เป็นเช่นนั้น แต่หากฝ่ายหญิงกระทำ จะถูกสังคมประณามว่าเป็นหญิงไม่ดี ผิดศีลธรรม เพราะหญิงไทยจะต้องรักษานวลสงวนตัว และห้ามมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายก่อนแต่งงาน ในเรื่องของการทำงาน ผู้ชายจะทำงานใหญ่โต เป็นหัวหน้าคนโดยคนส่วนใหญ่ยอมรับ แต่หากฝ่ายหญิงขึ้นเป็นใหญ่จะไม่ค่อยได้รับการยอมรับ ดังจะเห็นได้จากผู้นำประเทศส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย หากมีผู้นำประเทศเป็นผู้หญิง มักจะไม่ได้ได้รับความไว้วางใจ เพราะสังคมไทยยกย่องสตรีให้เป็นเพศแม่ มีหน้าที่เลี้ยงดูลูกให้เติบโตเป็นคนดี ส่วนหน้าที่ทำงานหาเงินนั้นเป็นของฝ่ายชาย ผู้หญิงจึงถูกอบรมให้มีลักษณะของการเป็นเพศแม่ อยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือน คอยหุงหาข้าวปลาไว้รอสามี แม้ในปัจจุบันสังคมไทยจะเปลี่ยนไป ฝ่ายหญิงเริ่มออกไปทำงานนอกบ้านมากขึ้น แต่ในความรู้สึกของคนไทย ก็ยังรู้สึกว่าผู้หญิงควรจะมีความเป็นกุลสตรีไทย รักษาตนสงวนตัว และควรเป็นแม่บ้านแม่เรือนตามลักษณะของหญิงไทยโบราณในอดีต

ในเรื่องของความรักในอุดมคติและจินตนาการ จากบทเพลงสะท้อนให้เห็นถึงความใฝ่ฝันและความคาดหวังของมนุษย์ทั่วไป ว่าทุกคนอยากพบเจอกับความรักที่สวยงามใน ทุก ๆ ด้านอยากพบกับความรักที่จริงใจ เป็นรักแท้ ซึ่งในความเป็นจริงแม้จะมีอยู่ แต่ก็ไม่มากนัก เนื่องจากมนุษย์ทุกคนมีความคาดหวังที่ต่างกัน ต้องการอะไรในชีวิตที่ไม่เหมือนกัน และการที่จะปฏิบัติตนให้ถูกใจหรือเป็นอย่างที่คนใดคนหนึ่งต้องการจึงเป็นเรื่องที่ยาก บทเพลงที่ยกตัวอย่างมาข้างต้นจึงเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความรักในแบบที่มนุษย์ต้องการหรือคาดหวังจะให้

ในเรื่องสิ่งแวดล้อมของสังคมไทยนั้น จะเห็นภาพสะท้อนของสังคมไทยว่า คนไทยเป็นคนก็ตามใจตนเอง รักอิสระ ไม่ค่อยมีระเบียบวินัย ดังจะเห็นได้จาก บ้านเมืองที่เต็มไปด้วยขยะควันทิ้งขว้าง น้ำเน่า รดตืด เพราะเมืองไทยเป็นเมืองที่อยู่ร่วมกันด้วยระบบศักดินา มีการถือฤๅษณ์อุปถัมภ์และเป็นพวกพ้อง ระเบียบต่าง ๆ ที่ออกมาแม้จะมีลักษณะให้ปฏิบัติร่วมกัน แต่ในทางปฏิบัติจริงนั้น มิได้เอาจริงเอาจัง โดยเฉพาะในเรื่องของการทิ้งขยะในที่สาธารณะ คนร่อนเร่รอนตามป้ายรถเมล์หรือสถานที่สาธารณะต่าง ๆ คนไทยและกฎหมายไทยถือเป็นเรื่องเล็กน้อย มิได้

ดำเนินการอย่างจริงจัง สังคมไทยจึงมีสภาพอย่างที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ ดังที่สะท้อนออกมาในบทเพลงหลายบทเพลงที่ยกตัวอย่างมาข้างต้น

ในด้านของความเชื่อในสังคมไทย หลายบทเพลงสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อในสังคมไทยที่ชัดเจนคือ เรื่องของเวรกรรม ภพชาติ บุญบาป การทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว คนไทยมีความเชื่อว่าการที่เกิดมาสุขสบายเป็นเพราะทำบุญมาดี ใครที่เกิดมาลำบากเป็นเพราะทำบาปไว้มากและยังโยนโยไปถึงภพชาติ คือ ชาติก่อน ชาตินี้ และชาติหน้า คนไทยจึงทำดีในชาตินี้เพื่อหวังความสุขสบายในชาติหน้า แม้แต่ในเรื่องราวของความรัก คนไทยก็มีความเชื่อว่า หากได้ทำบุญหรือดีกบัตรร่วมกันเดียวกัน จะได้เกิดมาเป็นเนื้อคู่กัน และหากทำบุญมาด้วยกันจะทำให้เกิดมาพบกันและรักกัน

ในด้านบทเพลงที่ได้รับความนิยมนั้น พบว่า เพลงประเภทความรัก ได้รับความนิยมและสร้างชื่อเสียงให้สุรพล โทณะวณิก มากที่สุด ส่งผลให้มีรายได้มหาศาล เพลงรักที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่เป็นเพลงรักที่อยู่ในปี พ.ศ. 2500 – 2530 เป็นเพราะตลาดเพลงในช่วงนั้นกำลังนิยมเพลงประเภทที่เรียกว่า “เพลงลูกกรุง” และเพลงของสุรพล โทณะวณิก ก็ประพันธ์ออกมาในแนวลูกกรุงทั้งหมด โดยเพลงที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดคือเพลง “ลมรัก” ซึ่งอยู่ในช่วง พ.ศ. 2525 และเป็นที่น่าสนใจว่าเพลงที่ประสบความสำเร็จทุกเพลง จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักที่สอดแทรกด้วยสัจธรรมของชีวิต และความเป็นจริง อีกประเภทหนึ่งที่เป็นที่นิยมมากคือ เพลงรักในอุดมคติและจินตนาการ ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า สุรพลมองสังคมในแต่ละช่วงเวลาว่าต้องการอะไร เช่น ในยุคที่ทรงผมฮิปปีเป็นที่นิยม ก็จะแต่งเพลงเกี่ยวกับทรงผมฮิปปีออกมาสู่ตลาด และได้รับความนิยมอยู่ช่วงหนึ่ง แต่ในบางครั้งก็จะประพันธ์เพลงที่สวนกระแสของตลาด กล่าวคือ นักประพันธ์ท่านใดแต่งเพลงรักออกมา ท่านก็จะแต่งเพลงแนวตลกออกไป หรือ ช่วงเวลาไหนที่มีเพลงตลกออกมามาก ก็จะแต่งเพลงรักหรือแนวเพลงอื่นสู่ตลาด ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าสุรพลเป็นผู้ที่ทำงานด้วยสมอง ความคิด ชีวิตจิตใจ มีลักษณะริเริ่มสร้างสรรค์พิเศษเฉพาะของตนเอง คือ นำเอาประสบการณ์มาผสมกลมกลืนกับจินตนาการ แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นบทเพลง ไม่มีการใช้เพลงเป็นที่ระบายอารมณ์ไปในทางลบ หากแต่พยายามกลั่นกรองความคิดจิตใจ ถ่ายทอดด้วยภาษาภาววิให้ออกมาสู่บทเพลง อีกประการหนึ่ง ในช่วงเวลาที่สุรพล แต่งเพลงแบบตามใจตลาดดังกล่าวนี้ แต่ละบทเพลงก็ยังแฝงลักษณะเอกลักษณ์เฉพาะตนไว้เสมอ คือ ไม่ใช่ความคิดของตัวเองเป็นใหญ่ทั้งหมด หากแต่จะมองผู้คนในสังคมอย่างทะลุปรุโปร่งว่า ต้องการอะไร คิดเห็นและแสดงออกอย่างไร จากนั้นจึงแต่งเพลงแทนความรู้สึกของคนเหล่านั้น ซึ่งทั้งบุคลิกลักษณะและกลวิธีการประพันธ์เพลงจะเห็นได้ชัดเจนว่า สุรพล โทณะวณิก เป็นตัวของตัวเองมากที่สุด

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ในช่วงแรกของชีวิตนักประพันธ์ การนำบทเพลงของครูเพลง หรือนักแต่งเพลงท่านอื่นมาเป็นตัวอย่าง สุรพล โทณะวณิก ก็มีได้ลอกเลียนแบบในด้านความรู้สึกนึกคิดจิตใจทุกกระบวนการ แต่จะถือว่าเพลงนั้นประสบความสำเร็จเพราะอะไรบ้าง แล้วจึงนำเอาจุดดี

สะท้อนภาพแห่งความเป็นจริงในชีวิตคนเราที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ เช่น เรื่องของความตาย การหมุนเวียนของสรรพสิ่ง ความไม่เที่ยงแท้แน่นอนของชีวิต พื้นฐานทางอารมณ์ของมนุษย์ หรือแม้แต่ความคิดของมนุษย์ สิ่งเหล่านี้ถูกกลั่นกรองออกมาจากประสบการณ์อันยาวนาน จากชีวิตที่ลำบาก ต้องเผชิญชีวิตด้วยตนเองตั้งแต่เล็ก ทำให้มีความแข็งแกร่งในจิตใจ ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า การที่ล้มลุกคลุกคลานในชีวิตหลายครั้งทำให้มีความแข็งแกร่ง และเรียนรู้มาหลายด้านทั้งความเจ็บปวด ผิดหวัง และสมหวัง เมื่อมนุษย์ต้องเผชิญชีวิตด้วยความลำบากจึงต้องค้นหาทางเอาตัวรอด ด้วยวิธีการต่าง ๆ แต่สรุปผลเลือกที่จะใช้วิธีการอ่อนโยน ไม่รุนแรง อาจเป็นเพราะการที่ได้อยู่กับพระมาตั้งแต่ยังจำความไม่ได้จนถึง 6 ขวบ ตลอดระยะเวลา 6 ปี ที่ได้สัมผัสความอ่อนโยน ได้รับคำสอนด้วยความรักความเมตตาและความมีเหตุมีผล ทำให้สิ่งเหล่านั้นได้ฝังไว้ในจิตใจโดยไม่รู้ตัว เพราะทางชีววิทยาค้นพบว่า ช่วงวัย 0 – 3 ขวบนั้น เด็กจะซึมซับอุปนิสัยจากผู้ใกล้ชิดไว้ได้ดีที่สุด (อ้างแล้ว) และหลังจาก 3 ขวบ ก็ยังคงได้รับคำสอนจากพระอยู่เสมอมา และยังได้ปฏิบัติในสิ่งที่เด็กน้อยคนจะทำได้ นั่นคือ ต้องสวดมนต์ทำสมาธิ และในทางพุทธศาสนาถือว่า การทำสมาธิคือการฝึกสตินั่นเอง สรุปผลจึงเป็นคนที่มีความสติและใช้สติในการดำเนินชีวิตตลอดทั้งตัดสินใจปัญหาที่เกิดขึ้นเสมอมาจนเคยชิน จากนั้นก็ไปอยู่กับแม่ซึ่งเป็นคนอ่อนโยน จึงได้ซึมซับความรักอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นความรักที่โหยหามาตลอดตั้งแต่ตอนที่ยังเป็นเด็ก ตลอดเวลาที่อยู่กับแม่ จะสั่งสอนลูกด้วยเหตุผล ไม่เคยใช้วิธีการรุนแรง แต่เมื่อจากอ้อมอกแม่ออกมาเผชิญโลกภายนอก ต้องพบกับความโหดร้ายสารพัดรูปแบบ ทั้งความหิว การถูกกดขี่ข่มเหง ต้องต่อสู้ด้วยตนเอง ด้วยวัยที่ยังไม่พร้อมจะต่อสู้ ทำให้ต้องเรียนรู้มากกว่าปกติ และการที่ได้สัมผัสกับหลายสิ่งหลายอย่างทำให้เจ็บปวดและจดจำ เมื่อเติบโตขึ้นมา ก็ยังต้องค้นหาเพื่อความอยู่รอด ในเรื่องของการทำงานก็ยังคงเอาเรียดเอาเปรียบ แต่ต้องจำยอมเพื่อให้มีชีวิตอยู่ต่อไป ดังนั้นเพลงแต่ละเพลงในยุคต้น ๆ ล้วนมีแต่บทเพลงที่เกี่ยวกับความรักในรูปแบบต่าง ๆ อาจเนื่องมาจาก การขาดความรักและโหยหาความรักมาตั้งแต่เยาว์วัย เมื่อวันหนึ่งเติบโตขึ้น ความรู้สึกต้องการความรักยิ่งเพิ่มมากขึ้น แต่ไม่สามารถเปิดเผยให้ใครฟังได้ จึงใช้วิธีการถ่ายทอดผ่านทางบทเพลง ซึ่งเป็นเสมือนตัวแทนของหัวใจของคนคนหนึ่งทีบอกเล่าตัวตนให้ผู้อื่นได้รับรู้ และเพลงรักส่วนใหญ่เป็นเพลงที่สะท้อนความอ่อนโยนในความรู้สึกของคนที่กำลังมีความรักในหัวใจ มีการการออกอ้อน อาจเนื่องมาจากการที่ต้องเผชิญชีวิตในสังคมที่โหดร้ายในวัยเด็ก ทำให้เรียนรู้ที่จะอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้อื่น เพื่อให้ตนเองอยู่รอดและเมื่อปฏิบัติเช่นนี้จนกลายเป็นความเคยชินแล้ว สิ่งเหล่านั้นจึงกลายเป็นพฤติกรรมและบุคลิกภาพไปโดยไม่รู้ตัว เพราะบุคลิกภาพของมนุษย์ถูกกำหนดโดยอิทธิพลของประสบการณ์ในวัยเด็ก (ลินตันและคาร์ดินอร์ อ้างโดย ชศ สันตสมบัติ, 2540) ต่อมาในยุคที่เริ่มเป็นผู้ใหญ่ บทเพลงจะเริ่มมีคตินิยมและแฝงด้วยปรัชญาชีวิต เพลงทุกเพลงแม้แต่เพลงที่เกี่ยวกับเรื่องราวของความรักมักจะแทรกสัจธรรมของความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในชีวิตของคนเราไว้เสมอ อาจเป็นด้วยการอยู่ในโลก

แห่งความเป็นจริงมาตั้งแต่เยาว์วัย ได้พบกับชีวิตทุกรูปแบบมาตั้งแต่เด็กจนโต พบเห็นและปะทะกับอารมณ์ทุกอารมณ์ ทำให้มีชีวิตอยู่กับความเป็นจริง เข้าใจโลกและความเป็นไปของธรรมชาติ แต่ในขณะเดียวกัน บทเพลงก็เปี่ยมไปด้วยจินตนาการ ซึ่งจินตนาการนั้นเกิดขึ้นจากเหตุผลสองประการคือ ประการแรก คือการที่มีชีวิตเจ็บปวดมาตั้งแต่เยาว์วัย เมื่อได้มีโอกาสอยู่กับคนเดียว จึงสร้างจินตนาการขึ้นในความคิดคำนึงเสมือนเป็นการปลอบขวัญตนเองเพื่อให้มีกำลังใจที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไป เพราะความฝันและจินตนาการเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้มนุษย์อยากดำรงชีวิตอยู่ (ซิกมันด์ ฟรอยด์ , 239) และเมื่อมีโอกาสถ่ายทอดความรู้สึก จึงใช้จินตนาการโดยอาศัยสิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติมาเป็นแรงบันดาลใจผสมผสานกับประสบการณ์ที่มีมาตั้งแต่วัยเด็ก แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นบทเพลงได้อย่างสละสลวย งดงามทั้งความหมายและภาษา อาจเนื่องมาจากวัฒนธรรมไทยนั้นได้อบรมสั่งสอนให้คนไทยถ้อยทีถ้อยอาศัย ให้มีความเมตตากรุณา และศาสนาสอนให้เชื่อในเรื่องของเวรกรรม จึงทำให้สุรพลยอมรับในชะตากรรมที่เกิดขึ้นโดยไม่หันกลับไปทำร้ายสังคม ดังความคิดของลินตันและคาร์คินเนอร์ที่ว่าบุคลิกภาพถูกกำหนดโดยสองสถาบัน คือสถาบันหลัก หมายถึง โครงสร้างของครอบครัว วิธีการ อบรมเลี้ยงดูเด็ก และสถาบันรอง คือศาสนา ความเชื่อ ตลอดจนศิลปะและดนตรี (ยศ สันตสมบัติ , 2540) และเหตุผลประการที่สองเนื่องจากเคยเป็นนักเขียน โดยเขียนทั้งเรื่องสั้น คำคม บทกวี ภาษาที่ใช้จึงเป็นภาษาของกวี ซึ่งการที่จะเขียนเป็นภาษากวีได้นั้น ผู้เขียนจะต้องมีความละเอียดอ่อนในความคิดจิตใจจึงจะสามารถกลั่นกรองออกมาเป็นภาษาที่งดงามได้

การที่สุรพล โทณะวณิก ประพันธ์เพลงออกมาประสบความสำเร็จเป็นส่วนใหญ่ นั้น เป็นเพราะทุ่มเทชีวิตจิตใจในการทำงาน ผสมผสานความคิดกับประสบการณ์ชีวิตที่ผ่านร้อนหนาวมายาวนานพอสมควร ซึ่งเท่ากับได้รับการสอนให้รู้จักวิธีการอยู่รอดปลอดภัยในสังคม พร้อมกับเลือกใช้วิธีการผ่อนปรนอ่อนโยน เนื่องจากได้ถูกอบรมบ่มนิสัยโดยผู้ที่อยู่ในพุทธศาสนานับตั้งแต่แรกเกิดจำความได้จนถึง 6 ขวบ ถูกพร่ำสอนให้รู้จักสุภาพอ่อนโยน มีเหตุผล ใช้สติปัญญาตัดสินปัญหา และด้วยการฝึกปฏิบัติสมาธิจิตมาตั้งแต่เยาว์วัย สิ่งเหล่านี้จึงติดตัวมาจนเป็นอุปนิสัย ทั้งยังได้ซึมซับความรักจากมารดาอีก 3 ปี ก่อนที่จะออกมาเผชิญชีวิตด้วยตนเอง แต่ในการดำเนินชีวิตก็เริ่มเกิดความขัดแย้งสับสนกับสิ่งที่หลงพอและแม่ได้สั่งสอนมา เพราะชีวิตมิได้พบเจอความสวยงามและเรียบง่ายดังที่เคยเป็นมา แต่ด้วยสำนึกที่ถูกปลูกฝังคุณงามความดีมาก่อนหน้าแล้ว ทำให้สุรพล โทณะวณิก สามารถฟันฝ่าอุปสรรคนานัปการมาได้ จนกระทั่งผลสุดท้าย กลายเป็นนักประพันธ์ที่มีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วประเทศ และได้รับรางวัลอันยิ่งใหญ่แห่งชีวิต นั่นคือ การได้รับเลือกให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (การประพันธ์เพลงไทยสากล) เมื่อปี พ.ศ.

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ชีวิตและผลงานของสุรพล โทณะวณิก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติชีวิต แนวความคิด ปรัชญาชีวิต ซึ่งสะท้อนอยู่ในผลงานเพลงไทยสากล วิเคราะห์ตัวอย่างบทเพลงที่สะท้อนภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย ตลอดจนรวบรวมผลงานเพลงเท่าที่จะค้นพบ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

6.1 ประวัติชีวิตและผลงานของสุรพล โทณะวณิก

สุรพล โทณะวณิก เกิดวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2474 มีพี่น้องทั้งหมด 11 คน เกิดจาก 5 มารดา เดิมชื่อชวนชม ชีวิตในวัยเด็กอยู่ในครอบครัวชนชั้นกลางมีสภาพยากจน อาศัยอยู่กับยายซึ่งบวชเป็นแม่ชีที่หลังวัดโมฬีโลกยาราม และอยู่ในความดูแลของพระมหาละม้าย จนถึงอายุ 6 ขวบ มารดาขับไปอยู่ด้วยเพื่อให้เรียนหนังสือ จนถึงอายุประมาณ 8 ขวบก็ยังไม่ได้เรียน จึงหนีออกมาเป็นเด็กเร่ร่อนอยู่แถวเชิงสะพานพุทธยอดฟ้า หาเลี้ยงชีพโดยการเข็นรถสามล้อ และรถแจ็กข้ามสะพานพุทธ รับจ้างขายขนม ไอศกรีม อุดม้อกินมื่อ มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน โดยใช้วิธีเรียนรู้จากสิ่งรอบตัวนอกจากนั้นยังศึกษาจากละคร หนังสือ ตำรา ตีพิมพ์ ตลอดจนมหรสพทุกชนิดที่มาแสดงตามงานต่าง ๆ แถวสะพานพุทธ จนอ่านหนังสือแตกฉานในเวลาต่อมา มารดาได้มาตามกลับบ้าน และได้เรียนหนังสือประมาณ 1 ภาคการศึกษา มารดาที่ส่งไปอยู่ตามบ้านและวัดต่าง ๆ หลายแห่ง เพราะหวังจะให้เรียนหนังสือแต่ก็ไม่ได้เรียน ชีวิตวนเวียนอยู่เช่นนี้ประมาณ 2 ปี จากนั้นก็กลับไปเป็นเด็กเร่ร่อนเหมือนเดิม และหนีออกจากบ้านเป็นการถาวร ใช้ชีวิตวนเวียนอยู่ที่เชิงสะพานพุทธฝั่งธนบุรีจนถึงอายุประมาณ 10 ขวบ ได้ไปอาศัยอยู่กับพระ ที่จังหวัดสุรินทร์ หาเลี้ยงชีพด้วยการชกมวย บวชเณร 2 พรรษาเรียนภาษาบาลี สอบได้นักธรรมตรี แต่อยากเรียนทางโลกมากกว่า จึงสึกออกมาเรียนหนังสือในระดับชั้นมัธยม มีผลการเรียนดี และได้เป็นนักดนตรีของโรงเรียน เมื่อขึ้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ไปอยู่กับพระมหาสุคนธ์ที่จังหวัดเลย อยู่ได้ไม่นานก็หนีออกมาเร่ร่อนอยู่แถบภาคอีสาน และเริ่มแต่งเพลงพื้นเมืองอีสานจนโด่งดังไปทั่ว แต่ไม่มีใครเชื่อว่าสุรพลเป็นคนแต่ง จึงเลิกแต่งแล้วหันไปชกมวย แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จ ต่อมา ไปอยู่ที่นครราชสีมากับเพื่อน แต่ก็ยัง

คงชกมวยอยู่บ้างเพื่อหาเงินกลับกรุงเทพ โดยกลับมาอยู่ที่วัดมหาพฤฒาราม และได้พบกับพิศวง สุดเสนห์ ผู้ที่ชักนำเข้าสู่วงการเพลง โดยนำไปฝากให้อยู่ที่ลำปาง จากนั้นได้ย้ายเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ คุณพิศวงได้ฝากให้เข้าโรงละครเวียงนากรเขมม เมื่ออายุ 14 ปี โดยอยู่คณะละครนิคมไทย ในช่วงนี้ยังเรียนหนังสืออยู่โดยการอ่านหนังสือทุกชนิด ทุกประเภทที่มีให้อ่าน และเริ่มประพันธ์เพลงโดยใช้ชื่อผู้อื่น บางครั้งก็ประพันธ์แทนผู้อื่นโดยการใส่คำร้องให้ แต่มิได้เปิดเผยชื่อ เพราะในขณะนั้นอยากเป็นนักเขียน จึงเริ่มเขียนหนังสือและเขียนสูจิบัตรขาย ต่อมาละครเริ่มลาโรง จึงแต่งเพลงลาแล้วแก้ตัว และได้บันทึกเสียงเป็นครั้งแรกโดยใช้ชื่อสุรพล โทณะวณิก และประพันธ์เพลงอีกหลายเพลง ในช่วงนี้ได้ไปอยู่ที่บ้านอิงอร ซึ่งเป็นนักเขียนโด่งดังที่ได้รับฉายาว่า ปลาปากกาอาบน้ำผึ้ง ที่นี่สุรพลได้อ่านหนังสือมากมาย และเริ่มเขียนหนังสืออย่างจริงจังตามความฝันในขณะนั้น โดยเขียนเรื่องสั้นลงในหนังสือหลายเล่ม ในขณะเดียวกันก็ยังแต่งเพลงแทนหลายท่านที่มาขอให้ช่วยแต่ง ในช่วงนั้นละครเลิกแสดงหมดแล้ว จึงไปแสดงหนังสลับกับแต่งเพลงไปด้วย จนเพลงที่แต่งแล้วไม่ได้ใช้ชื่อตนเองเริ่มมีชื่อเสียงหลายเพลง จึงคิดที่จะประพันธ์โดยใช้ชื่อตัวเอง โดยขายเทปชุดแรกให้กับ โตสิต สิบุญเรือง และได้เข้าไปทำงานที่บ้านของเรียม สุโกศล ซึ่งเป็นญาติกัน มีหน้าที่ดูแลเรื่องห้องอัดและกิจการหลายอย่างของบริษัทกมลสุโกศล ในช่วงนี้เป็นช่วงที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด และได้รับรางวัลเพลงในด้านต่าง ๆ หลายเพลง นอกจากนี้ยังทำงานด้านอื่น ๆ อาทิ แต่งเพลงโฆษณา, เพลงประกอบภาพยนตร์ ในระยะหลังเริ่มใช้หลายนามปากกา และยังถูกรับเชิญไปงานปาร์ตี้ต่าง ๆ

จนถึงช่วงปี 2536 – 2538 เป็นยุคที่ไม่มีคนซื้อเพลงใหม่ ทำให้ขาดรายได้ บางวันไม่มีเงินจึงหันไปทำอาชีพอื่น เช่น ก่อปizzeria , ผู้จัดการห้องอัดเสียง , กรมตำรวจดับเพลิง จากนั้นก็กลับมาแต่งเพลงอีกครั้งหนึ่ง มีงานเข้ามาอย่างไม่ขาดสาย จนในปี พ.ศ. 2540 ได้รับการประกาศเกียรติคุณให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ประพันธ์เพลงไทยสากล) และยังคงประพันธ์เพลงเรื่อยมา จนในปี พ.ศ. 2545 ได้เปิดบริษัทเสียงการเวก จำกัด ดำเนินการด้านงานเพลงที่หลากหลาย และในปัจจุบันใช้ชีวิตอยู่กับภรรยาชื่อ ราชสุรีย์ (เจ๊ียบ) โทณะวณิก มีบุตรชายหนึ่งคนชื่อ สุรพลน้อย (เน๊ียบ) โทณะวณิก

6.2 ผลงานของสุรพล โทณะวณิก

ได้สร้างผลงานไว้มากมายหลายด้าน แต่ไม่สามารถรวบรวมงานได้หมด เพราะเพิ่งจะมีบ้านเมื่ออายุ 50 ปี ผลงานจึงไม่ได้ถูกรวบรวมไว้เป็นหลักแหล่ง แต่เท่าที่ค้นพบและรวบรวมได้ มีดังนี้

ด้านการประพันธ์หนังสือ สุรพลเขียนไว้ทั้งหมด 11 เล่ม แต่เท่าที่ค้นพบมี 8 เล่มคือ รวมเรื่องสั้นชุดค้นหาเถื่อน , ถลกชีวิต , ฝั้วเราะ , เรื่องสั้นประจำห้องส้วม , เบียดอัส , กรุงเทพ ฯ นอนดึก , ฤๅโลก , คื่นสุขสันต์วันบันเทิง

งานด้านประพันธ์เพลงโฆษณา ได้ประพันธ์เพลงโฆษณาสินค้าต่าง ๆ ดังนี้

1. เป็บซี่	11. สบู่ไลพ์บอย	22. นมตราหมี
2. โคคาโคล่า	12. โอลี่	23. โอวัลติน
3. เซเว่นอัพ	13. โบตัน	24. เครื่องยนต์ยันม่า
4. เฮาตี้	14. ดินสอดำมีตชูบิชิ	25. ผงซักฟอกโอโม
5. สไปรท์	15. ผงซักฟอก	26. ไครโว
6. กรีนสปอर्ट	16. อาหารสัตว์ เบทาโกร	27. ผ้าโทเร เทโทรอน
7. น้ำมันเชลล์	17. เบทริโก้	28. ชันไลต์
8. ยอดน้ำมันก๊าดตรา
มงกุฏ	18. แห อวน โมโมอิ	29. พิชิต ศิษย์บางระจัน
9. น้ำมันเครื่องเชลล์	19. ไทโดมารู	30. แสน ส.เพลินจิต
10. โฟน เปเรส	20. อายิโนะโมะโต๊ะ	31. นาฬิกาไซโก้
	21. นมตราหม่อม	

งานด้านเขียนคำโฆษณา

1. นาฬิกาโรโต
2. นาฬิกาซิติเช่น
3. สไปรท์ (สคไล ซ่าบซ่า)
4. น้ำย้าอมผม
5. เซเว่นอัพ (จิบเดียว จับใจ)
6. ยาสระผม (จำชื่อสินค้าไม่ได้) แก้วผมหงอก ฟอกผมคัน กันผมร่วง

งานเบ็ดเตล็ด

เป็นก๊อปปี้ไรท์เตอร์บริษัทคาเธ่ย์แปซิฟิก เป็นผู้จัดการห้องอัดเสียงกมลสุโกศล เป็นผู้จัดการบริษัทอินเตอร์นอลร่วมกับ ดนุพล แก้วกาญจน์ เป็นพนักงานกรมตำรวจดับเพลิง เป็นผู้จัด

ทำนิตยสารเกี่ยวกับวงการบันเทิง เป็นบรรณาธิการหนังสือชีวิตต้องสู้ เป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไทยใหม่

6.3 โลกทัศน์ของสุรพล โทณะวณิก ที่ได้จากการสัมภาษณ์

สุรพล โทณะวณิก เป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับผู้หญิง เพราะผู้หญิงเป็นผู้ให้กำเนิดและทำให้โลกสวยงาม สดชื่น ในทัศนะส่วนตัวไม่เคยว่าผู้หญิง ควรจะเห็นใจผู้หญิง นอกจากนี้ยังคิดว่าพรหมจรรย์ของผู้หญิงไม่ใช่เรื่องสำคัญ แต่สิ่งที่สำคัญกว่านั้น คือ ความเห็นอกเห็นใจและความเข้าใจของคนทั้งสองที่ควรจะมี ให้อีกกัน ผู้หญิงเป็นเพศที่เสียเปรียบเสมอ และมักจะไม่ได้รับความเป็นธรรม ควรเห็นใจผู้หญิง และยกย่องให้คุณค่าในฐานะเป็นเพศแม่

ความรักในทัศนคติ คือ รักที่แท้จริงต้องไม่มีกามารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้อง

แนวทางในการประพันธ์เพลง มีหลักการประพันธ์คือ ต้องเขียนด้วยชีวิตจิตใจ ต้องมีจุดเด่น จุดดี จุดดั่ง จุดจับใจ และต้องแลเห็นภาพ และเพลงที่ถูกแต่งไว้มากที่สุด คือเพลงเกี่ยวกับความรัก เพราะทุกชาติทุกภาษาย่อมมีความรัก รักคำเดียวจึงมีหลายแง่มุมและหลายกระแส สุรพลแต่งเพลงได้ทุกประเภท แรงผลักดันคือ เป็นคนช่างคิด ทำงานด้วยจิตใจ และไม่ถูกคนรุ่นใหม่ประกอบกับแต่งให้เข้ากับตลาดในยุคนั้น นักแต่งเพลง มีหน้าที่แต่งเพลงให้ผู้อื่นที่ไม่ใช่ตนเองฟัง หัวใจของนักประพันธ์กับหัวใจคนฟัง ต้องเป็นดวงเดียวกัน

ทัศนคติระหว่างเพลงยุคเก่าและยุคใหม่

ต่างกันตรงวิธีการแต่งทำนอง เพราะหมุนไปตามยุคสมัย เพราะความจำเป็น จึงเปลี่ยนไป แต่งเพลงวัยรุ่นบ้าง เพลงลูกกรุงบ้าง โดยดูแบบอย่างจากนักประพันธ์รุ่นใหม่ และเพลงยุคใหม่ก็มีหลายเพลงที่ดี เข้ากับยุคสมัย เป็นศิลปะแบบตะวันตก โดยไม่เน้นสัมผัสมาก มีเพียงประโยคใด ๆ หนึ่งถึงสองประโยค แต่ฟังแล้วให้ดูสละสลวยเรียบง่ายและราบรื่นไม่สะดุดติดขัด เป็นอันใช้ได้

ทัศนคติในการมองโลกและชีวิต

ในโลกนี้มีอยู่ 2 อย่าง คือ เหตุการณ์ และปัญหา สำหรับสุรพลนั้น นับถือกฎธรรมชาติมากที่สุด คือเห็นว่าธรรมชาตินั้นมีพละานุภาพอันยิ่งใหญ่และทรงความยุติธรรมที่สุดต่อทุกชีวิตและสรรพสิ่งทั้งหลาย

ชีวิตหลังจากเป็นศิลปินแห่งชาติ

เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีคือมีคนนับถือมากขึ้น เป็นเกียรติที่เชิดหน้าชูตาตนเอง แต่การงานเหมือนเดิม คือไม่มีใครให้ทำงาน จึงเปิดบริษัทของตนเอง ชื่อบริษัทเสียงการเวก แล้วแต่งเพลงให้นักร้องในสังกัด

6.4 เพลงที่สะท้อนภาพสังคมวัฒนธรรมไทย

จาก 66 บทเพลงที่นำมาวิเคราะห์ โดยแบ่งเป็น 5 ประเภท คือ ประเภทเพลงรัก ประเภทเพลงสร้างสรรค์สังคมไทย ประเภทเพลงปรัชญาชีวิตและธรรมะ ประเภทเพลงสถาบันและเพลงปลุกใจ ประเภทเพลงตลกขบขัน ที่เลือกมาวิเคราะห์ สะท้อนให้เห็นภาพสังคมวัฒนธรรมของไทยในแง่มุมต่าง ๆ ดังนี้

ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก พบว่า สังคมไทยให้ความสำคัญกับความรักของแม่มากกว่าพ่อ โดยสังเกตได้จากเพลงที่เกี่ยวกับความรักของแม่มีมากกว่าเพลงที่เกี่ยวกับความรักของพ่อ

ความรักของหนุ่มสาวนั้น พบว่า สังคมไทยเป็นสังคมที่มีลักษณะชายเป็นใหญ่ ผู้ชายจะมีสิทธิมากกว่าผู้หญิงในหลายเรื่อง เช่น เรื่องเพศ เรื่องของการงาน ผู้ชายจะทำงานใหญ่โต เป็นหัวหน้าคนโดยคนส่วนใหญ่ยอมรับ แม้ในปัจจุบันสังคมไทยจะเปลี่ยนไป ฝ่ายหญิงเริ่มออกไปทำงานนอกบ้านมากขึ้น แต่ในความรู้สึกของคนไทย ก็ยังรู้สึกว่าผู้หญิงควรเป็นแม่บ้านแม่เรือนตามลักษณะของหญิงไทยโบราณในอดีต

ความรักในอุดมคติและจินตนาการ พบว่า สะท้อนให้เห็นถึงความใฝ่ฝัน และความคาดหวังของมนุษย์ทั่วไป ว่าทุกคนอยากพบเจอกับความรักที่สวยงามในทศวรรษทุก ๆ ด้าน อยากพบกับความรักที่จริงใจ เป็นรักแท้

ในเรื่องสิ่งแวดล้อมของสังคมไทยนั้น พบว่า คนไทยเป็นคนที่ตามใจตนเอง รักอิสระ ไม่ค่อยมีระเบียบวินัย ดังจะเห็นได้จาก บ้านเมืองที่เต็มไปด้วยขยะ ควันพิช น้ำเน่า รถติด และเมืองไทยเป็นเมืองที่อยู่ร่วมกันด้วยระบบศักดินา มีการถืออุปถัมภ์และเป็นพวกพ้อง

ในด้านของความเชื่อในสังคมไทย พบว่า สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อในสังคมไทยที่ชัดเจนคือเรื่องของเวรกรรม ภพชาติ บุญบาป การทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว และยังโยงไปถึงภพชาติ คือชาติก่อน ชาตินี้ และชาติหน้า แม้แต่ในเรื่องราวของความรัก คนไทยก็มีความเชื่อว่า หากได้ทำบุญหรือต่อบาตร่วมกันเดียวกัน จะได้เกิดมาเป็นเนื้อคู่กัน และหากทำบุญมาด้วยกันจะทำให้เกิดมาพบกันและรักกัน

ในด้านเพลงปลุกใจ พบว่า สุรพล ประพันธ์เพลงปลุกใจเพื่อให้คนไทยรักชาติ หวงแหวนและปกป้องชาติของตน โดยแต่งในลักษณะปลุกใจให้อีกheim ให้แลเห็นภาพ และสั่งสอนทางอ้อม

ในด้านเพลงตลก พบว่า สุรพลนำเรื่องราวแวดล้อมรอบตัวแม่แต่เรื่องของความรักมาแต่งให้ตลกขบขัน โดยการใช้การเปรียบเทียบ และยังสะท้อนภาพสังคมไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน โดยให้มองสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องตลกและเป็นเรื่องธรรมชาติ

ในด้านบทเพลงที่ได้รับความนิยมนั้น พบว่า เพลงประเภทความรัก ได้รับความนิยมและสร้างชื่อเสียงให้สุรพล โทณะวณิก มากที่สุด เพลงรักที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่เป็นเพลงรักที่อยู่ในปี พ.ศ. 2500 – 2530 เป็นเพราะตลาดเพลงในช่วงนั้นกำลังนิยมเพลงประเภทที่เรียกว่า “เพลงลูกกรุง” และเพลงของสุรพล โทณะวณิก ก็ประพันธ์ออกมาในแนวลูกกรุงทั้งหมด และเป็นที่น่าสังเกตว่าเพลงที่ประสบความสำเร็จทุกเพลง จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักที่สอดแทรกด้วยสังขรณ์ของชีวิต และความเป็นจริง อีกประเภทหนึ่งที่เป็นที่นิยมมากคือ เพลงรักในอุดมคติและจินตนาการ

ในด้านโลกทัศน์ของ สุรพล โทณะวณิก พบว่า ไม่ว่าจะในด้านความรัก ความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรม ล้วนสะท้อนอยู่ในบทเพลงที่ได้ยกตัวอย่างมาทั้งหมดข้างต้น แสดงถึงการเป็นผู้ที่เข้าใจโลกและชีวิตดีพอสมควร ดังจะเห็นได้จากบทเพลง ไม่มีเพลงใดที่สื่อความหมายไปในทางคิดร้ายหรือทำร้ายใครหรือสิ่งใด แม้แต่เพลงที่แสดงความผิดหวังในชีวิตหรือความรัก ก็ยังแสดงออกอย่างอ่อนโยนและสร้างสรรค์ และพยายามจรรโลงใจให้ผู้ฟังมีความรู้สึกในทางที่สร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้กับสังคม สอนให้เข้าใจในธรรมชาติของมนุษย์โลก พร้อมกับให้ยอมรับระบบกลไกธรรมชาติของโลกนี้ยอมหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงไปตามโลกธรรมและกาลเวลา ไม่มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่จะอยู่อย่างคงทนถาวรได้ นับว่าสุรพล โทณะวณิก เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคม เพราะได้ประพันธ์เพลงที่สะท้อนความอ่อนโยนและพยายามนำเสนอแง่คิดและทัศนคติในมุมมองที่กว้างและให้เข้าใจในธรรมชาติเพื่อให้เกิดสันติสุขในสังคม ทั้งหมดนี้อาจเป็นเพราะการที่ได้อยู่กับพระมาตั้งแต่ยังจำความไม่ได้จนถึง 6 ขวบ ตลอดระยะเวลา 6 ปี ที่ได้สั่งสมความอ่อนโยน ได้รับคำสอนด้วยความรักความเมตตาและความมีเหตุมีผล ทำให้สิ่งเหล่านั้นได้ฝังไว้ในจิตใจโดยไม่รู้ตัว

เพลงในยุคต้น ๆ ล้วนมีแต่บทเพลงที่เกี่ยวกับความรักในรูปแบบต่าง ๆ อาจเนื่องมาจากการขาดความรักและโหยหาความรักมาตั้งแต่เยาว์วัย แต่ไม่สามารถเปิดเผยให้ใครฟังได้ จึงใช้วิธีการถ่ายทอดผ่านทางบทเพลง ซึ่งเป็นเสมือนตัวแทนของหัวใจของคนคนหนึ่งที่ยกเล่าตัวตนให้ผู้อื่นได้รับรู้ และเพลงรักส่วนใหญ่เป็นเพลงที่สะท้อนความอ่อนโยนในความรู้สึกของคนที่กำลังมีความรักในหัวใจ มีการการอดอ่อน

ต่อมาในยุคที่เริ่มเป็นผู้ใหญ่ บทเพลงจะเริ่มมีคติธรรมและแฝงด้วยปรัชญาชีวิต เพลงทุกเพลง แม้แต่เพลงที่เกี่ยวกับเรื่องราวของความรักมักจะแทรกสังขรณ์ของความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในชีวิตของคนเราไว้เสมอ อาจเป็นด้วยการอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริงมาตั้งแต่เยาว์วัย ได้พบกับชีวิตทุก

รูปแบบมาตั้งแต่เด็กจนโต พบเห็นและปะทะกับอารมณ์ทุกอารมณ์ ทำให้มีชีวิตอยู่กับความเป็นจริง เข้าใจโลกและความเป็นไปของธรรมชาติ แต่ในขณะเดียวกัน บทเพลงก็เปี่ยมไปด้วยจินตนาการเพื่อหล่อหลอมให้มีชีวิตอยู่ได้

อภิปรายผล

จากการศึกษา ชีวิตและผลงานของสุรพล โทณะวณิก พบว่า ชีวิตของสุรพลมีรากฐานอยู่กับคำสอนและความเชื่อที่ถูกปลูกฝังจากผู้ที่ดำรงชีวิตอยู่ในพุทธศาสนาตั้งแต่เยาว์วัย จากนั้นได้ออกไปเผชิญชีวิตตามลำพัง ทำให้ได้เรียนรู้ในสิ่งที่น้อยคนจะได้รับ ได้สัมผัสชีวิตและอารมณ์ทุกรูปแบบ จึงเกิดการเรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตอยู่ให้ได้ในสังคม จากการที่ถูกปลูกฝังในเรื่องของคุณงามความดีมาตั้งแต่เล็ก ทำให้ใช้วิธีการนุ่มนวลในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค โดยหลีกเลี่ยงความรุนแรง

เมื่อมีโอกาสจึงก้าวเข้าสู่วงการประพันธ์เพลง และเนื่องจากมีฐานะทางการเงินที่ไม่ดีนัก ในยุคแรกจึงยอมทำงานอยู่เบื้องหลังโดยไม่ต้องการชื่อเสียง โดยการแต่งเพลงโดยใช้ชื่อผู้อื่นเพื่อหารายได้มาเลี้ยงชีพ จนเริ่มเป็นที่ยอมรับ จึงคิดใช้ชื่อตนเองและเป็นนักประพันธ์เพลงอย่างเต็มตัว เพลงในยุคแรกของสุรพล โทณะวณิก ได้กลั่นออกมาจากส่วนลึกของชีวิตจิตใจที่สั่งสมด้วยประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ครั้นต่อมาเมื่อนักประพันธ์มืออาชีพ ก็เริ่มที่จะทำไปในแนวทางตลาดการค้า เพื่อความต้องการส่วนใหญ่ของสังคม แต่ทุกบทเพลงก็ยังแฝงความคิดและโลกทัศน์ส่วนตัวไว้ในบทเพลงด้วยเสมอ สุรพล โทณะวณิก มีความเห็นว่า นักประพันธ์เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้สึกส่วนรวมออกมาให้ตรงใจคนในสังคมเพื่อให้รับรู้ความรู้สึกนั้น ๆ ร่วมกัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักประพันธ์ไม่ว่าจะสาขาใดควรใส่ใจกับเรื่องของความรู้สึกให้มาก เพราะประชาชนผู้ฟังต้องการอรรถรสทางใจ (สัมภาษณ์ สุรพล โทณะวณิก , 2544) นับว่า สุรพล โทณะวณิก เป็นผู้ที่จริงใจและซื่อสัตย์กับความรู้สึกของตนเองอย่างยิ่งवाद

สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งของสุรพล โทณะวณิก คือ เป็นผู้ที่มีโลกทัศน์อันกว้างไกล มองโลกอย่างเข้าใจ ไม่ประทุษร้ายตนเองและผู้อื่น ทุกบทเพลง ไม่ว่าจะแสดงความสมหวังหรือผิดหวังก็ตาม จะนำเสนอให้ทุกคนหันกลับมามองโลกในแง่ดี และกระทำแต่สิ่งที่ดีสร้างสรรค์เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ไม่ประทุษร้ายต่อกัน นอกจากนี้ยังนำความเชื่อถือในด้านต่าง ๆ ที่พุทธศาสนิกชนนับถือศรัทธามาเป็นสื่อชักนำให้ปฏิบัติตาม บทเพลงส่วนใหญ่ของสุรพลจะมีเรื่องของความเชื่อดังกล่าวแฝงอยู่ด้วยเสมอ โดยเป็นรูปแบบของการปรับจิตใจให้รู้จักต่อสู้ สร้างสรรค์ ทั้งให้ความหวังและกำลังใจ

การศึกษาวิจัย ชีวิตและผลงานของสุรพล โทณะวณิก ได้ช่วยให้เกิดมุมมองอันกว้างไกลต่อผู้อ่าน เกิดกำลังใจในการต่อสู้ชีวิตและสร้างสรรค์สังคมให้งดงาม เพราะสุรพล เป็นผู้มีประสบ

การณ์ผ่านความลำบากยากไร้ในชีวิต แต่ไม่เคยยอมพ่ายแพ้ต่อโชคชะตาของตน ตรงกันข้าม กลับพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสโดยการสรรสร้างชีวิตพลิกฟื้นขึ้นมา ไม่งงโทษซ้ำเติมตนเองในวันที่ก้าวพลาดหรือล้มลง กลับถือว่า สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตนั้นคือบททดสอบที่จะทำให้แข็งแกร่งและได้โอกาสเรียนรู้เพื่อที่จะเติบโตเป็นพลเมืองดีของสังคมต่อไป ดังนั้นประเด็นหลักสำคัญที่ผู้อ่านจะได้รับจากงานวิจัยชิ้นนี้คือ ตัวอย่างที่ดีในด้านของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทั้งโลกทัศน์และกำลังใจในการต่อสู้ชีวิต ด้วยเหตุที่ทุกชีวิตที่เกิดมาเผชิญปัญหาและอุปสรรค ซึ่งมักจะทำลายจิตวิญญาณมนุษย์ให้ตกต่ำลง เพราะปัญหาและอุปสรรคทำให้คนหาทางเอาตัวรอดด้วยวิธีการที่เห็นแก่ตัว ถ้าหากเป็นไปได้ สังคมควรเปิดโอกาสให้ผู้มีประสบการณ์ชีวิตเฉกเช่น สุรพล โทณะวณิก ได้เป็นผู้ชี้แนะ หรือฝึกอบรมเยาวชนรุ่นใหม่ในโลกของเทคโนโลยี ซึ่งส่วนใหญ่กำลังจะลื่นไถลถึงความเป็นมนุษย์ที่แท้จริง จะได้หันกลับมามองชีวิตอีกแง่มุมหนึ่งที่ได้ผ่านการเผชิญโลกมาอย่างลำบากยากเย็นจนกระทั่งประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต จะดีกว่าการยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติ แล้วให้ปรากฏเกียรติยศศักดิ์ศรีความเป็นศิลปินเพียงเพื่อให้คนยกย่องชื่นชมเท่านั้น สุรพล โทณะวณิกควรมีคุณค่ามากกว่านั้น นั่นคือ เปิดโอกาสให้เข้าไปสู่สถาบันการศึกษา เพื่อเผยแพร่ผลงานเกียรติคุณศิลปินแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยอุดมการณ์ ทั้งในความคิด ชีวิตจิตใจและมีประสบการณ์ต่อสู้ปัญหาอุปสรรคจนผ่านพ้นมาด้วยดี ถึงขั้นเป็นแบบอย่างแก่เยาวชน หรือนักศึกษาได้ตระหนักถึงซึ่งในคุณค่าของการเกิดมาเป็นมนุษย์ชาติ รู้จักอดทน อดกลั้น ข่มใจ เผชิญกับปัญหาและอุปสรรคอันหลากหลายของแต่ละบุคคลโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับกลุ่มเยาวชน หรือนักศึกษาที่หลงผิดคิดเห็นว่า ชีวิตนั้น ไม่มีคุณค่าอะไรเลย ไม่กล้าเผชิญปัญหาอุปสรรคที่ประดังดาโถมเข้ามาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ถ้ามีโอกาสได้มาสัมผัส พบเห็นแบบอย่างแนวทางชีวิตที่ดี ย่อมกระตุ้นเตือนความคิดสติปัญญาให้ขยับยั้งความเห็นผิดเป็นชอบกลับคืนมาสู่ทำนองคลองธรรม เขาเหล่านั้นย่อมสามารถปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องผิดพลาดหรือที่เรียกกันว่า เปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาสร้ายให้กลายเป็นดีมีการพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้าและมีคุณธรรมสร้างสรรค์ประโยชน์สุขแก่สังคมสืบไป

งานวิจัยชิ้นนี้มีความประสงค์ที่จะสื่อสารให้ผู้อ่านหรือผู้ที่ประสบปัญหาอุปสรรคชีวิต ได้มีโอกาสศึกษาเรื่องราวชีวิตประวัติบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถ เพื่อเป็นแบบอย่างในการต่อสู้ชีวิต

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากสุรพล โทณะวณิก ขึ้นชื่อลือนามว่าเป็น “ขุนพลนักรัก” เพราะประพันธ์เพลงรักไว้มากที่สุดในบรรดาเพลงทั้งหมด ดังนั้น จึงน่าที่จะมีการศึกษาเฉพาะเรื่องเพลงรักเพียงประเภทเดียว
2. สุรพล โทณะวณิก เป็นผู้ที่ไม่รู้เรื่องตัวโน้ตและไม่ได้จบการศึกษาชั้นสูง แต่สามารถประพันธ์เพลงได้ทั้งทำนองและคำร้อง โดยไม่ใช้วิธีการเขียนตัวโน้ต ซึ่งวิธีการเช่นนี้เป็นลักษณะของ

อัจฉริยะบุคคล ที่น่าศึกษาเป็นอย่างยิ่ง จึงควรศึกษาในเรื่องของแนวคิดในการประพันธ์เพลง อย่างละเอียดทั้งในด้านรูปธรรมและนามธรรม ว่ามีวิธีการอย่างไร

3. สุรพล โทณะวณิก เป็นนักประพันธ์ที่ประพันธ์เพลงได้อย่างหลากหลาย โดยเฉพาะในเรื่องของทำนองเพลงแต่ละเพลงมีลักษณะของท่วงทำนองที่ไม่ซ้ำแบบกัน ดังนั้นจึงน่าจะศึกษาถึงแนวความคิดในการประพันธ์ทำนองเพลง

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. (2530). ชีวิตและผลงานศิลปินแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : หอสมุดแห่งชาติ.
- ขจรพรรณ แก้วสุวรรณ. (2546). การศึกษาวิเคราะห์ชีวประวัติและเทคนิคการประพันธ์เพลงไทยสากลของสุรพล โทณะวณิก. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- งามพิศ สัตย์สงวน . (2543) . หลักมานุษยวิทยา . กรุงเทพมหานคร : รามการพิมพ์ .
- จิระศักดิ์ จิตตบุตร. (2542). การวิเคราะห์เพลงประพันธ์โดยพยางค์ มุกดา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- แจ่มจิต สุระเดโช. (2531). วรรณกรรมเพลงเพื่อชีวิต. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- เฉลิมเกียรติ ผิวนวล . (2544) . จิตวิเคราะห์ของพรอยด์ . กรุงเทพมหานคร : โอเอ็นจี การพิมพ์ .
- ชมรมจริยธรรม กรมควบคุมโรค . พุทธโอวาทก่อนปรีนิพพาน . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา .
- ชรินทร์ นันทนาคร. (2530). กาลเวลากับบทเพลง : รวมเพลงดังอมตะจาก 4 นักร้องดัง. กรุงเทพมหานคร : ศิลปสนองการพิมพ์
- ชาติรี ศิลปสนอง. 29 ตุลาคม 2545. สัมภาษณ์.
- ถวัลย์ สุรภาพประดิษฐ์. (2542). ครูเพลง : สุรพล โทณะวณิก. กรุงเทพมหานคร : บริษัทชาติรีศิลปสนอง จำกัด.
- ธารทิพย์ สัทธินนท์. (2539) . วรรณกรรมเพลงของชาติ อินทรวจิตร ; การศึกษาวิเคราะห์ . วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ธีระศักดิ์ วดีศิริศักดิ์. (2540). การวิเคราะห์เพลงไทยสากลของบริษัท อาร์.เอส.โปรโมชัน 1992 จำกัด ระหว่างปี พ.ศ.2537 –พ.ศ. 2539. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร .
- นรินทร์ กรินชัย. (2539) . ทฤษฎี & แนวความคิดในระบบค่านิยมและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร. รายงาน , มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บรรจง ชลวิโรจน์ . (2538) . อิทธิพลวัฒนธรรมตะวันตกที่มีต่อการประพันธ์ทำนองของสมาน กาญจนผลิน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

- บุษกร กระจ่างวงศ์. (2537). วรรณกรรมเพลงของพยางค์ มุกดา : การศึกษาวิเคราะห์. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประจักษ์ สังเกต. (2538). เพลงปลุกใจของพลตรีหลวงวิจิตรวาทการ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวัฒนธรรมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล .
- ประณต มีสอน. (2538). ชีวิตและผลงานของนารถ ถาวรบุตร : ศึกษาเฉพาะเพลงมาร์ช.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวัฒนธรรมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล .
- ประภาส ชลศรานนท์. (2542). เพลงเขียนคน คนตรีเขียนโลก. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
พิกแนส พรินต์ติ้ง .
- ปราณี วงษ์เทศ. (2544). เพศและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : เรือนแก้วการพิมพ์ .
- พงษ์ชัย ไทยวรรณศรี. (2529). วรรณกรรมเพลงจากบทเพลงสุนทราภรณ์. ปริญญาบัตร
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- พจิ บำรุงสุข. (2543). ชีวิตและผลงานของคำรณ สัมบุณยานนท์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวัฒนธรรมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล .
- พรรณี ปรัชญาบำรุง. (2542). ภาพสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมไทยผ่านเพลงไทยสากล
หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 – พ.ศ. 2500. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวัฒนธรรมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล .
- พระมหาอุทัย อุทโย. (2539). การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องตำนานในพระไตรปิฎก. กรุงเทพ
มหานคร : สภาการศึกษาห้ามกุฎราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- พรเพ็ญ ต้นประเสริฐ. (2533). เพลงไทยสากลระหว่าง พ.ศ. 2529 ถึง พ.ศ. 2531 : การศึกษา
ในด้านภาษาและการสะท้อนวัฒนธรรมไทย. อ.ม. กรุงเทพ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พีเอ็น กุณา (นวลฉวี พานิชกุล , สมบูรณ์ สุภศิลป์ แปล). (2525). ทฤษฎีความรักของเพลโต.
กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.
- พูนพิศ อมาตยกุล. (2529). ดนตรีวิจักษ์. กรุงเทพมหานคร : รักย์ศิลป์ จำกัด.
ภาควิชาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.(2542). จิตวิทยาทั่วไป.
กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มัลลิกา คณานุรักษ์. (2529). การวิเคราะห์ชีวิตและผลงานเพลงอมตะของแก้ว อัจฉริยะกุล.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี .
- มาซารุ อิบุกะ (แปลโดย พรอนงค์ นิยมคำ , ธีระ สุมิตร). (2540). รอให้ถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว.
กรุงเทพมหานคร : หมอชาวบ้าน.
- มัยลา ศรีโมรา. (2540). การวิเคราะห์บทเพลงของสง่า อารัมภ์. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร .

พระมหาสมชัย สิริวทตโน .(2537) . หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏอยู่ในเพลงลูกทุ่งไทย . วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตนามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย .

ภักยา ภักดีบุรี .(2535) . การศึกษาวรรณกรรมเพลงของไพบูลย์ บุตรขัน . วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร .

มนัส วัฒนไชยยศ.(2542). การศึกษาสไตล์ทำนองเพลงในบทประพันธ์ของแมนรัตน์ ศรีกรานนท์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

ยศ สันตสมบัติ .(2540) . มนุษย์กับวัฒนธรรม . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

รุ่งพิรุณ เมธารมณ. 30 ตุลาคม 2545. สัมภาษณ์.

ลักขณา สุสุวรรณ.(2521). วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

วัดพระเชตุพน. (2507). บทเรียนพระไตรปิฎกทางวิทยุ(พรมหชาลสูตร). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์.

วินิจ คำแหง. (2541). การวิเคราะห์เพลงลูกทุ่งควาบอยในชุดลูกทุ่งเสียงทอง ขับร้องโดยเพชรพนมรุ้ง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

วีรวรรณ คลังกรณ์ .(2541) . บทเพลงลูกทุ่ง ของ ชาย เมืองสิงห์ : การศึกษาวิเคราะห์ . วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร .

ศิลป์ พีระศรี. (2546). ศิลปะวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : วิสคอมเซ็นเตอร์ .

ศิลป์แห่งชาติ. (2537). ศิลป์แห่งชาติ พุทธศักราช 2530 . กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์
ศรีเวียง ไตชิละสุนทร .(2538) . เพลงเถา : ศึกษาวิเคราะห์บทร้อง . วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวัฒนธรรมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล .

ศิษยานุศิษย์หลวงพ่อกีบ .(2530). มรดกหลวงพ่อกีบ (พระวิบูลเมธาจารย์). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สมบัติ กิ่งกาญจนวงศ์. (2534). การวิเคราะห์เพลงลูกกรุง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส .(2501) . พุทธศาสนสุภาษิต เล่ม 1 : กรุงเทพมหานคร . มหามกุฏราชวิทยาลัย.

สมาคมเครื่องแห่งประเทศไทย. (2540). ชีวิตและงานของครูสุรพล โทณะวนิก. กรุงเทพฯ มหานคร : ศิลปสนองการพิมพ์ .

- สหชัย วิวัฒน์ปฐพี. (2544). ชีวประวัติและผลงานเพลงของสุรพล สมบัติเจริญ. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวัฒนธรรมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล .
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2540). ภาษาไทยเรานี้มีทำนอง. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ . (2541) .คอนเสิร์ตวันควลเพลง .กรุงเทพมหานคร:
ศิลปสนองการพิมพ์ .
- สุชุมาล จันทวี. (2536). การวิเคราะห์เพลงไทยสากลแนวใหม่ในช่วงปี พ.ศ. 2524 ถึง พ.ศ. 2534.
ปริญญาบัตรศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุธีศักดิ์ ภักดีเทวา. (2542). การวิเคราะห์บทเพลงหลวงวิจิตรวาทการในชุดอานาภาพ. ปริญญา
บัตรศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุรพล โทณะวณิก. (2510). อุยโลก. กรุงเทพ ฯ :
- สุรพล โทณะวณิก. 15 มกราคม 2545. สัมภาษณ์.
- สุรพล โทณะวณิก. 22 มกราคม 2545. สัมภาษณ์.
- สุรพล โทณะวณิก. 13 มีนาคม 2545. สัมภาษณ์.
- สุรพล โทณะวณิก. 30 พฤษภาคม 2545. สัมภาษณ์.
- สุรพล โทณะวณิก. 11 ตุลาคม 2545. สัมภาษณ์.
- สุรพล โทณะวณิก. 20 ตุลาคม 2545. สัมภาษณ์.
- สุรพล โทณะวณิก. 12 เมษายน 2546. สัมภาษณ์.
- สุรพล โทณะวณิก. 29 เมษายน 2546. สัมภาษณ์.
- สุเทพ วงศ์กำแหง. 20 ตุลาคม 2545. สัมภาษณ์.
- สุเทพ สุนทรเกสัช (แปล) . (2519) . ความเรียงมานุษยวิทยา . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพร์
พิทยา.
- _____ . (2542) . ครูเพลง (ฉบับพิเศษ) เนื่องในวโรกาสหมงกลเฉลิมพระชนมพรรษา 6
รอบ 5 ธันวาคม 2542 . กรุงเทพฯ.-----.
- _____ . (2537). ศิลปินแห่งชาติ พุทธศักราช 2530. กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์.
- _____ . (2528). งานเชิดชูเกียรติศิลปินเพลงผู้ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นศิลปินแห่งชาติ.
กรุงเทพฯ : สมาคมนักแต่งเพลง.
- อำนาจ จันเงิน. (2540). คอนเสิร์ต บันทึกแผ่นดิน ศิลปินประชาชน สุรพล โทณะวณิก.
กรุงเทพฯ : ศิลปสนองการพิมพ์.
- Myer , Helen . (1992) . Ethnomusicology ; An Introduction . New York : W.W. Norton &
Company .

Nettel , Bruno . (1983) . The study of Ethnomusicology : Twenty nine Issues and Concept :
Urbana and Chicago : University of Illinois Press .

ภาคผนวก

เพลงประจําสถาบันตําง ๆ

ลําดับ	ชื่เพลง	หน้วยงาน
1.	กรมการเงินทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
2.	กรมการสนเทศทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
3.	กรมการสื่อสารทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
4.	กรมกำลังพลทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
5.	กรมกิจการพลเรือนทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
6.	กรมข่าวทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
7.	กรมแผนที่ทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
8.	กรมยุทธการทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
9.	กรมยุทธบริการทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
10.	กรมยุทธศึกษาทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
11.	กรมส่งกำลังบำรุงทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
12.	กรมสรรพกำลังทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
13.	กรมสารบรรณทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
14.	กองบัญชาการทหารสูงสุด	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
15.	ความรักน้กน้กกฎหมาย	เนติบัณฑิตยสภา
16.	คำสารภาพรักของชาวเนติ	เนติบัณฑิตยสภา
17.	คุณธรรม จริยธรรมของน้กน้กกฎหมาย	เนติบัณฑิตยสภา
18.	เดือนใจตุลาการ	เนติบัณฑิตยสภา
19.	ไทยรัฐวิทยา	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา
20.	พลเอกปรีชา โรจนเสน	พลเอกปรีชา โรจนเสน
21.	เพลงการไฟฟ้าฝ่ายผลิต	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
22.	แม่น้าลพบุรี	จังหวัดลพบุรี
23.	ยามจาก	เนติบัณฑิตยสภา
24.	โรงเรียนช่างฝีมือทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
25.	โรงเรียนเตรียมทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
26.	วชิรพยาบาล	โรงพยาบาลวชิระ
27.	วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ

28.	วิทยาลัยเสนาธิการทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
29.	วินิตศึกษา	โรงเรียนวินิตศึกษา
30.	ศูนย์รักษาความปลอดภัย	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
31.	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
32.	สคูตี่รัชกาลที่ 6 งานเนติบัณฑิต	เนติบัณฑิตยสภา
33.	สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
34.	สถาบันป้องกันประเทศ	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
35.	สถาบันวิจัยทางยุทธศาสตร์	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
36.	สมาคมแม่บ้านกองบัญชาการทหารสูงสุด	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
35.	สำนักงานจเรทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
36.	สำนักงานตรวจบัญชีทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
37.	สำนักงานปลัดบัญชีทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
38.	สำนักงานผู้บัญชาการทหารสูงสุด	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
39.	สำนักงานแพทย์ทหาร	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
40.	สำนักงานเลขานุการกองบัญชาการทหารสูงสุด	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
41.	หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา	ทหารไทย 3 เหล่าทัพ
42.	หากถึงวันลาวินิตศึกษา	โรงเรียนวินิตศึกษา

ประเภทเพลงที่ไ้รับรางวัล

ลำดับ	เพลง	รางวัลที่ไ้รับ	รางวัลด้าน	พุทธศักราช
1.	ไครหนอ	แผ่นเสียงทองคำพระราชทาน จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	ชนะเลิศด้านคำร้องและรองชนะเลิศด้านทำนอง , นักร้องยอดเยี่ยม คือ สวลี ผกาพันธุ์	2507
2.	เพชรตัดเพชร	แผ่นเสียงทองคำพระราชทาน จากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช	ชนะเลิศด้านคำร้องและรองชนะเลิศด้านทำนอง , นักร้องยอดเยี่ยมวง ซิลเวอร์แซนด์	-
3.	ลมรัก	แผ่นเสียงทองคำพระราชทาน จากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช , ตุ๊กตาทองมหาชนจากหนังสือพิมพ์บ้านเมือง	คำร้องและทำนอง ยอดเยี่ยม	2526
4.	อยากลืม กลับจำ	ตุ๊กตาทองมหาชนจากหนังสือ พิมพ์บ้านเมือง	คำร้องยอดเยี่ยม	2526

ประเภทเพลงประกอบภาพยนตร์และละคร

ลำดับ	เพลง	ภาพยนตร์ , ละคร เรื่อง	ผู้ขับร้อง
1.	กระต่ายเพื่อ	ดวง	เสรษฐา ศิระฉายา
2.	ความรักครั้งสุดท้าย	ความรักครั้งสุดท้าย	สรารุณี มาตรฐานทอง
3.	ค่าของคน	ค่าของคน	เสรษฐา ศิระฉายา
4.	ซึ้งรัก	โทน	เสรษฐา ศิระฉายา
5.	ดวง ดวง ดวง	ดวง	สังข์ทอง สีใส
6.	ดวงชีวิต	นางเอก (ละคร)	ธีรนัย ณ หนองคาย
7.	ตายก็ครั้งก็รักเธอ	อารีคัง	อุเทน พรหมมินทร์
8.	ทาสผยอง	ทาสผยอง	ชรินทร์ นันทนาคร
9.	ทาสลิจิต	ดวง	ถาวร อุณหกะ
10.	โทน	โทน	อรัญญา - สังข์ทอง
11.	นางฟ้า	โทน	วีระ รักพงษ์
12.	นางเอก	นางเอก (ละคร)	ธีรนัย ณ หนองคาย
13.	บ้านผีปอบ	บ้านผีปอบ	-
14.	ปิดเทอม	โทน	อิมพอสซิเบิล
15.	ปีใหม่	ดวง	นงลักษณ์ร้องนำหมู่
16.	ไปตามดวง	ดวง	อิมพอสซิเบิล
17.	ผม ผม ผม	ดวง	อิมพอสซิเบิล
18.	แผ่นดินชาวไร่	ดวง	อดิเรก
19.	ฝากรักไว้ให้เธอ	ไม่ทราบ (แจ๊สสยาม)	-
20.	ฟ้าต่ำแผ่นดินสูง	โทน	เกศินี วงศ์กักดี ร้องใหม่
21.	ยอดเขาวมาลัย	ยอดเขาวมาลัย	ขับร้องหมู่
22.	ยามมีรัก	อารีคัง	อุเทน พรหมมินทร์
23.	รมดี	รมดี	เสรษฐา ศิระฉายา
24.	รักข้ามโลก	รักข้ามโลก	ฮอทเปปเปอร์
25.	รักเธอเท่าลูกฟุตบอล	ดวง	สังข์ทอง สีใส
26.	เริงรถไฟ	โทน	อิมพอสซิเบิล
27.	ฤทธิ์รัก	ดวง	พูนพันธ์ - ถาวร

28.	สเวตเตอร์สีแดง	สเวตเตอร์สีแดง	สวลี ผกาพันธ์
29.	สัญญาของชาย	รมดี	สวลี ผกาพันธ์
30.	สัมผัส	ดวง	พูนพันธ์ สุคใจธรรม
31.	สาปนรสิงห์	สาปนรสิงห์ (ละคร)	ยุรนนท์ ภมรมนตรี
32.	สามรักในปารีส	สามรักในปารีส	เศรษฐา ศิระฉายา
33.	สายสาวทยังไม่วิน	สายสาวทยังไม่วิน	สวลี ผกาพันธ์
34.	แสงดาว	ดวง	อิมพอสซิเบิ้ล
35.	หนาวเนื้อ	ดวง	อิมพอสซิเบิ้ล
36.	แห่ดง	แห่ดง	มีศักดิ์ นาครัตน์

เพลงไทยสากล

1.	เก่าไปใหม่มา	เรียม โอซารอส	เฮนรี ปรินซาพานิช
2.	กตัญญูงูเห่า	สุรพล โทณะวณิก	คอน สอนระเบียบ
3.	กระแต่ว	สุรพล โทณะวณิก	เด่น ดอกประดู่
4.	กระต๊อบข้างตึก	เรียม โอซารอส	-
5.	กระโปรงหาย	สุรพล โทณะวณิก	ประทุม พุ่มศิริ
6.	กลองชีวิต	สุรพล โทณะวณิก	-
7.	กลอนพาไป	สุรพล โทณะวณิก	อ้อม เมโทร
8.	กลับไปสู่ความหลัง	สุรพล โทณะวณิก	-
9.	กลัวคนเค็ม	อ. อึ้งคะนิง	วงสาว สาว สาว
10.	กลัวทะเล	สุรพล โทณะวณิก	เศรษฐา ศิระฉายา
11.	กลัวทำไมจน	สุรพล โทณะวณิก	มีศักดิ์ นาครัตน์
12.	กลืน	ภูผา เกริกเกรียงไกร	-
13.	กอดปิ่น	สุรพล โทณะวณิก	-
14.	ก่อนจะสิ้นแสงตะวัน	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
15.	กัดฟันเข้าห่อ	ฉายแสง สุริย์จักร	วงเพื่อน
16.	กินสองมือ	สุรพล โทณะวณิก	วรพล โทณะวณิก
17.	กิว ๆ หน้าไม่อาย	เรียม โอซารอส	-
18.	กู่ให้กลับ	สุรพล โทณะวณิก	-
19.	เก่าไ้	อุรา อิงอร	วง FORVER
20.	เก็บรัก	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธุ์
21.	เกรงใจเด็กบ้าง	สุรพล โทณะวณิก	วงเดอะฮอทเปปเปอร์
22.	เกลียดนักไม่รักแล้ว	รายาสุริย์ โทณะวณิก	พินนภา ทองใจ
23.	เกิดเป็นชาย	สุรพล โทณะวณิก	-
24.	เกิดเป็นบัว	สุรพล โทณะวณิก	-
25.	เกินไปละ	สุรพล โทณะวณิก	มีศักดิ์ นาครัตน์
26.	เกินเวลา	สุรพล โทณะวณิก	-
27.	เกียรติยศคนอีสาน	สุรพล โทณะวณิก	ระเริง เทวพรหม
28.	แก้มแดง	สุรพล โทณะวณิก	-

29.	ใกล้เข้ามาซิ	นายแสง สุริย์นัทร	วงเพื่อน
30.	ขยะฟ้อง	สุรพล โทณะวณิก	ซัช เต่าปูน
31.	ขอเด็กสนุกบ้างน่า	สุรพล โทณะวณิก	ดิเรก อมาตยกุล
32.	ขอโทษหน่อย	เอ๋มมี โอชา	วง FOREVER
33.	ขอบอกให้รู้	เอื้อง อัญชัญ	สุชาติ ชวางกูร
34.	ขอรักเพียงเธอ	สุรพล โทณะวณิก	ฮอทเป๊ปเปอร์
35.	ขอลอง	นายแสง สุริย์นัทร	-
36.	ขออีกที	สุรพล โทณะวณิก	ดวงสิทธิ์ เรียมจินดา
37.	ขาดเธอฉันขาดใจ	นายแสง สุริย์นัทร	ดวงสิทธิ์ เรียมจินดา
38.	ขาดเธอคังขาดใจ	สุรพล โทณะวณิก	เศรษฐา ศิระฉายา
39.	ขาดเธอสบายกว่านี้	สุรพล โทณะวณิก	-
40.	เข็ด	รายาศุริย์ โทณะวณิก	พินนภา ทองใจ
41.	เขาคอนนั้น	นายแสง สุริย์นัทร	สวลี ผกาพันธ์
42.	เขาเป็นใคร	สุรพล โทณะวณิก	เพ็ญศรี พุ่มชูศรี
43.	เขามาว่าเราดมไม่เต็ม	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
44.	เขี้ยวคลื่น	สุรพล โทณะวณิก	-
45.	เขี้ยวเสียดคอย	อารี อุไร	คนุพล แก้วกาญจน์
46.	ไข่	สุรพล โทณะวณิก	ฮอทเป๊ปเปอร์
47.	คน	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
48.	คนขยัน	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ - สวลี
49.	คนใจแข็ง	สุรพล โทณะวณิก	เศรษฐา ศิระฉายา
50.	คนใจดำ	สุรพล โทณะวณิก	-
51.	คนใจไม้	สุรพล โทณะวณิก	สักรินทร์ บุญญฤทธิ์
52.	คนเดียวคือเธอ	ศรินศิริ โทณะวณิก	นงลักษณ์ โรจนพรรณ
53.	คนเดียวใจดวงใจ	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
54.	คนต่าง ๆ	สุรพล โทณะวณิก	THE BLESS
55.	คนทะเล	สุรพล โทณะวณิก	วิระ บำรุงศรี
56.	คนทะเล	สุรพล โทณะวณิก	วิระ บำรุงศรี
57.	คนนี่ดีกว่า	สุรพล โทณะวณิก	ระเริง เทวภาพ
58.	คนปากแข็ง	อุรา อิงอร	วง FOREVER

59.	คนผ่านโลก	สุรพล โทณะวณิก	เสรษฐา ศิระฉายา
60.	คนมีกรรม	อุรา อิงอร	ยุรนันท์ ภมรมนตรี
61.	คนเราก็เท่านี้	สุรพล โทณะวณิก	เสรษฐา ศิระฉายา
62.	คนสวยใจดำ	สุรพล โทณะวณิก	พิมพ์โพยม เรื่องโรจน์
63.	คบยาก	ศรีนศิริ โทณะวณิก	ศิริศักดิ์ นนทเสน
64.	คม	เรียม โอชารส	อรวรรณ เย็นพูนสุข
65.	ครัวอากั๊พ	สุรพล โทณะวณิก	-
66.	คลองคด	สุรพล โทณะวณิก	มีศักดิ์ นาครัตน์
67.	คลื่นจูบหาด	สุรพล โทณะวณิก	นงลักษณ์ , สุวัจชัย
68.	คลื่นรัก	สุรพล โทณะวณิก	-
69.	คลื่นรักกับฝั่งใจ	สุรพล โทณะวณิก	ทิพวัลย์ ปิ่นภิบาล
70.	คว่ำเธอได้ก็จะคว่ำ	สุรพล โทณะวณิก	วรพล โทณะวณิก
71.	ความจริง	สุรพล โทณะวณิก	จินตนา สุขสถิตย์
72.	ความพยายาม	สุรพล โทณะวณิก	พงษ์พรหม
73.	ความรักกระพือปีก	สุรพล โทณะวณิก	-
74.	ความรักมักสวนทาง	สุรพล โทณะวณิก	เสรษฐา ศิระฉายา
75.	ความรักลอยลม	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
76.	คอยก่อนวิญญูณ	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
77.	คะแนนเธอ	สุรพล โทณะวณิก	สุวัจชัย สุทธิมา
78.	ค่าของคน	สุรพล โทณะวณิก	เสรษฐา ศิระฉายา
79.	ค่าของแผ่นดิน	สุรพล โทณะวณิก	-
80.	ค่าของรัก	สุรพล โทณะวณิก	เสรษฐา ศิระฉายา
81.	ค่าแห่งความรัก	สุรพล โทณะวณิก	เดอะฮอทเปปเปอร์
82.	คำขอร้อง	อุรา อิงอร	พรพิมล ธรรมสาร
83.	คำแข็งความ	ศรีนศิริ โทณะวณิก	นงลักษณ์ โรจนพรรณ
84.	คำว่ารักราคาถูก	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ - พันทิวา
85.	คำสั่งโลก	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
86.	คำสาปหญิง	สุรพล โทณะวณิก	จรรยา สดแจ่มศรี
87.	คิกคักชะใหญ่	อุรา อิงอร	วง FOREVER
88.	คิด	สุรพล โทณะวณิก	-

89.	คิดจะรัก	สุรพล โทณะวณิก	วรพล โทณะวณิก
90.	คิดถึงคนรัก	สุรพล โทณะวณิก	นงลักษณ์ โรจนพรรณ
91.	คิดถึงพี่ไม่ไหว	สุรพล โทณะวณิก	พิมพ์โยม เรื่องโรจน์
92.	คิดให้ดี	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ – พันทิวา
93.	คืนเหงา	สุรพล โทณะวณิก	สุวัจชัย สุทธิมา
94.	คุณคงคิดว่่าโก้	รายาสุรีย์ โทณะวณิก	พินนภา ทองใจ
95.	คุณมีหนึ่งหน้า	เลียบ เคียงเรียม	-
96.	คู่ปรับ	ภูผา เกริกเกรียงไกร	วงพลอย
97.	คู่ปรับจ๊ีบ	ภูผา เกริกเกรียงไกร	วงพลอย
98.	คู่รัก	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
99.	คู่หมั้นคู่หมาย	สุรพล โทณะวณิก	-
100.	แค้นข่าวร้าย	ภูผา เกริกเกรียงไกร	วงพลอย
101.	แค้นผู้ชาย	รายาสุรีย์ โทณะวณิก	พินนภา ทองใจ
102.	โคมทองส่องใจ	สุรพล โทณะวณิก	-
103.	ใคร	สุรพล โทณะวณิก	รวงทอง ทองลั่นทม
104.	ใครก็รู้	สุรพล โทณะวณิก	-
105.	ใครขโมยกางเกง	สุรพล โทณะวณิก	วิเชียร ภูโชติ
106.	ใครจะรู้ว่ารัก	เอ๋มมี โอชา	ศิริศักดิ์ นนทเสน
107.	ใครบอกเธอ	สุรพล โทณะวณิก	วรพล โทณะวณิก
108.	ใครล่อใจเธอ	สุรพล โทณะวณิก	ระเริง เทวภาพ
109.	ใครสร้างเธอ	สุรพล โทณะวณิก	-
110.	ใครหนอ	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
111.	ใครเอ่ย	สุรพล โทณะวณิก	รวงทอง ทองลั่นทม
112.	จ้วหาย	สุรพล โทณะวณิก	คอน สอนระเบียบ
113.	ง่ายจะตายไป	สุรพล โทณะวณิก	-
114.	จงวางใจ	อูรา อิงอร	พัชรา แวงวรรณ
115.	จงอภัยยามนั้นมอง	สุรพล โทณะวณิก	-
116.	จดหมายลาครู	ภูผา เกริกเกรียงไกร	วงพลอย
117.	จนกว่าจะถึงวันนั้น	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
118.	จนใจ	สุรพล โทณะวณิก	-

119.	จะตายในชอกอกเธอ	สุรพล โทณะวณิก	เสรษฐา ศิระฉายา
120.	จักรวาลรัก	สุรพล โทณะวณิก	-
121.	จากพี่ถึงน้อง	อุรา อิงอร	คนุพล แก้วกาญจน์
122.	จากเพลงถึงใจ	สุรพล โทณะวณิก	สเทท เอ็กเพรส
123.	จูบ	สุรพล โทณะวณิก	พิทยา บุญรัตพันธ์
124.	จูบเบา ๆ เท่านั้น	สุรพล โทณะวณิก	ม.ร.ว. ถนัดศรี
125.	จูบฟ้าลาดิน	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
126.	จูบลาก่อนลี	สุรพล โทณะวณิก	วง FOREVER
127.	จูบสักที	สุรพล โทณะวณิก	-
128.	เจ้าอีก	สุรพล โทณะวณิก	วรพล โทณะวณิก
129.	เจ็นอนไม่หลับ	เอ๋มมี โอชา	วง FOREVER
130.	เจ็บใจ	สุรพล โทณะวณิก	นงลักษณ์ โรจนพรรณ
131.	เจ็บใจ	ศรินศรี โทณะวณิก	นงลักษณ์ โรจนพรรณ
132.	เจ็บดีจัง	เอ๋มมี โอชา	วง FOREVER
133.	เจ็บอกเหมือนตกต้นไม้	วังสันต์	วง FOREVER
134.	เจ้าจุก	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
135.	เจ้าพระยา	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
136.	แจกรัก	อุรา อิงอร	วง FOREVER
137.	ใจคน	สุรพล โทณะวณิก (ทำนอง)	-
138.	ใจซิด	เอ๋มมี โอชา	วง FORVER
139.	ใจดีสู้เสือ	สุรพล โทณะวณิก	เด่น ดอกประดู่
140.	ใจเดียวกัน	สุรพล โทณะวณิก	เสรษฐา ศิระฉายา
141.	ใจพี่ไม่มีสอง	สุรพล โทณะวณิก	-
142.	ใจเรา	เอ๋มมี โอชา	นัฏฐา สิงกุล
143.	ฉงน	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
144.	ฉลองวันเกิด	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ – พันทิวา
145.	ฉันจะเป็นตัวอย่าง	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
146.	ฉันทำไม่ได้	สุรพล โทณะวณิก	สุวัจชัย สุทธิมา
147.	ฉันมาก่อน	สุรพล โทณะวณิก	-
148.	ฉันไม่จ้อ	สุรพล โทณะวณิก	ศิริมา สุนทรรังษี

149.	ฉันยอมเธอไม่ยอม	อุรา อิงอร	ดวงสิทธิ์ เรียมจินดา
150.	ฉันยังไม่แต่งงาน	เลียบ เคียงเรียม	-
151.	ฉันยังรักเธออยู่	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
152.	ฉันรักกระท่อม	สุรพล โทณะวณิก	-
153.	ฉันรักเธอแค่นี้แหละ	สุรพล โทณะวณิก	สุวัจชัย สุทธิมา
154.	ฉันรักลูกสาวกำนัน	สุรพล โทณะวณิก	-
155.	ฉันเห็นก่อน	นายแสง สุริย์นัทร	ดวงสิทธิ์ เรียมจินดา
156.	ชอบไปหมดเลย	อุรา อิงอร	สุเทพ ประยูรพิทักษ์
157.	ช่างเขาปะไร	สุรพล โทณะวณิก	-
158.	ช่างอี	สุรพล โทณะวณิก	เด่น ดอกประดู่
159.	ชาติรี	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
160.	ชายดีกว่าห่วย	รายาสุริย์ โทณะวณิก	พินนภา ทองใจ
161.	ชายมาดเหม็น	สุรพล โทณะวณิก	-
162.	ชายหน้าเขียว	สุรพล โทณะวณิก	-
163.	ชาวบ้าน	อารี อุไร	คนุพล แก้วกาญจน์
164.	ชิงดาว	เรียม โอซารส	เฮนรี ปรึกษาพานิช
165.	ชื่นใจ	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
166.	เชิงชาย	สุรพล โทณะวณิก	จรรยา สดแจ่มศรี
167.	เชื้อเจ้าชู	สุรพล โทณะวณิก	สุดา ชื่นบาน
168.	เชื้อตรงไหน	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
169.	เชื้อหญิงยิ่งซ้ำ	สุรพล โทณะวณิก	-
170.	เชื้อไหม	สุรพล โทณะวณิก	จินตนา สุขสถิตย์
171.	โชคดีครับ	นายแสง สุริย์นัทร	ดวงสิทธิ์ เรียมจินดา
172.	โง่ ไซโย	อุรา อิงอร	ศิริศักดิ์ นนทเสน
173.	ซึบ ๆ	สุรพล โทณะวณิก	วรพล โทณะวณิก
174.	ดวงดี	สุรพล โทณะวณิก	ศรวณี โพธิเทศ
175.	ดอกจันทน์กะพ้อร่วง	สุรพล โทณะวณิก	-
176.	ดอกนิรันดร์	สุรพล โทณะวณิก	ฮอทเปปเปอร์
177.	ดอกฟ้ากับหมาวัด	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
178.	ดาวตาสัน	เรียม โอซารส	-

179.	คำดี	อูรา อิงอร	วง FOREVER
180.	คิสโก้ลาก่อน	สุรพล โทณะวณิก	มีศักดิ์ นาครัตน์
181.	เด็กไทย	สุรพล โทณะวณิก	เดอะสอทเปปเปอร์
182.	เด็กเอ๋ยเด็กน้อย	สุรพล โทณะวณิก	สอทเปปเปอร์
183.	เดือนจำ	สุรพล โทณะวณิก	ม.ร.ว. ถนัดศรี
184.	เดือนร่ำ	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
185.	แดดออก	สุรพล โทณะวณิก	มีศักดิ์ นาครัตน์
186.	แต่เธอ	สุรพล โทณะวณิก	-
187.	แต่สัตว์บุรุษ	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
188.	ตกไม่แตก	อารี อุไร	คนุพล แก้วกาญจน์
189.	ตราจอง	สุรพล โทณะวณิก	-
190.	ตราบจนวันตาย	สุรพล โทณะวณิก	-
191.	ตราบนรินทร์	สุรพล โทณะวณิก	เดอะสอทเปปเปอร์
192.	ตอบเสียที	สุรพล โทณะวณิก	-
193.	ต่อปากต่อคำ	สุรพล โทณะวณิก	-
194.	ตั้งดังโหม่ง	สุรพล โทณะวณิก	-
195.	ตั้งข้าเพราะคุณนอน	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
196.	ตั้งที่นอนนอนตาย	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
197.	ตั้งแต่ขาดเธอ	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
198.	ตามใจเธอ	สุรพล โทณะวณิก	อ้อม แม่โทร
199.	ตายลูกเดียว	สุรพล โทณะวณิก	-
200.	ตาไร่แวว	สุรพล โทณะวณิก	เดอะสอทเปปเปอร์
201.	ตีหาเต่า	ฉายแสง สุริย์จักร	วงเพื่อน
202.	ตุ๊ก ตุ๊ก	สุรพล โทณะวณิก	เด่น ดอกประดู่
203.	เดือนใจ	สุรพล โทณะวณิก	-
204.	เดือนชาย	สุรพล โทณะวณิก	-
205.	แตกดังโพละ	สุรพล โทณะวณิก	มีศักดิ์ นาครัตน์
206.	โตแล้วไม่ต้องกลัว	ภูมา เกริกเกรียงไกร	-
207.	ใต้ฟ้าสีคราม	สุรพล โทณะวณิก	เดอะสอทเปปเปอร์
208.	ถมไม่เต็ม	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง

209.	ถวายพระพรชัยมงคล	สุรพล โทณะวณิก	ชัชวาล คงอุดม
210.	ถามคนไทย	สุรพล โทณะวณิก	สันติ ลุนเผ่
211.	ถามเจ้	อุรา อิงอร	วง FOREVER
212.	ถามพ่อแม่คูลี	เอ๋มมี โอชา	วง FOREVER
213.	ถามแม่	สุรพล โทณะวณิก	-
214.	เล่าอารมณ์	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
215.	ทนหนาว	สุรพล โทณะวณิก	-
216.	ทรวงสาว	สุรพล โทณะวณิก	-
217.	ท้องนา	สุรพล โทณะวณิก	รวงทอง ทองลั่นทม
218.	ทะเลเปี่ยมรัก	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
219.	ทะเลเรียกพี่	เค็ม ใจแคบ	เศรษฐา ศิริฉายา
220.	ทักโปสเตอร์	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
221.	ทิ้งสิ้นเพื่อเธอ	สุรพล โทณะวณิก	-
222.	ทางสะอาด	รายาศุรีย์ โทณะวณิก	พินนภา ทองใจ
223.	ท่าเตียน	สุรพล โทณะวณิก	มีศักดิ์ นาครัตน์
224.	ทำดี ๆ	สุรพล โทณะวณิก	เดอะฮอทเปปเปอร์
225.	ทำไมใจยังจืด	อุรา อิงอร	วง FOREVER
226.	ทำไมไม่เป็น	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ - พันทิวา
227.	ที่เขาที่เรา	อุรา อิงอร	วง FOREVER
228.	ที่สุด	สุรพล โทณะวณิก	-
229.	ที่สุดของที่สุด	สุรพล โทณะวณิก	สุวัจชัย สุทธิมา
230.	ที่สุดของวิญญาณ	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
231.	ทุกคนที่	สุรพล โทณะวณิก	-
232.	เท่านั้นที่ซึ่ง	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
233.	เหมือนกันในเลี้ยวชีวิต	สุรพล โทณะวณิก	-
234.	ไทยคู่ฟ้า	สุรพล โทณะวณิก	มีศักดิ์ นาครัตน์
235.	ธนุนเตร	สุรพล โทณะวณิก	ทงศักดิ์ ภัคดีเทวา
236.	ธิดาดอยตุ่ง	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ - พันทิวา
237.	ธุรกิจเธอ	ศรินศิริ โทณะวณิก	ศิริพร อยู่ยอด
238.	เธอ เธอ เธอ	สุรพล โทณะวณิก	สวลี , พูนศรี

239.	เธอกับฉัน	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ – พันทิวา
240.	เธอคนเดียว	เอ๋มมี โอชา	วง FORVER
241.	เธอคือความหลัง	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
242.	เธอคือดวงตะวัน	อุรา อิงอร	สุเทพ ประยูรพิทักษ์
243.	เธอคือทุกสิ่งของฉัน	สุรพล โทณะวณิก	-
244.	เธอชอบแบบไหน	สุรพล โทณะวณิก	สุวัจชัย สุทธิมา
245.	เธอเป็นพลัง	เอ๋มมี โอชา	-
246.	เธอไปอย่างเงียบ ๆ	อุรา อิงอร	ดวงสิทธิ์ เรียมจินดา
247.	เธอมี 2 คน	เอ๋มมี โอชา	-
248.	เธอไม่มีสิทธิ์	สุรพล โทณะวณิก	สุวัจชัย สุทธิมา
249.	เธอและฉัน	สุรพล โทณะวณิก	-
250.	เธอเหมือนเรือ	สุรพล โทณะวณิก	-
251.	นม	สุรพล โทณะวณิก	เดอะสอทเปปเปอร์
252.	นอกจากรัก	สุรพล โทณะวณิก	-
253.	น้องจะขุดแม่น้ำ	สุรพล โทณะวณิก	-
254.	น้องชาย	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
255.	น้องน่ารัก	สุรพล โทณะวณิก	เดอะสอทเปปเปอร์
256.	น้อย ๆ น้อยนะ	เรียม เรียบริมศิริ	-
257.	นักร้องประจำ พ.ศ.	สุรพล โทณะวณิก	คูเคื่อน
258.	นักรักรุ่นกระเตาะ	สุรพล โทณะวณิก	พงษ์พรหม
259.	นัดพบ	สุรพล โทณะวณิก	นงลักษณ์ โรจนพรรณ
260.	นางฟ้าในปฏิทิน	สุรพล โทณะวณิก	เด่น ดอกประดู่
261.	นางแมวผี	สุรพล โทณะวณิก	ช. อ้น ณ บางช้าง
262.	นารี	สุรพล โทณะวณิก	ทนนศักดิ์ ภัคดีเทวา
263.	น้ำ	สุรพล / ชาตรี ศิลปสนอง	-
264.	น้ำค้างกลางแดด	อารี อุไร	คนุพล แก้วกาญจน์
265.	น้ำค้างมีดาว	สุรพล โทณะวณิก	เสรี หวังในธรรม
266.	น้ำใจเธอ	สุรพล โทณะวณิก	-
267.	น้ำเซาะตลิ่งรัก	สุรพล โทณะวณิก	-
268.	น้ำตาหมีพิ	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง

269.	น้ำยาชีวิต	สุรพล โทณะวณิก	เดอะสอทเปปเปอร้
270.	น้ำสังข์หลังลา	สุรพล โทณะวณิก	-
271.	นินทากาล	อารี อุไร	คณุพล แก้วกาญจน์
272.	แนใจแล้วหรือ	สุรพล โทณะวณิก	บุษบา รังสรรค์
273.	แนใจหรือเธอ	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
274.	ในโลกแห่งความเป็นจริง	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
275.	ในโลกแห่งความฝัน	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
276.	ในอ้อมทรวง	สุรพล โทณะวณิก	-
277.	บอกไว้ก่อน	ฎฎา เกริกเกรียงไกร	วงพลอย
278.	บ้่มพ์กันให้มัน	สุรพล โทณะวณิก	-
279.	บ้วน้อยคอยรัก	สุรพล / ป. วรานนท์	วงแกรนเอ็กซ์
280.	บางกอกเมืองกบ	สุรพล โทณะวณิก	-
281.	บาดหัวใจ	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
282.	บ้านของเรา	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
283.	บ้านจางลุย	สุรพล โทณะวณิก	ครรชิต อารีสมาน
284.	บาป	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
285.	บุหลันลอยฟ้า	สุรพล โทณะวณิก	สุวัจชัย สุทธิมา
286.	เบื้อคำหลอก	สุรพล โทณะวณิก	-
287.	เบื้อหนาว	สุรพล โทณะวณิก	รวงทอง ทองลั่นทม
288.	เบื้อหมอน	สุรพล โทณะวณิก	ชรินทร์ นันทนาคร
289.	แบกใจรัก	อุรา อิงอร	โอเวชั่น
290.	แบกรัก	สุรพล โทณะวณิก	เดอะสอทเปปเปอร้
291.	ป.ล. ฉันรักเธอ	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
292.	ประะชด	สุรพล โทณะวณิก	-
293.	ปรัชญาคณจน	สุรพล โทณะวณิก	-
294.	ปรารธนา	สุรพล โทณะวณิก	ชรินทร์ นันทนาคร
295.	ปริศนา 1991	สุรพล โทณะวณิก	สเดท เอ็กเพรส
296.	ปล่อยเขาไปเกิด	สุรพล โทณะวณิก	ระเร็ง เทวภาพ
297.	ปล่อยเต่า	ศรินศิริ โทณะวณิก	-
298.	ปลาขลิ้น	ศรินศิริ โทณะวณิก	นงลัษณ์ โรจน

			พรรณ
299.	ปลุกป่า	สุรพล โทณะวณิก	อิสริยา คูประเสริฐ
300.	ป๊อกซ่าป๊อก	สุรพล โทณะวณิก	มานี มณีวรรณ
301.	ปองรัก	สุรพล โทณะวณิก	สุวัจชัย สุทธิมา
302.	ปัจจุบันฉันรักเธอ	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
303.	ปากเปราะ	ศรินศิริ โทณะวณิก	-
304.	ป่าของเรา	สุรพล โทณะวณิก	ทิพวัลย์ ปิ่นภิบาล
305.	ป่าป่า มาม้า	เอ็มมี โอชา	วง FOREVER
306.	ป่าฟื้นคืนชีวิต	สุรพล โทณะวณิก	นัฐธร จาติกวณิชย์
307.	ปิยะศาสตร์	สุรพล โทณะวณิก	รวงทอง ทองลั่นทม
308.	ปี่ ปี่ ปี่	สุรพล โทณะวณิก	วง FOREVER
309.	ปิ่นฟ้า	อารี อุไร	-
310.	เป็นนั่นไป	อุรา อิงอร	วง FOREVER
311.	เป็นไปแล้ว	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ – สวลี
312.	เป็นเพราะเลวไม่พอ	สุรพล โทณะวณิก	อ้อม เมโทร
313.	เปิดใจรอเธอ	สุรพล โทณะวณิก	อ้อม เมโทร
314.	เปิดใจให้กว้างหน่อย	อุรา อิงอร	วง FOREVER
315.	เปิดใจให้เลย	สุรพล โทณะวณิก	ขวัญภรณ์ หลิน
316.	เปียจำ	สุรพล โทณะวณิก	นริศ อารีชัย
317.	เปียค่วน	สุรพล โทณะวณิก	สุรพล สมบัติเจริญ
318.	โป๊ะเซ๊ะ	เรียม โอซารส	-
319.	ผมไม่วุ่น	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
320.	ผ้าใจคู่กันมัย	เลียบ เคียงเรียม	วง FOREVER
321.	ผ้าดวงใจคูเอาไว้	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
322.	ผ้าผืนน้อย	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
323.	ผิดคอนเซ็ป	สุรพล โทณะวณิก	ศิริพร อยู่ยอด
324.	ผิดที่รักจริงใจ	เรียม โอซารส	วง FOREVER
325.	ผิดไปแล้วเสียใจ	อุรา อิงอร	สุเทพ สุทธิเลิศ
326.	ผู้ชาย	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
327.	ผู้ชายจำพวกมดแดง	สุรพล โทณะวณิก	ประทุม พุ่มศิริ

328.	ผู้หญิงนี้สำคัญ	สุรพล โทณะวณิก	มีศักดิ์ นาครัตน์
329.	ผู้หญิงเยอะแยะ	สุรพล โทณะวณิก	มีศักดิ์ นาครัตน์
330.	ผู้หม่ข่า	สุรพล โทณะวณิก	-
331.	แผ่นดินของเรา	สุรพล โทณะวณิก	สันติ ลุนเผ่
332.	แผลเป็นพุด	รายาสุรีย์ โทณะวณิก	พินณา ทองใจ
333.	แผลรัก	สุรพล โทณะวณิก	เดอะสอทเปปเปอร์
334.	ฝนตกแดดออก	สุรพล โทณะวณิก	มีศักดิ์ นาครัตน์
335.	ฝันเศร้า ๆ	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ – พันทิวา
336.	ฝันเอกี้แล้วกัน	สุรพล โทณะวณิก	-
337.	ฝากใจให้ลมหอบ	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
338.	ฝากหัวใจ	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
339.	ฝากหัวใจไว้สักดวง	สุรพล โทณะวณิก	-
340.	พงไพรของเรา	สุรพล โทณะวณิก	เศรษฐา ศิระฉายา
341.	พบแล้ว	สุรพล โทณะวณิก	-
342.	พรุ้งนี้	นายแสง สุรีย์ฉัตร	ดวงสิทธิ์ เรียมจินดา
343.	พสุธาที่ซ้ารัก	สุรพล โทณะวณิก	ชรินทร์ นันทนาคร
344.	พอนกน้อย	ศรินศิริ โทณะวณิก	นงลักษณ์ โรจนพรรณ
345.	ฟังเพย	สุรพล โทณะวณิก	วง THE BLESS
346.	พันระหัวใจ	เรียม โอซารส	-
347.	พิษรัก	อารี อุไร	เดอะสอทเปปเปอร์
348.	พี่ชาย	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
349.	พี่สาว	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
350.	ฟังงานดีกว่าฟังคน	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
351.	ฟังฟังตน	สุรพล โทณะวณิก	ศรวณี โพธิเทศ
352.	พุดจาภาษาแมว	สุรพล โทณะวณิก	ระเริง เทวภาพ
353.	พุดทำไม	เอ็มมี โอซา	-
354.	เพชรตัดเพชร	สุรพล โทณะวณิก	วงซิลเวอร์แซนด์
355.	เพราะชอบฟ้ากว้าง	เอื้อง อัญชัน , ป. วรรณท์	วง THE BLESS
356.	เพราะเราไม่ต่างกัน	อารญา คำคม	วงไฟลท์ 787
357.	เพราะอักษร	สุรพล โทณะวณิก	-

358.	เพื่อฝัน	สุรพล โทณะวณิก	เดอะฮอทเปปเปอร์
359.	เพียงครั้งเดียว	สุรพล โทณะวณิก	-
360.	เพียงความฝัน	สุรพล โทณะวณิก	-
361.	เพียงจูบเดียว	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
362.	เพื่อเธอ	สุรพล โทณะวณิก	-
363.	เพื่อนกับฉัน	รายาศุริย์ โทณะวณิก	พินณา ทองใจ
364.	เพื่อโมตรีจิต	สุรพล โทณะวณิก	-
365.	เพื่อหอมอน	สุรพล โทณะวณิก	-
366.	แพ้ผิวขาว	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
367.	ฟ้าบอก	สุรพล โทณะวณิก	สุวัจชัย สุทธิมา
368.	ฟ้าเป็นพยาน	สุรพล โทณะวณิก	เสรษฐา ศิระฉายา
369.	ฟ้ามีอาภรณ์	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธุ์
370.	ไฟ	สุรพล โทณะวณิก	-
371.	ไฟไหม้เชื้อ	สุรพล โทณะวณิก	เสรษฐา ศิระฉายา
372.	ไฟไหม้ป่า	สุรพล โทณะวณิก	ทิวัลย์ ปิ่นภิบาล
373.	ภาพชีวิต	สุรพล โทณะวณิก	เดอะฮอทเปปเปอร์
374.	ภาษาใจ	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธุ์
375.	ภาษาซ้า	สุรพล โทณะวณิก	เดอะฮอทเปปเปอร์
376.	ภูเขาหัวโล้น	สุรพล โทณะวณิก	-
377.	มนต์รักเดือนเมษา	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
378.	มนุษย์	สุรพล โทณะวณิก	เดอะฮอทเปปเปอร์
379.	ม่วยจ๋า	สุรพล โทณะวณิก	นริศ อารีย์
380.	มองโลกให้เป็น	อารี อุไร	คนุพล แก้วกาญจน์
381.	มองอะไรตามชายหาด	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
382.	มีะมันกัน	สุรพล โทณะวณิก	ดิเรก อมาตยกุล
383.	มาจู้จี้กันใหม่	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
384.	มาเข้กันดีกว่า	สุรพล โทณะวณิก	-
385.	มาเลย	สุรพล โทณะวณิก	วรพล โทณะวณิก
386.	มิสเตอร์สโลวลี่	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
387.	มี๊ตตี้	สุรพล โทณะวณิก	วง THE BLESS

388.	เมีย	สุรพล โทณะวณิก	สังข์ทอง สีใส
389.	เมื่อเธอว่าเหว	สุรพล โทณะวณิก	-
390.	เมื่อโลกไร้เสียงเพลง	อุรา อิงอร	พัชรา แวงวรรณ
391.	เมื่อไหร่กัน	สุรพล โทณะวณิก	ปทุมวดี โสภภาพรรณ
392.	แม่	สุรพล โทณะวณิก	ชัชวาล คงอุดม
393.	แม่ข้างพุด	สุรพล โทณะวณิก	ทิพวัลย์ ปิ่นภิบาล
394.	แม่แตงร่มใบ	สุรพล โทณะวณิก	มีศักดิ์ นาครัตน์
395.	แม่น้ำเจ้าพระยา	สุรพล โทณะวณิก	ชัชวาล คงอุดม
396.	แม่เนื้ออ่อน	สุรพล โทณะวณิก	ม.ร.ว.ถนัดศรี
397.	แม่ปรารถนา	สุรพล โทณะวณิก	ฮอทเปปเปอร์
398.	แมลงเม่าบินเข้ากองไฟ	สุรพล โทณะวณิก	-
399.	แม่ลำแขนไฟ	สุรพล โทณะวณิก	มีศักดิ์ นาครัตน์
400.	ไม่เข้าใจ	สุรพล โทณะวณิก	ระเริง เทวภาพ
401.	ไม่ควรเลย	เอ๋มมี โอชา	-
402.	ไม่เคยก็ทำซะ	นายแสง สุริย์จักร	-
403.	ไม่ใช่เป่าซอ่มือ	สุรพล โทณะวณิก	ขวัญภิรมย์ หลิน
404.	ไม่ได้หวังหวงแต่หึง	สุรพล โทณะวณิก	วง FOREVER
405.	ไม่นานมีวันนี้	เอื้อง อัญชัน / ศรายุทธ	สุชาติ ชวางกูร
406.	ไม่เป็นไร	เอ๋มมี โอชา	-
407.	ไม่มีบ้างเลย	ภูผา เกริกเกรียงไกร	เมมา
408.	ไม่มีปัญหา	นายแสง สุริย์จักร	ดวงสิทธิ์ เรียมจินดา
409.	ไม่มีวันที่เราจะพรากจากกัน	สุรพล โทณะวณิก	เดอะฮอทเปปเปอร์
410.	ไม่รังเกียจ	สุรพล โทณะวณิก	เศรษฐา ศิระฉายา
411.	ไม่รับรู้	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ - สวลี
412.	ไม่หวั่น	สุรพล โทณะวณิก	เศรษฐา ศิระฉายา
413.	ไม่หวั่นไหว	สุรพล โทณะวณิก	-
414.	ไม่เห่อ	สุรพล โทณะวณิก	-
415.	ไม่หยากนั่งมอง	อุรา อิงอร	พัชรา แวงวรรณ
416.	ไม่หยากฟ่อง	สุรพล โทณะวณิก	ชัชวาล คงอุดม
417.	ไม่หยากเห็น	สุรพล โทณะวณิก	ชัชวาล คงอุดม

418.	ชกให้เธอ	สุรพล โทณะวณิก	ระเริง เทวภาพ
419.	ขอดดวงใจ	สุรพล โทณะวณิก	-
420.	ขอม	อารี อุไร	คนุพล แก้วกาญจน์
421.	ขังขัง	สุรพล โทณะวณิก	สุวัจชัย
422.	ขังป่าไม้พอ	เอ๋มมี โอชา	วง FOREVER
423.	ขังรักเธออยู่	สุรพล โทณะวณิก	-
424.	ขังสักครั้ง	ฉายแสง สุริย์จันทร์	-
425.	ขามมีรัก	สุรพล โทณะวณิก	อุเทน พรหมมินทร์
426.	ขามรัก	สุรพล โทณะวณิก	มรว. ถนัดศรี สวัสดิวัฒน์
427.	ขามร้าง	วังสันต์	รวงทอง ทองลั่นทม
428.	ขามเสนาหา	สุรพล โทณะวณิก	-
429.	ขำโลก	อารี อุไร	คนุพล แก้วกาญจน์
430.	ยินดีให้ยิ้ม	สุรพล โทณะวณิก	เดอะสอทเปปเปอร์
431.	ยิ้ม	สุรพล โทณะวณิก	เดอะสอทเปปเปอร์
432.	ยี่ดอกฟันฝ้า	อุรา อิงอร	วง FOREVER
433.	ยุคธรรมอยู่ที่ไหน	สุรพล โทณะวณิก	-
434.	เย็นไว้	เอ๋มมี โอชา	วง FOREVER
435.	เย็นไว้เมื่อใครแห่	สุรพล โทณะวณิก	-
436.	เยส โน โอเค แทงกิ้ว	สุรพล โทณะวณิก	เด่น ดอกประดู่
437.	ร่วมไม้	ศรินศิริ โทณะวณิก	นงลักษณ์ โรจนพรรณ
438.	ร่วมชีวาหาเงิน	สุรพล โทณะวณิก	ชัชวาล คงอุดม
439.	รอ	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
440.	รื้อกระเริง	สุรพล โทณะวณิก	ระเริง เทวภาพ
441.	รื้อน	อารี อุไร	-
442.	รื้อนแดด	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
443.	รอนบุญบั้งไฟ	ฉายแสง สุริย์จันทร์	วงเพื่อน
444.	รอยจูบ	สุรพล โทณะวณิก	-
445.	รอรัก	สุรพล โทณะวณิก	-
446.	รอเรือกลับ	สุรพล โทณะวณิก	-
447.	รอเรือกลับ	สุรพล โทณะวณิก	อรวรรณ สายชล

448.	ระเบิดชีวิต	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
449.	ระวัง	สุรพล โทณะวณิก	-
450.	รักข้างเดียว	สุรพล โทณะวณิก	เดอะสอทเปปเปอร์
451.	รักข้างเดียว	สุรพล โทณะวณิก	-
452.	รักข้ามคลอง	สุรพล โทณะวณิก	มีศักดิ์ นาครัตน์
453.	รักข้ามฝั่ง	สุรพล โทณะวณิก	-
454.	รักข้ามโลก	สุรพล โทณะวณิก	เดอะสอทเปปเปอร์
455.	รักครั้งแรก	สุรพล โทณะวณิก	ศิริมนัส
456.	รักจากคนบ้านนา	สุรพล โทณะวณิก	-
457.	รักนั้นยิ่งใหญ่	เอ้มี โອซา	วง FOREVER
458.	รักนั้นวันละนิด	ศรินศิริ โทณะวณิก	นงลักษณ์ โรจนพรรณ
459.	รักตกกะไค	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ – พันทิวา
460.	รักต้องลุย	อุรา อิงอร	วง FOREVER
461.	รักถึงอกถึงใจ	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
462.	รักเธอเสมอ	สุรพล โทณะวณิก	-
463.	รักเน่ียบ ๆ	นายแสง สุริย์นั้ตร	วงเพื่อน
464.	รักในวัยรอย	สุรพล โทณะวณิก	-
465.	รักบริสุทธิ์	อุรา อิงอร	ยุรนนท์ ภมรมนตรี
466.	รักบัญชา	สุรพล โทณะวณิก	เดอะสอทเปปเปอร์
467.	รักบัญชา	สุรพล โทณะวณิก	เดอะสอทเปปเปอร์
468.	รักบ่ิงเก่า	นายแสง สุริย์นั้ตร	วงเพื่อน
469.	รักปลิวลม	สุรพล โทณะวณิก	-
470.	รักป้ายเดียว	เอ้ อัญชัน / ปัญญา	สุชาติ ชวางกูร
471.	รักพี่	สุรพล โทณะวณิก	ชูศรี ทองแย้ม
472.	รักพี่ตอนเป็น	สุรพล โทณะวณิก	-
473.	รักเพียงไหน	สุรพล โทณะวณิก	-
474.	รักไม่รู้ดับ	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธุ์
475.	รักไม่เลิก	สุรพล โทณะวณิก	ปกรณ์ อมรเทพ
476.	รักไม่หลอก	สุรพล โทณะวณิก	-
477.	รักรำพึง	สุรพล โทณะวณิก	-

478.	รักคุณรื้อน	สุรพล โทณะวณิก	ธรรมเนียม ปุ่กคานนท์
479.	รักลวง	สุรพล โทณะวณิก	-
480.	รักแล้วขำรอ	สุรพล โทณะวณิก	-
481.	รักษัณิทาน	เอี่ยมมี โອชา	-
482.	รักสามฤดู	สุรพล โทณะวณิก	ม.ร.ว. ถนัดศรี
483.	รักสาวชานา	สุรพล โทณะวณิก	-
484.	รักสุดหัวใจ	สุรพล โทณะวณิก	-
485.	รักหน่อยเดียวไม่เป็นไร	สุรพล โทณะวณิก	-
486.	รำลาราตรี	สุรพล โทณะวณิก	-
487.	รำวงหาสุข	สุรพล โทณะวณิก	ดวงดาว – เทพ
488.	รู้สึกรัก	สุรพล โทณะวณิก	เศรษฐา ศิระฉายา
489.	รู้ใหม่ฉันรักเธอ	นายแสง สุริย์นั้ตร	ดวงสิทธิ์ เรียมจินดา
490.	เราคือไทย	สุรพล โทณะวณิก	มีศักดิ์ นาครัตน์
491.	เราจะเป็นอย่างที่เราเป็น	สุรพล โทณะวณิก	-
492.	เรารักฟ้า	สุรพล โทณะวณิก	-
493.	เริงทะเล	สุรพล โทณะวณิก	เศรษฐา ศิระฉายา
494.	เริงรถไฟ	สุรพล โทณะวณิก	เศรษฐา ศิระฉายา
495.	เริงสายชล	สุรพล โทณะวณิก	เศรษฐา ศิระฉายา
496.	เริ่มวัยรัก	อุรา อิงอร	โอเวชั่น
497.	เรียบร้อยโรงเรียนจีน	สุรพล โทณะวณิก	เดอะสอทเปปเปอร์
498.	เรื่องของเธอ	เรียม โอซารส	-
499.	เรื่องใหญ่	อุรา อิงอร	โอเวชั่น
500.	แรกพบ	สุรพล โทณะวณิก	-
501.	แรงคิดถึง	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ – สวลี
502.	แรงรัก	สุรพล โทณะวณิก	สอทเปปเปอร์
503.	ไร้อารมณ์	เรียม โอซารส	อรรณณ เชนพูนสุข
504.	ฤทธิคิ่ดถึง	สุรพล โทณะวณิก	สุวัจชัย สุทธิมา
505.	ฤทธิจูบ	สุรพล โทณะวณิก	สังข์ทอง สีใส
506.	ลั้ม ๆ ลุก ๆ	อารี อุไร	คนุพล แก้วกาญจน์
507.	ลมปาก	สุรพล โทณะวณิก	-

538.	วิธีใช้แห	สุรพล โทณะวณิก	เทพ
539.	วีรสตรี	สุรพล โทณะวณิก	-
540.	สงครามต์	สุรพล โทณะวณิก	-
541.	ส่งรักผ่านดาวไทยคม	สุรพล โทณะวณิก	ระเริง เทวภาพ
542.	สมาคมคนเจ็บ ๆ	ภูผา เกริกเกรียงไกร	วงพลอย
543.	สระ เอ – ม – สระ – อา	สุรพล โทณะวณิก	-
544.	สวัสดิ์ดี	สุรพล โทณะวณิก	คู่สดี วงศ์กำแหง
545.	สองความคิด	สุรพล โทณะวณิก	THE BLESS
546.	สองฝั่งรัก	สุรพล โทณะวณิก	ไฉไล – สุเทพ
547.	สอนน้อง	สุรพล โทณะวณิก	รวงทอง ทองลั่นทม
548.	สะพานหัวใจ	ศรินศิริ โทณะวณิก	นงลักษณ์ โรจนพรรณ
549.	ตักกะตีด	นายแสง สุริย์นัตร	วงเพื่อน
550.	สัตว์สวยป่างาม	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
551.	สัปหงก	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ – พันทิวา
552.	สาธุชน	ศรินศิริ โทณะวณิก	นงลักษณ์ โรจนพรรณ
553.	สายตาสั่งสายใจ	สุรพล โทณะวณิก	-
554.	สายเสียแล้ว	อุรา อิงอร	พรพิมล ธรรมสาร
555.	สารภาพ	เลียบ เคียงเรียม	-
556.	สาวขบเผาะ	สุรพล โทณะวณิก	-
557.	สาวจำ	อุรา อิงอร	วง FORVER
558.	สาวตางาม	สุรพล โทณะวณิก	ม.ร.ว. ถนัดศรี
559.	สาวสัมผัสกับหนุ่มปืมน้ำมัน	สุรพล โทณะวณิก	-
560.	สิ่งที่อยากเห็น	สุรพล โทณะวณิก	ชัชวาล คงอุดม
561.	สิงห์	สุรพล โทณะวณิก	คอน สอนระเบียบ
562.	สิ้นหวานแล้ว	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
563.	สีดา	อารี อุไร	คนุพล แก้วกาญจน์
564.	สุขปนทุกข์	สุรพล โทณะวณิก	-
565.	สุขหัวใจ	เรียม โอซารต	-
566.	สุดแต่ใจของเธอ	ภูผา เกริกเกรียงไกร	พรพิมล ธรรมสาร
567.	สุดท้ายที่ฉัน	ภูผา เกริกเกรียงไกร	รักษ์ สวัสดิ์ตั้ง

568.	สุครีพ	สุรพล โทณะวณิก	-
569.	สุครีพสุดอาลัย	สุรพล โทณะวณิก	เดอะฮอทเปปเปอร์
570.	สุ่มปลา	สุรพล โทณะวณิก	ดวงดาว
571.	สุี่คะ	สุรพล โทณะวณิก	-
572.	สูตรนี้ฉันเพื่อ	สุรพล โทณะวณิก	ปกรณ์ อมรเทพ
573.	สูตรรักนักเรียน	ภูผา เกริกเกรียงไกร	วงพลอย
574.	สู้ใหม่	สุรพล โทณะวณิก	-
575.	เส้นทางเข้าคุก	สุรพล โทณะวณิก	-
576.	เส้นทางรัก	สุรพล โทณะวณิก	-
577.	เสน่ห์เธอ	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
578.	เสเลเมา	สุรพล โทณะวณิก	-
579.	เสียของหมด	สุรพล โทณะวณิก	-
580.	เสียขลุ่ยครวญ	สุรพล โทณะวณิก	-
581.	เสียไว้	รายาศุรีย์ โทณะวณิก	พินนภา ทองใจ
582.	แสนสงสัย	สุรพล โทณะวณิก	มีศักดิ์ นาครัตน์
583.	แสนสุข	สุรพล โทณะวณิก	เพ็ญศรี พุ่มชูศรี
584.	แสนโหด	อารญา คำคม	ไฟล์ท์ 787
585.	แสดงใจ	สุรพล โทณะวณิก	ประสานศรี สิงหนานนท์
586.	ใส่ดวงใจในตัว	ฉายแสง สุรีย์ฉัตร	วงเพื่อน
587.	ใส่บาตร	สุรพล โทณะวณิก	-
588.	หนังสือ	รายาศุรีย์ โทณะวณิก	พินนภา ทองใจ
589.	หนังสือที่เธอไม่ได้อ่าน	ศรินศิริ โทณะวณิก	ศิริพร อยู่ยอด
590.	หนาวคู่	สุรพล โทณะวณิก	-
591.	หนาวน้อง	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ – พันทิวา
592.	หนาวเนื้อ	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
593.	หนาวผู้หญิง	สุรพล โทณะวณิก	ชรินทร์ นันทนาคร
594.	หนาวสาวท	สุรพล โทณะวณิก	สุวัจชัย สุทธิมา
595.	หนึ่งกับหนึ่งเป็นสอง	สุรพล โทณะวณิก	-
596.	หนึ่งดวงใจ	อุรา อิงอร	พัชรา แวงวรรณ
597.	หนึ่งนาที	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง

598.	หนึ่งในดวงใจ	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
599.	หนุ่ม ๆ ซาบซ่า	เอ๋มมี โอชา	สเตท เอ็กเพรส
600.	หมอนไม่เหมือนคุณ	สุรพล โทณะวณิก	-
601.	หมานั่งเรือ	สุรพล โทณะวณิก	ระเริง เทวภาพ
602.	หยดรอยยิ้ม	สุรพล โทณะวณิก	-
603.	หลงไปเอง	อารญา คำคม	ไฟล์ท์ 787
604.	หลงรัก	สุรพล โทณะวณิก	พูนศรี เจริญพงษ์
605.	หลอกเราเปลือยใจ	สุรพล โทณะวณิก	-
606.	หลายปีที่จาก	สุรพล โทณะวณิก	-
607.	ห้วงคู่หาย	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
608.	ห้วงเธอจ้ง	อุรา อิงอร	ยุรนนท์ ภมรมนตรี
609.	หวัง	สุรพล โทณะวณิก	ม.ร.ว. ถนัดศรี
610.	หวังปุ๊วะซะเยอะมากไป	สุรพล โทณะวณิก	-
611.	หวานละซี	อุรา อิงอร	วง FOREVER
612.	หัวใจขายขาด	สุรพล โทณะวณิก	วงลับแล
613.	หัวใจคนละดวง	สุรพล โทณะวณิก	-
614.	หัวใจที่ถูกขี้	อุรา อิงอร	วง FOREVER
615.	หัวใจเธอมีหรือเปล่า	เอ๋มมี โอชา, อุรา อิงอร	วง FOREVER
616.	หัวใจมีด	สุรพล โทณะวณิก	-
617.	หัวใจไม้	สุรพล โทณะวณิก	-
618.	หัวใจเราเหมือนกัน	อุรา อิงอร	วง FOREVER
619.	หัวใจสีขาว	สุรพล โทณะวณิก	-
620.	หัวใจหิร	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
621.	หัวใจเหี่ยว ๆ	อารี อุไร	คนุพล แก้วกาญจน์
622.	หากันขาดเธอ	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
623.	หากชีวิตผิดหวัง	ศรินศิริ โทณะวณิก	นงลักษณ์ โรจนพรรณ
624.	หากเป็นไปได้ฉัน	สุรพล โทณะวณิก	-
625.	ห้าพันนัด	สุรพล โทณะวณิก	ขวัญภิรมย์ หลิน
626.	ห้ามแตะ	ศรินศิริ โทณะวณิก	-
627.	หาหาเมาราดรี	สุรพล โทณะวณิก	-

628.	หุ่นลม	สุรพล โทณะวณิก	ศิริพร อยู่ยอด
629.	เห็นแล้วหิว	สุรพล โทณะวณิก	THE IMPOSSIBLE
630.	เห็นหน้าพม่า	สุรพล โทณะวณิก	มีศักดิ์ นาครัตน์
631.	เหนื่อนน้อยหน้อย	สุรพล โทณะวณิก	ชัชวาล คงอุดม
632.	เหนื่อนน้อยหน้อย	สุรพล โทณะวณิก	-
633.	เห่เรือจ้าง	สุรพล โทณะวณิก	-
634.	เหลือแต่รอยขี้	สุรพล โทณะวณิก	สอทเปปเปอร์
635.	เหลือแต่หัว	สุรพล โทณะวณิก	จินตนา สุขสถิตย์
636.	โหนดเสา	ภูผา เกริกเกรียงไกร	เดวิด เอ็ง , มีด ไข่มุก
637.	ให้เขาโง่ง	สุรพล โทณะวณิก	-
638.	อกหัก	สุรพล โทณะวณิก	-
639.	อนาตะเทียวไล่เทียวชื่อ	สุรพล โทณะวณิก	เงิน เงิน
640.	อย่า – อย่า	สุรพล โทณะวณิก	-
641.	อยาก	สุรพล โทณะวณิก	มีศักดิ์ นาครัตน์
642.	อยากเกิดมามีหัวใจ	สุรพล โทณะวณิก	วรพล โทณะวณิก
643.	อยากซื้อไหน	สุรพล โทณะวณิก	อดุลย์ กรีน
644.	อยากรักใครสักคน	สุรพล โทณะวณิก	-
645.	อยากลืมกลับจำ	สุรพล โทณะวณิก	เดอะสอทเปปเปอร์
646.	อยากเห็น	สุรพล โทณะวณิก	ชัชวาล คงอุดม
647.	อยากเห็นพระพ่อ	สุรพล โทณะวณิก	ชัชวาล คงอุดม
648.	อยากให้เขาออก	สุรพล โทณะวณิก	สุรพล / นิพันธ์
649.	อยากอยู่ใกล้เธอ	สุรพล โทณะวณิก	-
650.	อย่างอแง	อุรา อิงอร	วง FOREVER
651.	อย่างงน	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
652.	อย่าตอกประตูหัวใจ	สุรพล โทณะวณิก	วรพล โทณะวณิก
653.	อย่ามองผ่านฉัน	สุรพล โทณะวณิก	-
654.	อย่าลืมดีกว่า	เลียบ เคียงเรียม	-
655.	อย่าลืมเด็ก	สุรพล โทณะวณิก	วรพล โทณะวณิก
656.	อย่าลืมทำดี	สุรพล โทณะวณิก	-
657.	อย่าห่วง	อุรา อิงอร	วง FOREVER

658.	อย่าห้ามความรัก	สุรพล โทณะวณิก	อุ้ม เมโทร
659.	อย่าห้ามรัก	สุรพล โทณะวณิก	กอบกุล ศรีสวัสดิ์
660.	อย่าเห็นใหม่ดีกว่าเก่า	สุรพล โทณะวณิก	จิรศักดิ์
661.	อย่าให้เป็นเช่นนั้นเลย	อุรา อิงอร	พัชรา แวงวรรณ
662.	อยู่ที่ใจของเธอ	สุรพล โทณะวณิก	-
663.	อร่อยไปเลย	อารี อุไร	คุณพล แก้วกาญจน์
664.	อ้อมแขน	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
665.	อ้อมแขนของเธอ	สุรพล โทณะวณิก	-
666.	อ้อมอกคืน	สุรพล โทณะวณิก	ชรินทร์ นันทนาคร
667.	อ้อมอกคืน	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ / สวลี
668.	อ้อย	สุรพล โทณะวณิก	นงลักษณ์ โรจนพรรณ
669.	อ้อยหวาน	สุรพล โทณะวณิก	สุเทพ วงศ์กำแหง
670.	อะโกโก้ได้รัก	สุรพล โทณะวณิก	นันทนา กิตติยาพันธ์
671.	อะไรขนาดนั้นเชียว	รายาศุรีย์ โทณะวณิก	พินนภา ทองใจ
672.	อานุกาพรัก	สุรพล โทณะวณิก	-
673.	อารมณ์	สุรพล โทณะวณิก	-
674.	อารมณ์	สุรพล โทณะวณิก	รวงทอง ทองลั่นทม
675.	อีโก้	สุรพล โทณะวณิก	-
676.	อีสานคังหลาย	เลียบ เคียงเรียม	-
677.	อึ้งอ่าง	สุรพล โทณะวณิก	ฮอทเปปเปอร์
678.	อูแม่เจ้าเอ๋ย	สุรพล โทณะวณิก	-
679.	อู๊ย นาว	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธ์
680.	อู๊หรืออุ้ม	สุรพล โทณะวณิก	เด่น ดอกประดู่
681.	เอาใหม่	สุรพล โทณะวณิก	วรพล โทณะวณิก
682.	เอาใหม่	สุรพล โทณะวณิก	วรพล โทณะวณิก
683.	เอ็กอ๊ก	สุรพล โทณะวณิก	วรพล โทณะวณิก
684.	เอียงหน้าเข้ามาสักนิด	สุรพล โทณะวณิก	-
685.	แอน แอน	สุรพล โทณะวณิก	เด่น ดอกประดู่
686.	แอบกิน	รายาศุรีย์ โทณะวณิก	พินนภา ทองใจ
687.	ไอ้เป็นง	เอ็มมี โอชา	คอน สอนระเบียบ

688.	โอบถั่งแตก	สุรพล โทษะวณิก	-
689.	โอบหลุด	สุรพล โทษะวณิก	เด่น ดอกประดู่
690.	โอบร้ก	สุรพล โทษะวณิก	เศรษฐา ศิระฉายา
691.	โอบแกละหงาร้ก	สุรพล โทษะวณิก	เดอะสอทเปปเปอร์
692.	โอบโม่	สุรพล โทษะวณิก	-
693.	ฮัลโหลคาเฟ	ศรินศิริ โทษะวณิก	-
694.	เสียจ้อย้าก้งฟู	อูรา อิงอร	วง FORVER
695.	แฮปปีเบริชเคย์	สุรพล โทษะวณิก	-

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล

นางสาวชนัฐร แวกประยูร

วัน เดือน ปีเกิด

1 กรกฎาคม พ.ศ. 2513

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2533 คบ.

คุรุศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชา ศิลปศึกษา (ออกแบบ)

สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

พ.ศ. 2548 ศศ.ม.

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา แขนงวิชาวัฒนธรรมการดนตรี

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

มหาวิทยาลัยมหิดล

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนพระยามนธราธิบดีศรีพิจิตร

สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตำแหน่ง : อาจารย์ 1 ระดับ 5

Executive Summary

“The Life and Works of Suraphon Thonawanik”

Introduction

Music and song are kinds of art that they explain the social stories and emotional affected behavior. To understand one society by music and song, we are also need to study their social and culture context. Music and song can not be separated from social and culture’s life style; this is a method of Ethnomusicology.

Thai music and song are variously evolutes since King Rama V to present in the part of contemporary music. There is a new music and song type in Thailand called Thai contemporary song. Thai contemporary song was evolved from the King Rama V era as an opera and became very famous in the period of King Rama VII in the various styles. Most of stories contain in those songs were about life style of the people. At the same period, there is a lot of song writers emerged in the realm.

Suraphon Thonawanik is an outstanding and successful song writer. He wrote his first song when he was 14 years old. He started his career as a song writer by observing from other drama song writers. Suraphon did not put his name and his drama song until 1949. His song, Raleaw Keaw Ta (good bye by dear), was recorded as the first recorded song. He continues to write many songs for many singers and his 4 songs was awarded for “the golden record”. Suraphon wrote more than 1,000 songs with his different signatures. His various ability and outstanding performance made him became “National Artist of Thai contemporary song writing” in 1997 by voting of the National Culture Commission. His songs were announced as “the song of philosophy of life, hope, emotional affection, gentle, and love in human relation”.

Due to many individual and organization admire to Suraphon Thonawanik’s life and works so it was an inspiration of researcher to select this topic. Because some stories in Suraphon’s song are represent the Thai society recording in previous era. Researcher intends to study the stories telling from the songs and the song writer’s vision associable related with other context. Both main points could create the understanding about the musical culture through his songs, which investigate an

opinion, attitude, feeling, value judgment and belief of the song writer about our society in that period as well as his inspiration on the imagination.

This study intends to record his stories and also conserve the valuable achievement.

The objectives of research

- (1) To study the song writer's history of life from his born to his achievement as "A National Artist"
- (2) To collect and classify the types of song writing
- (3) To study the concept and philosophy of life which are contained in the contemporary Thai song writing
- (4) To analyze some master pieces of song those reflect the images of Thai culture and society

Expected outcomes

- (1) Suraphon Thonawanik's history of life is collected.
- (2) Studying of life and works in the parts of Thai musical culture and society are collected.
- (3) Types of song writing are classified.
- (4) Song writer's achievements are analyzed.

Research Framework

This research intends to analyze lyrics , and not musical tone.

Method

This research is conducted qualitatively research as follows.

In depth interview of the key informant "Suraphon Thonawanik"

Formal and informal interview are conducted by interviewing of Suraphon Thonawanik, "Hot pepper band", Chatri, Silapasanong, audiences and the song writer's family.

All data will be collected, categorized and set sequences firstly then analyzing by trilateral checking. The checking is based on concerned theories as

Ethnomusicology of Japp Kunts (1985), Rhodes (1990) and Myres (1993) also Functionism of Malinovski. Fundamental Characteristic Theory as a cultural concept introduced in seminar of 2 thinkers; Laugh Linton and Abream Cardinor, is taken for the research analyzing. Linton and Cardinor have a same belief as Fraud that human characteristic is formulated through childhood experiences.

Moreover, Masaru Ebuka suggests that child brain is generally motivated from surrounding. The brain will digest all data to be models and starts to memorize them. The process of data and information digestion is very important and is constructed as a part of brain system when child age was 3 whereas a part of brain concerning on high level processing such as thinking, attempt, creativity, understanding and emotion will be formulated since a child was 3 years.

Life and works of Suraphon Thonawanik

Suraphon Thonawanik was born in May7, 1931 at Chulalongkorn Hospital. He has eleven brothers and sisters from five mothers. In childhood, he lived in his poor, medium class family. His grandmother who was being a nun moved him to stay with her at a house located behind Molee lokayaram temple, under the patronage of a monk namely "Lamai". When he was six, his mother moved him to stay with her for studying, living in a rent room of step-father until he was eight and not yet studies. Since mother and step-father frequently had conflicts, he moved away from that house to be a homeless child at Buddhayodpha Bridge and nourished himself by wheeling three wheels bicycles over the bridge and sale some sweet and ice-cream. He learned reading and writing Thai language from surround situations also saw plays, movies, Thai musical folk drama, "Lum-Tad" as well as other kinds of entertainment from celebrated occasions nearby the bridge. This helped him can read Thai language completely further. After that, he moved to live with mother again and had a chance for studying 1 semester. After that his mother moved him to live in many temples by intending to find a place for his further study for at least 2 years but finally her attempt did not achieve. Since then he was a homeless-child again and feeding himself by selling some sweets such as kanom tan, kanom sisai also ice-cream with poor income. Living around Buddhayodpha Bridge until ten, Suraphon moved again, to live with a monk, namely Rossirikan at Surin province and nourishing himself by

boxing and then ordaining to be a Buddhist novice for 2 semesters. As a Buddhist novice, he had a chance to learn Bali language and being a bachelor-theologian later. Because of his inspiration to learn in school as same as general boys, he resigned from being novice to be a temple boy and studied in primary school with good grade also being the school's musician. When studying at Grade 9, he resigned again due to having a conflict with other temple boys and moved out from the house to live with a monk namely "Sukhon" at Leoi province. Living with monk "Sukhon", he always have conflicts with him due to he always flees from temple at night to join Thai musical entertainment. Again, he come to be a homeless child living at a province in Northeastern part and started to produce local Northeastern music. Those songs were going to be popular but no one believes that the producer was Suraphon. With unsuccessfulness, he changed his career one more time to be a boxer but still being unsuccessful. After that he came back to Bangkok living in "Mahapeuktaram" temple ant knew Mr. Pitsawong Sutsaney who persuaded him to work in musical society. Mr. Pitsawong brought him to stay with someone at Lampang province for improving his temper then Mr. Pitsawong brought him to work at "Nakornkasem theatre" in "Niyomthai drama group" when he was 14 years old. His works were composed of cleaning restroom and theatre, producing scenes, feeding dogs and providing brochures with 80 baht as salary. He still read all kinds of book and started to compose songs or provide lyrics again but in the name of the others. On that time, he had a strong inspiration to be a writer so he started to write novels also provide the theatre's brochure at the same time. Later, he gradually faded out from working in the theatre and composed a song namely "Laleaw Keaw Ta" (Goodbye my dear). This is the first episode of his song due to the song "Laleaw Keaw Ta" was recorded with mentioning Suraphon Thonawanik as a composer. After that he continuously composed many songs and being a writer to follow his prolong desire by composing many short stories for publishing in magazines. Moreover, he had still composed songs in name of the others due to they asked for him. In 1952, he was an armored force in the first cohort and had still composed songs related to his imprisonment caused from violating the army law to spend time on service for composing songs. At that time Suraphon absolutely stopped playing any dramas and devoted all his time for acting movies and writing songs. Until his songs, in name of other composers

became popular. Since then he started to compose songs by using his name as composer and sold the first record to Mr. Tosit Sriboonreung as well as worked with Mr. Riam Sukosol whose was Mr. Tosit's relative. His job in new workplace was a general officer taking responsibilities all in recording room and some other business of Kamol Sukosol Company. It is possible to say that this was the most successful period of Suraphon's life due to he gained many awards from his songs. For example, the golden record awards from His Majesty the King in 1964 from the song namely "Krainor" (Who is) as the most winners for the lyrics and musical tone. Almost all of his songs were very popular at that time making him gained enormous income form both selling the song's copy rights and being a composer for companies. In 1983 he got the golden record award from lyric song namely "Lomlak" (wind of love) and got "the public golden doll award" from Banmaung Newspaper from two songs; Lomlak (wind of love) and Yakleom-krabjum (could not forget). In this period, Suraphon did many jobs such as composing songs for advertisement and movies with various pen names, also being a speaker in many events. From 1993-1995, was a slowdown period of Suraphon due to his new-composed songs were not popular, bringing him survived in miserable condition. Thus he changed his job one more time to be a copy writer at first then recording room manager, an officer at the Fire Police Office and finally turning to be a song writer again. Being a song composer at this period of time, Suraphon had a lot of works repeatedly and gained the most marvelous honor as the National Artist in drama (contemporary Thai song composing). Since then, he had still composed song and ran his business; "Sieng Karawak Company Limited" concerning all businesses about songs. At present, Suraphon stays with his wife Rayasuree (Jeab) Thonawanik and a son Suraphonnoi (Niab) Thonawanik.

Works of Suraphon Thonawanik

Suraphon produced so many works that all of them are impossible to identify. However, the following are some of his better than works.

Book and novels

Suraphon created 11 books but being found only 8 namely as; "Tanhateon" (wild desire) short stories, "Talokchevit" (open up the story of life), "Peehauror"

(Laughing ghost), “Leungsunprajumhongsuam” (short stories for restroom), “Beer-tor-sai” (money for surviving), “Krungthep-Nondeuk” (Bangkok sleeps late), “Tui-look” (spit to the world), “Keunsuksan-wanbantung” (Happy Night, joyful day)

Advertisement songs

Although Suraphon composed many songs for advertisement, they are found 31 songs.

Words and dictums for advertisement

They are found only 6 items from all.

Miscellaneous

Copy writer at Cathey Pacific Company Limited, Recording room manager at Kamolsukosol Record, Joint manager with Mr. Danupol Keawkarn at Internal Co., Ltd. An officer in the Fire Police Office, Entertainment magazine officer, Editor of “Chevittangsu” magazine, Editor of “Thaimai” newspaper.

Socially Reflex Views seeing through the songs of Suraphon Thonawanik

For this part, researcher chooses 66 popular songs which have been made copies many times of Suraphon for analyzing in 5 categories.

1. Love song
2. Social benefit support song
3. Philosophy of life and Drama song
4. Encouragement song
5. Amusing song

Researcher finds important issues from analyzing that in item of love between parents and their kids, Thai society has always paid attention for love of mother more than father. It may be because Thai society raises mother as a very important person on nourishing her children closely whereas father has to work outside for money. Thus mother is respected by Thai society as the person is back up the success story of her kids so the song about love of mother is much more produced than the love song of father.

In the love between boy and girl, the songs refer that in Thai society, man has much more power than woman in many aspects such as in sexual aspect. Thai men can have sexual intercourse with any women even through those are not their wives. This tradition is not banned by society but in turn people accept that the physical body of men supports them to do like that. On contrary, if women act as men, they are strongly opposed by society as moral violation chart due to the society expects that Thai women have not to deal with any sexual action with any guys before marrying. In terms of work career opportunity, men always have better opportunity by comparing with women. The supervision high level position also the country leader position is always belonging to men. Although, Thai society has been changed gradually and women can work outside and better improve their positions. But attitudes in almost of Thai people have still believed that Thai women should be soft in all actions; do not express their sexual emotion and being keen on house work as Thai women in the past.

In item of ideal love and imagination, the songs reflex that all need perfectly sweet love with faithfulness. Although “true love” could be found in many couples but it is still less by comparing with others who did not find. In reality, being good lover of someone is quite hard due to individual needs different things. The songs of Suraphon significantly mentioned about ideal love and love in reality.

In topic of environment, due to Thai people have own strong culture on being free and having less of discipline. Lack of discipline could see through problem of garbage, wastewater, air pollution, traffic jam, etc. Main point significant is that Thai society is based on feudalism and patronage system. We have many good rules and regulations but unworkable in implementation due to Thai people feel not being serious. The problems of garbage littering and vagabondage are ubiquitous which Thai people do not think that they are serious issues. This is a reason why Thai society is still confronting annoyed problems time by time. In aspect of belief, many songs of Suraphon reflex that Thai people believe on good moral, sin, fate, retribution and the next life. They strongly believe that individual who is rich and happiness due to he did good action in the last life, on contrast, doing the bad things in person who is in poverty-stricken. Thus, Thai people always compose good “Karma” by expecting that they will gain happiness in the next life. Even in the context of being lover, Thais

believe that whoever can find fit couple due to they took good action together in the last life.

For Suraphon, love songs are popular mode, made him gained a lot of income. The most favorite songs for Thais were songs produced in 1958-1988 as result of people in these period tended to love temporary Thai songs. The most popular song was Lomlak (wind of love) which was launched on 1982. It is interesting that the popular songs of Suraphon are always mentioned about love and the truth of life. One kind of popular songs of him is talked about ideal love and love in imagination. Researcher found that Suraphon composed his songs from creativity in his mind by his brainchild and combined the lyrics songs by some concerned experiences. He has never used songs for serving the bad-tempered, but tried to compose songs through the lens of people in society. It can conclude that Suraphon is being himself when he composed all his songs.

Suraphon reflexes all his perspectives such as love, belief, culture and tradition through the songs. All views he expressed showing that he does deeply understand the way of life. Although he was being in poverty-stricken at young, he has never used his songs as tools for hurting society even in songs of broken-heart. Suraphon tried to use his songs for persuading listeners understanding the realm of life as well as accepting the rule of change that all things will change by time. For Suraphon, he mentioned that true love is based on understanding, good wish and accepting the different of individual, not based on dominating and coercion. Each of love songs is always reflected his soft mind as purified love which are hard to find in the real world but could help broken-heart people to strengthen one more time. In the songs of belief, he mentioned that cultures and traditions are control mechanisms on warning or persuading people to do the good things beneficial for all. This is the way being absolutely good man. His songs frequently reflect the unavoidable situations in our lives such as death, cycle of life, changing, human's fundamental emotion or even human thought. These items were collected from his prolong experience since he was a poor child. Although he passed his hardship period with difficulty but he has never used violence for solving any problems. This may be because he had a good chance living in temples since he was a toddler until six. Along six years, he gradually accumulated soft mind due to gaining kindness from monks

who he stayed with. As biological researches code that child age between 0-3 is the significant period of assimilating emotion and characteristics from person feeding him, even age after 3, he had still gained good lessons from monks also practicing to pray whereas the other children can not do thus this is a reason to generate Suraphon being cool when he is in adulthood. The pray Suraphon practiced when he was young is the best way for making consciousness, so he grew up with strong mind to deal with all problems in the life. Some period of life, he lived with his mom and gained kind mind from her. This is a kind of love he always needs since he was a child. Along living with mom, she always taught him with reasons, never treated him by violence. When he moved apart from mom, standing on his feet since he was a child, he learnt more by comparing with general child. Contacting with both happiness and sad stories, Suraphon was be hurt and be made happy, even in the period of working but he has to overcome them. Thus the songs in the first period of composition always mentioned about love may be because he lack of fulfilling love since he was young and could not express his need until he grew up. The need of love is expressed through songs which are channel he needs to send to others. Almost love songs reflect the softness as if the writer has love emotion in his heart. Because he had to confront for surviving since he was young so he learnt to be humble and finally this turns to be his characteristics. Since he was an adult, the songs in this period always talked about Buddhist doctrine and philosophy even in love songs. Due to he lived in the “real circumstances” since he was young confronting every kind of emotions and understanding to survive on the fact. At the same time, his songs are full of imagination, due to two suspected reasons. Firstly, he was hurt by others since being child so when staying alone, he created imagine pictures for comforting himself to continuously survive. In addition, dream and imagination is important things help people surviving. When Suraphon had a chance, he did not hesitate to tell his emotion and feeling by bringing all surrounding to be his inspiration. Including with prolong experiences; Suraphon’s songs are beautiful both of meaning and wording. Furthermore, due to Thai culture influences Thais on living together with kindness and Buddhism influences people to belief on Krama rule, so Suraphon accepts his destiny and did not do anything hurting the society. As Linton and Cardiner mentioned that personal characteristic is performed by two institutions, major and

minor institutions. Major institution means family structure, method for nourishing family's children whereas minor institution means religion, belief, art also music. Moreover, Suraphon had been a writer who writes short stories, motto, and poem. All of these novels reflect the writer as he has a soft mind.

Discussion

The study of life and works of Suraphon Thonawanik helps readers opening their views and encouraging them to survive and create the nice society. The life of Suraphon can be a very good example for all due to he is a person who can pass many hardship situations without giving up or losing to go on. In turn, he tried to change crises to be opportunities in pulling up his life for better and never looked down himself on the days he failed. For Suraphon, all failure stories help him growing up and being strong enough to be a good man of the society. The main point readers will gain from this research is a good example of individual creativity, positive and encouragement for surviving with happiness. For researcher's view, the society should provide forum and introduce a high experience person; Suraphon, to give beneficial lessons to our adolescents. Nowadays, we are in technological society which influences people ignoring the meaning of being human. Experience from Suraphon as a person who learnt to tolerate and mind control until passing hardship life to successfulness as the National Artist, could be very valuable story, especially for some youths and students whose believe their lives are meaningless and without any encouragement to overcome any obstacles. Chance in reading Suraphon's stories could urge their consciousnesses and wisdoms to identify the wrong and walk to the right. Benefit from learning Suraphon's life will help them change crisis to be chance and let them improving to be a good citizen for further.

Suggestion

Suggestion for the next research as follows.

1. Due to Suraphon composed many various love songs till gaining nickname as "warlord of love", the next research should study in-depth in only love song.
2. Suraphon do not know about musical notes due to he had not a chance to study in high school but it is interesting that he can completely produce songs in

right musical tone and lyrics without musical notes writing. With this ability, it could be said that Suraphon is a genius. Frankly said, the concept of Suraphon composing songs is very significant point for further study.

3. Suraphon can produce various kinds of song especially variety in musical tones. The concept for generating difference musical tones is an interesting point for the next research.